

ÜGYÉSZSÉGI KÖZLÖNY

A LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST,
2011. december 31.

Tartalom

Oldal

Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései

Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései	347
---	-----

Jogszabályok

2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról	354
2011. évi CLXIII. törvény az ügyészségről	396
2011. évi CLXIV. törvény a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról	411
338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a Nemzeti Jogszabálytárról	459

Határozatok

91/2011. (XII. 14.) OGY határozat a Kúria elnökének megválasztásáról	461
92/2011. (XII. 14.) OGY határozat az Országos Bírósági Hivatal elnökének megválasztásáról	461
166/2011. (XII. 20.) AB határozat	462
313/2011. (XII. 13.) KE határozat vezérőrnagyi előléptetéséről	494

Utasítások

20/2011. (XII. 20.) LÜ utasítás az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény végrehajtásáról	495
21/2011. (XII. 20.) LÜ utasítás az ügyészségek illetékességi területéről	500
22/2011. (XII. 27.) LÜ utasítás az ügyészségi alkalmazottak szolgálati igazolványáról	501
23/2011. (XII. 27.) LÜ utasítás a nyugalmazott ügyészek igazolványáról	511
24/2011. (XII. 27.) LÜ utasítás a lakásszerzés munkáltatói támogatásáról szóló 2/1994. (ÜK. 4.) LÜ utasítás módosításáról	514
25/2011. (XII. 27.) LÜ utasítás az ügyészségi alkalmazottak egyes költségtérítéseiről és juttatásairól szóló 8/1996. (ÜK. 7.) LÜ utasítás módosításáról	514

Körlevelek

5/2011. (XII. 31.) főv. körlevél a közérdekvédelmi területen alkalmazható egyes formanyomtatványok módosításáról	516
6/2011. (XII. 31.) együttes főv. körlevél a szabálysértési elővezetést elrendelő határozatba elektronikusan történő ügyészi betekintés szabályozásáról	517
7/2011. (XII. 31.) főv. körlevél az ügyészi szervezetben használatos egyes formanyomtatványokról szóló 2/2007. (ÜK. 2.) főv. körlevél módosításáról	520

Személyi hírek

Elismerés	520
Kinevezések	521
Áthelyezések és kinevezések	521
Áthelyezések	521
Kinevezés módosítása	524
Áthelyezés, kirendelés	524
Kirendelés	524
Kirendelés és megbízás	525
Megbízások	525
Szolgálati viszony megszűnések.....	525
Halálozás	527

Közlemények

Tájékoztatás a Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészsége és Montenegró Legfőbb Ügyészsége között létrejött Együttműködési Nyilatkozatról	528
A lakástámogatás iránti kérelmeket elbíráló bizottság elnökhelyettesi tisztségének változása.....	528
Pályázati felhívás ügyészi állások betöltésére	529

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYÉNEK ÁTMENETI RENDELKEZÉSEI* (2011. december 31.)

A KOMMUNISTA DIKTATÚRÁBÓL A DEMOKRÁCIÁBA VALÓ ÁTMENETRŐL

Mi, az Országgyűlés képviselői – annak tudatában, hogy a múlt feltárása és az abból fakadó következtetések levonása; egyfelől az emberek és egyes csoportjaik, illetve az egész társadalom ellen a kommunista uralma alatt elkövetett bűnök és azok elkövetői megnevezése, elítélése és a tettesek lehetőség szerinti jogi felelősségre vonása, a kommunista rendszer vezetői felelősségének hangsúlyossá tétele; másfelől e bűnök elszenvetőinek biztosított elégtétel megadása; a demokrácia és a diktatúra, a helyes és a helytelen, a jó és a rossz közötti világos különbségtétel nélkül nem teremthető szilárd alapzat az alkotmányos rend biztonságos működéséhez – Magyarország első, a jogállam követelményei szerint elfogadott Alaptörvényének érvényesülése érdekében kinyilvánítjuk az alábbiakat:

1. Az 1990-ben lezajlott első szabad választások révén a nemzet akaratából létrehozott, a jog uralmán alapuló állami berendezkedés és a megelőző kommunista diktatúra összeegyeztethetetlenek. A mai magyar jogállam nem épülhet a kommunista rendszer bűneire.
2. A Magyar Szocialista Munkáspárt és jogelődjei (az állampárt) felelősek
 - a) a második világháborút követő esztendőök többpártrendszerre épülő demokratikus kísérletének szovjet katonai segítséggel történő felszámolásáért;
 - b) a kizárólagos hatalomgyakorlás és a törvénytelenre épülő jogrend kiépítéséért;
 - c) a tulajdon szabadságán alapuló gazdaság felszámolásáért, az ország eladósításáért és versenyképességének végzetes lerontásáért;
 - d) Magyarország gazdaságának, honvédelmének, diplomáciájának és emberi erőforrásainak idegen érdekek alá rendeléséért;
 - e) az európai civilizáció hagyományos értékeinek módszeres pusztításáért, a nemzeti önazonosság aláásásáért;
 - f) az állampolgárok és egyes csoportjaik alapvető emberi jogaitól való megfosztásáért vagy azok súlyos korlátozásáért, különösen
 - emberek meggyilkolásáért, idegen hatalomnak való kiszolgáltatásáért, törvénytelen bebörtönzéséért, kényszermunkatáborba hurcolásáért, megkínzásáért, embertelen bánásmódban részesítéséért;
 - a polgárok vagyonuktól történő önkényes megfosztásáért, a tulajdonhoz fűződő jogaik korlátozásáért;
 - a polgárok szabadságjogainak teljes elvételéséért, a politikai vélemény- és akaratnyilvánítás állami kényszer alá vonásáért;
 - az emberek származásukra, világnézetükre vagy politikai meggyőződésükre tekintettel történő hátrányos megkülönböztetéséért, a tudáson, szorgalmon és tehetségen alapuló előremenetelésnek és érvényesülésének akadályozásáért;
 - a nevelésben, a művelődésben, a tudományos életben és a kultúrában politikai és ideológiai célokból történt visszaélészerű beavatkozásokért;
 - az emberek magánéletének törvénytelen megfigyelésére és befolyásolására törő titkosrendőrség létrehozásáért és működtetéséért;
 - g) az 1956. október 23-án kirobbant forradalom és szabadságharc szovjet megszállókkal együttműködésben történt vérbefojtásáért, az azt követő rémuralomért és megtorlásáért, kétszázézer magyar ember hazájából való kényszerű elmeneküléséért;
 - h) Magyarországnak az Európa és a világ nemzetei rangsorában történt történelmi lecsúszásáért;
 - i) mindazokért a köztörvényes bűncselekményekért, amelyeket politikai indítékból követtek el, s amelyeket az igazságszolgáltatás politikai indítékból nem üldözött.

* Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezéseit az Országgyűlés a 2011. december 30-i ülésnapján fogadta el.

3. A Magyar Szocialista Munkáspárt és jogelődjei, valamint a kommunista ideológia jegyében kiszolgálásukra létrehozott egyéb politikai szervezetek bűnöző szervezetek voltak, amelyek vezetői el nem évülő felelősséggel tartoznak az elnyomó rendszer fenntartásáért, irányításáért, az elkövetett jogsértésekért és a nemzet elárulásáért.
4. A demokratikus átmenet során jogi elismerést nyert Magyar Szocialista Párt a Magyar Szocialista Munkáspárt jogutódaként, a törvénytelenül felhalmozott vagyon örököséként, a diktatúrában vagy az átmenet során megszerzett illegitim előnyök hasznélvezőjeként, valamint régi és az új pártot összefűző, a pártvezetést is jellemző személyi folytonosság okán osztozik mindazon felelősségben, amellyel az állampárt terhelhető.
5. A kommunista diktatúra alatt elkövetett, a rendszer kiépítését és fenntartását célzó bűncselekmények üldözése nem volt lehetséges, amely lehetőség – a jogfolytonosságot megszakító alkotmányos fordulat híján – az első szabad választás után sem nyílt meg. Elmaradt a diktatúra vezetőinek felelősségre vonása, nemcsak jogi, de erkölcsi értelemben is. Az Alaptörvény hatálybalépésével lehetőség nyílik az igazság érvényesítésére.
6. Minden magyar polgár, aki a kommunista diktatúrával szemben ellenállást tanúsított, akit a diktatúra kiszolgálói emberi méltóságában és jogaiban megsértettek vagy igazságtalanul üldöztek, ha e jogsértésekben nem vett részt, elismerést és erkölcsi elégtételt érdemel.
7. A kommunista diktatúra rendszerszerűen idézte elő a jogsértéseket, de a cselekményeket az egyes emberek követték el. A ma élők és a jövő nemzedékek számára meg kell őrizni a bűntettek emlékét, és meg kell nevezni a bűnösöket. Az Országgyűlés és Magyarország más állami szervei tevékenységük gyakorlása során a fenti alaptörvényi rendelkezésekből indulnak ki.

1. cikk

- (1) A kommunista diktatúra törvényben meghatározott vezetői részére az állam által jogszabály alapján biztosított nyugdíj vagy más juttatás törvényben meghatározott mértékben csökkenthető.
- (2) A nyugdíj vagy más juttatás (1) bekezdés szerinti csökkentéséből származó bevételt törvényben meghatározottak szerint a kommunista diktatúra által okozott sérelmek enyhítésére és az áldozatok emlékének ápolására kell fordítani.

2. cikk

- (1) Nem tekinthető elévültnek azoknak a törvényben meghatározott, a pártállam nevében, érdekében vagy egyetértésével a kommunista diktatúrában Magyarország ellen vagy személyek ellen elkövetett súlyos bűncselekményeknek a büntethetősége, amelyeket az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény figyelmen kívül hagyásával politikai okból nem üldöztek.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti bűncselekmény büntethetősége az elkövetés időpontjában hatályos büntető törvény szerinti, az Alaptörvény hatálybalépésének napjától számított időtartam elteltével évül el, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének időpontjában hatályos büntető törvény szerint az elévülés 1990. május 1-jéig bekövetkezett volna.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti bűncselekmény büntethetősége az elkövetés időpontja és 1990. május 1-je közötti, az Alaptörvény hatálybalépésének napjától számított időtartam elteltével évül el, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének időpontjában hatályos büntető törvény szerint az elévülés 1990. május 2-a és 2011. december 31-e között történt volna meg, és az elkövetőt a bűncselekmény miatt nem üldözték.

3. cikk

- (1) A kommunista diktatúrával kapcsolatos emlékezet állami megőrzése érdekében Nemzeti Emlékezet Bizottsága működik.
- (2) A Nemzeti Emlékezet Bizottsága feltárja a kommunista diktatúra hatalmi működését, a kommunista hatalmat birtokló személyek és szervezetek szerepét, és tevékenysége eredményeit átfogó jelentésben, valamint további dokumentumokban közzéteszi.

4. cikk

A kommunista diktatúra működésének valóságát feltárása és a társadalom igazságérzetének biztosítása közérdek, a kommunista diktatúra hatalombirtokosai közszereplőnek minősülnek. E közérdek érvényesítése érdekében a kommunista diktatúra hatalombirtokosai a diktatúra működésével összefüggő szerepükre és cselekményeikre vonatkozó tényállításokat – a szándékosan tett, lényegét tekintve valótlan állítások kivételével – túrni kötelesek, az e szerepükkel és cselekményeikkel összefüggő személyes adataik nyilvánosságra hozhatók.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK AZ ALAPTÖRVÉNY HATÁLYBALÉPÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN**5. cikk**

Az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabályok, kibocsátott közjogi szervezetszabályozó eszközök és állami irányítás egyéb jogi eszközei, meghozott egyedi döntések, valamint vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek hatályát.

6. cikk

A feladat- és hatáskört a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény szerint gyakorló szerv jogutódja a feladat- és hatáskört az Alaptörvény alapján gyakorló szerv.

7. cikk

Magyarországra való utalásként a Magyar Köztársaságra utaló elnevezés a 2011. december 31-én hatályos jogszabályi rendelkezések szerint az Alaptörvény hatálybalépését követően is használható mindaddig, amíg az Alaptörvény szerinti megnevezés használatára való áttérés a felelős gazdálkodás elvei szerint meg nem valósítható.

8. cikk

Az Alaptörvény hatálybalépése – a 9–18. cikkben meghatározottak szerinti kivétellel – nem érinti az Országgyűlés, a Kormány és a helyi önkormányzati képviselő-testületek, valamint az Alaptörvény hatálybalépését megelőzően kinevezett vagy megválasztott személyek megbízatását.

9. cikk

Az Alaptörvény

- a) 3. és 4. cikkét a hivatalban levő Országgyűlés és országgyűlési képviselő,
- b) 12. és 13. cikkét a hivatalban levő köztársasági elnök,
- c) 20. és 21. cikkét a hivatalban levő Kormány és a Kormány hivatalban levő tagja,
- d) 27. cikk (3) bekezdését a hivatalban levő bírósági titkár,
- e) 33. cikk (2) bekezdését a megyei közgyűlés hivatalban levő elnöke és
- f) 35. cikk (3)–(6) bekezdését a hivatalban levő helyi önkormányzati képviselő-testület és polgármester megbízatása tekintetében is alkalmazni kell.

10. cikk

Az Alaptörvény 4. cikk (3) bekezdés f) pontja szerinti határidő számítása az Alaptörvény hatálybalépésével kezdődik.

11. cikk

- (1) A Legfelsőbb Bíróság, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács és elnöke jogutódja az ítélezési tevékenység tekintetében a Kúria, a bíróságok igazgatása tekintetében – sarkalatos törvényben meghatározott kivétellel – az Országos Bírósági Hivatal elnöke.
- (2) A Legfelsőbb Bíróság elnöke, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke és tagjai megbízatása az Alaptörvény hatálybalépésével megszűnik.
- (3) Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított ésszerű határidőn belüli bírói döntéshez való alapjog érvényesülése érdekében mindaddig, amíg a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése nem valósul meg, az Országos Bírósági Hivatal elnöke bármely ügy tárgyalására az általános illetékességű bíróságtól eltérő, de azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki.
- (4) Az alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított ésszerű határidőn belüli bírói döntéshez való alapjog érvényesülése érdekében mindaddig, amíg a bíróságok kiegyensúlyozott ügyterhelése nem valósul meg, a legfőbb ügyész, mint az Alaptörvény 29. cikke alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként működő ügyészség vezetője és irányítója az általános illetékességű bíróságtól eltérő, de azonos hatáskörű bíróság előtti vádemelésre adhat utasítást. Ez a rendelkezés nem érinti az Országos Bírósági Hivatal elnökének a (3) bekezdésben biztosított jogát,

valamint az egyes ügyészségeknek azt a jogát, hogy az illetékességi területükön működő bármely bíróság előtt vádat emeljenek.

12. cikk

- (1) Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.
- (2) Ha az Alaptörvény 25. cikk (6) bekezdése szerint törvény alapján egyes jogvitákban a Kormány tagjának egyedi közhatalmi döntésével kinevezett, nemperes eljárásban igazságszolgáltatási tevékenységet folytató személyek is eljárhatnak, az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésének a legmagasabb életkor meghatározására vonatkozó rendelkezését 2014. január 1-től e személyek tekintetében is alkalmazni kell.

13. cikk

Ha az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (3) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (3) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.

14. cikk

- (1) Az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésben meghatározott legalacsonyabb életkor követelményét – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az Alaptörvény hatálybalépését követően kiírt pályázat alapján kinevezett bíróra kell alkalmazni.
- (2) Ha a kinevezésre törvényben meghatározottak szerint pályázat kiírása nélkül kerül sor, a legalacsonyabb életkor követelményét az Alaptörvény hatálybalépését követően kinevezett bíróra kell alkalmazni.

15. cikk

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa tisztségének elnevezése az Alaptörvény hatálybalépésétől alapvető jogok biztosa. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának, a nemzeti és etnikai jogok országgyűlési biztosának és a jövő nemzedékek országgyűlési biztosának jogutódja az alapvető jogok biztosa. A hivatalban lévő nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa az Alaptörvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese; a hivatalban lévő jövő nemzedékek országgyűlési biztosa az Alaptörvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese; megbízásuk megszűnik az alapvető jogok biztosa megbízásának megszűnésével.

16. cikk

A hivatalban lévő adatvédelmi biztos megbízása az Alaptörvény hatálybalépésével megszűnik.

17. cikk

A megyei közgyűlés elnöke tisztségének elnevezése az Alaptörvény alkalmazásában, annak hatálybalépésétől a megyei képviselő-testület elnöke. Az Alaptörvény szerinti megyei képviselő-testület a megyei közgyűlés jogutódja.

18. cikk

A Költségvetési Tanács hivatalban lévő, a köztársasági elnök által kinevezett tagja az Alaptörvény hatálybalépésétől a Költségvetési Tanács elnöke.

19. cikk

- (1) Az Alaptörvény rendelkezéseit – a (2)–(5) bekezdésben foglaltak kivételével – a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

- (2) Az Alaptörvény 6. cikkét az Országgyűlésnek az Alaptörvény hatálybalépését követően kezdődő első ülésétől kell alkalmazni.
- (3) Az Alaptörvény alapján indítványozási joggal már nem rendelkező indítványozó által az Alkotmánybírósághoz az Alaptörvény hatálybalépése előtt benyújtott indítvány alapján indult eljárás – ha az eljárás az Alaptörvény hatálybalépésétől más szerv hatáskörébe tartozik, az indítvány áttétele mellett – megszűnik. Az indítványozó az indítványt – sarkalatos törvényben meghatározott feltételek szerint – ismételten benyújthatja.
- (4) A 2012. január 1-jén fennálló szerződésekre és támogatási jogosultságokra, valamint a folyamatban lévő, szerződéskötésre vagy támogatás nyújtására irányuló eljárásokra az Alaptörvény 38. cikk (4) bekezdését és 39. cikk (1) bekezdését törvény erre irányuló rendelkezése esetén, a törvényben meghatározottak szerint kell alkalmazni.
- (5) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 70/E. § (3) bekezdés harmadik mondatát a 2011. december 31-én hatályos szabályok szerint nyugellátásnak minősülő ellátásokra azok feltételeinek, jellegének és összegének megváltoztatása, más ellátássá alakításuk vagy megszüntetésük tekintetében 2012. december 31-éig alkalmazni kell.

20. cikk

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 26. § (6) bekezdését, 28/D. §-át, 28/E. §-át, 31. § (2) és (3) bekezdését az Alaptörvény hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatálybalépését követően is alkalmazni kell.

21. cikk

- (1) Az Országgyűlés az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat meghatározó sarkalatos törvényben megállapítja az elismert egyházakat, valamint meghatározza a további elismert egyházként való elismerés feltételeit. Sarkalatos törvény előírhatja, hogy az egyházként való elismeréshez meghatározott idejű működés, meghatározott taglétszám, a történelmi hagyományok és a társadalmi támogatottság figyelembevétele szükséges.
- (2) Az Országgyűlés a Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat meghatározó sarkalatos törvényben megállapítja az elismert nemzetiségeket, valamint meghatározza a további nemzetiségként való elismerés feltételeit. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

22. cikk

- (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában alkotmányjogi panasz
 - a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, bírósági eljárásban alkalmazott jogszabály ellen az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott, valamint
 - b) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, egyedi ügyben közvetlenül, bírói döntés nélkül alkalmazott vagy hatályosuló jogszabály ellen az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott panasz.
- (2) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alkalmazásában alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő, az ügy érdemében hozott bírói döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen, az indítványozó jogorvoslati lehetőségeinek kimerítését követően vagy jogorvoslati lehetőségeinek hiányában benyújtott panasz.

23. cikk

- (1) A helyi önkormányzati képviselőknek és polgármestereknek az Alaptörvény hatálybalépését követő első általános választására 2014 októberében kerül sor. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választására – az Alaptörvény hatálybalépését követő első általános választás kivételével – az európai parlamenti képviselők választásával egy napon kerül sor; a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek két egymást követő általános választása közti időköz az Alaptörvény 35. cikk (2) bekezdése szerinti időtartamtól az európai parlamenti képviselők választásának időpontjából fakadó mértékben eltérhet.

- (2) A Magyarországon élő nemzetiségeknek az Országgyűlés munkájában való, az Alaptörvény 2. cikk (2) bekezdése szerinti részvételét először az országgyűlési képviselőknek az Alaptörvény hatálybalépését követő első általános választását követően megalakuló Országgyűlés munkájában kell biztosítani.

24. cikk

Az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt az Országgyűlésnek vagy a Kormánynak – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény szerinti – a Magyar Honvédség országon belüli vagy külföldi alkalmazásáról, külföldi fegyveres erők magyarországi vagy az ország területéről kiinduló alkalmazásáról, valamint a Magyar Honvédség külföldi, illetve a külföldi fegyveres erők magyarországi állomásozásáról hozott döntéseit.

25. cikk

Kihirdetett

- a) rendkívüli állapotra az Alaptörvény rendkívüli állapotra,
 - b) szükségállapotra, ha az az alkotmányos rend megdöntésére vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, illetve az élet- és vagyonbiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos erőszakos cselekmények miatt került kihirdetésre, az Alaptörvény szükségállapotra,
 - c) szükségállapotra, ha az az élet- és vagyonbiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség miatt került kihirdetésre, az Alaptörvény veszélyhelyzetre,
 - d) megelőző védelmi helyzetre az Alaptörvény megelőző védelmi helyzetre,
 - e) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 19/E. §-a szerinti helyzetre az Alaptörvény váratlan támadásra és
 - f) veszélyhelyzetre az Alaptörvény veszélyhelyzetre
- vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.

26. cikk

- (1) Aki az Alaptörvény hatálybalépésekor jogerős ítélet alapján a közügyek gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll, annak hatálya alatt választójoggal nem rendelkezik.
- (2) Aki az Alaptörvény hatálybalépésekor jogerős ítélet alapján a cselekvőképességét korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt áll, nem rendelkezik választójoggal a gondnokság megszüntetéséig, vagy amíg választójogának fennálltát a bíróság meg nem állapítja.

27. cikk

Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdését azon törvények esetében, amelyeket abban az időszakban hirdettek ki, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladta, akkor is alkalmazni kell, ha az államadósság a teljes hazai össztermék felét már nem haladja meg.

28. cikk

- (1) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 12. § (2) bekezdését helyi önkormányzati tulajdonnak az állam vagy más helyi önkormányzat részére való átadására 2013. december 31-ig alkalmazni kell.
- (2) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 44/B. § (4) bekezdését 2012. december 31-ig alkalmazni kell. 2011. december 31-ét követően törvény vagy törvényi felhatalmazás alapján kormányrendelet államigazgatási feladat- és hatáskört állapíthat meg a jegyzőnek.
- (3) A fővárosi és a megyei kormányhivatal kezdeményezheti a bíróságnál a helyi önkormányzat törvényen alapuló határozathozatali kötelezettsége elmulasztásának megállapítását. Ha a helyi önkormányzat a határozathozatali kötelezettségének a bíróság által a mulasztást megállapító döntésben meghatározott időpontig nem tesz eleget, a bíróság a fővárosi és a megyei kormányhivatal kezdeményezésére elrendeli, hogy a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati határozatot a helyi önkormányzat nevében a fővárosi és a megyei kormányhivatal vezetője hozza meg.

- (4) A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2011. december 31-én hatályos 22. § (1) és (3)–(5) bekezdését az Alaptörvény 5. cikk (8) bekezdése szerinti sarkalatos törvény hatálybalépéséig alkalmazni kell. Az Alaptörvény 5. cikk (8) bekezdése és 7. cikk (3) bekezdése szerinti sarkalatos törvényt az Országgyűlés 2012. június 30-ig alkotja meg.
- (5) 2012. december 31-ig az Országgyűlés egyes döntéseinek meghozatalát sarkalatos törvény minősített többséghez kötheti.

29. cikk

- (1) Mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, ha az Alkotmánybíróság, az Európai Unió Bírósága, illetve más bíróság vagy jogalkalmazó szerv döntéséből az állam által teljesítendő olyan fizetési kötelezettség fakad, amelynek teljesítésére a központi költségvetésről szóló törvényben e célra előzetesen meghatározott összeg nem elegendő, és a hiányzó összeg a kiegyensúlyozott költségvetési gazdálkodás követelményének sérelme nélkül a központi költségvetésről szóló törvényben más célra meghatározott összeg terhére sem pótolható, tartalmában és elnevezésében is kizárólag és kifejezetten az e kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó, a közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulást kell megállapítani.
- (2) Az 1990. május 2-át megelőzően az életüktől vagy szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak és az állam által a tulajdonukban igazságtalanul okozott károk folytán károsodottak számára pénzbeli vagy más vagyoni juttatást biztosító új kárpótlási jogcím jogszabályban nem állapítható meg.

30. cikk

- (1) Az Alaptörvény 41. vagy 42. cikkében meghatározott sarkalatos törvény úgy rendelkezhet, hogy a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv és a Magyar Nemzeti Bank feladat- és hatásköreit általános jogutódként egy új szervezet láthatja el, amelynek elnökét a köztársasági elnök az Alaptörvény 41. cikk (2) bekezdése alapján nevezi ki.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az új szervezet alelnökei a monetáris politika és jegybanki feladatok tekintetében a Magyar Nemzeti Bank az új szervezetre vonatkozó törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnöke, a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelet feladatainak tekintetében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének az új szervezetre vonatkozó törvény hatálybalépésekor hivatalban lévő elnöke. Az alelnökök megbízatása addig áll fenn, ameddig megszűnt elnöki megbízatásuk tartott volna. Az alelnöki megbízatás megszűnésével a köztársasági elnök az Alaptörvény 41. cikk (2) bekezdése alapján új alelnököt nevez ki.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

31. cikk

- (1) Magyarország Alaptörvényének Átmeneti Rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (2) Az Átmeneti rendelkezéseket az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján, Magyarország Alaptörvénye Záró rendelkezések rész 3. pontjára tekintettel fogadja el. Az Átmeneti rendelkezések az Alaptörvény részét képezik.
- (3) Hatályát veszti
 - a) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény,
 - b) az 1949. évi XX. törvény módosításáról és a Magyar Népköztársaság Alkotmányának egységes szövegéről szóló 1972. évi I. törvény,
 - c) az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi XXXI. törvény,
 - d) a Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1990. évi XVI. törvény,
 - e) a Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1990. évi XXIX. törvény,
 - f) a Magyar Köztársaság Alkotmányának módosításáról szóló 1990. évi XL. törvény,
 - g) az Alkotmány 2010. május 25-ei módosítása,
 - h) az Alkotmány 2010. július 5-ei módosítása,
 - i) az Alkotmány 2010. július 6-ai módosításai,

- j) az Alkotmány 2010. augusztus 11-ei módosításai,
- k) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXIII. törvény,
- l) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXIX. törvény,
- m) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXIII. törvény,
- n) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvénynek az Alaptörvénnyel összefüggő egyes átmeneti rendelkezések megalkotása érdekében szükséges módosításáról szóló 2011. évi LXI. törvény,
- o) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2011. évi CXLVI. törvény, és
- p) a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2011. évi CLIX. törvény.

32. cikk

Április 25. napja az Alaptörvény kihirdetésének emlékére az Alaptörvény napja.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Jogszabályok

2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról*

Az Országgyűlés a bírósági hatáskörök jogállami szintű, hatékony ellátása, a bírói függetlenség elvének maradéktalan megvalósítása és az ítélkezés egységének biztosítása érdekében a bíróságok szervezeti felépítéséről, feladatairól és igazgatásáról az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 25–28. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

A BÍRÓSÁGOK MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI ÉS A BÍRÓSÁGI SZERVEZET

I. FEJEZET

ALAPELVEK

1. Alapvető rendelkezések

- 1. §** Magyarországon a bíróságok igazságszolgáltatási, továbbá törvény által meghatározott egyéb tevékenységet látnak el.
- 2. §** (1) A bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról – törvényben szabályozott eljárás során – véglegesen döntenek.
(2) A bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-ai ülésnapján fogadta el.

- 3. §** A bírák és az ülnökök függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélkezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.
- 4. §** A bíróságok a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkotnak. E fejezeten belül a Kúria önálló címet alkot.
- 5. §** A bírósági útra tartozó ügyeket törvény állapítja meg.
- 6. §** A bíróság határozata mindenkire kötelező, ideértve azt is, ha a bíróság valamely ügyben hatáskörét vagy ennek hiányát állapítja meg.
- 7. §** A bíróság előtt mindenki egyenlő.
- 8. §** (1) Senki sem vonható el törvényes bírójától.
(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró.
- 9. §** (1) Az ügyelosztási rendet – a bírói tanács és a kollégiumok véleményének ismeretében – a bíróság elnöke határozza meg, legkésőbb a tárgyévet megelőző év december 10. napjáig. Az ügyelosztási rend a tárgyévből szolgálatteljesítés érdekében vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható.
(2) Ha a bírót a bíróságra az ügyelosztási rend meghatározását követően rendelik ki, az ügyelosztási rendet ennek megfelelően ki kell egészíteni.
- 10. §** (1) Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek, a bírák, a tanácsok – ideértve a kirendeléssel foglalkoztatott bírákat is – és a törvényben meghatározott ügyben az egyesbíró hatáskörében eljáró bírósági titkárok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik. Az ügyelosztási rend a tárgyalási tevékenységet folytató bírósági vezetők által tárgyalt ügyek körét és az ezekre vonatkozó elosztási módot is magában foglalja. Az ügyelosztási rend rögzíti mely tanácsok, bírák járnak el a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti kiemelt jelentőségű perekben, továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szerinti kiemelt jelentőségű ügyekben.
(2) A Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni azt is, hogy az önkormányzati tanács és az elvi közzétételi tanács tagjaként mely bírák járnak el, továbbá azt, hogy az egyes bírák melyik szakágú jogegységi tanácsban járhatnak el.
(3) Az ügyelosztási rend kialakítása során figyelembe kell venni az ügyek jelentőségét, munkaigényességét – különös tekintettel a kiemelt jelentőségű perekre és kiemelt jelentőségű ügyekre –, az ügyérkezés statisztikai adatait, emellett törekedni kell az arányos munkateher megvalósítására is.
- 11. §** (1) Az ügyelosztási rendet és annak módosítását, kiegészítését az érintettekkel haladéktalanul ismertetni kell és a bíróságon, a felek által is hozzáférhető helyen ki kell függeszteni, továbbá a bíróságok központi internetes honlapján (a továbbiakban: központi honlap), valamint – ha a bíróság azzal rendelkezik – az érintett bíróság honlapján közzé kell tenni.
(2) Az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni.
- 12. §** (1) A bíróság tárgyalása – ha törvény kivételt nem tesz – nyilvános.
(2) A bíróság a tárgyaláson hozott határozatát nyilvánosan hirdeti ki.
(3) Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke, az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) és a bírósági vezetők kötelesek a bírósági igazgatás és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánosságát e törvény szerint biztosítani.
- 13. §** (1) A bíróság a határozatát – ha törvény másképpen nem rendelkezik – indokolni köteles.
(2) A bíróság határozatai ellen – ha törvény kivételt nem tesz – jogorvoslatnak van helye.
(3) A bíróság e törvényben meghatározott határozata – e törvény rendelkezései szerint – bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen és díjmentesen hozzáférhető.

- 14. §** A bírósági határozatok végrehajtását a bíróság rendeli el.
- 15. §** (1) A bíróság egyesbíróként vagy tanácsban jár el. Az ítékezésben – törvény által meghatározott ügyekben és módon – ülnökök is részt vesznek. Az ülnöknek az ítékezésben a bíróval azonos jogai és kötelezettségei vannak.
- (2) Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

II. FEJEZET

A BÍRÓSÁGI SZERVEZET

2. Közös szabályok

- 16. §** Magyarországon az igazságszolgáltatást a következő bíróságok gyakorolják:
- a Kúria,
 - az ítéletábla,
 - a törvényszék,
 - a járásbíróság és
 - a közigazgatási és munkaügyi bíróság.
- 17. §** (1) Bíróság létesítéséről, összevonásáról, megszüntetéséről, elnevezéséről, székhelyéről, illetékességi területének meghatározásáról, valamint a katonai tanácsokkal rendelkező bíróságok kijelöléséről – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – külön törvény rendelkezik.
- (2) Ha a bíróság illetékességi területe a közigazgatási területi beosztáshoz igazodik, a közigazgatási határok megváltozása következtében a bíróság illetékességi területét – az OBH elnökének javaslatára – a köztársasági elnök határozatban módosítja.

3. A járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság

- 18. §** (1) A járásbíróság első fokon jár el.
- (2) A járásbíróságot az elnök vezeti.
- (3) A járásbíróság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon.
- (4) A járásbíróságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.
- 19. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi bíróság első fokon jár el
- a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti,
 - a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, valamint
 - a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi bíróságot az elnök vezeti.
- (3) A közigazgatási és munkaügyi bíróság nem jogi személy, azonban az elnöke az államháztartási gazdálkodási szabályok szerint kötelezettségeket vállalhat a törvényszék belső szabályzatában meghatározott módon.
- (4) A közigazgatási és munkaügyi bíróságon meghatározott jellegű ügyek intézésére csoportok létesíthetők.
- 20. §** (1) A kollégiumok tevékenységétől függetlenül, azok mellett, külön törvényben meghatározott számban és illetékességi területtel közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium működik.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium törvényben meghatározott szakmai feladatokat lát el, szervezeti kereteit a törvény által meghatározott törvényszék biztosítja.
- (3) Ha a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium illetékességi területe kizárólag egy törvényszékre terjed ki, a törvényszék közigazgatási-munkaügyi kollégiumára a kollégiumi tagság és a működés tekintetében a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell, továbbá ebben az esetben a törvényszék közigazgatási-munkaügyi kollégiuma, illetve kollégiumvezetője ellátja a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium, illetve regionális kollégiumvezető feladatait is.

4. A törvényszék

- 21. §** (1) A törvényszék – a törvényben meghatározott ügyekben – első fokon jár el, és másodfokon elbírálja a járásbíróóságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok határozatai ellen bejelentett fellebbezéseket.
- (2) A törvényszéket az elnök vezeti.
- (3) A törvényszék jogi személy.
- (4) A törvényszékeken tanácsok, csoportok és büntető, polgári, gazdasági, valamint közigazgatási-munkaügyi kollégiumok működnek. A kollégiumok összevontan is működhetnek.
- (5) Törvény által meghatározott ügyekben első fokon – a külön törvényben meghatározott törvényszékeken és illetékességi területtel – katonai tanácsok járnak el.

5. Az ítélőtábla

- 22. §** (1) Az ítélőtábla elbírálja – törvényben meghatározott ügyekben – a járásbíróóság és a törvényszék határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot, továbbá eljár a hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.
- (2) Az ítélőtáblát az elnök vezeti.
- (3) Az ítélőtábla jogi személy.
- (4) Az ítélőtáblán tanácsok, büntető, valamint polgári kollégiumok működnek.
- (5) A katonai tanács által első fokon elbíralt, katonai büntetőeljárásra tartozó ügyekben másodfokon a külön törvényben meghatározott ítélőtáblán működő katonai tanács jár el.

6. A Kúria

- 23. §** (1) A legfőbb bírói szerv a Kúria.
- (2) A Kúriát az elnök vezeti.
- (3) A Kúria jogi személy.
- 24. §** (1) A Kúria
- a) elbírálja – törvényben meghatározott ügyekben – a törvényszék, továbbá az ítélőtábla határozata ellen előterjesztett jogorvoslatot,
- b) elbírálja a felülvizsgálati kérelmet,
- c) a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- d) joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát,
- e) elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé,
- f) dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- g) dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról, és
- h) eljár a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.
- (2) A Kúrián ítélkező, jogegységi, önkormányzati, valamint elvi közzétételi tanácsok, büntető, polgári, közigazgatási-munkaügyi kollégiumok, továbbá bírósági joggyakorlat-elemző csoportok működnek.

MÁSODIK RÉSZ

ELJÁRÁSOK AZ EGYSÉGES ÉS IDŐSZERŰ BÍRÓSÁGI JOGALKALMAZÁS ELŐSEGÍTÉSE ÉS AZ ÖNKORMÁNYZATI RENDELETALKOTÁS FELÜLVIZSGÁLATA ÉRDEKÉBEN

III. FEJEZET

A BÍRÓSÁGOK FELADATAI AZ ÍTÉLKEZÉS EGYSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

7. Általános rendelkezések

- 25. §** A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, joggyakorlat-elemzést folytat jogerősen befejezett ügyekben, valamint elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé.

- 26. §**
- (1) Ha az ítéletábra, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság vagy a járásbíróság tanácsa, illetve egyesbírája valamely elvi kérdésben határozott és a határozata jogerőre emelkedett, köteles az elvi jelentőségű határozatot a bíróság elnökének bemutatni.
 - (2) Az ítéletábra és a törvényszék elnöke, valamint kollégiumvezetője, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság elnöke köteles a vezetése alatt álló bíróságok – illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a regionális kollégiumhoz tartozó bíróságok – ítélezését folyamatosan figyelemmel kísérni.
 - (3) Ha a bíróság elnöke, az ítéletábra vagy a törvényszék kollégiumvezetője, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője az (1) bekezdés szerinti határozatból, a bíróság által elintézett ügyekből, a bíróságokon lefolytatott vizsgálat alkalmával vagy más módon arról szerzett tudomást, hogy a vezetése vagy a felügyelete alatt álló, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumhoz tartozó bíróságon elvi jelentőségű döntés született, elvi kérdésben ellentétes gyakorlat alakult ki vagy ellentétes elvi alapokon nyugvó jogerős határozatokat hoztak, erről köteles a magasabb szintű bíróság elnökét – a határozatok és a szükséghez képest az egyéb iratok felterjesztésével – tájékoztatni.
 - (4) A közigazgatási és munkaügyi ügyekben a (3) bekezdés szerinti kötelezettségének teljesítése során a törvényszék elnöke, kollégiumvezetője, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a Kúria elnökét tájékoztatja.
 - (5) A (3) és (4) bekezdés szerinti tájékoztatás előtt a törvényszék és az ítéletábra elnöke, valamint kollégiumvezetője, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője kikérheti az elvi kérdés tárgya szerint érintett kollégium, illetve közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium bírúinak véleményét.
- 27. §**
- (1) A kollégium, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium az egységes ítélezési gyakorlat biztosítása érdekében figyelemmel kíséri a bíróságok gyakorlatát, és véleményt nyilvánít a vitás jogalkalmazási kérdésekben, valamint a joggyakorlat-elemző csoport vezetőjének felkérésére közreműködik a joggyakorlat-elemző munkában.
 - (2) Ha a jogalkalmazás egysége érdekében szükséges, az ítéletábra és a törvényszék kollégiumának kollégiumvezetője a Kúria kollégiumvezetőjének vagy az ítéletábra elnökének jogegységi eljárás indítványozására, a Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének elvi bírósági döntés közzétételére tesz javaslatot.
 - (3) A (2) bekezdésben meghatározottak szerinti eljárás során, közigazgatási és munkaügyi ügyekben a törvényszék kollégiumának kollégiumvezetője, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője a jogegységi eljárás indítványozására a Kúria kollégiumvezetőjének, az elvi bírósági döntés közzétételére a Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének tesz javaslatot.
 - (4) Az OBH elnöke a Kúria elnökének jogegységi eljárás indítványozására tesz javaslatot, ha a feladatai ellátása során észleli, hogy a jogalkalmazás egysége érdekében ez szükséges.
- 28. §**
- (1) A Kúria képviselője útján részt vesz az ítéletábra és a törvényszék kollégiumának, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumnak az ülésein.
 - (2) Az ítéletábra képviselője útján részt vesz az illetékességi területéhez tartozó törvényszék kollégiumi ülésén.
 - (3) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője meghívottként részt vesz a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium illetékességi területéhez tartozó törvényszékek közigazgatási-munkaügyi kollégiumának ülésén.

8. A bírósági joggyakorlat-elemző csoport

- 29. §**
- (1) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport feladata az ítélezési gyakorlat vizsgálata. A vizsgálati tárgyköröket a Kúria elnöke – a Kúria kollégiumai véleményének beszerzését követően – évente meghatározza. A vizsgálati tárgykörökre az ítéletábrai és a törvényszéki kollégium kollégiumvezetője, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője, az OBH elnöke és a legfőbb ügyész (a továbbiakban együtt: kezdeményező) is indítványt tehet.
 - (2) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport vezetőjét és tagjait a Kúria elnöke – vizsgálati tárgykörönként – a Kúria bírái közül, a Kúria kollégiumvezetőinek javaslatai alapján jelöli ki. A csoport vezetője a csoport munkájába – a kezdeményező javaslatára, vagy ha azt a vizsgálati tárgykör indokolja – alsóbb fokú bíróságra beosztott bírót és a vizsgált területen működő elméleti vagy gyakorlati szakembert is bevonhat.

- 30. §** (1) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport a vizsgálat eredményéről összefoglaló véleményt készít. Az elkészült összefoglaló véleményt a Kúria tárgykör szerint illetékes kollégiuma megvitatja, és egyetértése esetén annak megállapításait a csoport vezetője a Kúria honlapján közzéteszi. Ezzel egyidejűleg a teljes összefoglaló véleményt a csoport elnöke a bíróságok belső informatikai hálózatán (a továbbiakban: intranet) is közzéteszi.
- (2) Ha annak feltételei fennállnak, az (1) bekezdés szerinti összefoglaló vélemény alapján a Kúria kollégiumvezetője jogegységi eljárást indíthat, vagy jogalkotás kezdeményezése érdekében a Kúria elnökén keresztül az OBH elnökéhez fordulhat.
- (3) A vizsgálat során a joggyakorlat-elemző csoport és a bírósági vezetők együttműködni kötelesek.
- (4) A bírósági joggyakorlat-elemző csoport eljárására vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Kúria ügyviteli szabályzata állapítja meg; a rendelkezéseket a Kúria honlapján közzé kell tenni.

9. Az elvi bírósági határozat és az elvi bírósági döntés

- 31. §** (1) Az elvi bírósági határozatok és az elvi bírósági döntések kiválasztására és közzétételére a Kúrián büntető, polgári, gazdasági, munkaügyi és közigazgatási szakágú elvi közzétételi tanács működik. Az elvi közzétételi tanács az elnökből és további 4 tagból áll.
- (2) Ha a Kúria ítélkező tanácsa valamely, a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyben elvi kérdésekre is kiterjedő határozatot hozott, a tanács elnöke a határozat írásba foglalását követően haladéktalanul köteles arról az érintett szakág szerint illetékes kollégiumvezetőt tájékoztatni. A kollégiumvezető a határozatot az elvi közzétételi tanács elé terjeszti, amely indokolt esetben dönt annak elvi bírósági határozatként történő közzétételéről.
- (3) Ha a Kúria elnöke vagy kollégiumvezetője a 26. § (3) és (4) bekezdése szerinti tájékoztatás vagy a 27. § (2) és (3) bekezdése szerinti javaslat alapján, illetve más módon tudomást szerez arról, hogy az alsóbb fokú bíróság a (2) bekezdésben foglalt szempontoknak megfelelő határozatot hozott, és jogegységi eljárás lefolytatásának vagy elvi bírósági határozat közzétételének feltételei nem állnak fenn, a határozatot a Kúria érintett szakág szerint illetékes elvi közzétételi tanácsa elé terjeszti, amely dönt az elvi bírósági döntésként történő közzétételéről.

10. A jogegységi indítvány

- 32. §** (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha
- a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy
- b) a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácsa a jogegységi eljárás indítványozása mellett a jogegységi határozat meghozataláig az eljárását felfüggeszti.
- 33. §** (1) Jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt
- a) a Kúria elnöke vagy kollégiumvezetője, illetve helyetteseik, valamint az ítélőtábla elnöke,
- b) a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácselnöke vagy
- c) a legfőbb ügyész indítványozza.
- (2) A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványban az indítványozónak meg kell jelölnie, hogy milyen kérdésekben és mely okokból kéri a jogegységi tanács határozatának meghozatalát, és a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben javaslatot kell tennie a jogkérdés mikénti eldöntésére. Az indítványhoz mellékelni kell az indítvánnyal érintett bírósági határozatok kiadmányát.

11. Jogegységi tanács

- 34. §** (1) A Kúrián büntető, összevont polgári-gazdasági, továbbá összevont közigazgatási-munkaügyi szakágú jogegységi tanács (a továbbiakban: jogegységi tanács) működik. A jogegységi tanácsot a Kúria elnöke, elnökhelyettese,

kollégiumvezetője vagy kollégiumvezető-helyettese vezeti. A jogegységi tanács az elnökből és további 4 tagból áll, a tagokat a jogegységi tanács elnöke választja ki.

- (2) Ha a jogegységi eljárásban hozandó döntés több szakágú jogegységi tanács ügykörét érinti, a jogegységi tanács elnöke a jogegységi tanácsot az érintett szakágban eljáró bírák közül arányosan jelöli ki. E jogegységi tanács az elnökből és további 6 tagból áll, elnöke a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese.
- (3) A jogegységi indítvány előterjesztője – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – nem lehet a jogegységi tanács elnöke, továbbá a 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a jogegységi tanács tagjait úgy kell kiválasztani, hogy abban nem lehetnek többségben annak a tanácsnak a tagjai, amely jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől, illetve annak az elvi közzétételi tanácsnak a tagjai, amely az elvi bírósági határozat vagy az elvi bírósági döntés közzétételéről döntött.
- (4) A jogegységi tanács a Kúria teljes kollégiuma, ha a jogegységi eljárás célja
 - a) korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése vagy
 - b) a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében szükséges elvi kérdés eldöntése.
- (5) A (4) bekezdés szerinti jogegységi tanács elnöke a Kúria elnöke vagy elnökhelyettese.

35. § A 34. § (1) és (2) bekezdésében foglalt esetben a jogegységi tanács valamennyi tag jelenléte mellett határozatképes és a határozatát egyszerű szótöbbséggel hozza. A 34. § (4) bekezdése szerinti jogegységi tanács akkor határozatképes, ha ülésén tagjainak több mint a kétharmada jelen van; a jogegységi tanács döntéséhez a jelen lévő tagok kétharmadának szavazata szükséges.

12. A jogegységi eljárás

- 36. §**
- (1) A jogegységi eljárást a jogegységi tanács elnöke készíti elő, ennek során a jogegységi tanácsból egy vagy két előadó bírót jelölhet ki és az indítvánnyal kapcsolatban véleményeket szerezhethet be.
 - (2) A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványt – ha azt nem a legfőbb ügyész nyújtotta be – a jogegységi tanács elnöke a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat kiadmányával együtt megküldi a legfőbb ügyésznek. A legfőbb ügyész az indítvány kézbesítésétől számított tizenöt napon belül megküldi a jogegységi indítványra tett nyilatkozatát a Kúriának.
- 37. §**
- (1) Az indítvány alapján a jogegységi tanács elnöke kitűzi az ülés határnapját, melyről a jogegységi tanács tagjait és a törvény alapján részvételre jogosultakat értesíti. A jogegységi tanács ülése nem nyilvános, azon a jogegységi tanács tagjain kívül az indítványozó, a legfőbb ügyész és eseti meghívott vehet részt. Az eseti meghívott személyére az indítványozó vagy a jogegységi tanács tagja tehet javaslatot, a meghívásról a jogegységi tanács elnöke dönt.
 - (2) A jogegységi tanács ülésén akadályoztatása esetén a legfőbb ügyészt az általa kijelölt ügyész helyettesíti.
- 38. §**
- (1) Az ülést a jogegységi tanács elnöke vezeti, annak megnyitása után a jogegységi tanács elnöke vagy az előadó bíró összefoglalja a jogegységi indítványt, illetve az elbírálendő elvi kérdés lényegét. Az ülésen valamennyi résztvevő felszólalhat, az indítványozó a jogegységi határozat meghozataláig az indítványt módosíthatja vagy visszavonhatja.
 - (2) A felszólalások után a jogegységi tanács elnöke az ülést berekeszti. Ezt követően a jogegységi tanács a határozatát tanácskozás után, szavazással hozza meg, a tanácskozáson és a szavazásnál a jogegységi tanács elnökén és tagjain kívül csak jegyzőkönyvvezető lehet jelen.
 - (3) Az ülést a jogegységi tanács elnöke fontos okból elnapolhatja.
- 39. §**
- (1) A tanács elnöke érdemi elbírálás nélkül elutasítja a nem jogosulttól származó indítványt.
 - (2) A tanács érdemi elbírálás nélkül megszünteti a jogegységi eljárást az indítvány visszavonása esetén, ha a 32. § (1) bekezdésében foglalt okok nem állnak fenn.

- 40. §** (1) Az indítvány alapján – a 39. §-ban foglalt kivétellel – a jogegységi tanács jogegységi határozatot vagy a határozathozatalt mellőző végzést hoz. A határozatot vagy a végzést a jogegységi tanács elnöke a jogegységi tanács ülését követő 15 napon belül megküldi az indítvány előterjesztője és – ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész volt – a legfőbb ügyész részére is.
- (2) A jogegységi indítványnak helyt adó határozat rendelkező része tartalmazza a jogegységi eljárás tárgyául szolgáló, illetve azzal szorosan összefüggő elvi kérdésben adott iránymutatást.
- (3) A jogegységi tanács az indítványnak nem ad helyt és a jogegységi határozat meghozatalát mellőzi, ha jogegységi határozat meghozatala nem szükséges.
- (4) A jogegységi határozat és a határozathozatalt mellőző végzés indokolása tartalmazza, hogy a jogegységi indítványt ki terjesztette elő, az indítvány mire irányult, és mely bírósági határozatokat érint. Ismerteti az elbírálendő elvi kérdésben kialakult eltérő álláspontokat, szükség esetén az indítvánnyal érintett bírósági határozatokban megállapított tényállás lényegét, helyt adó határozat esetében számot ad a rendelkező részben adott iránymutatás indokairól, a határozathozatalt mellőző végzés indokolása esetében annak okáról.
- 41. §** A jogegységi határozatnak – ha törvény kivételt nem tesz – a felekre és a terheltre kiterjedő hatálya nincs.

13. A jogegységi határozat, az elvi bírósági határozat és az elvi bírósági döntés közzététele

- 42. §** (1) A jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. Az elvi közzétételi tanács által kiválasztott elvi bírósági határozatot és elvi bírósági döntést a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.
- (2) Ha a Kúria indokoltnak tartja, a jogegységi határozat, valamint az elvi bírósági határozat és elvi bírósági döntés egyéb módon történő közzétételéről is intézkedhet.
- (3) Ha a jogegységi tanács a jogegységi határozatot hatályon kívül helyezi, a hatályon kívül helyező határozatot a Magyar Közlönyben közzé kell tenni. A jogegységi határozat a hatályon kívül helyező határozat közzététele időpontjától nem alkalmazható.
- (4) Ha a jogegységi tanács a jogegységi határozatot hatályon kívül helyezi, vagy a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján indult jogegységi eljárás alapján meghozott jogegységi határozatával a határozat elvi bírósági határozatként vagy elvi bírósági döntésként való fenntartását megszünteti, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében, a központi honlapon és a Kúria honlapján ezt jelezni kell.
- 43. §** Törvény – az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben – a jogegységi eljárásra vonatkozóan további szabályokat állapíthat meg.
- 44. §** A jogegységi eljárásra vonatkozó ügyviteli rendelkezéseket a Kúria ügyviteli szabályzata állapítja meg; a rendelkezéseket a Kúria honlapján közzé kell tenni.

IV. FEJEZET

A KÚRIA ÖNKORMÁNYZATI TANÁCSA, AZ ÖNKORMÁNYZATI RENDELETEK FELÜLVIZSGÁLATÁRA ÉS A HELYI ÖNKORMÁNYZAT TÖRVÉNYEN ALAPULÓ JOGALKOTÁSI KÖTELEZETTSÉGE ELMULASZTÁSÁNAK FELÜLVIZSGÁLATÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

14. A Kúria önkormányzati tanácsa

- 45. §** (1) A Kúrián az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjában, valamint a 32. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt ügyek elbírálására önkormányzati tanács működik.
- (2) Az önkormányzati tanács három bíró tagból áll.
- (3) Az önkormányzati tanács feladata a jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárás lefolytatása.

15. A önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás

- 46. §** Az önkormányzati tanács eljárására a polgári perrendtartásról szóló törvénynek kizárólag az eljárás nyelvére, az anyanyelv használatára, a rendeltetésszerű joggyakorlásra (a pénzbírság kiszabása nélkül), a bírák kizárására, az idézésre, a kézbesítésre, a határidők számítására, a jegyzőkönyvre, az iratok megtekintésére, a másolatokra, a határozathozatalra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 47. §** A jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárásban a fővárosi és megyei kormányhivatalt és a helyi önkormányzatot teljes költségmentesség illeti meg.
- 48. §**
- (1) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárást a helyi önkormányzattal szemben a felette törvényességi felügyeleti jogot gyakorló fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzatokról szóló törvényben meghatározott követelményeknek megfelelő indítvánnyal és határidőn belül kezdeményezi.
 - (2) Az önkormányzati tanács előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező. Jogi képviselőnek kell tekinteni a helyi önkormányzat képviselőjében eljáró ügyvédet vagy ügyvédi irodát, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatal jogi szakvizsgálóval rendelkező alkalmazottját és a helyi önkormányzat jogi szakvizsgálóval rendelkező jegyzőjét, valamint – jogi szakvizsgálóval rendelkező – alkalmazottját. Az ügyvéd vagy ügyvédi iroda részéről ügyvédjelölt nem járhat el jogi képviselőként.
 - (3) Ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során önkormányzati rendelet olyan rendelkezését kell alkalmaznia, amelynek más jogszabályba ütközését észleli – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – kezdeményezi az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárást a helyi önkormányzattal szemben.
 - (4) A (3) bekezdés szerinti indítvány tartalmazza
 - a) az önkormányzati tanács által vizsgálandó önkormányzati rendeletet,
 - b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését,
 - c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet rendelkezése sért,
 - d) annak okát, hogy a bíró az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.
 - (5) Az önkormányzati tanács együttes elbírálás céljából elrendeli az előtte folyamatban lévő eljárások egyesítését, ha az indítványok tárgya egymással összefügg.
- 49. §** Az önkormányzati tanács az indítvány érdemében határozattal, az eljárás során felmerült minden más kérdésben – ideértve az eljárás megszüntetését is – végzéssel dönt. A határozattal és a végzéssel szemben jogorvoslatnak helye nincs.
- 50. §**
- (1) Az írásba foglalt határozatnak és végzésnek tartalmaznia kell:
 - a) az önkormányzati tanács megjelölését és az ügyszámot,
 - b) a feleknek és képviselőiknek nevét, székhelyét, illetve lakóhelyét,
 - c) az eljárás tárgyának megjelölését,
 - d) a rendelkező részt, valamint – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint – az indokolást, és
 - e) a határozat, illetve a végzés meghozatala helyének és idejének megfelelő keltezését.
 - (2) A határozatot, az érdemi vizsgálat nélküli elutasító végzést és az eljárást megszüntető végzést a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően, az egyéb végzéseket a szükséges mértékben kell indokolni.
 - (3) A határozat és a végzés indokolásában elő kell adni az önkormányzati tanács által megállapított tényállást, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekre az önkormányzati tanács döntése alapszik, valamint részletesen ki kell fejteni az önkormányzati tanács döntéséhez vezető indokokat.
 - (4) Az önkormányzati tanács által hozott határozatokat és végzéseket a tanács elnöke és tagjai írják alá; ha valamelyikük az aláírásban akadályozva van, ezt az akadály megjelölésével a határozaton fel kell tüntetni.
- 51. §**
- (1) Az önkormányzati tanács az indítvány beérkezésétől számított 15 napon belül érdemi vizsgálat nélkül elutasítja az indítványt, ha
 - a) azt nem az arra jogosult fővárosi és megyei kormányhivatal vagy az egyedi ügyben eljáró bíró nyújtja be,
 - b) azt a fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt határidőn túl nyújtja be,

- c) azt a fővárosi és megyei kormányhivatal nem a helyi önkormányzatokról szóló törvényben foglaltaknak, vagy az egyedi ügyben eljáró bíró nem az e törvényben foglaltaknak megfelelő tartalommal nyújtja be, vagy
 - d) az önkormányzati rendeletnek az indítvánnyal támadott rendelkezése hatályát veszítette.
- (2) Az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti, ha
- a) az indítvány benyújtója az indítványt visszavonta, vagy
 - b) az (1) bekezdés alapján az indítványt érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani.
- (3) Az önkormányzati tanács az indítványt érdemi vizsgálat nélkül elutasító végzést az indítvány benyújtójával, az eljárást megszüntető végzést az indítvány benyújtójával és a helyi önkormányzattal kézbesítés útján közli.

52. § Az önkormányzati tanács az indítványt 30 napos határidő tűzésével megküldi a helyi önkormányzatnak az indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalása beszerzése céljából.

- 53. §**
- (1) Az önkormányzati tanács a rendelkezésére álló iratok alapján, szükség szerint a jogi képviselő, továbbá más, az indítvány elbírálása szempontjából megfelelő szakértelemmel rendelkező személy személyes meghallgatását követően dönt.
- (2) A személyes meghallgatáson az önkormányzati tanács elnöke által – az (1) bekezdésben meghatározott személyek közül – megidézettek vesznek részt, továbbá az önkormányzati tanács elnöke által értesített egyéb meghívott személyek részt vehetnek. A személyes meghallgatást az önkormányzati tanács elnöke vezeti.
- (3) Az indítvány elbírálása szempontjából megfelelő szakértelemmel rendelkező megidézett személyek tekintetében a polgári perrendtartásról szóló törvény tanúk díjazására vonatkozó szabályait megfelelően alkalmazni kell.

54. § Az önkormányzati tanács az indítvány beérkezésétől számított 90 napon belül szótöbbséggel hozza meg határozatát. Személyes meghallgatás esetén az eljárás lefolytatására nyitva álló határidő 30 nappal meghosszabbodik.

- 55. §**
- (1) Az önkormányzati tanács az indítványhoz kötve van, de az önkormányzati rendeletnek az indítványban megjelölt rendelkezésével szoros összefüggésben álló más rendelkezését is vizsgálhatja.
- (2) Ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak valamely rendelkezése más jogszabályba ütközik,
- a) az önkormányzati rendeletet vagy annak rendelkezését megsemmisíti, vagy kimondja, hogy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése nem lép hatályba,
 - b) elrendeli a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét, és
 - c) határidő tűzésével elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követően – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.
- (3) Ha a (2) bekezdésben foglalt feltételek nem állnak fenn, az önkormányzati tanács az indítványt elutasítja.
- (4) Az önkormányzati tanács határozata mindenkre nézve kötelező.

- 56. §**
- (1) Az önkormányzati tanács a határozatot kézbesítés útján közli az indítvány benyújtójával, a fővárosi és megyei kormányhivatallal és a helyi önkormányzattal, továbbá az önkormányzati tanács elnöke gondoskodik a határozatnak a központi honlapon, valamint a Kúria honlapján történő közzétételéről.
- (2) A megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a határozatnak a Magyar Közlönyben való közzétételét követő napon hatályát veszti.
- (3) Az önkormányzati tanács a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztését, ha azt a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok különösen fontos érdeke indokolja.
- (4) A megsemmisítés – az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – nem érinti a hatályvesztést megelőzően létrejött jogviszonyokat, valamint a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
- (5) Ha az önkormányzati tanács bírói kezdeményezés alapján semmisíti meg az önkormányzati rendeletnek a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben alkalmazandó rendelkezését, az önkormányzati rendelet megsemmisített rendelkezése nem alkalmazható a bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben.

16. A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárás

- 57. §** A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárásra a jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás szabályait jelen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- 58. §** Ha a helyi önkormányzat az önkormányzati tanács eljárása során eleget tesz a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének, az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti. Az eljárás megszüntetése előtt az önkormányzati tanács határidő tűzésével gondoskodik a fővárosi és megyei kormányhivatal állásfoglalásának beszerzéséről.
- 59. §** Ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.
- 60. §** Ha az önkormányzati tanács a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére azt állapítja meg, hogy a helyi önkormányzat a megadott határidőn belül az 59. §-ban megállapított jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet a helyi önkormányzat nevében alkossa meg. Az elrendelést követően a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettség elmulasztását nem orvosolhatja.
- 61. §** A határozat a fővárosi és megyei kormányhivatalra és a helyi önkormányzatra kötelező.
V. FEJEZET
AZ ELJÁRÓ BÍRÓSÁG KIJELÖLÉSE AZ ÜGYEK ÉSSZERŰ IDŐN BELÜL VALÓ ELBÍRÁLÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

17. Az eljáró bíróság kijelölésének feltétele és a kijelölés iránti indítvány

- 62. §** (1) Az OBH elnöke az ügy elbírálására az illetékes bíróság helyett kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha az ügy vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.
- (2) A kijelölést az ítéletábla vagy a törvényszék elnöke, továbbá a legfőbb ügyész az ügy érkezésétől számított 15 napon belül indítványozhatja az OBH elnökénél.
- (3) A kijelölés iránti indítványban meg kell indokolni, hogy a kijelöléssel érintett ügy vagy a bíróságra a (1) bekezdésben meghatározott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportja ésszerű időn belül való elbírálása miért nem biztosítható, továbbá fel kell sorolni azokat az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatokat, amelyek a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhét igazolják.

18. Az eljáró bíróság kijelölése

- 63. §** (1) Az OBH elnöke az indítvány érkezésétől számított 8 napon belül megvizsgálja, hogy az ügyforgalmi, személyzeti és egyéb adatok, valamint a kijelöléssel érintett ügy sajátosságaira tekintettel az indítvány megalapozott-e, továbbá, hogy mely bíróság jelölhető ki az eljárásra. Az OBH elnöke kikéri a kijelöléssel érintett bíróság és büntetőügy esetében – ha az indítványozó nem a legfőbb ügyész – a legfőbb ügyész véleményét, továbbá bármely bíróságtól adatot vagy véleményt kérhet; a megkeresésnek soron kívül eleget kell tenni.
- (2) A kijelölésről az OBH elnöke az (1) bekezdés szerinti vélemények és adatok beérkezésétől számított 8 napon belül dönt az indítvány elutasításával, ha az nem megalapozott, vagy másik bíróság kijelölésével, ha az indítvány megalapozott.
- (3) Az OBH elnöke a döntésről értesíti az indítványozót, továbbá másik bíróság kijelölése esetén a kijelölt bíróságot, valamint ha a kijelölés büntetőügyet érint a legfőbb ügyészt.
- 64. §** A kijelöléssel érintett ügyben e fejezet szerinti újabb kijelölésnek nincs helye.

HARMADIK RÉSZ A BÍRÓSÁGOK KÖZPONTI IGAZGATÁSA

VI. FEJEZET AZ OBH ELNÖKE, ELNÖKHELYETTESE ÉS AZ OBH

19. Az OBH elnöke

- 65. §** Az OBH elnöke a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával ellátja a bíróságok igazgatásának központi feladatait, valamint a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete tekintetében a fejezet irányító hatásköreit, és felügyeletet gyakorol az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenysége felett.

20. Az OBH elnökének megválasztása

- 66. §** Az OBH elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább 5 éves bírói szolgálati viszonytal rendelkező bírák közül 9 évre választja meg a képviselők kétharmadának szavazatával.
- 67. §**
- (1) A köztársasági elnök az OBH elnökének személyére a korábbi elnök megbízási ideje lejártát megelőző 3 hónapon belül, de legkésőbb a megbízási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon javaslatot tesz.
 - (2) Ha az OBH elnökének megbízása a 70. § (1) bekezdés b)–i) pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök 30 napon belül tesz javaslatot az OBH elnökének személyére.
 - (3) A jelöltet az Országgyűlés igazságügyel foglalkozó bizottsága meghallgatja. Azt a jelöltet, akit sikertelen választás után a köztársasági elnök újra jelöl, nem kell ismét meghallgatni.
 - (4) A választást a jelöltállításától számított 15 napon belül meg kell tartani. Ha a javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg, a köztársasági elnök legkésőbb 30 napon belül új javaslatot tesz.

21. Az OBH elnökének jogállása

- 68. §**
- (1) Nem választható az OBH elnökévé az,
 - a) aki az OBT tagja,
 - b) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
 - c) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - d) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt,
 - e) akinek a bírói szolgálati viszonya törvény alapján szünetel, vagy
 - f) aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBT tagjával vagy az OBH elnökének kinevezési hatáskörébe tartozó bírósági vezetővel.
 - (2) Az OBH elnöke az elődje megbízásának megszűnését követő napon, vagy ha elődje megbízásának megszűnését követően választották meg, a megválasztásának napján lép hivatalba.
- 69. §**
- (1) Az OBH elnökére – ha törvény másképpen nem rendelkezik – a bírákra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni akkor is, ha az OBH elnök bírói szolgálati viszonya – az elnöki tisztség érintése nélkül – megszűnik.

22. Az OBH elnöke megbízásának megszűnése

- 70. §**
- (1) Az OBH elnökének megbízása megszűnik:
 - a) a megbízási időtartam leteltével,
 - b) a halálával,
 - c) a cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezésével,
 - d) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé vagy polgármesterré történő megválasztásával, továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével,

- e) a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát, illetőleg közügyektől eltiltást kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el,
 - f) lemondással,
 - g) az összeférhetlenség kimondásával,
 - h) felmentéssel vagy
 - i) a tisztségtől való megfosztással.
- (2) Az OBH elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a)–f) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés g)–i) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz. A megbízatás megszűnésének kimondásához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges.
- (3) Az OBH elnöke megbízatásának megszűnéséről az Országgyűlés elnöke annak megállapítását követő 8 napon belül tájékoztatja a köztársasági elnököt.
- (4) Ha az OBH elnökének megbízatása az (1) bekezdés a) pontja alapján szűnt meg, és a megbízatás megszűnéséig az Országgyűlés nem választott új OBH elnököt, az OBH elnöke az elnöki jogköröket az új OBH elnök megválasztásáig gyakorolja.

- 71. §** (1) Az OBH elnöke a köztársasági elnök útján az Országgyűlés elnökéhez intézett nyilatkozatával bármikor, indokolás nélkül lemondhat megbízatásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.
- (2) A megbízatról történő lemondás ideje 6 hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat az Országgyűlés elnökéhez megérkezik.

- 72. §** (1) Ha az OBH elnöke az összeférhetlenségét a megválasztásától számított 30 napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés a köztársasági elnök írásbeli indítványára – az összeférhetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottsága véleményének kikérése után – az indítvány kézhezvételétől számított 30 napon belül dönt az összeférhetlenség kimondásának kérdésében.
- (2) Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt az OBH elnöke a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség kimondását mellőzni kell.
- (3) Az összeférhetlenségi ok megszüntetéséig az OBH elnöke a tisztségéből adódó jogköreit nem gyakorolhatja.

- 73. §** Felmentéssel szűnik meg a megbízatás, ha az OBH elnöke neki fel nem róható okból 90 napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak. A felmentést a köztársasági elnök indítványozhatja.

- 74. §** (1) Tisztségtől való megfosztással szűnik meg a megbízatás, ha az OBH elnöke neki felróható okból 90 napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, továbbá ha valamely cselekménye, magatartása vagy mulasztása miatt a tisztségére méltatlanná vált. A tisztségtől való megfosztást a köztársasági elnök vagy az OBH a tagjai kétharmadának szavazatával meghozott határozatával indítványozza az Országgyűlésnél.
- (2) A tisztségtől való megfosztást az (1) bekezdésben foglaltak szerinti indítvány megtételére jogosult, az arra alapot adó ok vizsgálatát követően – az okok részletes kifejtésével, és az azok alapjául szolgáló iratok egyidejű csatolásával – indítványozhatja. Az indítványt az Országgyűlés igazságügyel foglalkozó bizottsága megvizsgálja, és javaslatot tesz az Országgyűlésnek a határozat tartalmára.

- 75. §** (1) Ha az OBH elnökének megbízatása a határozott idő leteltével szűnik meg – és bírói szolgálati viszonya korábban nem szűnt meg –, öt pályázat kiírása nélkül, legalább az elnöki megbízatását megelőzővel azonos szintű bíróságra, illetve ha járásbírói vagy közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró volt, legalább törvényszékre tanácselnöknek kell kinevezni.
- (2) Ha az OBH elnökének megbízatása a határozott idő letelte előtt szűnik meg – és bírói szolgálati viszonya korábban nem szűnt meg –, öt pályázat nélkül, lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.

23. Az OBH elnökének feladatai

- 76. §** (1) Az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében
- kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot,
 - az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz,
 - képviseli a bíróságokat,
 - a bíróságokat érintő jogszabály alkotását kezdeményezheti,
 - a bíróságok véleményét az OBH-n keresztül beszerezve és összegezve, véleményezi – az önkormányzati rendeleteket kivéve – a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét, és
 - meghívottként részt vesz az Országgyűlés bizottságainak ülésén a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor.
- (2) Az OBH elnöke az OBH irányításával kapcsolatos feladatkörében
- irányítja az OBH tevékenységét,
 - megállapítja az OBH szervezeti és működési szabályzatát, és
 - javaslatot tesz az OBH elnökhelyetteseinek kinevezésére és felmentésére.
- (3) Az OBH elnöke a bíróságok költségvetésével kapcsolatos feladatkörében
- összeállítja – az OBT, továbbá a Kúria tekintetében a Kúria elnöke véleményének kikérésével és ismertetésével – a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé,
 - meghívottként részt vesz a Kormány, továbbá az Országgyűlés költségvetéssel foglalkozó bizottságának ülésén a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének megtárgyalásakor,
 - ellátja a fejezetet irányító szerv vezetőjének feladatait a központi költségvetésről szóló törvény bíróságok fejezete tekintetében azzal, hogy év közben a Kúria előirányzatait a fejezetébe tartozó költségvetési szervekhez – a költségvetési szervek létszám-előirányzatának változása miatt szükséges átcsoportosítások kivételével – a Kúria elnökének egyetértésével csoportosíthatja át,
 - gyakorolja a bírósági fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat,
 - irányítja a bíróságok belső ellenőrzését,
 - az érdek-képviselői szervekkel együttműködve meghatározza a cafetéria-juttatás éves összegét, és
 - az érdek-képviselői szervekkel együttműködve megállapítja az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.
- (4) Az OBH elnöke a statisztikai adatgyűjtéssel, az ügyelosztással és a munkateher méréssel kapcsolatos feladatkörében
- a központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének létszám-előirányzata, valamint a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhének mutatói alapján meghatározza a bíróságok – a törvényszékek esetében az illetékességi területükön működő közigazgatási és munkaügyi bírósággal, valamint járásbíróságokkal együttes – szükséges bírói létszámát,
 - az eljáró bíróság helyett másik bíróságot jelöl ki az eljárásra, ha az az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében szükséges,
 - kivételesen indokolt esetben elrendelheti a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyek soron kívüli intézését,
 - dönt a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és az adatok feldolgozásával kapcsolatos központi feladatokról, és
 - meghatározza és szükség esetén évente felülvizsgálja a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket, legalább évente egy alkalommal áttekinti a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulását, valamint bírósági szintenként és ügyszakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhét.
- (5) Az OBH elnöke a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében
- kiírja a bírói álláspályázatokat,
 - javaslatot tesz a köztársasági elnöknek a bírák kinevezésére és felmentésére,
 - a bírót első kinevezésekor – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben meghatározott esetben – beosztja az elnyert pályázat szerinti bíróságra,

- d) beosztja a katonai bírót a katonai tanácsba, valamint a Magyar Honvédségnél fennálló hivatásos szolgálati viszonyának megszűnésekor más bírói munkakörbe,
 - e) kijelöli – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben foglaltak szerint – a Be. 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bírákat, valamint a törvényszék elnökének javaslatára a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírákat,
 - f) beoszthatja a bírót a Kúriára, az OBH-ba, továbbá az igazságügyért felelős miniszter által vezetett a minisztériumba, illetve dönt a beosztás megszüntetéséről és a bírónak ismét tényleges bírói álláshelyre történő beosztásáról,
 - g) dönt a bíró áthelyezéséről,
 - h) dönt a bíró más szolgálati helyre történő kirendeléséről, ha a kirendelés nem a törvényszék és az illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, illetve járásbíróság között vagy a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok között, vagy a törvényszék illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság és a járásbíróságok között történik,
 - i) dönt a bíró tekintetében a tartós külszolgálat ellátásáról,
 - j) dönt arról, hogy a bíróság hatáskörének vagy illetékességi területének csökkenése olyan mértékű-e, hogy ott a bíró további foglalkoztatása nem lehetséges,
 - k) a bíró lemondása esetén hozzájárulhat, hogy a lemondási idő 3 hónapnál rövidebb legyen, illetve a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól,
 - l) a bíró nyugállományba helyezése vagy a felső korhatár elérése esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján dönt a felmentési időre vonatkozóan a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejéről,
 - m) kinevezi és felmenti a törvényben meghatározott bírósági vezetőket,
 - n) felmentést adhat a bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetlenség esetében, és
 - o) megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ, a nemzetiségi választói jegyzékben szereplő választópolgárok száma és az érintett települések választópolgárai száma arányának figyelembevételével akként, hogy legalább egy ülnököt minden nemzetiségi önkormányzat választhasson.
- (6) Az OBH elnöke a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében
- a) jóváhagyja az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatát,
 - b) irányítja és ellenőrzi – a járásbírósági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el,
 - c) elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát, és
 - d) a b) és c) pont szerinti vizsgálat megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, és ellenőrzi azok végrehajtását, fegyelmi eljárás kezdeményezését javasolhatja.
- (7) Az OBH elnöke a képzéssel kapcsolatos feladatkörében
- a) dönt a központi oktatási feladatokról és felülyeli azok végrehajtását, továbbá meghatározza a regionális képzési feladatokat, és
 - b) meghatározza a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.
- (8) Az OBH elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében
- a) félévente tájékoztatja a tevékenységéről az OBT-t,
 - b) évente tájékoztatja a Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit a tevékenységéről,
 - c) évente beszámol az Országgyűlésnek a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről,
 - d) gondoskodik a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételéről,
 - e) az igazságügyért felelős miniszter felkérésére elrendeli a bíróságokon a jogalkotás előkészítéséhez, továbbá a jogszabályok hatályosulásának vizsgálatához szükséges adatok gyűjtését, és
 - f) tájékoztatást ad az igazságügyért felelős miniszter megkeresésére – amennyiben szükséges, a bíróságok véleményét beszerezve – a jogalkotáshoz szükséges, a bíróságok szervezetével és igazgatásával, továbbá a bírósági jogalkalmazással kapcsolatos kérdésekben.
- (9) Az OBH elnöke egyéb feladatkörében
- a) ellátja az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek vagyonynyilatkozatával kapcsolatos feladatokat,

- b) „címzetes törvényszéki bíró”, „címzetes táblabíró”, „címzetes kúriai bíró”, „kúriai tanácsos” cím továbbá igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi cím, valamint kitüntetés, díj, oklevél vagy plakett adományozását kezdeményezi az OBT-nél,
- c) biztosítja az érdek-képviselői szervek jogainak gyakorlását, és
- d) ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

- 77. §**
- (1) Az OBH elnöke a 76. §-ban meghatározott jogköröket a Kúria és a Kúria elnöke tekintetében a Kúria elnökének a törvényben foglalt jogai és kötelezettségei figyelembevételével, az azokból következő eltéréssel gyakorolja.
 - (2) Az OBH elnökének határozatait az érintettekkel haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül írásban kell közölni.
 - (3) Az OBH elnökének szabályzatát a Magyar Közlönyben, ajánlását és – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – határozatát a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában kell közzétenni.
 - (4) A központi honlapon közzé kell tenni az OBH elnökének a bíróságok általános helyzetéről és a bírósági igazgatási tevékenységéről szóló éves tájékoztatóját, továbbá az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetői állásra pályázó meghallgatásának jegyzőkönyvét.
 - (5) Az intraneten kell közzétenni az OBH elnökének az OBH működése során e körben hozott határozatait és eljárási határozatait.
 - (6) Az OBH elnöke a közérdeklődésre számot tartó határozatairól sajtóközleményt készít.

24. Az OBH elnökhelyettesei

- 78. §**
- (1) Az OBH-ban egy általános elnökhelyettes, továbbá elnökhelyettesek működnek.
 - (2) Az OBH elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt is, ha a tisztség nincs betöltve, kivéve a 70. § (4) bekezdésében foglalt esetet – az OBH általános elnökhelyettese helyettesíti.
- 79. §**
- (1) Az OBH általános elnökhelyettesét és elnökhelyetteseit a köztársasági elnök pályázat útján, az OBH elnökének javaslatára határozatlan időre nevezi ki.
 - (2) A pályázatot nyilvánosan közzé kell tenni. A pályázatot az OBH elnöke írja ki, egyebekben a pályázatra a 130. §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.
 - (3) Az OBH általános elnökhelyettesévé és elnökhelyettesévé nem nevezhető ki az, akivel szemben a 68. § (1) bekezdésében felsorolt összeférhetlenségi okok valamelyike áll fenn, továbbá az, aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével.
- 80. §**
- (1) Az OBH általános elnökhelyettese bíró, az OBH elnökhelyettese bíró vagy igazságügyi alkalmazott.
 - (2) Az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese felett a munkáltatói jogokat az OBH elnöke gyakorolja.
 - (3) Ha törvény másképpen nem rendelkezik, az OBH általános elnökhelyettesére, továbbá – amennyiben bíró – az OBH elnökhelyettesére a bírákra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- 81. §**
- (1) Az OBH általános elnökhelyettesének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik:
 - a) lemondással,
 - b) az összeférhetlenség kimondásával,
 - c) felmentéssel vagy
 - d) a szolgálati jogviszony megszűnésével.
 - (2) Az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a) és d) pontja esetében az OBH elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök határoz.
- 82. §**
- A lemondást írásban kell közölni az OBH elnökével. A lemondási idő 6 hónap. A lemondási időt az OBH elnöke ennél rövidebb időben is megállapíthatja. A megbízatás az annak megszűnését megállapító határozatban megjelölt napon szűnik meg. A lemondás az érintett ellen folyamatban levő fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza.
- 83. §**
- (1) Ha az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese az összeférhetlenségét a kinevezésétől számított 30 napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel,

a köztársasági elnök az OBH elnökének írásbeli indítványára, annak kézhezvételétől számított 30 napon belül dönt az összeférhetlenség kimondásának kérdésében.

- (2) Ha az összeférhetlenségi eljárás ideje alatt az OBH általános elnökhelyettese és elnökhelyettese a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség kimondását mellőzni kell.
- (3) Az összeférhetlenségi ok megszüntetéséig az OBH elnökhelyettese a tisztségéből adódó jogkörét nem gyakorolhatja.

84. § A köztársasági elnök felmenti az OBH általános elnökhelyettesét és elnökhelyettesét, ha az OBH elnöke – az indítvány okának részletes kifejtésével és az annak alapjául szolgáló iratok egyidejű csatolásával – indítványozza.

85. § Ha az OBH elnökhelyettese bíró, a megbízás megszűnése esetén a 75. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

25. Az OBH

86. § (1) Az OBH önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv, székhelye Budapest.

(2) Az OBH-t az OBH elnöke vezeti.

(3) Az OBH

- a) előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, valamint ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- b) meghatalmazás alapján képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban,
- c) vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását és kezeli a bírói vagyonyilatkozatok vagyoni részét, és
- d) ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

87. § (1) Az OBH-ba határozott vagy határozatlan időtartamra, illetve meghatározott feladatra – hozzájárulásával – bíró is beosztható.

(2) Az OBH-ba beosztott bíró ellen fegyelmi eljárást az OBH elnöke kezdeményezhet.

(3) Az OBH-ba beosztott bíróra – ha törvény másképpen nem rendelkezik – a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

A BÍRÓSÁGOK KÖZPONTI IGAZGATÁSÁNAK FELÜGYELETE

26. Az OBT létszáma, összetétele

88. § (1) Az OBT a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete.

(2) Az OBT székhelye Budapest.

(3) Az OBT létszáma 15 fő. Tagjai: a Kúria elnöke, továbbá 14 bíró.

(4) Az OBT 14 bíró tagját a bírák küldöttértekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel választja meg.

89. § (1) Az OBT-t az elnök vezeti és képviseli.

(2) Az OBT elnöki tisztségét a tagok félévenként egymást váltva viselik oly módon, hogy elsőként a leghosszabb tartamú bírói szolgálati viszonyral rendelkező bíró tölti be a tisztséget, akit a további tagok a bírói szolgálati viszonyuk időtartamának csökkenő sorrendjében követnek.

(3) Az OBT elnökét – akadályoztatása esetén – az elnökhelyettes helyettesíti. Az elnökhelyettesi tisztséget a tagok félévenként egymást váltva viselik oly módon, hogy elsőként a második leghosszabb tartamú bírói szolgálati viszonyral rendelkező bíró tölti be a tisztséget, akit a további tagok a bírói szolgálati viszonyuk időtartamának csökkenő sorrendjében követnek.

90. § (1) Az OBT tagjává választható az a bíró, aki legalább 5 éves bírói gyakorlattal rendelkezik.

(2) Nem választható az OBT tagjává az,

- a) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
- b) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,

- c) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt,
- d) aki a törvény szerint beosztása következtében nem ítélkezhet, továbbá akinek a bírói jogviszonya a törvény alapján szünetel,
- e) aki a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével, a Kúria, az ítélőtábla, és a törvényszék elnökével, elnökhelyettesével,
- f) aki a választás évében betölti a bírói felső korhatárt, vagy
- g) aki korábban már tagja volt az OBT-nek.

- 91. §** (1) Az OBT tagjait megválasztani jogosult küldöttértekezlet a küldöttek közül az OBT bíró tagjává 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 járásbírói és 1 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírót választ.
- (2) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak megválasztásával egyidejűleg a küldöttek közül 14 bírót – a szavazatoknak megfelelő, a szavazategyenlőséget kizáró sorrend meghatározásával – póttaggá választ az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben megjelölt felső határnál több érvényes többségi szavazat esetén az (1) bekezdésben meghatározott bírósági szintenként jelöltek közül – a törvényben meghatározott számban – azokat kell az OBT megválasztott tagjának (póttagjának) tekinteni, akik a szavazatok közül sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.

92. § Ha a póttagok létszáma 5 alá csökkent és az OBT zavartalan működése vagy a 91. § (1) bekezdésben meghatározott felső határok érvényesülése nem biztosítható, a póttagok létszámát – új választás tartásával – 14 főre kell kiegészíteni.

93. § A küldöttértekezlet küldötteit a Kúria teljes ülésén, az ítélőtábla, valamint a törvényszék összbírói értekezletén a jelenlévők többségének szavazatával választják.

- 94. §** (1) A Kúria teljes ülése, valamint az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján minden 20 bírói létszám után – titkosan – egy-egy küldöttet választ. Ha a töredék létszám a 10 főt meghaladja, további egy küldöttet kell választani. A megválasztott küldöttek száma a 20 főt nem haladhatja meg és 2 – törvényszék esetében 3 – főnél akkor sem lehet kevesebb, ha a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján egy vagy egy küldött sem választható.
- (2) Küldötté az jelölhető és választható, aki OBT taggá választható a 90. §-ban foglalt feltételek alapján.
- (3) A törvényszéken a küldötteket úgy kell megválasztani, hogy azok közül legalább egy járásbírói és legalább egy közigazgatási és munkaügyi bírósági bírót legyen.
- (4) A Kúriára, az OBH-ba, továbbá az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott bírák a beosztásukat közvetlenül megelőző szolgálati helyük szerinti bíróság összbírói értekezletén választanak.

- 95. §** (1) A küldöttek személyére bármely bíró javaslatot tehet.
- (2) A javasolt bíró legkésőbb az összbírói értekezlet előtt 5 nappal nyilatkozik a küldötté jelölés elfogadásáról.
- (3) Ha a javasolt bíró a küldötté jelölést elfogadja, a (2) bekezdésben megjelölt nyilatkozattal együtt csatolja az önéletrajzát, amely az OBT tagsági tevékenységére vonatkozó terveit is tartalmazza.

- 96. §** (1) A küldöttválasztó összbírói értekezleteket a 93. §-ban említett bíróságok elnökei legkésőbb az OBT megbízásának lejártá előtt 4 hónappal korábban kötelesek összehívni. A küldöttválasztó összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
- (2) Az összbírói értekezlet a küldöttek választásáról titkos szavazással, szavazattöbbséggel határoz.

- 97. §** (1) A küldöttek a megválasztásukat követő 8 napon belül szakmai önéletrajzukat megküldik az OBH elnökének.
- (2) Az OBH elnöke a legidősebb küldöttet (a továbbiakban: a küldöttek korelnöke) felkéri a küldöttértekezlet összehívására, levezetésére.
- (3) Az OBH elnöke a (2) bekezdés foglalt felkéréssel egyidejűleg a legidősebb kúriai, ítélőtáblai, törvényszéki, járásbírói, közigazgatási és munkaügyi bírósági küldöttből álló 5 tagú jelölő bizottságot – a szakmai önéletrajzok továbbítása mellett – felkéri, hogy a 99. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a küldöttek közül a tagok és a póttagok személyére tegyen javaslatot.

- 98. §** (1) A küldöttértekezletet – az OBH elnöke útján – a küldöttek korelnöke hívja össze, legkésőbb az OBT megbízásának lejártát megelőző 2 hónappal korábbi időpontra, és egyidejűleg megküldi a küldötteknek a szakmai önéletrajzokat.
- (2) A küldöttértekezlet akkor határozatképes, ha azon a küldötteknek több mint a fele megjelent. A küldöttértekezlet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt küldöttértekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
- (3) A küldöttértekezletet a küldöttek korelnöke vezeti.
- (4) A küldöttértekezleten – jelölési és szavazati jog nélkül – részt vehet és felszólalhat a Kúria elnöke és az OBH elnöke.
- 99. §** (1) Az OBT választott bíró tagjainak és a póttagjainak személyére a jelölőbizottság – a 91. § (1) bekezdésében meghatározott felső határok, továbbá a különböző ügyszakok képviselői biztosításának és a regionalitás elvének figyelembevételével – tesz javaslatot. Bármely küldött további javaslatot tehet. A szavazólapra azt a személyt kell felvenni, akit a jelenlévő küldötteknek legalább az egyharmada támogat.
- (2) A szavazólapra felvett jelöltnek nyilatkoznia kell, hogy áll-e fenn vele szemben e törvényben meghatározott kizáró ok.
- 100. §** (1) Megválasztott tagnak, póttagnak – a törvényben meghatározott számban – azt kell tekinteni, aki a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbb szavazatot, de legalább 50 százalékot meghaladó szavazatot (szavazattöbbség) kapott. A szavazást mindaddig folytatni kell, amíg – a 91. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint – a szükséges számú jelölt az előírt számú szavazatot meg nem kapja. A szavazatokat a Kúria 3 legfiatalabb – küldötté nem választott – bírójából álló szavazatszámoló bizottság összesíti.
- (2) A küldöttek korelnöke a küldöttértekezleten történt választás eredményét tartalmazó jegyzőkönyvet 3 napon belül megküldi az OBH elnökének, aki azt haladéktalanul továbbítja a Kúria elnökének, valamint az ítéltáblák és a törvényszékek elnökeinek.
- 101. §** Az OBT bíró tagjai és póttagjai jelölésének és választásának részletes szabályait az OBT a szervezeti és működési szabályzatában állapítja meg.
- 102. §** Az OBT és a választott bíró tagok, valamint póttagok megbízatása az OBT első ülésétől számított 6 évre szól. Az OBT megbízatása az újonnan megválasztott OBT első ülésének napján szűnik meg. Az újonnan megválasztott OBT első ülését a bíró tagok megválasztásától számított 15 napon belül kell megtartani.

27. Az OBT feladatai

- 103. §** (1) Az OBT az általános központi igazgatás területén
- ellenőrzi az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységét, és szükség esetén az OBH elnöke felé jelzéssel él,
 - javaslatot tesz az OBH elnökének a bíróságokat érintő jogszabály megalkotásának kezdeményezésére, és
 - véleményezi az OBH elnöke által kiadott szabályzatokat, ajánlásokat.
- (2) Az OBT a költségvetés területén
- véleményezi a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,
 - ellenőrzi a bíróságok gazdálkodását, és
 - véleményezi az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.
- (3) Az OBT a személyzeti területen
- évente közzéteszi véleményét az OBH, valamint a Kúria elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása tekintetében folytatott gyakorlatáról,
 - az OBH elnökének kezdeményezése alapján „címzetes törvényszéki bíró”, „címzetes táblabíró”, „címzetes kúriai bíró”, „kúriai tanácsos” címet, igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi címet adományozhat, továbbá az OBH elnökének kezdeményezésére javaslatot tehet kitüntetés adományozására, díjat, oklevelet, plakettet adományozhat, illetve díj, plakett, oklevél más általi adományozásához hozzájárulhat,
 - lefolytatja a bírák vagyonynyilatkozatával kapcsolatos ellenőrzési eljárást,
 - kinevezi a szolgálati bíróság elnökét és tagjait,
 - személyes meghallgatás alapján előzetes véleményt nyilvánít az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelölt személyéről,

- f) dönt az ítélőtáblai, a törvényszéki, a közigazgatási és munkaügyi bírósági, továbbá a járásbírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte, és
 - g) előzetes véleményt nyilvánít a pályázóról a 132. § (6) bekezdése szerinti esetben.
- (4) Az OBK a képzés területén
- a) javaslatot tesz a központi oktatási tervre, és
 - b) véleményezi a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.
- (5) Az OBK ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

28. Az OBK működése

- 104. §** (1) Az OBK működési feltételeit az OBH biztosítja.
 (2) Az OBK a hatáskörébe tartozó ügyekben ülésen határoz; rendkívüli vagy azonnali intézkedést igénylő esetben más módon is határozhat.
- 105. §** (1) Az OBK szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik. Az ülést az OBK elnöke hívja össze.
 (2) Az OBK ülést össze kell hívni, továbbá a javasolt témát napirendre kell tűzni, ha azt az OBK tagjainak legalább egyharmada javasolja.
 (3) Az OBK akkor határozatképes, ha az ülésen tagjainak legalább kétharmada jelen van.
 (4) Az OBK a határozatát szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- 106. §** (1) Az OBK ülése a bírák számára nyilvános, kivéve, ha az OBK zárt ülés tartását rendeli el. Az OBK ülésén – ideértve a zárt ülést is – az OBK tagjain kívül részt vesz az OBH által delegált jegyzőkönyvvezető, tanácskozási joggal részt vesz az OBH elnöke és az igazságügyért felelős miniszter, valamint az OBK elnöke, az OBH elnöke és az igazságügyért felelős miniszter által meghívott eseti szakértő, továbbá az OBK elnöke által meghívott érdek-képviselői szerv képviselője.
 (2) Az OBK ülésén – akadályoztatása esetén – az igazságügyért felelős minisztert államtitkár, az OBH elnökét az OBH általános elnökhelyettese helyettesíti.
 (3) Az OBK zárt ülést rendelhet el, különösen, ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges, továbbá ha az ülésen meghallgatott személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt.
- 107. §** (1) Az OBK ülésén elhangzottakról az OBH jegyzőkönyvet, a bíróságok igazgatását és a bírák tevékenységét szélesebb körben érintő, a közérdeklődésre számot tartó döntésekről összefoglalót készít. Az összefoglalóba kerülő napirendekről és az összefoglaló tartalmáról az OBK az ülésen határoz. A zárt ülésen tárgyalt napirendet az összefoglaló nem tartalmaz.
 (2) A jegyzőkönyv a jelenlévők nevét, az elfogadott napirendet, az egyes napirendi pontok tárgyalásának menetét, ezen belül a hozzászóló nevét, álláspontja lényegét, a szavazás tényét, módját és a szavazás eredményét, valamint a döntés szövegét tartalmazza.
 (3) Az összefoglaló tartalmazza az ülésen tárgyalt napirendi pontok és döntések tömör összegzését.
- 108. §** (1) A központi honlapon közzé kell tenni az OBK éves üléstervét és az ülésről készült összefoglalót, továbbá a Kúria elnökének és az OBH elnökének tisztségére jelölt személyről történő előzetes véleménynyilvánításnak a jegyzőkönyvét.
 (2) Az intraneten kell közzétenni az OBK üléséről készült jegyzőkönyvet, kivéve ha az OBK zárt ülést tartott.
- 109. §** Az OBK a működésére vonatkozó részletes szabályokat a szervezeti és működési szabályzatában állapítja meg.

29. Az OBK tagjainak jogállása

- 110. §** (1) Az OBK választott tagsága a bírói jogviszonyt, a bíró beosztását és – ha e törvény másképpen nem rendelkezik – a munkáltatói jogok gyakorlását nem érinti.
 (2) Az OBK választott bíró tagja nem hívható vissza.
 (3) Az OBK választott bíró tagja ellen fegyelmi eljárás csak az OBK hozzájárulásával indítható.

- (4) Az OBT tagja nem gyakorolhatja az OBT tagságból eredő jogait és kötelességeit
 - a) az ellene indított fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás alatt,
 - b) a bírói alkalmatlanságának megállapítása iránt indított eljárás alatt.
- (5) Az OBT tagja a személyét érintő kérdésben nem szavazhat.

- 111. §** (1) Az OBT választott bíró tagjának a tisztsége megszűnik:
- a) a megbízási időtartam leteltével,
 - b) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,
 - c) az OBT-tagságról való lemondással,
 - d) a fegyelmi vagy a büntetőjogi felelőssége jogerős megállapításával,
 - e) ha a 90. § (2) bekezdés d) és e) pontjában szabályozott ok a tagság fennállása alatt következett be, és az 30 napon belül nem szűnt meg,
 - f) ha az OBT-tagsággal kapcsolatos kötelességeinek vétkes megszegése, hosszabb időn át történő elmulasztása vagy súlyos elhanyagolása miatt a tagot az OBT kétharmados többséggel hozott határozatával tagjainak sorából kizárta, vagy
 - g) ha a megválasztásakor bírósági szintre történő beosztása megváltozik és ennek következtében az adott szintet képviselő választott bírák száma a 91. § (1) bekezdésében meghatározottak szerinti számot meghaladja.
- (2) A Kúria elnökének OBT-tagsága akkor szűnik meg, ha a Kúria elnöki megbízatása megszűnik.

30. Az OBT tag jogai és kötelességei

- 112. §** (1) Az OBT tagja jogosult és köteles az OBT munkájában részt venni, feladatai ellátásához jogosult:
- a) az OBT és az OBH működésével kapcsolatos iratokba betekinteni, továbbá az OBH elnökétől adatokat, tájékoztatást kérni,
 - b) az OBT ülésének napirendjére javaslatot tenni, és
 - c) a tagsággal kapcsolatban felmerült költségeinek megtérítésére.
- (2) Az OBT tagja köteles a minősített adatot megőrizni.
- (3) Az OBT tagját a tagságából eredő feladatai ellátásához szükséges mértékben mentesíteni kell a bírói munka alól.

31. Az OBT póttagja

- 113. §** (1) Az OBT póttagja – a 91. § (1) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével – a kapott szavatok sorrendjében lép a választott tag helyébe.
- (2) Az OBT póttagjára megfelelően alkalmazni kell a tagra vonatkozó rendelkezéseket.

NEGYEDIK RÉSZ AZ EGYES BÍRÓSÁGOK VEZETÉSE ÉS IGAZGATÁSA

VIII. FEJEZET A KÚRIA ELNÖKE ÉS A BÍRÓSÁGI VEZETŐK

32. A Kúria elnöke

- 114. §** (1) A Kúria elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább 5 éves bírói szolgálati viszonyal rendelkező bírák közül választja az Alaptörvény 26. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint.
- (2) Nem választható a Kúria elnökévé az,
- a) akivel szemben fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban,
 - b) aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - c) akivel szemben eljárás van folyamatban az alkalmatlanságának megállapítása iránt vagy
 - d) akinek a bírói szolgálati viszonya törvény alapján szünetel.

- (3) A Kúria elnökének megválasztása során a 67. § (1), (3) és (4) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell. Ha a Kúria elnökének megbízatása a 115. § (1) bekezdés b)–f) pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök 30 napon belül tesz javaslatot a Kúria elnökének személyére.
- (4) A Kúria elnökének hivatalba lépésére a 68. § (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

115. § (1) A Kúria elnökének megbízatása megszűnik:

- a) a megbízatási időtartam leteltével,
 - b) a bírói szolgálati viszonya megszűnésével,
 - c) lemondással,
 - d) az összeférhetetlenség kimondásával,
 - e) felmentéssel, vagy
 - f) a tisztségtől való megfosztással.
- (2) A Kúria elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a)–c) pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés d)–f) pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz. A megbízatás megszűnésének kimondásához a képviselők kétharmadának szavazata szükséges.
 - (3) A Kúria elnöke megbízatásának megszűnéséről az Országgyűlés elnöke annak megállapítását követő 8 napon belül tájékoztatja a köztársasági elnököt.
 - (4) Ha a Kúria elnökének megbízatása az (1) bekezdés a) pontja alapján szűnt meg, és a megbízatás megszűnéséig az Országgyűlés nem választott új elnököt, a Kúria elnöke az elnöki jogköröket az új Kúria elnök megválasztásáig gyakorolja.

116. § (1) A lemondásra, az összeférhetetlenség kimondására, a felmentésre és a tisztségtől való megfosztásra a 71–74. §-ok rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tisztségtől való megfosztást kizárólag a köztársasági elnök kezdeményezheti.

- (2) Ha a Kúria elnökének a megbízatása a határozott idő leteltével szűnik meg, öt pályázat kiírása nélkül a Kúriára tanácselnöknek kell kinevezni.
- (3) Ha a Kúria elnökének megbízatása a határozott idő letelte előtt szűnik meg, öt pályázat nélkül, lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.

117. § (1) A Kúria elnöke

- a) vezeti és képviseli a Kúriát,
- b) évente beszámol az Országgyűlésnek a Kúria által bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységről, továbbá erről az ítéletábrákat és a törvényszékeket is tájékoztatja,
- c) évente beszámol az Országgyűlésnek az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése és megsemmisítése, továbbá a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti feladatai ellátása során tapasztaltokról,
- d) véleményezi a Kúria tekintetében a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,
- e) a költségvetési keretek között gondoskodik a Kúria működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
- f) irányítja a Kúria pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
- g) gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat,
- h) ellenőrzi a Kúria vonatkozásában az eljárási határidők megtartását,
- i) gondoskodik a Kúrián az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
- j) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a Kúria munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a Kúria kollégiumainak munkatervét, továbbá ellenőrzi a betartásukat,
- k) irányítja és ellenőrzi a Kúria bírósági vezetőinek igazgatási tevékenységét és elvégzi vezetői vizsgálatukat,
- l) biztosítja a bírói testületek működési feltételeit, összehívja a Kúria teljes ülését,
- m) biztosítja az érdekképviselők jogainak gyakorlását,
- n) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatási és továbbképzési feladatokat,
- o) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint a Kúria teljes ülését és a Kúria más dolgozóit
- oa) a Kúria működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,

- ob) a Kúria hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
 - oc) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
 - p) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembevételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
 - q) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
 - r) gondoskodik a Kúria ügyfelfogadási idejének és rendjének a központi honlapon és a Kúria honlapján történő közzétételéről, és
 - s) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott beszámolókat és tájékoztatókat a bíróságok hivatalos honlapján és a központi honlapon, továbbá a bíróságok hivatalos lapjában közzé kell tenni.

33. A bírósági vezetők

- 118. §** (1) Bírósági vezető:
- a) az ítélőtábla, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnöke (a továbbiakban együtt: a bíróság elnöke),
 - b) a Kúria, az ítélőtábla, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnökhelyettese (a továbbiakban együtt: elnökhelyettes),
 - c) a kollégiumvezető,
 - d) a kollégiumvezető-helyettes,
 - e) a csoportvezető,
 - f) a csoportvezető-helyettes és
 - g) a tanácselnök.
- (2) A bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése.
- (3) A bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő hatékony működéséért.

34. A bíróság elnöke

- 119. §** A bíróság elnöke
- a) a költségvetési keretek között gondoskodik a bíróság működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
 - b) gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat,
 - c) irányítja a bíróság pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
 - d) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását,
 - e) gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
 - f) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a vezetése alatt álló bíróság munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a kollégiumok munkatervét, továbbá ellenőrzi a betartásukat,
 - g) irányítja és ellenőrzi a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezető igazgatási tevékenységét,
 - h) biztosítja a bírói testületek működési feltételeit, összehívja az összbírói értekezletet,
 - i) biztosítja az érdekképviseltek jogainak gyakorlását,
 - j) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatási és továbbképzési feladatokat,
 - k) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet és a bíróság más dolgozóit
 - ka) a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,
 - kb) a bíróság hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
 - kc) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - kd) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,

- l) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembe vételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
- m) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
- n) gondoskodik a bíróság ügyfélfogadási idejének és rendjének a központi honlapon és – amennyiben a bíróság saját honlappal rendelkezik – a bíróság honlapján történő közzétételéről, és
- o) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.

120. § A törvényszék elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokon túl irányítja és ellenőrzi a területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint járásbíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét.

121. § Az ítélőtábla elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokon túl

- a) koordinálja az illetékességi területén működő bíróságokon foglalkoztatott bírósági fogalmazók regionális képzését és meghatározza a regionális képzés alapelveit, a regionális képzési terv tematikáját, továbbá
- b) az OBH elnökének a regionális képzési feladatokra vonatkozó határozatának megfelelően koordinálja az illetékességi területén foglalkoztatott bírák regionális képzését.

122. § A közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, valamint a járásbíróság elnöke a 119. §-ban meghatározott feladatokat a bíróság sajátosságainak megfelelő eltérésekkel gyakorolja:

- a) gazdálkodik a rendelkezésére bocsátott költségvetési kerettel, e körben utalványozási és kötelezettségvállalási joga van; a rendes működés kereteit meghaladó – a szervezeti és működési szabályzatban megállapított összeghatáron felüli – kiadásokhoz a törvényszék elnökének előzetes írásbeli engedélye szükséges,
- b) bér- és létszámgazdálkodási, továbbá általános munkáltatói jogköre csak a bírósági tisztviselőkre, írnokokra és a fizikai dolgozókra terjed ki,
- c) évente beszámol a bírói karnak és a bíróság más dolgozóinak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról, továbbá a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről.

35. Elnökhelyettes

- 123. §** (1) Az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A Kúria elnökhelyettese a Kúria elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve, kivéve a 115. § (4) bekezdését – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

36. Kollégiumvezető és kollégiumvezető-helyettes

- 124. §** (1) A kollégiumvezető
- a) szervezi a kollégium munkáját,
 - b) évente beszámol a kollégiumnak
 - ba) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - bb) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
 - c) ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A kollégiumvezető-helyettes a kollégiumvezetőt akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (3) Kollégiumvezető-helyettes – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az OBH elnöke által kijelölt bíróságon, továbbá az OBH elnöke által kijelölt közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumban működik.
- (4) A Kúrián a Kúria elnöke által meghatározott kollégiumban működik kollégiumvezető-helyettes.

37. Csoportvezető és csoportvezető-helyettes

- 125. §** (1) A csoportvezető
- a) szervezi a csoport munkáját,
 - b) évente beszámol a csoportnak
 - ba) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
 - bb) a megelőző naptári évben a kitűzött célok, intézkedések végrehajtásáról, valamint eredményéről,
 - c) ellátja a jogszabály az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (2) A csoportvezető-helyettes a csoportvezetőt akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.
- (3) Csoportvezető-helyettes az OBH elnöke által kijelölt bíróságon működik.

38. Tanácselnök

- 126. §** A tanácselnök vezeti a tanácsot, és szervezi annak munkáját.

39. A bírósági vezetők kinevezése

- 127. §** (1) Bírósági vezetői tisztséget [118. § (1) bekezdés] csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be; a bírósági vezetői kinevezés – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 6 évre szól.
- (2) A tanácselnököt határozatlan időre kell kinevezni.
- (3) A bíróság elnöke és az elnökhelyettes ugyanazon bírósági vezetői tisztségre – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – legfeljebb két alkalommal nevezhető ki.
- (4) Ha a bíróság elnöke és az elnökhelyettes ugyanazon vezetői állást korábban már két alkalommal betöltötte, ugyanarra bírósági vezetői állásra az OBT előzetes hozzájárulásával nevezhető ki.
- 128. §** (1) A köztársasági elnök nevezi ki a Kúria elnökének javaslatára a Kúria elnökhelyetteseit.
- (2) Az OBH elnöke nevezi ki az ítélőtábla és a törvényszék elnökét, elnökhelyettesét, valamint az ítélőtábla és a törvényszék kollégiumvezetőjét, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetőjét és kollégiumvezető-helyettesét.
- (3) A Kúria elnöke nevezi ki a Kúria kollégiumvezetőit, kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit.
- (4) Az ítélőtábla elnöke nevezi ki az ítélőtábla kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit.
- (5) A törvényszék elnöke nevezi ki a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit és tanácselnökeit, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság elnökét és elnökhelyettesét, a csoportvezetőt, csoportvezető-helyettest.
- 129. §** Ha a kinevezésre jogosult nem a kinevezéssel érintett bíróság elnöke – az elnöki pályázat, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi pályázat kivételével – beszerzi a kinevezéssel érintett bíróság elnökének javaslatát.
- 130. §** (1) A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni, ha e törvény vagy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik.
- (2) A pályázatot a Kúria elnökhelyettesi állására a Kúria elnöke, a többi vezetői állásra a kinevezésre jogosult írja ki. A pályázatnak a vezetői tisztség elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt tartalmaznia kell.
- (3) A benyújtott pályázatnak – tanácselnöki pályázat kivételével – tartalmaznia kell a pályaművet, amely a pályázónak a megpályázott tisztségtől függően a bíróság, a kollégium, illetve a csoport működésével kapcsolatos hosszú távú terveiről, és azok megvalósításának ütemezéséről szól. A pályázatnak tartalmaznia kell a hozzájárulást ahhoz, hogy a kinevezésre jogosult a pályázó bírói értékelésének és vezetői vizsgálatának iratait beszerezze és kezelje.
- 131. §** A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít:
- a) a Kúria elnökhelyettese és kollégiumvezetője esetén a Kúria teljes ülése,

- b) az ítélőtábla, továbbá a törvényszék elnöke, elnökhelyettese és kollégiumvezetője esetén a megfelelő szintű összbírói értekezlet,
- c) a Kúria, az ítélőtábla, továbbá a törvényszék kollégiumvezető-helyettese, tanácselnöke, valamint a törvényszék csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a megfelelő szintű és ügyszakú kollégium,
- d) a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője és kollégiumvezető-helyettese esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium,
- e) a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke és elnökhelyettese esetében az érintett bíróságon működő bírói kar,
- f) a közigazgatási és munkaügyi bíróság csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a megfelelő csoport,
- g) a járásbíróság elnöke, elnökhelyettese esetében a járásbíróságon működő bírói kar,
- h) a járásbíróság csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a járásbíróságon a megfelelő csoport.

- 132. §** (1) A kinevezésre jogosult a pályázókat meghallgatja.
- (2) A kinevezésre jogosult a pályázatot – a pályázati anyag, valamint a pályázó személyes meghallgatása, továbbá a véleményező szerv javaslata alapján – valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával elbírálja.
- (3) A véleményező szerv a javaslatát a szavazati arány szerinti sorrendet felállítva teszi meg.
- (4) A kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, azonban a javaslattól eltérő döntését írásban indokolni köteles.
- (5) Az OBH elnöke és a Kúria elnöke a véleményező szerv javaslatától eltérő döntése esetén az eltérés indokairól – a kinevezéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az OBH-t, és az OBH soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének és a Kúria elnökének az OBH részére történő írásbeli, és az OBH soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a bírósági vezető kinevezését.
- (6) Ha az OBH elnöke és a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, az (5) bekezdést akként kell alkalmazni, hogy a kinevezés előtt beszerzi az OBH előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére csak ezt követően, az OBH véleményének ismeretében kerülhet sor.
- (7) A kinevezésre jogosult – az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetői állás kivételével – döntéséről haladéktalanul tájékoztatja az OBH elnökét, és ha a kinevezésre kerülő pályázó nem a pályázattal érintett bíróságra beosztott bíró, kezdeményezi az áthelyezését.

- 133. §** (1) Eredménytelen a pályázat, ha a kinevezésre jogosult egyik pályázatot sem fogadja el. Ha a pályázat eredménytelen, új pályázatot kell kiírni.
- (2) Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.
- (3) Ha a bíróság elnöke és elnökhelyettese egyidejűleg 2 hónapot meghaladóan akadályoztatva van a feladatai ellátásában – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az OBH elnöke az adott bíróság bírósági vezetői közül valamely vezetőt az elnöki vagy elnökhelyettesi feladatok ellátásával megbízhat legfeljebb 6 hónapra.

- 134. §** A bírósági vezetői pályázatokra az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvénynek a bírói állások pályázatára vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

40. A bírósági vezetők jogai, kötelezettségei, a vezetői vizsgálatok

- 135. §** A bírósági vezető köteles részt venni az OBH elnöke, továbbá – ha a kinevezésre jogosult nem az OBH elnöke – a kinevezésre jogosult által meghatározott, vezetési ismereteket is nyújtó képzésen.

- 136. §** (1) A kinevezésre jogosult, illetve a Kúria elnökhelyettese esetében a Kúria elnöke – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – a bírósági vezető vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább egy alkalommal, legkésőbb a megbízatásának lejártát megelőző évben megvizsgálja.
- (2) A kinevezésre jogosult a tanácselnök vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább hatévente egyszer megvizsgálja.
- (3) A véleményező szerv – továbbá a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a bírói tanács – javaslatára a vizsgálatot le kell folytatni.

- (4) Ha
- az OBH elnöke azt állapítja meg, hogy a határozatát vagy a szabályzataiban foglaltakat a bírósági vezető nem hajtja végre, az OBH elnöke,
 - az összbírói értekezlet, illetve a véleményező szerv – továbbá a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője, csoportvezető-helyettese esetében a bírói tanács – a bírósági vezető felmentését kezdeményezi, a kinevezésre jogosult elrendeli a bírósági vezető vezetői tevékenységének vizsgálatát.

- 137. §** (1) A vizsgálatot az elrendelésétől számított 60 nap alatt be kell fejezni.
 (2) Ha a vizsgálat alapján fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja merül fel, a kinevezésre jogosult a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény szerinti fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezi.
 (3) A vizsgálat részletes szempontjait és eljárását az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

41. A bírósági vezetői tisztség megszűnése

- 138. §** A bírósági vezetői tisztség megszűnik:
- a megbízási időtartam leteltével,
 - a bírói szolgálati viszony megszűnésével,
 - közös megegyezéssel,
 - lemondással, vagy
 - felmentéssel.
- 139. §** (1) A bírósági vezető lemondása esetén a lemondási idő 3 hónap. A kinevezésre jogosult és a vezető ennél rövidebb lemondási időben is megállapodhat.
 (2) A lemondás a vezető ellen folyamatban levő fegyelmi eljárás lefolytatását nem akadályozza.
- 140. §** (1) Ha a 136. § szerinti bírósági vezetői vizsgálat a bírósági vezető alkalmatlanságát állapította meg, a bírósági vezetőt vezetői tisztségéből azonnali hatállyal fel kell menteni.
 (2) A felmentett bírósági vezető a felmentést kimondó határozat ellen – a kézbesítéstől számított 15 napon belül – a szolgálati bírósághoz fordulhat jogorvoslatért.
- 141. §** (1) Ha a Kúria elnökhelyettesének, az ítéletábrá és a törvényszék elnökének, valamint helyettesének, továbbá a kollégiumvezetőnek a tisztsége a megbízási időtartam leteltével szűnik meg, öt pályázat kiírása nélkül, a vezetői tevékenységével azonos szintű bíróságra tanácselnöknek kell kinevezni.
 (2) Ha a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetőjének a tisztsége a megbízási időtartam leteltével szűnik meg, öt pályázat kiírása nélkül, törvényszékre tanácselnöknek kell kinevezni.
 (3) Az (1) és (2) bekezdésben nem említett bírósági vezetőt a határozott idő letelte után a korábbi bírói állásának megfelelő beosztásba kell helyezni.
 (4) Ha a bírósági vezető tisztsége a határozott idő letelte előtt szűnik meg, öt – pályázat nélkül – lehetőleg a korábbi szolgálati helyére és legalább a korábbival azonos bírói beosztásba kell helyezni.

IX. FEJEZET

BÍRÓI TESTÜLETEK

42. Közös szabályok

- 142. §** A bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testületek:
- a Kúria teljes ülése, az ítéletábrá, a törvényszék összbírói értekezlete (a továbbiakban együtt: összbírói értekezlet),
 - a kollégium,
 - közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium, és
 - a Kúria, az ítéletábrá, továbbá a törvényszék bírói tanácsa.

43. Összbírói értekezlet

- 143. §** Az összbírói értekezlet résztvevői: a Kúriára, az ítélőtáblára, illetve a törvényszék esetében a törvényszékre és a törvényszék területén működő járásbíróóságokra, valamint közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák.
- 144. §** Az összbírói értekezlet feladata:
- küldöttet választ az OBT-tagok megválasztásához,
 - véleményt nyilvánít a 131. § a) és b) pontjában meghatározott bírósági vezetők pályázatáról, és dönt a bírósági vezetői vizsgálat elrendelésének kezdeményezéséről,
 - megválasztja a bírói tanácsot, és évente legalább egyszer beszámoltatja működéséről,
 - dönt a bírói tanács tagjának felmentéséről, és
 - dönt az OBH elnöke által kinevezett bírósági vezetők felmentésének kezdeményezéséről.
- 145. §** (1) Az összbírói értekezletet a 16. § a)–c) pontjában felsorolt bíróságok elnöke hívja össze.
(2) Az összbírói értekezletet össze kell hívni, ha azt a bírák egyharmada, a bíróság elnöke, a bírói tanács vagy az OBH elnöke kezdeményezte.
- 146. §** (1) Az összbírói értekezlet akkor határozatképes, ha azon a bírák több mint a fele részt vesz. Az összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 15 napon belül ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes. Az összbírói értekezlet – eltérő döntésének hiányában – a határozatait titkos szavazással hozza.
(2) Az összbírói értekezlet szavazattöbbséggel határoz.

44. Bírói tanács

- 147. §** (1) A bírói tanács tagjait és póttagjait az összbírói értekezlet 6 évre választja meg.
(2) Ha a bírói tanács tagjainak és póttagjainak száma együttesen 5 főre csökkent, a tagok és a póttagok számát az összbírói értekezlet új választáson kiegészíti.
- 148. §** (1) A bírói tanácsnak 5–15 tagja és 3–13 póttagja van; a tagok és a póttagok számát az összbírói értekezlet határozza meg. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben a bírói kinevezési eljárás során szabályozott feladatai ellátása (a pályázók meghallgatása és a pályázatoknak az elért pontszámoknak megfelelően való rangsorolása) során a törvényszék bírói tanácsa – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2, az ítélőtábla elnöke által kijelölt ítélőtáblai bíróval, az ítélőtábla bírói tanácsa 2, a Kúria elnöke által kijelölt kúriai bíróval egészül ki, akik a bírói tanácsnak e feladatai ellátása során a többi taggal azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek.
(2) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázatra vonatkozik a kinevezési eljárás, a törvényszék bírói tanácsa 2, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője által kijelölt bíróval egészül ki.
(3) A bírói tanács az elnökét és elnökhelyettesét tagjai közül választja.
(4) Nem választható a bírói tanács tagjává,
a) aki ellen fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban vagy aki jogerős fegyelmi határozat hatálya alatt áll,
b) aki a 16. § a)–c) pontjában felsorolt bíróság elnöke és elnökhelyettese, vagy
c) akivel szemben eljárás van folyamatban alkalmatlanságának megállapítása iránt.
- 149. §** Megszűnik a bírói tanácsi tagság
- a bíró szolgálati viszonyának megszűnésével,
 - a tagságról való lemondással,
 - a tagságból való felmentéssel,
 - ha a 148. § (4) bekezdésében felsorolt ok utóbb következett be, vagy
 - a megbízás időtartamának leteltével.

- 150. §** (1) A bírói tanácsi tagság megszűnése esetén, továbbá a tartósan akadályozott tag helyett a bírói tanács által kijelölt póttag jár el.
- (2) A póttag bevonásának általános feltételeit a bírói tanács határozza meg.
- 151. §** (1) A bírói tanács
- véleményt nyilvánít a bíró kinevezése, beosztása, áthelyezése, a hozzájárulása nélkül történő kirendelése, továbbá – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – felmentése tárgyában,
 - kezdeményezheti a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnök, elnökhelyettes, csoportvezető, csoportvezető-helyettes vizsgálatának elrendelését vagy felmentését,
 - véleményezi a bíróság éves költségvetési tervét és a jóváhagyott költségvetés felhasználását, és
 - véleményezi a bíróság szervezeti és működési szabályzatát és ügyelosztási tervét.
- (2) A bírói tanácsnak a bírák felmentésével kapcsolatos véleménynyilvánítási joga nem terjed ki arra az esetre, ha a felmentés oka a bíró
- lemondása,
 - magyar állampolgárságának elvesztése, továbbá cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezése,
 - országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, polgármesterré vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetővé történő megválasztása, kinevezése,
 - állami felsőoktatási intézmény rektorává vagy költségvetési szervként működő kutatóközpont vagy kutatóintézet vezetőjévé történő kinevezése, és
 - nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél ítélkezésre vagy az igazságszolgáltatással összefüggő egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése.
- 152. §** (1) A bírói tanács az üléseit szükség szerint, de évenként legalább négyszer tartja.
- (2) A tagok több mint a felének írásbeli javaslatára a bírói tanácsot össze kell hívni.
- (3) A bírói tanács ülése a bírák számára nyilvános, azon a bíróság elnöke állandó meghívottként részt vesz.
- (4) A bírói tanács a személyi ügyekben történő véleménynyilvánítás esetén zárt ülést tarthat.
- 153. §** (1) A bírói tanács akkor határozatképes, ha ülésén tagjainak több mint a kétharmada részt vesz.
- (2) A bírói tanács a döntéseit szavazattöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A jelen lévő tagok kétharmadának szavazata szükséges a tag és a vezető felmentésének kezdeményezéséhez.

45. Kollégium, továbbá a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium

- 154. §** (1) A kollégium meghatározott ügyszakba beosztott bírák testülete, amelyet a kollégiumvezető vezet.
- (2) A Kúria kollégiumának tagjai a Kúria bírái és az ítéltáblák azonos kollégiumának vezetői.
- (3) Az ítéltábla kollégiumának tagjai az ítéltábla adott ügyszakban működő bírái, valamint általuk az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek adott ügyszakban működő kollégiumainak a bírái közül 6 évre választott bírák, továbbá az ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek azonos ügyszakban működő kollégiumainak vezetői.
- (4) A törvényszéken a kollégium tagjai a törvényszék bírái, továbbá általuk a törvényszék területén működő járásbírók, illetve közigazgatási és munkaügyi bíróság bírái közül a 6 évre választott bírák.
- 155. §** A kollégium
- véleményt nyilvánít – a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági állásra benyújtott pályázat kivételével – a bírói állaspályázatokról,
 - részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében,
 - véleményezi az ügyelosztási tervet,
 - véleményt nyilvánít a 131. § c) pontjában meghatározott vezetői állaspályázatokról és kezdeményezheti a bírósági vezető bírósági vezetői vizsgálatának elrendelését vagy felmentését, és
 - ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

- 156. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium a külön törvényben meghatározott törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bíráinak, valamint a külön törvényben meghatározott közigazgatási és munkaügyi bíróságok bíráinak speciális szakmai testülete, amelyet kollégiumvezető vezet.
- (2) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium tagjai az (1) bekezdésben megjelölt bírák. A munkáltatói jogkör gyakorlója köteles biztosítani, hogy a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium tagja a tagságból eredő jogait gyakorolhassa, kötelezettségeit teljesíthesse. A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium szervezeti kereteit az a törvényszék biztosítja, amelyen vagy amelyhez tartozó közigazgatási és munkaügyi bíróságon a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetője ítélkezik.
- (3) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium ügyszak szerinti rész-kollégiumi ülést is tarthat, kivéve, ha a törvény a kollégium döntését követeli meg.
- (4) A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium
- a) véleményt nyilvánít a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi álláspályázatról és kezdeményezheti a bírósági vezetői vizsgálatuk elrendelését vagy felmentésüket, továbbá
- b) ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

ÖTÖDIK RÉSZ VEGYES RENDELKEZÉSEK

X. FEJEZET A BÍRÓSÁGI DOLGOZÓK

46. Bírósági fogalmazó és bírósági titkár

- 157. §** (1) A bírói tisztség ellátásához szükséges gyakorlati és elméleti ismeretek megszerzése végett a bíróságokon egyetemi jogi végzettségű, a külön törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő fogalmazók működnek.
- (2) A bíróságokon a külön törvényben foglalt feltételeknek megfelelő, jogi szakvizsgával rendelkező bírósági titkárok működnek.
- (3) A bírósági titkár és a fogalmazó ellátja a külön törvényben meghatározott feladatokat. Ha a bírósági titkár külön törvény alapján a bíró feladatkörében jár el, eljárására a 3. §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

47. Bírósági dolgozó

- 158. §** A bíróságon az ügyintézői, ügyviteli és egyéb feladatokat a bírósági tisztviselők, az írnokok és a fizikai alkalmazottak látják el.

48. Közös szabályok

- 159. §** A bírósági titkár és fogalmazó, valamint a bírósági tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott a bírósággal igazságügyi szolgálati jogviszonyban áll, amelynek szabályait külön törvény állapítja meg.

XI. FEJEZET A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA

49. Általános rendelkezések

- 160. §** (1) A büntetések és az intézkedések végrehajtása során a bíróságra háruló feladatokat a büntetés-végrehajtási bíró látja el, aki a törvényszéken működik.
- (2) A polgári ügyben, munkaügyi vitában hozott marasztaló határozat és bírósági egyezség, valamint a büntetőügyben hozott, vagyoni kötelezettséget megállapító határozat végrehajtása – ha jogszabály nem tesz kivételt – a bíróság és a bírósági végrehajtó feladata.

50. Az eljáró személyek

- 161. §** A bírósági vezetőnek a bírósági végrehajtókkal kapcsolatos igazgatási tevékenységét a bírósági végrehajtásról szóló törvény állapítja meg.
- 162. §** A bírósági végrehajtó eljárása nemperes eljárás, a hatáskörében tett intézkedése mindenkire kötelező.

XII. FEJEZET

A BÍRÓSÁGOK FELADATAI A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK NYILVÁNOSSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN, A BÍRÓSÁGI HATÁROZATOK GYŰJTEMÉNYE

51. A közzéteendő határozatok köre és a közzététel eljárási szabályai

- 163. §** (1) A Kúria a jogegységi határozatot, az elvi bírósági határozatot, az elvi bírósági döntést, az általa az ügy érdemében hozott határozatot, az ítélőtábla az általa az ügy érdemében hozott határozatot, a közigazgatási és munkaügyi bíróság – ha a felülvizsgált közigazgatási határozatot egyfokú eljárásban hozták, és a bíróság határozata ellen nincs helye rendes jogorvoslatnak – az általa a közigazgatási perben az ügy érdemében hozott határozatot a Bírósági Határozatok Gyűjteményében digitális formában közzéteszi.
- (2) A Bírósági Határozatok Gyűjteményében
- a fizetési meghagyásos, a végrehajtási, a cégbírósi, a csőd- és felszámolási, valamint a bíróságon vezetett névjegyzékekkel kapcsolatos eljárásban hozott bírósági határozatot nem kell közzétenni,
 - a házassági perben, az apaság és származás megállapítása iránti perben, a szülői felügyelet megszüntetésére irányuló perben, a gondnokság alá helyezés iránti perben hozott határozat nem tehető közzé, ha valamely fél a közzététel mellőzését kérte, és
 - a nemi erkölcs elleni bűncselekmény alapján indult büntetőeljárásban hozott határozat nem tehető közzé, ha ahhoz a sértett – a bíróság a hozzájárulás megadására irányuló felhívására – nem járult hozzá.
- (3) A közzétett bírósági határozathoz kapcsolva, azzal egyidejűleg közzé kell tenni mindazon bírósági és más hatósági vagy egyéb szerv által hozott határozatnak az OBH elnöke által meghatározott eljárásban a bíróság által anonimizált digitális másolatát is, amelyet a közzétett bírósági határozattal felülbíráltak vagy felülvizsgáltak.
- (4) A közbeszerzési eljárások bírósági felülvizsgálata során hozott határozatok közzétételére a közbeszerzésekről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (5) A bíróság elnöke – az (1)–(4) bekezdést meghaladó körben – elrendelheti a bíróság által hozott más határozat közzétételét is.
- 164. §** (1) A határozatot az azt meghozó bíróság elnöke a határozat írásba foglalásától számított harminc napon belül teszi közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében.
- (2) Ha a már közzétett határozatot kijavítják, vagy annak tartalma kiegészítés folytán megváltozik, a kijavítást, kiegészítést annak jelzésével a jogerőre emelkedésétől számított öt munkanapon belül át kell vezetni a Bírósági Határozatok Gyűjteményében.
- 165. §** (1) A közzétett határozatok megjelölésében fel kell tüntetni a bíróság és a jogterület megnevezését, a határozat meghozatalának évét, valamint sorszámát.
- (2) A határozatot hozó bíróság a közzététellel egyidejűleg megjelöli azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a bíróság a határozatot hozta.
- (3) Az OBH elnöke biztosítja, hogy a Bírósági Határozatok Gyűjteményében a határozatok szövegére és a megjelölt jogszabályhelyekre keresni lehessen.

52. A személyes adatok védelme a bírósági határozatok közzététele során

- 166. §** (1) A Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatban szereplő személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével. Egyebekben a határozatban szereplő egyes személyeket az eljárásban betöltött szerepüknek megfelelően kell megjelölni.

- (2) A közzétett határozatban – ha törvény másként nem rendelkezik – nem kell törölni
- az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv és – ha törvény kivételt nem tesz – az e minőségében eljáró személy családi és utónevét, illetve neveit (a továbbiakban együtt: nevét), továbbá beosztását, ha az adott személy az eljárásban közfeladatának ellátásával összefüggésben vett részt,
 - a meghatalmazottként vagy védőként eljáró ügyvéd nevét,
 - az alperesként pervesztes természetes személy nevét, továbbá jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nevét és székhelyét, ha a határozatot olyan ügyben hozták, amelyben jogszabály alapján közérdekű igényérvényesítésnek helye van,
 - a társadalmi szervezet vagy alapítvány nevét, székhelyét és képviselőjének nevét,
 - a közérdekből nyilvános adatot.
- (3) Ha a nyilvánosságot a tárgyalás egészéről vagy egy részéről kizárták, és a nyilvánosság kizárását megalapozó, törvényben meghatározott érdek védelme másképpen nem biztosítható, a határozat egyes részeinek vagy a határozat egészének a gyűjteményben való megjelentetését mellőzni, illetve a közzétett határozat egyes részeit vagy a határozat egészét a gyűjteményből törölni kell.
- (4) Az egy részében vagy egészében zárt tárgyalás alapján hozott határozatnak a Bírósági Határozatok Gyűjteményéből való törlését vagy a közzététel mellőzését polgári eljárásban a fél, büntetőeljárásban a sértett kérheti. A kérelmet az érintett legkésőbb a határozat közzétételét követő egy évig az OBH elnökéhez terjesztheti elő, aki haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított öt munkanapon belül gondoskodik a kérelem teljesítéséről.
- (5) A minősített adat védelmét a bírósági határozatok közzétételekor is biztosítani kell.
- (6) A határozat szövegében az e §-ban meghatározottakon túl további szerkesztés nem végezhető.

XIII. FEJEZET

A BÍRÓSÁGI ÉPÜLETEK RENDJÉNEK FENNTARTÁSA

53. A bírósági épületekben tartózkodás alapvető szabályai, az épületek rendjéért felelős személyek

- 167. §** (1) A bírósági épületnek a közönség és ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeibe és a tárgyalóterembe a bírósági ügyintézés és a nyilvános tárgyaláson történő részvétel céljából – e törvényben foglalt korlátozással – bárki beléphet.
- (2) A bíróság épületében tartózkodók kötelesek olyan magatartást tanúsítani, amely tiszteletben tartja az igazságszolgáltatás méltóságát, nem zavarja meg a bíróság működését és megfelel az épület használatának rendjére vonatkozó előírásoknak.
- 168. §** A bírósági épület rendjének biztosítása a bíróság elnökének feladata. A bíróság elnöke – a közigazgatási és munkaügyi bíróság, továbbá a járásbíróság esetében a törvényszék elnöke – e körben megállapítja a bírósági épület használatának rendjét, meghatározza a közönség és az ügyfélforgalom számára nyitva álló épületrészeket, valamint megalkotja és a központi honlapon, továbbá ha a bíróság saját honlappal rendelkezik, a bíróság honlapján is közzéteszi az ezekről szóló, az OBH elnöke által meghatározott követelményeknek megfelelő szabályzatot.
- 169. §** A bíróság épületébe, kivéve, ha eljárási cselekmény lefolytatásához az szükséges, lőfegyverrel, lőszerrel, robbanóanyaggal, robbantószerrel, illetve a közbiztonságra különösen veszélyes vagy rendbontásra alkalmas eszközzel – a rendőrség, a büntetés-végrehajtási testület vagy más fegyveres szervek hivatásos állományú, szolgálati feladatot ellátó tagjain kívül – senki nem léphet be. Ennek ellenőrzésére a bíróság elnöke, valamint az általa az épület rendjének biztosításával megbízott szervezet vagy személy (a továbbiakban együtt: rendfenntartást végző személy) jogosult.

54. Az épület rendjéért felelős személyek feladatai

- 170. §** (1) A rendfenntartást végző személy köteles elősegíteni, hogy az eljárásban részt vevő személyek, a hallgatóság és a sajtó – a rájuk vonatkozó jogszabályban előírtak szerint – gyakorolhassák jogaikat és teljesíthessék kötelezettségeiket.

Ennek érdekében a rendfenntartást végző személy a következő intézkedéseket teheti:

- a) azt a személyt, aki a 167. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegi, továbbá a bíróság épületében a tárgyalótermen kívül az általa tanúsított magatartással a tárgyaló bíróság munkáját, így különösen a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja, a magatartás abbahagyására hívhatja fel, ha pedig ez nem vezet eredményre – a bíróság által idézett személy kivételével – a bíróság épületéből való távozásra szólíthatja fel,
 - b) a 169. §-ban foglaltakat megszegő személynek a bíróság épületébe történő belépését megtilthatja, vagy őt az épületből való távozásra szólíthatja fel,
 - c) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnöke, egyesbíró eljárása esetén az eljáró bíró (a továbbiakban e fejezetben együtt: tanács elnöke) által a tárgyalóteremből kiutasított személy kivezetéséről, valamint arról, hogy az adott tárgyalási napról kiutasított személy a tárgyalóterembe ne térhessen vissza,
 - d) az önkéntes teljesítés elmaradása esetén gondoskodik a tanács elnökének a nyilvánosság kizárásáról rendelkező határozata végrehajtásáról,
 - e) a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának bemutatására felhívhatja; ha ennek az érintett nem tesz eleget, az épületbe történő belépését megtilthatja vagy az épületből való távozásra felszólíthatja.
- (2) Ha a rendfenntartást végző személy intézkedésének az érintett önként nem tesz eleget, a rendfenntartást végző személy az intézkedésre jogosult hatósághoz fordulhat.

- 171. §** (1) Ha a bíróság elnöke a 168. §-ban meghatározott feladatának ellátása körében – az ügyek elosztása során, az eljáró tanács elnöke, az OBH elnöke, illetve más bíróság vagy hatóság jelzése alapján vagy egyéb módon – észleli, hogy egy ügy elbírálása a rendfenntartás szempontjából kiemelt kockázatot jelenthet, a tárgyalások nyilvánosságának és az épület rendjének megfelelő biztosítása érdekében köteles a szükséges intézkedéseket megtenni.
- (2) A bíróság elnöke a kiemelt kockázatu ügyben a következő intézkedést vagy intézkedéseket teszi:
- a) biztosítja a megfelelő tárgyalótermet,
 - b) ha ennek feltételei adottak, elrendeli a nyilvános tárgyalásnak a bíróság zártláncú televíziós hálózatán történő közvetítését,
 - c) biztosítja a rendfenntartást végző személyek fokozott készenlétét,
 - d) a rendfenntartást végző személyek számára elrendeli a bíróság épületébe belépő vagy onnan kilépő személyek csomagja tartalmának bemutatására való felhívás kötelező alkalmazását,
 - e) értesíti az intézkedésre jogosult hatóságot,
 - f) megteszi az épület rendjének fenntartása érdekében szükséges szervezési intézkedéseket.
- (3) Az eljáró tanács elnöke a tárgyalás előkészítése körében megvizsgálja, hogy az ügy körülményei – így különösen a felek, a terheltek vagy az idézett tanúk nagy száma, illetve az ügy társadalom széles körének figyelmét felkeltő tárgya – alapján szükség van-e az eljárási törvényekben foglalt, a tanács elnökének jogkörébe tartozó döntések mellett a (2) bekezdésben foglalt intézkedés megtételére, és ennek érdekében tájékoztatja a bíróság elnökét.
- (4) A bíróság elnöke az általa elrendelt intézkedésről az eljáró tanács elnökét és az intézkedéssel érintetteket tájékoztatja.

HATODIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XIV. FEJEZET A TÖRVÉNY HATÁLYBALÉPÉSE VÉGREHAJTÁSA

55. Felhatalmazó rendelkezések

- 172. §** Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg az e törvény alapján közzétett bírósági határozatoknak a Bírósági Határozatok Gyűjteményében történő megjelölésének szabályait.

56. Hatályba léptető rendelkezések, a törvény rövidített megnevezése

- 173. §** (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- (2) A törvény 1–65. §-a, 67. §-a, 68. § (2) bekezdése, 69. § (2) bekezdése, 70–87. §-a, 88. § (1)–(3) bekezdése, 89. és 90. §-a, 92. és 93. §-a, 94. § (2) és (4) bekezdése, 95. §-a, 96. § (2) bekezdése, 100. §-a, 102–113. §-a, 114. § (3) bekezdése, 115–172. §-a, 178–205. §-a, 207. és 208. §-a 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (3) A törvény 88. § (4) bekezdése, 91. §-a, 94. § (1) és (3) bekezdése, 96. § (1) bekezdése, 97–99. §-a, 101. §-a és 209. §-a 2012. március 16-án lép hatályba.

174. § E törvényt más jogszabályban „Bszí.” rövidítéssel kell megjelölni.

57. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés és a köztársasági elnök intézkedéseinek ellenjegyzésére vonatkozó rendelkezés

- 175. §** E törvény 1–8. §-a, 12–15. §-a, II. Fejezete, III. Fejezete, 45. §-a, V. Fejezete, Harmadik és Negyedik Része, X. és XI. Fejezete, továbbá 177–195. §-a, 197. §-a, 207. §-a és 209. §-a az Alaptörvény 25. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 176. §** A köztársasági elnöknek az e törvényben meghatározott tevékenysége során hozott döntéséhez és intézkedéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

XV. FEJEZET

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

58. Az OBH elnökének és a Kúria elnökének első alkalommal történő megválasztása

- 177. §** (1) A köztársasági elnök az OBH elnökének és a Kúria elnökének személyére első alkalommal legkésőbb 2011. december 15. napjáig tesz javaslatot. A jelöltet az Országgyűlés igazságüggyel foglalkozó bizottsága meghallgatja.
- (2) Az OBH elnökét és a Kúria elnökét első alkalommal az Országgyűlés 2011. december 31. napjáig választja meg.
- (3) Ha az Országgyűlés a (2) bekezdésben foglalt időpontig az OBH elnökét vagy a Kúria elnökét nem választja meg, és a köztársasági elnök 2012. március 15-e előtt tesz újabb javaslatot a jelölt személyére, a 103. § (3) bekezdés e) pontja nem alkalmazható.

59. Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő megválasztására vonatkozó átmeneti rendelkezések

- 178. §** (1) Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő választása során a 90. §, a 92. és 93. §, a 94. § (2) és (4) bekezdés, a 95. §, a 96. § (2) bekezdés és a 100. § rendelkezéseit a jelen alcímben foglalt rendelkezésekkel együtt kell alkalmazni.
- (2) Az OBT 14 bíró tagjának első alkalommal történő választása során a bírák küldöttértekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 helyi bírósági és 1 munkaügyi bírósági bírót választ.
- (3) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak megválasztásával egyidejűleg 14 bírót – a szavazatoknak megfelelő, a szavazategyenlőséget kizáró sorrend meghatározásával – póttaggá választ a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.
- (4) A (2) és (3) bekezdésben megjelölt felső határnál több érvényes többségi szavazat esetén a (2) bekezdésben meghatározott bírósági szintenként jelöltek közül – a törvényben meghatározott számban – azokat kell az OBT megválasztott tagjainak (póttagjainak) tekinteni, akik a szavazatok közül sorrendben a legtöbb szavazatot kapták.
- (5) 2012. december 31-ig az OBT-ben a közigazgatási és munkaügyi bírósági szint képviselőjén a munkaügyi bírósági bírót kell érteni.
- 179. §** (1) A Kúria teljes ülése, valamint az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján minden 20 bírói létszám után – titkosan – egy-egy küldöttet választ. Ha a töredéklétszám a 10 főt meghaladja, további egy küldöttet kell választani. A megválasztott küldöttek száma a 20 főt nem haladhatja meg és 2 – törvényszék esetén 4 – főnél akkor sem lehet kevesebb, ha a bíróság engedélyezett bírói létszáma alapján egy vagy egy küldött sem választható.

- (2) A törvényszéken a küldötteket úgy kell megválasztani, hogy azok közül legalább egy helyi bírósági bíró és legalább egy munkaügyi bírósági bíró legyen.

180. § A küldöttválasztó összbírói értekezleteket a 179. § (1) bekezdésben említett bíróságok elnökei legkésőbb 2012. január 30. napjáig kötelesek összehívni. A küldöttválasztó összbírói értekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 2012. február 5. napjáig ismét össze kell hívni. A megismételt összbírói értekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.

181. § A küldöttek legkésőbb 2012. február 10. napjáig szakmai önéletrajzukat megküldik az OBH elnökének.

182. § (1) Az OBH elnöke a legidősebb küldöttet (a továbbiakban: a küldöttek korelnöke) felkéri a küldöttértekezlet összehívására, levezetésére.

(2) Az OBH elnöke az (1) bekezdésben foglalt felkéréssel egyidejűleg a legidősebb kúriai, ítélőtáblai, törvényszéki, helyi bírósági, munkaügyi bírósági küldöttről álló öttagú jelölőbizottságot – a szakmai önéletrajzok továbbítása mellett – felkéri, hogy (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a küldöttek közül a tagok és a póttagok személyére tegyen javaslatot.

(3) A küldöttértekezletet – az OBH elnöke útján – a küldöttek korelnöke hívja össze legkésőbb 2012. március 1. napjáig, és egyidejűleg megküldi a küldötteknek a szakmai önéletrajzokat. A küldöttértekezlet akkor határozatképes, ha azon a küldötteknek több mint a fele megjelent. A küldöttértekezletet határozatképtelensége esetén legkésőbb 2012. március 5. napjáig ismét össze kell hívni. A megismételt küldöttértekezlet a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.

(4) A küldöttértekezletet a küldöttek korelnöke vezeti. A küldöttértekezleten jelölési és szavazati jog nélkül részt vehet, és felszólalhat a Kúria elnöke és az OBH elnöke.

(5) Az OBT választott bíró tagjainak és a póttagjainak személyére a jelölőbizottság – a 178. § (2) bekezdésében meghatározott felső határok, továbbá a különböző ügyszakok képviselete biztosításának és a regionalitás elvének figyelembevételével – tesz javaslatot. Bármely küldött további javaslatot tehet. A szavazólapra azt a személyt kell felvenni, akit a jelenlévő küldötteknek legalább az egyharmada támogat.

(6) A szavazólapra felvett jelöltnek nyilatkoznia kell, hogy áll-e fenn vele szemben e törvényben meghatározott kizáró ok.

183. § (1) A szavazólapra a jelölteket vezetéknevük ábécé sorrendjében kell felvenni.

(2) A jelöltre a szavazatot a név aláhúzásával kell megtenni. Aláhúzás hiányában vagy több név aláhúzása esetén a szavazat érvénytelen.

(3) A küldöttértekezlet az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő választása során a törvényben nem szabályozott egyéb kérdéseit szótöbbséggel maga állapítja meg.

184. § Az OBT bíró tagjainak első alkalommal történő megválasztása során a szavazást a 100. § (1) bekezdésében meghatározott módon mindaddig folytatni kell, amíg – a 178. § (2) és (3) bekezdésében meghatározottak szerint – a szükséges számú jelölt az előírt számú szavazatot meg nem kapja.

60. A megbízások lejárta, az új megbízások kezdete időpontjának meghatározása

185. § (1) Az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsnak (a továbbiakban: OIT) és tagjainak, az OIT elnökének, a Legfelsőbb Bíróság elnökének és elnökhelyettesének, valamint az OIT Hivatala hivatalvezetőjének és hivatalvezető-helyettesének megbízása az Alaptörvény hatálybalépésével megszűnik.

(2) Az OBH elnökének és a Kúria elnökének megbízási ideje 2012. január 1. napjától kezdődik.

(3) Az e törvény alapján első alkalommal létrejövő OBT 2012. március 15-én kezdi meg működését. Az OBT első ülését 2012. március hónapban kell megtartani.

186. § (1) A Legfelsőbb Bíróság elnöke tekintetében a 116. § (2) bekezdésében, az elnökhelyettese tekintetében a 141. § (1) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(2) A hivatalvezetői megbízás megszűnését követően az OIT Hivatala volt vezetőjét pályázat nélkül tényleges bírói álláshelyre, legalább tanácselnöki munkakörbe kell beosztani a hivatali tevékenységét megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a lakóhelye szerinti szolgálati helyre.

- 187. §** A 2012. január 1. napját megelőzően kinevezett bírósági vezetők megbízatása – a 185. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezésben meghatározott időtartamra szól.

61. A jogutódlással kapcsolatos rendelkezések

- 188. §** (1) A Legfelsőbb Bíróság, az OIT és elnöke jogutódlja az ítélkezési tevékenység tekintetében a Kúria, a bíróságok igazgatása tekintetében – sarkalatos törvényben meghatározott kivétellel – az OBH elnöke.
(2) Az OIT Hivatalának általános jogutódlja az OBH. Az OBH az OIT Hivatalának szervezeti keretein alakul meg.
(3) A bírák és az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését ellátó intézményt az igazságügyért felelős miniszter a Magyar Bíróképző Akadémia szervezeti keretein alapítja meg. Az intézmény működéséhez szükséges, e törvény hatálybalépésének napján a Magyar Bíróképző Akadémia feladatai ellátását szolgáló, e törvény hatálybalépésének napja szerinti állapotnak megfelelő ingó- és ingatlanvagyon tulajdon-, illetve vagyonkezelési jogának – és az ehhez kapcsolódó költségvetési előirányzatoknak – végleges átadásáról az OBH elnöke legkésőbb 2012. február 28. napjáig a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. bevonásával intézkedik.
(4) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a bírák és az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését ellátó intézmény szervezeti és működési szabályait rendeletben állapítsa meg.
- 189. §** (1) A Legfelsőbb Bíróság bírái és igazságügyi alkalmazottai 2012. január 1-jétől a Kúria bírái és igazságügyi alkalmazottai. Magánjogi jogviszonyok esetében 2012. január 1-jétől a Legfelsőbb Bíróság helyébe a Kúria lép.
(2) A Fővárosi Bíróság és az adott megyei bíróság jogutódlja az adott törvényszék. A megyei bíróságok és a Fővárosi Bíróság elnöke tisztségének elnevezése 2012. január 1-jétől törvényszék elnöke.
- 190. §** Ahol a törvény járásbíróságról, járásbírósági bírósági vezetőről, illetve járásbírósági bíróról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig a kerületi és városi bíróságot, illetve együtt a helyi bíróságot, helyi bírósági vezetőt, illetve helyi bírósági bírót kell érteni. 2013. január 1-jétől az adott helyi bíróság jogutódlja az adott járásbíróságot.

62. A közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításával kapcsolatos átmeneti rendelkezések

- 191. §** (1) A közigazgatási és munkaügyi bíróságok és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok a működésüket 2013. január 1. napján kezdik meg.
(2) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróság általános jogutódlja az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bíróság.
(3) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróság 2012. január 1. napját megelőzően kinevezett bírósági vezetőinek megbízatása a kinevezésben meghatározott időtartamra, az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bíróságra szól.
(4) Ha a munkaügyi bíróság bírósági vezetőinek megbízatása 2013. január 1-jét megelőzően jár le, a tisztség 2012. december 31-ig megbízás útján tölthető be.
(5) Az adott törvényszék területén működő munkaügyi bíróságra beosztott bírák, az adott törvényszék területén felállításra kerülő közigazgatási és munkaügyi bírósághoz kerülnek beosztásra.
(6) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításakor a törvényszéken közigazgatási ügyeket tárgyaló bírót – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján a bíróság hatáskörének csökkenésére tekintettel – a közigazgatási és munkaügyi bíróságra helyezik át, a törvényszéki bírói címét és illetményét a törvényszékre beosztott bíróra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.
(7) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításakor az ítélőtáblán közigazgatási ügyeket tárgyaló bírót – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján a bíróság hatáskörének csökkenésére tekintettel – alacsonyabb szintű bíróságra helyezik át, az ítélőtáblai bírói címét és illetményét az ítélőtáblára beosztott bíróra vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.
- 192. §** (1) 2012. december 31-ig a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény szerinti munkaügyi bíróság jár el első fokon a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perekben, valamint a törvény által hatáskörébe utalt egyéb ügyekben.

- (2) 2012. december 31-ig a munkaügyi bíróságokra a járásbíróságokra, a munkaügyi bíróságok bírósági vezetőire a járásbíróságok vezetőire vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
- (3) 2012. december 31-ig a törvényszéken munkaügyi ügyeket tárgyaló bírák a polgári kollégium tagjai. Ha a munkaügyi bíróság valamely bírója tagja a törvényszék polgári kollégiumának, úgy 2012. december 31-ig a polgári kollégium tagja marad.

- 193. §**
- (1) 2012. december 31-ig a közigazgatási ügyekben első fokon a törvényszék, másodfokon a Fővárosi Ítéltábla jár el.
 - (2) 2012. december 31-ig a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiuma az ítéltábla kollégiumára vonatkozó szabályok szerint működik, kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére az ítéltábla kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
 - (3) 2012. december 31-ig a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma a törvényszék kollégiumára vonatkozó szabályok szerint működik, kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére a törvényszék kollégiumvezetőjére és kollégiumvezető-helyettesére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
 - (4) 2012. december 31-ig azokon a törvényszékeken, ahol 2011. december 31. napjáig közigazgatási kollégium nem működött, a közigazgatási ügyeket tárgyaló bírák a polgári kollégium tagjai maradnak.

63. Egyéb átmeneti rendelkezések

- 194. §**
- (1) Az OBH elnöke 2012. október 1-jéig felülvizsgálja és szükség esetén módosítja, hatályon kívül helyezi vagy hatályában fenntartja az OIT által a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény alapján hozott szabályzatokat és ajánlásokat.
 - (2) A bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapok alapján történő statisztikai adatgyűjtésre első alkalommal a 2013. január 1-jét követően indult ügyekben kerül sor.
- 195. §**
- (1) A 32–44. § rendelkezéseit a 2012. január 1. napját követően indítványozott jogegységi eljárásokban kell alkalmazni.
 - (2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.
 - (3) A Kúria elnökének vagy kollégiumvezetőjének indítványára a Kúria teljes kollégiuma jogegységi tanácsként eljárva, jogegységi eljárás keretében az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások irányelvként, elvi döntésként, kollégiumi állásfoglalásként való fenntartását megszüntetheti abban az esetben is, ha egyébként a 32. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn.
- 196. §**
- (1) Az Alkotmánybíróságra a fővárosi és megyei kormányhivatal által 2011. december 31-éig benyújtott indítványok elbírálása során a Kúrián működő önkormányzati tanács az Alkotmánybíróság által áttett indítvány beérkezését követő 30 napon belül határidő tűzésével felhívja a fővárosi és megyei kormányhivatalt az indítványnak a helyi önkormányzatokról szóló törvényben meghatározottak szerinti kiegészítésére. Az indítvány elbírálására megállapított határidőt a kiegészítés beérkezésének napjától kell számítani.
 - (2) Az Alkotmánybíróságra a bíró által 2011. december 31-éig benyújtott indítványok elbírálása során a Kúrián működő önkormányzati tanács az Alkotmánybíróság által áttett indítvány beérkezését követő 30 napon belül határidő tűzésével felhívja a bírót az indítványnak az e törvényben meghatározottak szerinti kiegészítésére. Az indítvány elbírálására megállapított határidőt a kiegészítés beérkezésének napjától kell számítani.
- 197. §**
- A bírósági vezetői tisztség újbóli betölthetőségét korlátozó rendelkezések alkalmazása során a helyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a járásbírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatással, a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a munkaügyi bírósági elnöki, elnökhelyettesi megbízatással, a megyei elnöki, elnökhelyettesi megbízatás azonosnak minősül a törvényszéki elnöki, elnökhelyettesi megbízatással.

XVI. FEJEZET
MÓDOSULÓ JOGSZABÁLYOK

64. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény módosítása

- 198. §** (1) Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: lasz.) 1. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A törvény hatálya]
„b) az Országos Bírósági Hivatallal (a továbbiakban: OBH),”
- (2) Az lasz. 8. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A munkáltatói jogkört]
„a) az OBH elnökhelyettese és egyéb alkalmazottai tekintetében az OBH elnöke,”
- (3) Az lasz. 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép egyidejűleg a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
„A munkaköri kötelességeimet részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a jogszabályoknak megfelelően, pontosan, a legjobb tudásom szerint teljesítem.”
(2a) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (2) bekezdés szerinti eskü tétele során: igazságügyi alkalmazott.”
- 199. §** (1) Az lasz. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„31. § (1) Vezetői megbízást az kaphat, aki az általános képesítési feltételeken túl, az adott szakterületen legalább három év szakmai gyakorlattal rendelkezik. Jogszabály vagy pályázat további feltételeket határozhat meg.
(2) Magasabb vezetői állásnak minősül az OBH elnökhelyettese, főosztályvezetője, a bíróságok főosztályvezetői, az egyéb igazságügyi szerv vezetője és helyettese, valamint a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának az igazgatója.
(3) A vezetőkre — a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – ezen alcím rendelkezéseit kell alkalmazni.
(4) Az OBH elnökhelyettese esetében a 32–34. §-ok nem alkalmazhatóak, az e §-ok szabályozási körébe tartozó kérdések tekintetében a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”
- (2) Az lasz. 33. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Pályázat bármely vezetői állásra kiírható, a magasabb vezetői állást pályázat útján kell betölteni.”
- 200. §** (1) Az lasz. 41/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat (a továbbiakban: kijelölt titkár) a törvényszék elnöke jelöli ki. A járásbíróságnál működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbíróság elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az mely ügyek körére vonatkozik.”
- (2) Az lasz. 96. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Az OBH elnökhelyettese illetményére a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvénynek az államtitkár javadalmazására, juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek az államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.”
- (3) Az lasz. a következő 134/A. §-sal egészül ki:
„134/A. § (1) Ahol a törvény járásbíróságról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig a kerületi és városi bíróságot, illetve együtt a helyi bíróságot kell érteni.
(2) Ahol a törvény közigazgatási és munkaügyi bíróságról rendelkezik, ott 2012. december 31. napjáig munkaügyi bíróságot kell érteni.”
- 201. §** Az lasz.
1. 1. § (3) bekezdésében az „OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe az „OBH-nál”,
 2. 1. § (4) bekezdésében és 6. § (1) bekezdésében a „fővárosi, megyei bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,

3. 8. § (1) bekezdés e) pontjában a „fővárosi (megyei) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”, a „helyi bírósági” szövegrész helyébe a „járásbírósági”,
4. 11. § (2) bekezdésében a „választójoggal rendelkező” szövegrész helyébe a „cselekvőképes”,
5. 13. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
6. 13. § (7) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”, az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
7. 14. § (7) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
8. 14. § (10) bekezdésében az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
9. 16. § (3) bekezdésében a „fővárosi, megyei bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
10. 35/A. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
11. 35/A. § (6) bekezdésében az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
12. 41/A. § (1) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
13. 61. § (1) bekezdésében az „OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe az „OBH-nál”,
14. 93. § (1) bekezdésében a „helyi (munkaügyi) bírósági” szövegrész helyébe, a „járásbírósági és a közigazgatási és munkaügyi bírósági”, a „fővárosi (megyei) bíróságon” szövegrész helyébe „törvényszéken”,
15. 93. § (4) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”,
16. 94. § (4) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”,
17. 95. § (2) bekezdésében a „fővárosi (megyei) bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
18. 98. § (3) bekezdésében a „legfelsőbb bírósági” szövegrész helyébe a „kúriai”, a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
19. 103/A. § (1) bekezdés a) pontjában a „Legfelsőbb Bíróság és az OIT Hivatalának” szövegrész helyébe a „Kúria és az OBH”,
20. 105. § (1) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságon, az OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe a „Kúrián, az OBH-nál”,
21. 105. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságon és az OIT Hivatalánál” szövegrész helyébe a „Kúrián és az OBH-nál”,
22. 109. §-ában a „fővárosi (megyei) bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
23. 119. § (1) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
24. 119. § (3) bekezdésében „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrészek helyébe az „OBH elnöke”,
25. 119. § (4) bekezdésében „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
26. 122. § (1) bekezdés e) pontjában a „Magyar Köztársaság kitüntetései” szövegrész helyébe a „Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéséről szóló törvénnyel”,
27. 122. § (2) bekezdésében az „OIT Hivatala” szövegrész helyébe az „OBH”, az „OIT” szövegrész helyébe az „Országos Bírói Tanács”,
28. 123. §-ában az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke”,
29. 135. § (3) bekezdés b) pontjában az „OIT Hivatalára” szövegrész helyébe az „OBH-ra”, az „OIT véleményének kikérésével egyetértésével” szövegrész helyébe az az „OBH elnöke véleményének kikérésével”, és
30. 135. § (3) bekezdés c) pontjában az „OIT” szövegrész helyébe az „OBH elnöke” szöveg lép.

65. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

202. §

A Be. 439. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„439. § (1) A jogegységi eljárásra a (2)–(5) bekezdésben foglalt eltérésekkel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény jogegységi eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Ha a jogegységi eljárás eredménye a Kúria előtt folyamatban lévő más rendkívüli jogorvoslati eljárásra kihatással lehet, a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárást a jogegységi határozat meghozataláig felfüggeszti.

(3) Ha az elvi kérdésben adott iránymutatásból következően a jogegységi határozattal érintett jogerős bírósági határozatnak a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító rendelkezése törvénysértő, a jogegységi tanács a törvénysértő rendelkezést hatályon kívül helyezi, és a terheltet felmenti, illetve az eljárást megszünteti. Ha a terhelt fogva van, a fogvatartást is megszünteti.

(4) A jogegységi határozat indokolása tartalmazza a terhelt felmentésének és az eljárás megszüntetésének indokait is.

(5) A jogegységi határozatot közölni kell azzal a terhelttel is, akit felmentettek vagy akivel szemben az eljárást megszüntették. Ha az alapeljárásban a vádat magánvádló vagy pótmagánvádló képviselte, a határozatot vele is közölni kell."

203. §

A Be.

- a) 13. § (1) bekezdésében, 13. § (2) bekezdés a) és b) pontjában, 13. § (3) bekezdés a) pontjában, 14. § (2) és (4) bekezdésében, 15. §-ában, 16. § (1) bekezdésének nyitó szövegrészében és (2) bekezdésében, 20. § (2) bekezdés a) pontjában, 131. § (1) és (3) bekezdésében, 142. § (3) és (4) bekezdésében, 207. § (1) és (6) bekezdésében, 208. § (1) és (2) bekezdésében, 215. § (3) bekezdésében, 242. § (1) bekezdés a) pontjában, 262/B. § (3) bekezdésében, 271. § (2) bekezdésében, 383. § (1) bekezdés a) pontjában, 411. § (1) bekezdésében, 414. § (2) bekezdésében, 471. § (1) bekezdésében, 473. § (1) bekezdésében, 485/B. § (2) bekezdésében, 486. §-ában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- b) 14. § (7) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
- c) 17. § (5) és (6) bekezdésében, 18. § (3) bekezdésében, 566. § (1) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- d) 20. § (2) bekezdés b) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek” szöveg, a „megyei bíróságokhoz” szövegrész helyébe a „törvényszékekhez”,
- e) 20. § (2) bekezdés c) pontjában a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek” szöveg, a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- f) 20/A. §-ában az „A Legfelsőbb Bíróság az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének indítványára” szövegrész helyébe „Az Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
- g) 29. § b) pontjában, 201. § (2) bekezdés b) pontjában a „bírósági és ügyészségi titkár, fogalmazó és ügyintéző” szövegrész helyébe a „bírósági titkár, az alügyész, a bírósági és ügyészségi fogalmazó, az ügyészségi megbízott és a bírósági ügyintéző” szöveg, a „megyei bírósági” szövegrész helyébe a „törvényszéki”,
- h) 34. §-ában az „ügyészségi titkár” szövegrész helyébe az „alügyész”, az „ügyintéző” szövegrész helyébe a „megbízott”,
- i) 44. § (5) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- j) 206/A. § (5) bekezdésében a „megyei (fővárosi) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- k) 215. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságnak” szövegrész helyébe a „törvényszéknek”,
- l) 241. § (2) bekezdésében, 460. § (3) bekezdésében, 488. §-ában az „ügyészségi titkár” szövegrész helyébe az „alügyész”,
- m) 448. § (2) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
- n) 472. § (5) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal”,
- o) 473. § (2) bekezdésében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- p) 604. § (5) bekezdés c) pontjában a „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke” szöveg lép.

66. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása**204. §**

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény

- a) 10. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének a) pontjában a „megyei bíróság (Fővárosi Bíróság)” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- b) 10. § (2) bekezdésének b) pontjában a „megyei bírósághoz (Fővárosi Bírósághoz)” szövegrész helyébe a „törvényszékhez”,
- c) 10. § (2) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében, 18. § (2) bekezdésében, 45. § (2) bekezdés c) pontjában, 67. § (3) bekezdésében, 73/A. § (1) bekezdés a) pontjában, 214. § (2) bekezdésében, 235. § (4) bekezdésében, 262/A. §-ában, 270. § (1) bekezdésében, 271. § (1) bekezdés e) pontjában, 273. § (1) bekezdésében,

- (2) bekezdésének nyitó szövegében és (4) bekezdésében, 275. § (1)–(7) bekezdésében, 340/A. § (2) és (3) bekezdésében, a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
- d) 11. § (5) bekezdésében, 114/B. § (3) bekezdésében, 235. § (3) bekezdésében, 273. § (3) és (5) bekezdésében, 274. § (1) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrészek helyébe a „Kúria”,
- e) 14. §-ában, 23. § (1) bekezdésének nyitó szövegében, valamint f) és o) pontjában, 45. § (2) bekezdés a) pontjában, 73/A. § (1) bekezdés b) pontjában, 147. § (2) bekezdésben, 235. § (3) bekezdésében, 326. § (9) bekezdésében, 358. §-ában, 367. §-ában, 386/A. § (1) bekezdésének nyitó szövegében, 394/B. § (1) bekezdés d) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- f) 18. § (2) bekezdésében, 249. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságot” szövegrész helyébe a „törvényszéket”,
- g) 22. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- h) 23. § (2) bekezdésében a „megyei bíróságnak” szövegrész helyébe a „törvényszéknek”, a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- i) 41. § (6) bekezdés a) pontjában a „megyei bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”, a „Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék”,
- j) 45. § (2) bekezdés b) pontjában a „helyi, megyei illetve munkaügyi bíróságok” szövegrész helyébe a „helyi bíróságok, törvényszékek illetve munkaügyi bíróságok”, a „helyi, megyei vagy munkaügyi bíróság” szövegrészek helyébe a „helyi bíróság, törvényszék vagy munkaügyi bíróság”,
- k) 47. § (1) bekezdésében, az „A Legfelsőbb Bíróság az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének indítványára” szövegrész helyébe az „Az Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
- l) 94. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságnál” szövegrész helyébe a „törvényszéknél”,
- m) 102. § (6) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala” szövegrészek helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”,
- n) 114/B. § (3) bekezdésében a „megyei bíróság” szövegrészek helyébe a „törvényszék”,
- o) 149. § (3) bekezdésében a „megyei (fővárosi) bíróság” szövegrész helyébe a „törvényszék”,
- p) 270. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróságtól” szövegrész helyébe a „Kúriától”
- q) 272. § (4) bekezdésében, 340/A. § (2) bekezdésében a „Legfelsőbb Bírósághoz” szövegrész helyébe az „Kúriához”,
- r) 311. § (5) bekezdésében az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”, az „A Hivatal” szövegrész helyébe az „Az elnök”,
- s) 326. § (6) és (7) bekezdésében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- t) 326. § (13) bekezdésben a „megyei bíróság” szövegrészek helyébe „a törvényszék”, a „Fővárosi Bíróság” szövegrészek helyébe a „Fővárosi Törvényszék”,
- u) 328. § (2) bekezdésben a „megyei bíróságnál” szövegrész helyébe a „törvényszéknél”,
- v) 394/D. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
- w) 395. § (4) bekezdés a) pontjában az „Országos Igazságszolgáltatási Tanács” szövegrész helyébe az „Országos Bírósági Hivatal elnöke”
- szöveg lép.

67. A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosítása

- 205. §** (1) A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki
- „(4) A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság jogutódja a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság.”
- (2) A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény
- a) 1. § (1) bekezdésében, 2. § (3) bekezdésében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
- b) 1. § (3) bekezdésében, 2. § (5) bekezdésében a „Legfelsőbb Bíróság” szövegrész helyébe a „Kúria”,
- c) 3. § (1) és (2) bekezdésében a „megyei bíróságokon” szövegrész helyébe a „törvényszékeken”,
- d) 4. § (2) bekezdésében a „Zala Megyei Bíróság” szövegrészek helyébe a „Zalaegerszegi Törvényszék”,
- e) 1. mellékletének címében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
- f) 1. mellékletének 1. alcímében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”, 2. alcímében a „Baranya Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Pécsi Törvényszék”, 3. alcímében a „Bács-Kiskun Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kecskeméti Törvényszék”, 4. alcímében a „Békés Megyei Bíróság” szövegrész

helyébe a „Gyulai Törvényszék”, 5. alcímében a „Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Miskolci Törvényszék”, 6. alcímében a „Csongrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szegedi Törvényszék”, 7. alcímében a „Fejér Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Székesfehérvári Törvényszék”, 8. alcímében a „Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Győri Törvényszék”, 9. alcímében a „Hajdú-Bihar Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Debreceni Törvényszék”, 10. alcímében a „Heves Megyei Bíróság” szövegrész helyébe az „Egri Törvényszék”, 11. alcímében a „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szolnoki Törvényszék”, 12. alcímében a „Komárom-Esztergom Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Tatabányai Törvényszék”, 13. alcímében a „Nógrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Balassagyarmati Törvényszék”, 14. alcímében a „Pest Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Budapest Környéki Törvényszék”, 15. alcímében a „Somogy Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kaposvári Törvényszék”, 16. alcímében a „Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Nyíregyházi Törvényszék”, 17. alcímében a „Tolna Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szekszárdi Törvényszék”, 18. alcímében a „Vas Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szombathelyi Törvényszék”, 19. alcímében a „Veszprém Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Veszprémi Törvényszék”, 20. alcímében a „Zala Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Zalaegerszegi Törvényszék”,

- g) 1. mellékletének 14/13. alcímében a „Pest Megyei” szövegrész helyébe a „Budapest Környéki”,
- h) a 3. melléklet címében a „megyei bíróságok” szövegrész helyébe a „törvényszékek”,
- i) a 3. melléklet 1. alcímében a „Fővárosi Bíróság” szövegrész helyébe a „Fővárosi Törvényszék”, 2. alcímében a „Csongrád Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Szegedi Törvényszék”, 3. alcímében a „Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Győri Törvényszék”, 4. alcímében a „Hajdú-Bihar Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Debreceni Törvényszék”, 5. alcímében a „Somogy Megyei Bíróság” szövegrész helyébe a „Kaposvári Törvényszék” szöveg lép.

68. Az egyes büntető vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. törvény módosítása

- 206. §** Az egyes büntető vonatkozású törvények módosításáról szóló 2011. évi CL. törvény 81. § a) pontjában a „20/A. §-ában, 22. §-ában” szövegrész a „22. §-ában” szöveggel lép hatályba.

XVII. FEJEZET

HATÁLYUKAT VESZTŐ JOGSZABÁLYOK ÉS RENDELKEZÉSEK

69. Hatályát veszítő jogszabály

- 207. §** Hatályát veszti a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény.

70. Hatályukat veszítő rendelkezések

- 208. §** (1) Hatályát veszti a Be.
- a) 440–445. §-a,
 - b) 601. § (1) bekezdésében a „megyei bíróságról, illetőleg” és „a Fővárosi Bíróságot, illetőleg” szövegrész.
- (2) Hatályát veszti az lasz.
- a) 8. § (1) bekezdés b) pontja,
 - b) 104. § (1) bekezdésében „az OIT Hivatalának vezetőhelyettese,” szövegrész,
 - c) 125. § (2) bekezdése,
 - d) 6. számú mellékletének 1. pontja.
- (3) Hatályát veszti a Pp.
- a) 10. § (4) bekezdésében az „, ahol pedig megyei bíróságról rendelkezik, ott ezen a Fővárosi Bíróságot” szövegrész,
 - b) 212. § (2) bekezdése.

- 209. §** Hatályát veszti a törvény
- a) 178. § (1)–(4) bekezdése, 179–184. §-a, és
 - b) 198–206. §-a.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2011. évi CLXIII. törvény az ügyészségről*

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

- 1. §**
- (1) Az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott feltételek szerint; irányítja, felügyeli, illetve elvégzi a vádat előkészítő nyomozási eljárást, képviseli a közvádat a bírósági eljárásban, felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.
 - (2) Az ügyészség a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket. A jogszabályok megsértése esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség érdekében. Ha törvény másként nem rendelkezik, fellépésre akkor köteles, ha a törvényt megszüntetésére hivatott szerv az Alaptörvényben, valamint törvényben és más jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott kötelezettsége ellenére a szükséges intézkedést nem teszi meg, vagy ha a törvényt megsértésből eredő jogsérelem elhárítása érdekében azonnali ügyészi intézkedésre van szükség.
- 2. §**
- (1) Az 1. §-ban megjelölt feladatok teljesítése érdekében az ügyészség
 - a) a büntetőeljárásról szóló törvényben (a továbbiakban: büntetőeljárás törvény) meghatározott ügyekben nyomoz (ügyészségi nyomozás);
 - b) felügyel arra, hogy a nyomozó hatóság az önállóan végzett nyomozást a törvény rendelkezéseit megtartva végezze (nyomozás feletti felügyelet);
 - c) törvényben meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;
 - d) közzétartóként gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét; a bírósági eljárásban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a büntetőeljárás törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat;
 - e) törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot elvonó és azt korlátozó eljárási kényszerintézkedések, az utógondozás, valamint a bűnügyi, a szabálysértési és a körözési nyilvántartás végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett, továbbá közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró eljárásában;
 - f) közreműködik abban, hogy a bírósági eljárásban a törvényeket helyesen alkalmazzák (az ügyész részvétele a bíróságok polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági jogi peres és nemperes eljárásaiban);
 - g) elősegíti, hogy a hatósági jogkört gyakorló, illetve bíróságon kívüli jogvitát intéző szervek a jogszabályok rendelkezéseit megtartsák;
 - h) kiemelt figyelmet fordít a kiskorúak által és sérelmükre elkövetett bűncselekmények üldözésére, a fiatalok ellen indult szabálysértési és büntetőeljárás különös szabályainak betartására; törvényben meghatározott esetekben közreműködik a kiskorúak jogainak érvényre juttatásában és eljárást kezdeményez a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében;
 - i) ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegély kérésével és nyújtásával összefüggésben rá háruló feladatokat;

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-i ülésnapján fogadta el.

- j) teljesíti Magyarországnak az Eurojustban való részvételével kapcsolatos feladatokat;
 - k) ellátja a tevékenysége körében okozott jogsértések és károk megtérítése miatt indított perekben való képviselői tevékenységét.
- (2) A törvényben meghatározott feladatokat a legfőbb ügyész közvetlenül vagy az illetékes ügyész útján látja el.

- 3. §**
- (1) Az ügyészség független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet.
 - (2) Az ügyészség az Alaptörvényben és a törvényekben meghatározott feladatait a döntésért felelős ügyészségi alkalmazott személyének megállapítását biztosító, alá-fölérendeltségen alapuló szervezeti rendben végzi.
 - (3) A legfőbb ügyész sem közvetlenül, sem közvetve nem utasítható valamely meghatározott tartalmú egyedi döntés meghozatalára vagy megváltoztatására.
 - (4) Az ügyészi tevékenységgel összefüggésben az ügyész jogait és kötelességeit csak törvény állapíthatja meg.
 - (5) A legfőbb ügyészt és az ügyészeket az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.
 - (6) A legfőbb ügyészre az országgyűlési képviselők mentelmi jogával kapcsolatos eljárási szabályokat kell alkalmazni. A mentelmi jog felfüggesztése tárgyában az Országgyűlés a jelen lévő képviselők kétharmadának szavazatával dönt, a mentelmi jog megsértése esetén a szükséges intézkedést az Országgyűlés elnöke teszi meg.
 - (7) Az ügyész mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában a legfőbb ügyész dönt, mentelmi jogának megsértése esetén a szükséges intézkedést a legfőbb ügyész teszi meg.

- 4. §**
- (1) Mindenki köteles biztosítani, hogy az ügyészek a részükre jogszabályban megállapított jogokat akadálytalanul gyakorolhassák.
 - (2) Ha törvény az ügyésznek utasítási jogkört biztosít, az utasított szervek az utasításnak kötelesek eleget tenni.
 - (3) Az ügyész feladat- és hatásköreinek ellátása során a bíróságok és más bíróságon kívüli jogalkalmazó szervek eljárásaiban keletkezett iratokba, az általuk vezetett nyilvántartásokba korlátozás nélkül betekinthez, az iratokból másolatot, a nyilvántartásokból adatszolgáltatást kérhet. Adatok és iratok szolgáltatása érdekében az ügyész más közhatalmat gyakorló szerveket, gazdálkodó és más szervezeteket megkereshet. A megkeresett szerv vezetője a megkeresésnek az ügyész által megjelölt határidőben köteles eleget tenni. Adatok és iratok büntetőeljárás során történő beszerzésére a büntetőeljárási törvény rendelkezései az irányadók.
 - (4) Az ügyész eljárása során az eljárással érintett szerv, személy rendelkezése alatt álló területre, helyiségbe – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály másként nem rendelkezik – igazolványa felmutatásával beléphet.
 - (5) Az ügyész szakértőt vehet igénybe, ha különleges szakértelemre is szükség van az ügy megítélése szempontjából bizonyítandó tény megállapításához.

- 5. §**
- (1) Az ügyész a tudomására jutott jogsértés vagy jogszabálysértő mulasztás miatt jogszabályban megállapított feltételek fennállása esetén büntető, fegyelmi, szabálysértési, illetve hatósági eljárást, büntetés-végrehajtási ügyekben kártérítési eljárást is kezdeményez. A kezdeményezés címzettje érdemi döntésének egy példányát köteles az ügyésznek haladéktalanul megküldeni.
 - (2) Az ügyész elbírálja a hatósági határozat, intézkedés, jogszabálysértő mulasztás ellen hozzá intézett kérelmeket, közérdekű bejelentéseket, jogsértésre utaló jelzéseket (a továbbiakban együtt: kérelem). Amennyiben a hozzá intézett kérelem vizsgálatára nincs hatásköre, gondoskodik annak áttételéről a hatáskörrel rendelkező szervhez.
 - (3) Ha a kérelmet az ügyész alaptalannak találja, indokolt állásfoglalásával elutasítja. A kérelmező a felülvizsgálat érdekében – az állásfoglalás kézbesítésétől számított – 8 napon belül a felettes ügyészséghez fordulhat, ennek lehetőségéről a kérelmezőt tájékoztatni kell.
 - (4) Ha törvény másként nem rendelkezik, a kérelem érdemi elbírálása mellőzhető, ha azt nem határidőben, vagy nem a jogosult terjesztette elő, vagy a kérelmet változatlan tényállás mellett az ügyészség már korábban elbírálta, vagy a kérelmező – a jogszabálynak megfelelő jogorvoslati tájékoztatás ellenére – a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséggel nem élt, továbbá ha a kérelmet a sérelmezett határozat jogerőre emelkedésétől, illetve a végrehajtás elrendelésétől számított egy éven túl nyújtják be. Az elbírálás mellőzéséről és annak okáról a kérelmezőt tájékoztatni kell.

- 6. §**
- (1) Az ügyészség a központi költségvetésről szóló törvényben önálló költségvetési fejezetet alkot.
 - (2) A legfőbb ügyész összeállítja az ügyészség költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé.

- 7. §**
- (1) Az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak munkájuk során és magatartásukban az Alaptörvényt és a jogszabályokat kötelesek megtartani.
 - (2) Az ügyészek a törvényekben előírtaknak megfelelően, következetesen és méltányosan járnak el, ügyészi kötelezettségeiket legjobb szaktudásuk szerint teljesítik. E körben az ügyész
 - a) a tisztességes és hatékony bűnüldözés megvalósítása, a jogsértések megelőzése, a törvényesség biztosítása és az emberi jogok védelme érdekében nemzeti és nemzetközi szinten együttműködik a bíróságokkal, a nyomozó hatóságokkal, a büntető jogszabályok végrehajtásában közreműködő egyéb szervekkel, a bűnmegelőzést szolgáló kormányzati, közigazgatási és más szervekkel, a tudomány képviselőivel, a védőkkel, ügyvédi kamarákkal, jogvédő szervezetekkel;
 - b) az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásával, a jogi előírásoknak megfelelően és a kölcsönös segítségnyújtás szellemében teljesíti más államok ügyészi szerveinek vagy más bűnüldöző hatóságainak megkereséseit;
 - c) az arra jogosult szervezetek adott tájékoztatás, vélemény adása során tárgyilagos és szakszerű véleményt ad;
 - d) mérlegelési jogkörét pártatlanul, méltányosan, a törvények megtartása mellett, külső befolyástól mentesen gyakorolja.
 - (3) Az ügyész
 - a) nem lehet olyan szervezet tagja, amely törvénysértő tevékenységet folytat;
 - b) elfogultságot jelent be minden olyan ügyben, amelyhez személyes érdeke fűződik;
 - c) nem kérhet és nem fogadhat el ajándékot, adományt és egyéb előnyt tevékenységével kapcsolatban;
 - d) nem élhet vissza hivatali tekintélyével;
 - e) magánéletében is a hivatásához méltó magatartást tanúsít.

II. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE, AZ ÜGYÉSZEK JOGÁLLÁSA

- 8. §**
- (1) Magyarország ügyészi szervei:
 - a) a Legfőbb Ügyészség,
 - b) a fellebbviteli főügyészségek,
 - c) a főügyészségek,
 - d) a járási ügyészségek.
 - (2) Az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló főügyészség, illetve járási szintű ügyészség létesíthető.
 - (3) Az ügyészség szervezetét, működését és illetékességét – törvényi keretek között – a legfőbb ügyész utasítással szabályozza.
 - (4) A legfőbb ügyészi utasítást az ügyészség hivatalos lapjában, az Ügyészségi Közlönyben, valamint a Hivatalos Értesítőben közzé kell tenni.
- 9. §**
- (1) A Legfőbb Ügyészség önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv; jogi személy.
 - (2) A Legfőbb Ügyészséget a legfőbb ügyész, a fellebbviteli főügyészséget fellebbviteli főügyész, a főügyészséget főügyész, a járási ügyészséget vezető ügyész vezeti.
 - (3) A legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, a legfőbb ügyészségi fősztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész az ügyészségek működésének, szakmai tevékenységének, a szakágak együttműködésének segítésére körlevelet adhat ki. A legfőbb ügyészi, a legfőbb ügyész helyettesi és a fősztályvezető ügyészi körlevelet az Ügyészségi Közlönyben közzé kell tenni.
- 10. §**
- (1) Az ügyészség tudományos és kutató intézménye az Országos Kriminológiai Intézet, amely a bűnözés kutatása, a kriminológia, a kriminalisztika és a büntető-jogtudományok elméletének és gyakorlatának fejlesztése céljából működik.
 - (2) Az Országos Kriminológiai Intézetre vonatkozó szabályokat legfőbb ügyészi utasítás határozza meg.
- 11. §**
- (1) Az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja.
 - (2) A legfőbb ügyész
 - a) tanácskozási joggal részt vehet az Országgyűlés ülésein, valamint a Kúria teljes ülésein;

- b) bűncselekmény nyomozását bármely nyomozó hatóságtól az ügyészség hatáskörébe vonhatja, az ügyek ügyészségi nyomozása során más nyomozó hatóságok tagjai közreműködését – szolgálati, közszolgálati jogviszonyukat nem érintve – az országos vezető egyetértésével igénybe veheti;
 - c) a büntetőeljárás törvényben meghatározottak szerint a büntetőügyekben hozott jogerős határozatok ellen felülvizsgálati indítványt vagy a törvényesség érdekében jogorvoslatot nyújthat be a Kúriához;
 - d) jogegységi eljárást kezdeményezhet a Kúria előtt, illetve a Kúria előtti jogegységi eljárásban gyakorolja törvényben meghatározott jogkörét;
 - e) indítványozza közvadás bűncselekmény vagy szabálysértés miatt a mentelmi jog felfüggesztését, illetve ha törvény az eljárás megindítását valamely szerv, személy hozzájárulásához köti, kezdeményezi a hozzájárulás megadását;
 - f) jogszabály tervezetére – kivéve az önkormányzati rendelet tervezetét – véleményt nyilváníthat, az ügyészség jogállását, feladatkörét érintő jogszabályok tervezetére véleményt nyilvánít;
 - g) törvény kezdeményezésére, illetve rendelet és közjogi szervezetszabályozó eszköz kibocsátására jogosult szervnél jogszabály, illetve közjogi szervezetszabályozó eszköz alkotását, módosítását vagy hatályon kívül helyezését javasolhatja;
 - h) az Alkotmánybírósághoz fordulhat az ügyész részvételével lefolytatott egyedi ügyben alkalmazott jogszabály Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét okozó alaptörvény-ellenességének vizsgálata érdekében, ha a jogosult maga nem képes jogainak védelmére, vagy a jogsérelem a személyek nagyobb csoportját érinti;
 - i) kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát;
 - j) a Kúria előtti eljárásban a bíróságok ítélezési gyakorlatának egységesítése érdekében jogkérdésben, a közérdeket képviselve, saját kezdeményezésére, vagy bármely fél kérelmére kifejtheti, a Kúria felhívására kifejti szakmai véleményét akkor is, ha az ügyész az eljárásban nem vesz részt. A legfőbb ügyész véleményét, amely a Kúriát nem köti, az eljárásban részt vevő felekkel közölni kell.
- (3) Ha a legfőbb ügyész az intézkedésben akadályoztatva van, vagy a legfőbb ügyészi tisztség nincs betöltve, jogkörét az előzetesen kijelölt legfőbb ügyész helyettes gyakorolja.

- 12. §**
- (1) Az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek, számukra utasítást csak a legfőbb ügyész és a felettes ügyész adhat.
 - (2) Az ügyészi szervek közül
 - a) a Legfőbb Ügyészség a fellebbviteli főügyészségeket és a főügyészségeket,
 - b) a főügyészség a járási és a járási szintű ügyészségeket irányítja.
 - (3) Felettes ügyészség
 - a) a Legfőbb Ügyészség az összes ügyészi szerv;
 - b) a főügyészség a megye (főváros) területén működő járási ügyészségek tekintetében.
 - (4) Ha jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás eltérően nem rendelkezik, felettes ügyész
 - a) a Legfőbb Ügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a más vezető beosztású ügyész;
 - b) a fellebbviteli főügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, a fellebbviteli főügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a Legfőbb Ügyészség ügyésze, a fellebbviteli főügyészhelyettes és a fellebbviteli főügyészség osztályvezető ügyésze;
 - c) a főügyészségen: a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes, a főügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a Legfőbb Ügyészség ügyésze, a főügyészhelyettes és a főügyészségi osztályvezető (csoportvezető) ügyész;
 - d) a járási ügyészségen: a c) pontban említett ügyész, valamint a vezető ügyész, továbbá feladatkörében – ha az adott ügyben kiadmányozásra jogosult – a főügyészségi ügyész és a vezetőhelyettes ügyész, illetve az osztályvezető ügyész és a csoportvezető ügyész.

- 13. §**
- (1) A felettes ügyész az alárendelt ügyészeket utasíthatja, tőlük bármely ügy elintézését saját hatáskörébe vonhatja, illetve az ügy elintézésére más – alárendelt – ügyészt jelölhet ki.
 - (2) Ha a Legfőbb Ügyészségnek a 12. § (4) bekezdésének a) pontjában megjelölt ügyésze a járási ügyészt utasítja vagy attól valamely ügy elintézését elvonja, erről a felettes főügyészt (főügyészséget) egyidejűleg tájékoztatja.

- (3) Az utasítás végrehajtása során az utasítottnak a közvetlen felettesét tájékoztatnia kell, ha az utasítást nem tőle kapta, kivéve, ha az utasítás olyan ügyben történt, amelynek az intézéséből a közvetlen felettest kizárták.

- 14. §** (1) Az ügyészi szerv vezetője
- a költségvetési keretek között gondoskodik az ügyészség működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről;
 - gyakorolja a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogköröket;
 - a legfőbb ügyész utasításában meghatározott kivételekkel irányítja az ügyészség gazdálkodási tevékenységét;
 - ellenőrzi az eljárási határidők megtartását;
 - gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról;
 - irányítja és ellenőrzi az alárendelt vezető ügyészek igazgatási tevékenységét;
 - biztosítja az érdekképviseltek jogainak gyakorlását;
 - felelős az ügyészségek működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban elrendelt – személyes adatokat nem tartalmazó – nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért;
 - gondoskodik az ügyészség ügyfélfogadási idejének az ügyészség honlapján történő közzétételéről;
 - ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás a feladatkörébe utal.
- (2) Az (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt feladatköröket – a járási ügyészségek tekintetében – a főügyész gyakorolja.
- 15. §** (1) Az ügyészi feladatokat az ügyészek mellett – nem teljes ügyészi jogkört gyakorló – alügyészek, ügyészségi fogalmazók és ügyészségi megbízottak is végzik, munkájukat más ügyészségi alkalmazottak (tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak) segítik.
- (2) Az ügyészi jogkörben eljáró alügyészt és ügyészségi fogalmazót az eljárási cselekménye tekintetében – a 21. § (3) bekezdésében meghatározott körben – az ügyész kötelezettségei terhelik, és az ügyésszel azonos jogok illetik meg.

III. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG BÜNTETŐJOGI TEVÉKENYSÉGE

- 16. §** (1) Az ügyész köteles biztosítani
- minden, a hivatali tevékenysége során tudomására jutott bűncselekmény következetes üldözését; továbbá
 - hogy senkit törvényellenesen ne vonjanak büntetőjogi felelősségre, ne fosszanak meg személyi szabadságától, senkit törvénytelen jogfosztás, korlátozás vagy zaklatás ne érjen.
- (2) A bűnözés elleni küzdelem érdekében az ügyész összehangolt intézkedéseket kezdeményezhet a nyomozó hatóságoknál, illetve más érdekelt szerveknél.

1. Az ügyész feladatai a nyomozással és a vádemeléssel kapcsolatban

- 17. §** (1) Az ügyész a vádemelés feltételeinek megállapítása végett
- nyomozást végeztet;
 - felügyeli a nyomozó hatóság önálló nyomozását; illetve
 - a büntetőeljárás törvényben meghatározott esetekben a nyomozást maga végzi.
- (2) A nyomozás során az ügyész a büntetőeljárás hatékony és a lehető leggyorsabb lefolytatása érdekében rendelkezik az ügyről, a nyomozás elvégzendő feladatairól. A nyomozásra vonatkozó intézkedéseiről, az általa elvégzett eljárási cselekmények, az általa tett intézkedések és meghozott határozatok megalapozottságáért, jogszerűségéért felelős.
- (3) A nyomozás feletti felügyelet keretében az ügyész a törvényben meghatározott jogkörei felhasználásával minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a nyomozó hatóság az önálló nyomozását törvényesen, az emberi jogok tiszteletben tartásával, a vádemelés kérdésében történő döntésre alkalmas módon teljesítse. Így különösen
- megvizsgálhatja és megváltoztathatja a nyomozó hatóság határozatait és a nyomozás során tett intézkedéseit, az esetleges jogsértés kiküszöbölése iránt haladéktalanul intézkedik;

- b) a nyomozó hatóságot a nyomozással kapcsolatban utasíthatja, az utasításának végrehajtását ellenőrzi;
 - c) elbírálja a nyomozás során előterjesztett, a feladatkörébe tartozó jogorvoslati kérelmeket.
- (4) Az ügyész gondoskodik arról, hogy a nyomozás során a büntetőeljárás résztvevőinek jogai érvényesüljenek.

- 18. §**
- (1) Az ügyészégi nyomozás elrendeléséig – a rendőrségi törvényben meghatározott okokból és szabályok szerint – titokban információ gyűjthető. Ahol a rendőrségi törvény a titkos információgyűjtés körében a rendőri szerv vagy annak vezetője számára állapít meg jogokat és kötelezettségeket, ott az ügyészégi nyomozást végző ügyészi szervet vagy annak vezetőjét kell érteni.
 - (2) Ha a rendőrségi törvény a bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtés keretében végzett cselekményhez az ügyész engedélyét (hozzájárulását, jóváhagyását) írja elő, az engedélyezés jogkörét a felettes ügyész gyakorolja.
 - (3) Az ügyész (felettes ügyész) a titkos információgyűjtés elvégzése érdekében – a feljelentés elutasításának, vagy a nyomozás megszüntetésének kilátásba helyezése, valamint az adatkérés kivételével – a nyomozó hatóságot utasítja vagy titkos információgyűjtés végzésére jogosult más szolgálatot (hivatalt) megkeresi.
 - (4) Ha a titkos információgyűjtés szükségessége a nemzetbiztonsági szolgálatok (hivatalok) hivatásos állományú tagját érintően merül fel, az ügyész e tényről tájékoztatja azon szolgálat főigazgatóját, amelynek állományába az érintett személy tartozik. A titkos információgyűjtés elvégzésére ilyen esetben az ügyész az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot (hivatalt) is felkérheti.
 - (5) Az ügyészégi nyomozás során a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre a büntetőeljárás törvény rendelkezései az irányadók.
- 19. §**
- (1) Közvádlokként az ügyész dönt a vádemelésről, vagy az eljárás más, a büntetőeljárás törvényben meghatározott módon történő befejezéséről.
 - (2) A vádnak törvényesen beszerzett bizonyítékokon kell alapulnia.
 - (3) Az ügyész gondoskodik arról, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges minden tény, bizonyíték és jogi okfejtés a bíróság elé kerüljön.

- 20. §**
- (1) A büntetőeljárásról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában az ügyész a határozatot vagy intézkedést a bűncselekményre a Büntető Törvénykönyvben meghatározott elévülési időn belül hivatalból is felülvizsgálhatja.
 - (2) A hivatalból történő felülvizsgálat különösen akkor indokolt, ha a felülvizsgálandó határozat vagy intézkedés megalapozatlan vagy törvényt sértő, illetve a felmerült új tény vagy körülmény vádemelést eredményezhet.

2. A büntetőbíróságok előtti ügyészi tevékenység

- 21. §**
- (1) Az ügyész az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét a büntetőbíróságok előtt, egyúttal közreműködik abban, hogy a bíróságok határozatai megfeleljenek az Alaptörvénynek és a törvényeknek.
 - (2) E feladat megvalósítása érdekében az ügyész
 - a) a büntetőügyekben a tárgyaláson képviseli a vádat, a váddal rendelkezhet;
 - b) a bíróság döntése előtt az ügyben felmerülő minden kérdésben indítványt tehet;
 - c) gyakorolja a büntetőeljárás törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat.
 - (3) A vád képviselőt – törvényben meghatározott esetben – alügyész és ügyészégi fogalmazó is elláthatja.

3. A törvényekben meghatározott joghátrányok végrehajtása törvényességének felügyelete

- 22. §**
- (1) Az ügyész az e címben foglalt felügyeleti tevékenysége során bármely időpontban és helyen ellenőrizheti a törvényekben meghatározott joghátrányok és jogkorlátozások végrehajtásának, a fogvatartottakkal való bánásmódnak a törvényességét, a végrehajtás alatt állók jogvédelmére vonatkozó rendelkezések érvényesülését. E rendelkezés megfelelő alkalmazásával jár el az utógondozás és a bűnügyi nyilvántartás vonatkozásában is.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti ellenőrzéssel érintett – személyi szabadságot kizáró vagy korlátozó, illetve más jogot korlátozó joghátrányokat végrehajtó – szerv vezetője köteles az ügyésznek a törvények megtartására és a fogva tartás körülményeire vonatkozó rendelkezését teljesíteni. E szerv vezetője az ügyészi rendelkezésben foglalt utasítás ellen felettes szerve útján – 15 napon belül – előterjesztést tehet a felettes ügyészhez, amelynek nincs halasztó hatálya.
 - (3) Az ügyész köteles haladéktalanul szabadlábra helyezni azt, akit törvényes határozat nélkül vagy a határozatban megjelölt időponton túl tartanak fogva.

- (4) Az ügyész törvénysértő gyakorlat vagy mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés megszüntetése érdekében felhívással fordul az illetékes vezetőhöz, aki ez alapján intézkedni köteles. Az illetékes vezető az ügyészi felhívás ellen 15 napon belül – felettes szerve útján – előterjesztést tehet a felettes ügyészhez, amelynek az ügyészi felhívásban foglaltak végrehajtására halasztó hatálya van.

- 23. §** (1) Az ügyész a büntetés-végrehajtáshoz kapcsolódó bírósági eljárásban részt vehet, indítványt tehet, illetve jogorvoslással élhet.
 (2) Ha az ügyész a bíróság büntetés-végrehajtási igazgatási tevékenységével összefüggésben intézkedésre okot adó körülményt észlel, a jogszabályi rendelkezés érvényesülésének biztosítása érdekében az illetékes bíróság elnökének intézkedését kezdeményezi.

- 24. §** (1) Felügyeleti jogkörében az ügyész
- meghallgathatja a fogvatartottakat, illetve megvizsgálhatja a büntető ügyben hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatos panaszokat,
 - megtekintheti a fogvatartás körülményeit és rendjét szabályozó utasításokat, a fogvatartási iratokat,
 - a végrehajtás bármely kérdésében vizsgálatot tarthat, illetve az ellenőrzött szervet vizsgálat tartására kérheti fel,
 - a végrehajtásra illetékes szervek vezetőitől iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, illetve megküldését, továbbá felvilágosítás adását kérheti,
 - a végrehajtási szerveknél általános érvényű rendelkezés (intézkedés, utasítás stb.) kiadását, módosítását vagy hatályon kívül helyezését kezdeményezheti.
- (2) Az illetékes szerv vezetője az (1) bekezdés c) és d) pontjában megjelölt ügyészi felkérésnek köteles haladéktalanul eleget tenni. Amennyiben az illetékes szerv vezetője az (1) bekezdés e) pontjában foglalt kezdeményezéssel nem ért egyet, a 22. § (4) bekezdésben meghatározott módon előterjesztésnek van helye.

4. A nemzetközi bűnügyi együttműködés

- 25. §** (1) Amennyiben a nemzetközi bűnügyi együttműködésről szóló törvények másként nem rendelkeznek, a legfőbb ügyész dönt
- a büntetőeljárás külföldi hatóság részére történő átadásáról vagy a külföldi hatóságnál történő feljelentésről;
 - a külföldi hatóság által felajánlott büntetőeljárás átvételéről; valamint
 - másik állam igazságügyi hatósága részére adható, illetve az attól kérhető eljárási jogsegélyek tárgyában.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti nemzetközi bűnügyi együttműködés során az ügyészségi adatkezelésre vonatkozó rendelkezések figyelembe vételével kell eljárni.

IV. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉG KÖZÉRDEKVÉDELMI FELADATAI

5. A közérdekvédelmi feladatok közös szabályai

- 26. §** (1) Az ügyészségnek e törvényben nem szabályozott, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként gyakorolt büntetőjogon kívüli közérdekű feladat- és hatásköreiről külön törvények rendelkeznek. Az ügyész ezeket a hatásköreit a törvénysértés kiküszöbölése érdekében elsősorban bírósági peres és nemperes eljárások megindításával (perindítási jog), valamint hatósági eljárások kezdeményezésével és jogorvoslat előterjesztésével gyakorolja (a továbbiakban együtt: fellépés).
- (2) Az ügyész – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – intézkedésének megalapozása érdekében hivatalból vizsgálatot folytat, ha a tudomására jutott adat vagy más körülmény megalapozottan súlyos törvénysértésre, mulasztásra vagy törvénysértő állapotra (a továbbiakban együtt: törvénysértés) utal.
- (3) Azokban az ügyekben, amelyekben az ügyész fellép, és az ellenérdekű fél a fellépésre okot adó körülményt saját maga is orvosolni tudja, az ügyész a fellépését megelőzően önkéntes teljesítésre történő felhívással (a továbbiakban: felhívás) élhet, amelyben 60 napon belüli határidő tűzésével indítványozza a törvénysértés megszüntetését. A felhívás címzettje a megadott határidőn belül az iratok megküldésével tájékoztatja az ügyészt arról, hogy a törvénysértést

orvosolta, testületi döntést igénylő esetben a testület összehívásáról intézkedett, vagy – indokai kifejtésével – arról, hogy a felhívásban foglaltakkal nem ért egyet.

- (4) Ha a felhívás címzettje az ügyész által megadott határidőn belül a felhívásban foglaltaknak nem tesz eleget, nem válaszol, vagy a felhívásban foglaltakkal nem ért egyet, az ügyész 30 napon belül fellép, vagy értesíti a címzettet az eljárása megszüntetéséről. Testületi döntést igénylő esetben ezt a határidőt a testület döntést hozó ülésének időpontjától kell számítani.
- (5) Ha az ügyész törvényben meghatározott fellépési joga mérlegelésen alapul, és a fellépés mellőzéséről dönt, a fellépés érdekében hozzá forduló kérelmezőt indokolt állásfoglalásban köteles erről tájékoztatni. A kérelmező jogosult – a kézhezvételtől számított 8 napon belül – a felettes ügyésznél az állásfoglalás felülvizsgálatát kezdeményezni. A felülvizsgálat lehetőségéről a kérelmezőt tájékoztatni kell.
- (6) A felhívás szabályait a 27–30. §-ban szabályozott eljárásokban, az ott meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
- (7) A törvénysértésnek nem minősülő hiányosságra és az olyan, csekély jelentőségű törvénysértésre, amely fellépést nem tesz indokolttá, az ügyész jelzésben hívja fel az illetékes szerv vezetőjének figyelmét. Ha az ügyész ezt kéri, az illetékes szerv vezetője a jelzéssel kapcsolatos álláspontjáról az ügyészt harminc napon belül értesíti.

6. Az ügyész részvétele peres és nemperes eljárásokban

- 27. §**
- (1) Az ügyész
 - a) a perben felperesként vagy az ellene indított perben alperesként vesz részt,
 - b) a mások között folyó perben törvény felhatalmazása alapján felléphet, vagy
 - c) a más által indított perbe – törvényben meghatározott esetben és módon – beléphet.
 - (2) Az ügyészt abban a peres vagy nemperes eljárásban, amelyet törvény alapján indít, vagy ellene indítanak, a féllel azonos jogok illetik meg.
 - (3) Perbeli fellépése esetén az ügyész a fél jogait gyakorolja, de köteles tiszteletben tartani a felek rendelkezési jogát.
 - (4) Az ügyészt jogorvoslati jog illeti meg a peres és nemperes eljárásban hozott határozatok közül azokkal szemben, amelyet törvény alapján vele bármely módon közölni kell. Törvény által meghatározott esetben az ügyészt jogorvoslati jog illeti meg akkor is, ha az eljárásban félként nem vett részt, vagy a határozatot vele közölni nem kellett.
 - (5) Törvény perindításra jogosíthatja az ügyészt különösen:
 - a) a nemzeti vagyonnal történő rendelkezéssel,
 - b) a közpénzek jogszerűtlen felhasználásával,
 - c) a semmis szerződéssel a közérdekben okozott sérelem megszüntetésével,
 - d) a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett adatokkal,
 - e) a környezet, természet és termőföld védelmével,
 - f) magánszemélyek fogyasztói szerződésai (általános szerződési feltételek) megtámadásával,
 - g) családi jogállás megváltoztatásával összefüggésben.
 - (6) Ha törvény az ügyészt perindításra jogosítja, az eljárás közérdekűségét vélelmezni kell.

7. Egyes jogi személyekkel és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel kapcsolatos ügyészi feladatok

- 28. §**
- (1) Az ügyészt törvényben meghatározott jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek (a továbbiakban együtt: jogi személy) közhiteles nyilvántartásba vételét (bejegyzését), törlését elrendelő, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok változásával kapcsolatban hozott bírósági határozattal (hatósági döntéssel) szemben jogorvoslati vagy perindítási jog illeti meg. Ha a közhiteles nyilvántartás adata törvénysértő, vagy utóbb törvénysértővé vált, az ügyész – törvényben meghatározott feltételek alapján – az adat törlését, kijavítását, megváltoztatását kezdeményezheti.
 - (2) Ha törvény alapján az ügyész jogi személy működésének törvényességét ellenőrizheti, a jogi személy nyilvántartásba vételéről (bejegyzéséről), illetve nyilvántartási adataiban elrendelt változásról rendelkező bírósági határozatot (hatósági döntést) az ügyésszel közölni kell.
 - (3) Ha jogi személy működésének törvényessége felett bíróság, közigazgatási hatóság, vagy bíróságon kívüli más jogalkalmazó szerv gyakorol törvényességi felügyeletet, az ügyész – törvényben meghatározott feltételek alapján – törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet.

- (4) Törvény felhatalmazása alapján az ügyész a jogi személy feloszlata, megszüntetése vagy a törvényes működés helyreállítása érdekében pert indít, ha a tudomására jutott súlyos jogszabálysértés, illetve más adat vagy körülmény folytán alappal tehető fel, hogy a jogi személy a működését beszüntette, illetve Alaptörvényt vagy jogszabályt sértő tevékenységet folytat. Ha törvény kifejezetten nem zárja ki, az ügyész pert indít akkor is, ha a jogszabálysértés a jogi személy törvényes működését veszélyezteti.
- (5) A működés beszüntetése, illetve folyamatos törvényt sértés esetét kivéve a pert megelőző felhívásra az ügyész tudomásra jutásától számított 6 hónapon belül, de legfeljebb az arra okot adó körülmény bekövetkezését követő 3 éven belül kerülhet sor.

8. Egyes hatósági eljárásokhoz és intézményekhez kapcsolódó ügyési feladatok

- 29. §**
- (1) Az ügyész ellenőrzi a közigazgatási hatóságok, valamint a bíróságon kívüli más jogalkalmazó szervek által hozott egyedi, bíróság által felül nem bírált jogerős vagy végrehajtható döntések, valamint hatósági intézkedések törvényességét.
 - (2) Ha törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész a közigazgatási hatósági döntés érdemére kiható törvényt sértés esetén a jogerőre emelkedéstől vagy a végrehajtás elrendelésétől számított legfeljebb egy éven belül, kötelezettséget megállapító, jogot elvonó vagy korlátozó döntés esetén a végrehajtáshoz való jog elévüléséig, követelés biztosítását vagy dolog zárlatát elrendelő döntéssel szemben mindaddig, amíg ez az állapot fennáll, felhívással él a törvényt sértés megszüntetése érdekében.
 - (3) Az ügyész a felhívásban indítványozhatja a törvényt sértő döntés végrehajtásának felfüggesztését. A felhívás címzettje a végrehajtást a döntéséig köteles azonnal felfüggeszteni, és erről az ügyészt egyidejűleg tájékoztatni.
 - (4) Az ügyész a felhívását az ügyben eljáró szerv felügyeleti szervéhez nyújtja be. Ha a döntést hozó szervnek nincs felügyeleti szerve, vagy felügyeleti szerve a Kormány, vagy ha az ügyben felügyeleti intézkedés jogszabály alapján kizárt, a felhívást az ügyész a döntést hozó szervhez nyújtja be.
 - (5) A felhívás eredménytelensége esetén az ügyész az alapügyben hozott jogerős döntést támadhatja meg bíróság előtt.
 - (6) Törvény egyes közigazgatási és szabálysértési eljárásban elrendelt kényszerintézkedések foganatosítását, egyéb eljárási cselekmények elvégzését, illetve titkos információszerezésre irányuló – büntetőeljáráson kívüli – hatósági eljárás megindítását az ügyész előzetes jóváhagyásához kötheti vagy feljogosíthatja az ügyészt ezek megtiltására.
 - (7) Az ügyész ellenőrizheti a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytató intézmények működésének törvényességét. A feltárt törvényt sértés megszüntetése érdekében az ügyész az intézmény vezetőjénél felhívással élhet. Amennyiben az intézmény vezetője a felhívással nem ért egyet, fenntartójához fordul. Az intézmény fenntartója a felhívás tartalmáról egyeztetést kezdeményez a felettes ügyészséggel, ezzel egyidejűleg a javasolt intézkedésnek az egyeztetés lezárulásáig történő elhalasztásáról dönthet.

9. A szabálysértési ügyekkel kapcsolatos ügyési feladatok

- 30. §**
- (1) Ha a szabálysértési hatóság bűncselekményt bíralt el szabálysértésként, az ügyész a határozat ellen a bűncselekmény elévülési idején belül élhet felhívással.
 - (2) A jogerős döntés ellen az elkövető javára az elkövetett szabálysértésről a nyilvántartásban kezelt adatok törlési határidejéig van helye felhívásnak.
 - (3) Az ügyész a bíróság előtti eljárásban a szabálysértési hatóság felhívással kapcsolatos észrevételeire nyilatkozatot és az ügy eldöntésére irányuló indítványt tehet.
 - (4) Az ügyész törvényben meghatározott szabályok szerint elbírálja a szabálysértési hatóság intézkedése és határozata ellen benyújtott panaszt. Az ügyész határozata a szabálysértési hatóságra kötelező.
 - (5) A szabálysértési hatóság eljárást megszüntető határozatát az ügyész számára megismerhetővé teszi.
 - (6) Törvényben meghatározott okból és esetekben a bíróság jogerős határozata ellen az ügyész külön törvény szerint jogorvoslattal élhet.

V. FEJEZET
AZ ÜGYÉSZSÉGI ADATKEZELÉS

- 31. §** (1) Az ügyészség törvényben szabályozott büntetőjogi, közérdekvédelmi, valamint ügyviteli, statisztikai és tudományos kutatási célú feladatainak ellátásához – az ügyészi szervezetben kijelölt központi, területi és helyi adatkezelő szervein keresztül, legfőbb ügyészi utasításban felsorolt adatkörben – személyes és különleges adatokat kezelhet.
- (2) Az ügyészségi adatot kezelő szerv vezetője informatikus ügyészségi alkalmazott közreműködésével gondoskodik a személyes adatok körében a jogosulatlan hozzáférés, közlés, megváltoztatás vagy törlés megelőzéséről, illetve a törlés szabályozását biztosító technikai és logikai védelemről.
- (3) Az ügyészségi adatot kezelő szerv gondoskodik arról, hogy a személyes adatok védelmének biztosítása érdekében
- az érintett az adatkezelő szerv által kezelt adataihoz – ha törvény kivételt nem tesz – hozzáférhessen, illetve gyakorolhassa a helyesbítéshez vagy a törléshez való jogát;
 - a tárolt adatokat töröljék, ha azok kezelésének oka – törvény rendelkezése szerint – megszűnt, vagy a bíróság az adatvédelmi eljárás során a törlést elrendelte.
- 32. §** (1) Az ügyészség tevékenysége során a rendőrségtől és más hatóságoktól az általuk kezelt személyes és különleges adatokat a felhasználás céljának megjelölésével átveheti és – a törvény korlátai között – kezelheti. Az adatátvétel tényét mind az adatátadó, mind az adatátvevő szervnél dokumentálni kell. Az ügyészség által történő adatátvételért, illetve az adat felhasználását érintő utasítások jogszerűségéért az átvevő ügyészségi szerv vezetője, az utasítástól eltérő átvételért és felhasználásért az átvevő, illetve felhasználó ügyészségi alkalmazott felel, a visszaélés személyes adattal bűncselekményének megvalósulása esetén a büntetőjogi felelősség a bűncselekményt elkövetett ügyészségi alkalmazottat terheli.
- (2) Az ügyviteli, igazgatási és szolgálati jellegű adatok a legfőbb ügyész engedélye nélkül nem továbbíthatók és nyilvánosságra nem hozhatók. Ezen adatkörbe tartoznak különösen azok az iratok, melyekhez joghatás nem fűződik (belső feljegyzések, elemzések, jelentések, tervezetek, az ügyészi szervezeten belül kiadott egyedi utasítások).
- (3) A nyomozó hatóságnak egyedi ügyben adott utasítások csak a büntetőeljárás jogerős befejezése után hozhatók nyilvánosságra.
- (4) A (2)–(3) bekezdésben foglaltaktól közérdekből vagy különös méltánylást érdemlő esetben a legfőbb ügyész eltérhet.
- (5) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során keletkező és általa kezelt személyes adatokról – a büntetőeljárás szabályainak megfelelően – az érintetteknek a nyilvántartási határidő lejártáig tájékoztatást nyújt, kérelemre adathelyesbítést végez. Az eljárás jogerős befejezésével az adatkezelés célja nem szűnik meg, ezért az ügyészség az adatot a külön törvény alapján kiadott iratkezelési szabályzatban meghatározott határidőig kezelheti.
- (6) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során keletkező és általa kezelt adatokat a büntetőügyben eljáró más hatóság, a büntetés-végrehajtási szervezet és a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint fegyelmi eljárásban történő felhasználáshoz a Magyar Honvédség és a rendőrség; a kegyelem iránti előterjesztéshez, továbbá jogsegélykérelem elintézéséhez és a bűnügyi jogsegélyről szóló jogszabályokban meghatározott, illetve nemzetközi egyezményből eredő feladatai teljesítéséhez az igazságügyért felelős miniszter részére kérelemre – a kérelmező szerv által törvény alapján kezelhető adatok körére kiterjedően – átadhatja. Az adatátadást, illetőleg az adatátvételt mindkét szervnél dokumentálni kell.
- (7) Az ügyészség a titkos információgyűjtés alkalmazásával érintett személyek (beleértve az ügyészséggel együttműködőket és a fedett nyomozókat is) adatait – a különleges eszközzel végzett megfigyelés során rögzített érdektelen információ vagy az ügyben nem érintett személy adatai kivételével – és az alkalmazás eredményét
- ha büntetőeljárás nem indul, a titkos információgyűjtés lezárását követő legfeljebb 2 évig;
 - büntetőeljárás lefolytatása esetén a büntethetőség elévüléséig;
 - elítélés esetén a büntetett előléthez fűződő hátrányok alóli mentesítésig, illetve legfeljebb 20 évig;
 - együttműködők, illetőleg fedett nyomozók esetén az együttműködés, illetőleg a fedett nyomozói tevékenység megszűnésétől számított 20 évig
- kezelheti.
- (8) A különleges eszközzel végzett megfigyelés során rögzített érdektelen információt, illetve az ügyben nem érintett személy adatait az ügyész az adatok átvételét követően haladéktalanul, de legkésőbb 48 órán belül megsemmisíti.
- (9) Az ügyészség Magyarországgal két- és többoldalú nemzetközi szerződés alapján együttműködő nemzetközi bűnüldöző és igazságszolgáltatási szervezetek részére az ügyészségi nyomozás körébe tartozó bűncselekményekkel összefüggésben keletkezett személyes adatokat – beleértve a bűnügyi, valamint a titkos információgyűjtés során

keletkezett adatokat is – ezen szervezeteknek, illetve szervezetektől nemzetközi szerződés, valamint az e szervezetekkel való együttműködésre vonatkozó törvény rendelkezéseinek alkalmazásával adhat át, illetve ilyen adatokat vehet át. Az átadás, illetve az átvétel feltétele, hogy a személyes adatok kezelésének követelményei az adatkezelőnél minden egyes adat tekintetében teljesüljenek.

- (10) Bűnmegelőzési, bűnüldözési és nemzetbiztonsági érdekből a legfőbb ügyész jogosult az ügyészség által kezelt személyes adatoknak más adatkezelésekkel történő összekapcsolását, külföldi adatkezelők részére történő átadását engedélyezni, feltéve, hogy az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek. A külföldi adattovábbításnak nemzetközi szerződésen vagy viszonyosságon kell alapulnia.

33. § Az ügyészség büntetőjogi tevékenysége körében keletkezett, vagy kezelt személyes adatokat – a 34. § (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – elkülönítve kell kezelni az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy kezelt személyes adatoktól. Az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy kezelt személyes adatok kezelésére a 32. § (3)–(10) bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók.

- 34. §**
- (1) Az ügyészség a közérdekvédelmi tevékenysége során átveheti és kezelheti, a bíróság részére átadhatja a büntetőjogi tevékenysége során keletkezett személyes és különleges adatot, amely a külön törvény felhatalmazása alapján az ügyész által közérdekből indítható polgári peres és a nemperes eljárásokban az eljárás megindításához vagy az eljárás szempontjából jelentős tények megállapításához szükséges.
 - (2) Az ügyészség a büntetőjogi tevékenysége során átveheti és kezelheti az ügyészség közérdekvédelmi tevékenysége során kezelt személyes és különleges adatot, amely a büntető és büntetőeljárás jogszabályok alkalmazása szempontjából jelentős tények megállapításához szükséges.
 - (3) Az ügyészség a közérdekvédelmi tevékenysége során a bíróságtól, az eljárással érintett szervtől vagy személytől, valamint az egyéb olyan szervtől, személytől, amelyet törvény arra kötelez, hogy az ügyész megkeresésére adatot szolgáltatson, átveheti és kezelheti a tevékenysége ellátásához szükséges személyes és különleges adatot. Ezen adatokat, valamint a közérdekvédelmi tevékenysége során keletkezett vagy az érintettől származó adatot a bíróság vagy hatóság részére továbbíthatja, ha az szükséges az ügyész által indítható polgári peres és nemperes eljárásokban az eljárás megindításához, az eljárás szempontjából jelentős tények megállapításához, a hatóság nem kizárólag kérelemre megindítható eljárásának megindításához, a hatóság eljárása szempontjából jelentős tények megállapításához vagy az ügyészséghez érkezett kérelem, panasz kivizsgálásához.
 - (4) A közérdekvédelmi tevékenysége során keletkező és általa kezelt adatokról az ügyészség az érintettnek tájékoztatást nyújt, kérelemre adathelyesbítést végez.

- 35. §**
- (1) Az ügyészség által kezelt adatok statisztikai célokra csak egyedi azonosításra nem alkalmas formában használhatók fel.
 - (2) Statisztikai adatok – a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok kivételével – csak az (1) bekezdésben meghatározott módon adhatók át külső szervek számára.
 - (3) Tudományos kutatás céljára a legfőbb ügyész, az illetékes legfőbb ügyész helyettes vagy az általa feljogosított ügyészségi vezető engedélyével lehet az adatokat rendelkezésre bocsátani.
 - (4) A tudományos kutatások eredményei, illetve a statisztikai feldolgozások nyilvánosságra hozhatók, ha a bennük szereplő adatok egyedi azonosításra nem alkalmasak.

- 36. §**
- (1) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott – törvényben szabályozott feladatainak ellátásához – az ügyési szervezetben, illetve más szervek körében kezelt, személyes és különleges adatokat törvényben szabályozott megkorlátozásokkal kezelhet.
 - (2) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott a hivatala gyakorlása során a tudomására jutott adatokat köteles a minősített adat védelmére, a magántitokra és a személyes adatok védelmére, továbbá a statisztikára, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályok szerint – az e törvényben meghatározott eltérésekkel – kezelni.
 - (3) Az ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és ügyészségi megbízott közvetlenül vagy az ügyészségi informatikai eszközök felhasználásával – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feladatkörének ellátása során jogosult arra, hogy:
 - a) a büntetőeljárásról szóló törvényben, illetve e törvényben meghatározott feladatai teljesítése érdekében szükség szerint – az általános munkarend korlátaitól függetlenül – térítés nélkül igénybe vegye a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás, a központi szabálysértési nyilvántartás, a közúti közlekedési nyilvántartás, a külföldre utazásban korlátozottakra és az útlevélre vonatkozó nyilvántartások, a külön törvény szerinti bűnügyi

- nyilvántartási rendszer, a személy- és tárgykörözések nyilvántartása, a cégnyilvántartás, az ingatlan-nyilvántartás, a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak nyilvántartása, a határregisztrációs rendszer, a vámregisztrációs és vámárnyilatkozat-feldolgozó rendszer, továbbá az egyes nyomozó szervek nyomozást támogató informatikai rendszereinek adatszolgáltatását; az erre irányuló adatkéréseket hiányos és töredék adatok esetén is teljesíteni kell;
- b) az általa beszerzett, illetőleg az eljárása során keletkezett személyes adatokat törvény által megállapított részletes szabályok szerint kezelje; a minősített adat az ügyészt, alügyészt, ügyészségi fogalmazót és az ügyészségi megbízottat – a nemzetbiztonsági szervek minősített adatkezelését kivéve – nem akadályozhatja, de a minősített adat megtartására vonatkozó rendelkezések rá nézve is kötelezőek;
- c) a legfőbb ügyész – vagy az általa feljogosított ügyészségi vezető – engedélyével közérdekből az ügykörébe tartozó személyes adatok közül az érintett nevét és az ügykapcsolatot nyilvánosságra hozza.
- (4) Az (1)–(3) bekezdésben foglalt adatkezelési szabályokat a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott is köteles betartani. Adatkezelésük részletes szabályait a munkáltatói jogkör gyakorlója személyre szólóan írja elő.

37. § Az Országos Kriminológiai Intézet a feladatkörébe tartozó vizsgálataiban állami szervektől és bíróságoktól bünyűgyi és szabálysértési iratok rendelkezésre bocsátását kérheti, azokat tanulmányozhatja, és az azokban szereplő adatokat egyedi azonosításra nem alkalmas módon nyilvánosságra hozhatja.

VI. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. Hatályba léptető rendelkezés, a törvény rövid megjelölése

- 38. §** Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.
- 39. §** E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Ütv.

11. Átmeneti rendelkezések

- 40. §** (1) Ahol jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz
- ügyészségi titkárt említ, alügyészt,
 - ügyészségi ügyintézőt említ, ügyészségi megbízottat
- kell érteni.
- (2) Ahol e törvény járási ügyészségről, illetve járási ügyészről rendelkezik, azon 2012. december 31. napjáig helyi ügyészséget, illetve helyi ügyészt kell érteni.
- 41. §** (1) A törvény hatályba lépésének napján az el nem bírált óvást, felszólalást, figyelmeztetést visszavontnak kell tekinteni. A törvény hatályba lépésétől számított öt napon belül a címzett ezeket az intézkedéseket az iratokkal együtt visszaküldi az intézkedést benyújtó ügyészségnek.
- (2) Ha az óvással érintett döntés végrehajtását felfüggesztették, a szerv, szervezet az iratok visszaküldésével egyidejűleg intézkedik a végrehajtás folytatásáról.
- (3) Az elutasított óvás miatt indult bírósági eljárást hivatalból meg kell szüntetni, kivéve, ha abban bíróság már érdemben határozott.

12. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

- 42. §** E törvény
- 1–30. §-a, 40. §-a, 41. §-a és 43. § a)–c) pontja az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése,
 49. §-a az Alaptörvény 46. cikk (6) bekezdése
- alapján sarkalatosnak minősül.

13. Hatályon kívül helyező rendelkezés

43. § Hatályát veszti

- a) a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény,
- b) az egyes rendészeti tárgyú és az azokkal összefüggő törvények módosításáról szóló 2010. évi CXLVII. törvény 1–3. §-a,
- c) az egyes büntető tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi CLXI. törvény 64–66. §-a,
- d) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat,
- e) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 38/2001. (IV. 5.) KE határozat,
- f) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 186/2002. (XII. 12.) KE határozat,
- g) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 188/2003. (X. 13.) KE határozat, valamint
- h) a Magyar Köztársaság ügyészi szervezetéről szóló 143/1997. (IX. 30.) KE határozat módosításáról rendelkező 31/2004. (III. 18.) KE határozat.

14. Módosuló jogszabályok

44. § (1) A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 9. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A bíróság előtt az ügyészségről szóló törvény szabályai szerint illetékes ügyész jár el.”

(2) A Pp. 274. §-a a következő (6)–(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A tanács elnöke jogkérdésben az iratok megküldése mellett, határidő tűzésével a legfőbb ügyészt álláspontjának kifejtésére hívhatja fel.

(7) A legfőbb ügyész álláspontját a felekkel közölni kell, és arra a tanács elnöke által tűzött határidőn belül észrevételt tehetnek. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a legfőbb ügyész nem a tanács elnökének kezdeményezésére fejti ki álláspontját.

(8) Abban az eljárásban, amelyben a legfőbb ügyész álláspontját kifejtette, részére a Kúria felülvizsgálati határozatát meg kell küldeni.”

45. § A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint ügyészi felhívásnak.”

46. § A mikroelektronikai félvezető termékek topográfiájának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint ügyészi felhívásnak.”

47. § A Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló 1992. évi XLIV. törvény 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § A szervezet működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha a működés törvényessége másként nem biztosítható az ügyészség a bírósághoz fordulhat.”

48. § (1) Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öbp.) 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A pénztárt a székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság veszi nyilvántartásba. A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet az alakuló közgyűlést követő 30 napon belül kell benyújtani a bírósághoz. A kérelemhez mellékelni kell az alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályt, az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, a jelenléti ívet, valamint a kérelem beadását követően a számlavezetésre feljogosított pénzforgalmi szolgáltató igazolását pénzforgalmi számla megnyitásáról. A bíróság a nyilvántartásba vételről nemperes eljárásban határoz és határozatát a kérelmezővel

egyidejűleg kézbesíti az ügyész részére, továbbá megküldi a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: Felügyelet)."

- (2) Az Öbp. 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § A pénztárak működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha a működés törvényessége másképpen nem biztosítható az ügyészség keresettel a bírósághoz fordulhat. A pénztárak állami felügyeletét e törvény VI. fejezete alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete látja el.”

- (3) Az Öbp. 40/B. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A pénztártitok és az üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn a feladatkörében eljáró)

„c) a pénztárak működése törvényességének ellenőrzésére jogosult ügyészséggel,”

- (4) Az Öbp. 42/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság az átalakulás átvezetéséről, a hiánypótlás elrendeléséről a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül határoz. A nyilvántartásba vételt elrendelő határozatot a bíróság a Felügyeletnek megküldi és az illetékes ügyésznek kézbesíti. Az átalakulás a bírósági nyilvántartásba vétellel történik meg, az átalakulás napjára visszamenőleges hatályal. A bíróság a határozatában az átalakulás napját feltünteti.”

- 49. §** (1) A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 7/A. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
 „(2a) A megbízhatósági vizsgálat befejezéséről szóló határozat kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül az ügyész megvizsgálja annak törvényességét, majd visszaküldi az elrendelő szervnek. Jogszabálysértés megállapítása esetén írásba foglalt indokolt határozatával új határozat hozatalára utasítja a megbízhatósági vizsgálatot folytató szervet, ha pedig azt állapítja meg, hogy a megbízhatósági vizsgálat végrehajtására a részletes tervtől eltérően került sor, felelősségre vonást is kezdeményez.”
- (2) Az Rtv. 7/C. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) Az ügyész az e törvényben foglalt jogosítványok mellett a megbízhatósági vizsgálat törvényességének ellenőrzése során az ügyészségről szóló törvényben szabályozott jogokat gyakorolja.”

- 50. §** A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 53/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívásnak.”

- 51. §** A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 109. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) Az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint közreműködik a környezetvédelmi hatóságok eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.”

- 52. §** A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 60. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) Az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint közreműködik a természetvédelmi hatóságok eljárásai és döntései törvényességének biztosításában.”

- 53. §** A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 46/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívás kibocsátásnak.”

- 54. §** Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 49. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) Nem szabható ki bírság az olyan jogerős és végrehajtható építési, illetve bontási engedély alapján elvégzett építési tevékenységgel összefüggésben, amelynek az alapját képező határozatot utóbb az építésügyi hatóság a saját hatáskörében vagy az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívás folytán visszavonta, vagy amelyet a bíróság hatályon kívül helyezett, illetve az Alkotmánybíróság határozata alapján az építésügyi hatóság felügyeleti szerve megváltoztatta vagy megsemmisítette kivéve, ha az építető a visszavonásra (megváltoztatásra, megsemmisítésre, hatályon kívül helyezésre) alapot adó ok tekintetében rosszhiszeműen járt el.”

- 55. §** (1) A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) A szabálysértési hatóság eljárása, határozatai és intézkedései törvényességének biztosítása érdekében tett ügyészi fellépés tárgyában a helyi bíróság dönt.”
- (2) Az Sztv. 78. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(4) A szabálysértési hatóság által elrendelt elővezetés elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az ügyész az elővezetést elrendelő határozatba elektronikus úton tekint be. Ha az ügyész az elővezetéssel nem ért egyet, az elővezetés megkezdéséig határozattal az elővezetési határozatot hatályon kívül helyezi. Az elővezetés az ügyész intézkedéséig nem hajtható végre.”
- (3) Az Sztv. 90. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) Az elkésett vagy nem a jogosult által előterjesztett kifogást a szabálysértési hatóság elutasítja.”
- (4) Az Sztv. 91. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „91. § (1) Az ügyész e törvényben szabályozott eltérésekkel gyakorolja az ügyészségről szóló törvény szerinti törvényességi ellenőrzési jogait a szabálysértési hatóságok eljárása, határozata, és intézkedése felett.
 (2) A szabálysértési ügyben benyújtott ügyészi felhívásnak a kifogásolt határozat, intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.
 (3) Az elkövető terhére ügyészi felhívásnak csak a határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül van helye.
 (4) Ha a szabálysértési hatóság az ügyészi felhívást alaposnak tartja, a törvényt sértő rendelkezést köteles nyolc napon belül hatályon kívül helyezni vagy módosítani, és erről egyidejűleg az ügyészt értesíteni.
 (5) A felhívás eredménytelensége esetén az ügyész a jogerős határozatot megtámadja, a szabálysértési hatóság az ügy iratait nyolc napon belül megküldi a bíróságnak.
 (6) A bíróság egyesbíróként az ügyészi indítvány és az iratok alapján, harminc napon belül indokolt végzéssel határoz. A bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak.
 (7) Ha a bíróság az ügyész fellépését megalapozottnak tartja, a szabálysértési hatóságot az indítványozott eljárás lefolytatására kötelezi.
 (8) A bíróság döntését követően az ügy iratait, határozatának kiadmányaival együtt, visszaküldi a szabálysértési hatóságnak. A bíróság határozatának egy kiadmányát közvetlenül az ügyésznek küldi meg.
 (9) Ha az ügyész a fellépését visszavonja, a bíróság az iratokat intézkedés nélkül visszaküldi a szabálysértési hatóságnak.”
- 56. §** (1) A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 57/B. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának az 57/A. §-ban szabályozott eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:)
 „d) a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntéseivel szemben nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti felhívás kibocsátásnak; a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntéseit a Fővárosi Bíróság – az 57/C. §-ban foglaltak szerint – nemperes eljárásban vizsgálja felül;”
- (2) Az Szjt. 93. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a felügyelet körében – ha a nyilvántartásba vételhez szükséges feltételek hiányát vagy az (1) bekezdésben említett jogszabályok megsértését észleli – megteszi a következő intézkedéseket:)
 „b) kezdeményezi a szervezet működése törvényességének ügyészi ellenőrzését, ha a működés törvényességének helyreállításához ügyészi intézkedés szükségessége merül fel;”
- 57. §** A formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény 32/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntései ellen nincs helye fellebbezésnek, újrafelvételi és felügyeleti eljárásnak, valamint az ügyészségről szóló törvény szerinti felhívásnak.”
- 58. §** Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 16/E. § (4) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közzétett hirdeteménynek a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottakon túl tartalmaznia kell:)

„d) a határozattal szembeni bírósági felülvizsgálat, felügyeleti eljárás vagy az ügyészi felhívás tényét és – amennyiben rendelkezésre áll – azok eredményét.”

59. § Az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 2007. évi XCIX. törvény 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az európai területi társulás működésének törvényességét az ügyészség az irányadó jogszabályok szerint ellenőrzi. Ha az európai területi társulás működésének törvényessége másképp nem biztosítható, az ügyész a Fővárosi Bírósághoz fordulhat.”

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2011. évi CLXIV. törvény a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról*

I. FEJEZET BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

- 1. §** (1) E törvény hatálya kiterjed az ügyészség által foglalkoztatott ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyára.
- (2) Ügyészségi alkalmazott
- az ügyész;
 - az alügyész;
 - az ügyészségi fogalmazó;
 - az érdemi feladatot végző ügyintéző (a továbbiakban: tisztviselő);
 - az ügyviteli feladatot végző foglalkoztatott (a továbbiakban: írnok);
 - az a)–e) pontban nem említett más ügyészségi dolgozó (a továbbiakban: fizikai alkalmazott).
- (3) E törvénynek az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezéseit az alügyészre és az ügyészségi fogalmazóra a XIV. Fejezetben foglalt eltérésekkel, a tisztviselőre, az írnokra és a fizikai alkalmazottra pedig abban az esetben kell alkalmazni, ha e törvény kifejezetten így rendelkezik.
- (4) A katonai ügyészek mellett ügyészségi alkalmazotként a Magyar Honvédség hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai vezénylet alapján teljesíthetnek szolgálatot.

2. A munkáltatói jogkör gyakorlója

- 2. §** (1) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a munkáltatói jogkört a legfőbb ügyész gyakorolja. A legfőbb ügyész e jogkörét – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – egészben vagy részben más, vezetői munkakört betöltő ügyészségi alkalmazottra átruházhatja.
- (2) Ügyész, alügyész és az ügyészségi fogalmazó esetében nincs helye a munkáltatói jogkör átruházásának az olyan jogkör tekintetében, amelynek gyakorlójaként törvény a legfőbb ügyészt nevezi meg.

* A törvényt az Országgyűlés a 2011. november 28-i ülésnapján fogadta el.

II. FEJEZET ÜGYÉSZSÉGI TESTÜLETEK

3. Az ügyészségi alkalmazottak tanácsa és az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsa

- 3. §**
- (1) Ügyészségi alkalmazottak tanácsa (a továbbiakban: alkalmazotti tanács) működik
 - a) a Legfőbb Ügyészségen;
 - b) a fellebbviteli főügyészségeken;
 - c) a főügyészségeken, az alárendelt járási ügyészségekre is kiterjedő hatáskörrel;
 - d) az Országos Kriminológiai Intézetben (a továbbiakban: OKRI).
 - (2) Az alkalmazotti tanácsokat az (1) bekezdésben felsorolt szervenként az ott szolgálatot teljesítő ügyészségi alkalmazottak választják öt évre. A főügyészségen működő alkalmazotti tanács megválasztásában részt vesznek a főügyészség alá rendelt járási ügyészségeken szolgálatot teljesítő ügyészségi alkalmazottak is.
 - (3) Az alkalmazotti tanács tagjainak száma, ha az ügyészségi alkalmazottak száma a választás időpontjában
 - a) a húsz főt nem haladja meg három,
 - b) a száz főt nem haladja meg négy,
 - c) a száz főt meghaladja öt fő.
 - (4) Ha az alkalmazotti tanács tagjainak száma három, közülük legalább egy főt, ha az alkalmazotti tanács tagjainak száma négy vagy öt, közülük legalább két főt nem az ügyészek közül kell megválasztani.
 - (5) Az alkalmazotti tanácsok tagjai közül egy-egy főt delegálnak öt évre az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsába (a továbbiakban: Országos Tanács).
 - (6) Az Országos Tanácsra és tagjaira e törvényben eltérően nem szabályozott kérdésekben az alkalmazotti tanácsra, illetve az annak tagjaira irányadó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
 - (7) A tevékenységükhöz szükséges időre az alkalmazotti tanács tagjait (tisztségviselőit) legfeljebb nyolc óra, az Országos Tanács tagjait (tisztségviselőjét) legfeljebb további nyolc óra munkaidő-kedvezmény illeti meg havonta. Erre az időre távolléti díj jár.
- 4. §**
- (1) Az alkalmazotti tanácsot egyetértési jog illeti meg a jóléti célú pénzeszközök felhasználásával, illetve az ilyen jellegű intézmények és ingatlanok hasznosításával kapcsolatos tervek elfogadása tekintetében.
 - (2) Ha az egyetértés hiánya miatt a felek között vita merül fel, akkor a Munka Törvénykönyvének az egyeztetésre, a közvetítésre és a kötelező döntőbírói eljárásra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.
 - (3) Az alkalmazotti tanácsnak véleményezési joga van
 - a) az ügyészségi alkalmazottak lényeges érdekeit, illetve nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetét, így különösen az ügyészi szervek hatáskörébe tartozó szervezeti változtatásokra vonatkozó elképzeléseket,
 - b) az új munkaszervezési módszerek bevezetését,
 - c) az ügyészi szervezet által meghirdetett – anyagi vagy erkölcsi elismeréssel járó – pályázatot,
 - d) a munkarend kialakítását,
 - e) e törvény által meghatározott egyéb kérdéseket illetően.
 - (4) Ha az (1) és (3) bekezdésben felsorolt tárgykörben a döntés (intézkedés) az alkalmazotti tanácsok legalább kétharmadának jogkörét érinti, az alkalmazotti tanácsok jogkörében az Országos Tanács jár el. Az Országos Tanács állásfoglalását kell kikérni abban az esetben is, ha az alkalmazotti tanácsok a tervezett döntés (intézkedés) tekintetében nem egybehangzóan nyilatkoztak.
 - (5) Az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) az ügyészség tervezett intézkedésével [(1) és (3) bekezdés] kapcsolatos álláspontját tizenöt napon belül közli a munkáltatóval. Ennek elmulasztását úgy kell tekinteni, mintha az intézkedéssel egyetértene. A tizenöt napos határidőt a tervezetnek az elnökhöz való érkezésétől kell számítani.
 - (6) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat sértő intézkedés érvénytelenségének megállapítása iránt az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb az intézkedés megtételét követő hatvan napon belül a Munka Törvénykönyvének a munkaügyi vitákra vonatkozó szabályai szerint jogvitát kezdeményezhet. A keresetnek az intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.

- 5. §**
- (1) Az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) tagja (tisztviselője) a 4. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott jogosultság gyakorlásával összefüggésben – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a munkáltató nyilvántartásaiba betekinhet, s minden olyan kérdésben tájékoztatást kérhet, amely az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyával összefüggő szociális érdekeivel, valamint az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó szabályok megtartásával kapcsolatos. A munkáltató a betekintést és a tájékoztatást nem tagadhatja meg.
 - (2) Az alkalmazotti tanács és az Országos Tanács, illetve ezek tagjai (tisztviselői) a jogkörük gyakorlása során tudomásukra jutott személyes adatokat nem hozhatják nyilvánosságra a név, a szolgálati hely és a beosztás kivételével. Egyéb adatokat, tényeket csak a munkáltató jogos érdekeinek veszélyeztetése, illetve az ügyészségi alkalmazottak személyiségi jogainak megsértése nélkül hozhatják nyilvánosságra.
 - (3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettség az alkalmazotti tanácsot és az Országos Tanácsot, illetve ezek tagjait (tisztviselőit) megbízatásuk, illetve ügyészségi szolgálati viszonyuk megszűnése után is terheli.
 - (4) E törvényben nem szabályozott kérdésekben az alkalmazotti tanácsra (Országos Tanácsra) a Munka Törvénykönyvének az üzemi tanácsra (központi üzemi tanácsra) vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, kivéve az üzemi megbízottra és az elnök díjazására vonatkozó szabályait.

4. Az összügyészi értekezlet

- 6. §**
- (1) Összügyészi értekezletet tartanak
 - a) a Legfőbb Ügyészségen,
 - b) a fellebbviteli főügyészségen,
 - c) a főügyészségenszolgálatot teljesítő ügyészek. A főügyészség és az alárendelt járási ügyészségek ügyészei közös összügyészi értekezletet tartanak.
 - (2) Az összügyészi értekezlet – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – tanácsadó, véleményező és javaslattételi joggal működik.
 - (3) Az irányítása alá tartozó ügyészi szervezet összügyészi értekezletét
 - a) a legfőbb ügyész,
 - b) a fellebbviteli főügyész,
 - c) a főügyészhívja össze.
 - (4) Az összügyészi értekezlet összehívása kötelező
 - a) e törvényben, továbbá a legfőbb ügyész által meghatározott esetekben;
 - b) ha azt a részvételre jogosult ügyészek egyharmada, illetve az érdekelt munkavállalói érdekképviselői szerv a napirend megjelölésével kéri.
 - (5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben az összügyészi értekezletet az indítvány kézhezvételét követő tizenöt napon belüli időpontra kell összehívni.
 - (6) Az összügyészi értekezlet akkor határozatképes, ha azon a részvételre jogosult ügyészek több mint kétharmada jelen van. A határozatképesség megállapítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az ügyészt, aki
 - a) keresőképtelen;
 - b) rendes, szülési vagy fizetés nélküli szabadságon van.
 - (7) Az összügyészi értekezlet határozatait – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – szótöbbséggel hozza.

5. Az ügyészi tanács

- 7. §**
- (1) Ügyészi tanács működik
 - a) a Legfőbb Ügyészségen;
 - b) a fellebbviteli főügyészségen;
 - c) a főügyészségen, az alárendelt járási ügyészségekre is kiterjedő hatáskörrel.
 - (2) Az ügyészi tanács véleményt nyilvánít – a legfőbb ügyészt és a legfőbb ügyész helyettesét kivéve – az ügyész kinevezését (magasabb munkakörbe helyezését) és felmentését, továbbá egyéb olyan kérdést illetően, amelyben a munkáltatói jogkör gyakorlója a véleményét kéri, vagy a véleményének kikérését e törvény, illetve a legfőbb ügyész elrendeli.

- (3) A véleménynyilvánításra az az ügyészi tanács illetékes, ahová az ügyészt kinevezik, illetve, ahol a felmentésre javasolt ügyész szolgálati helye van.
- (4) A véleménynyilvánítás joga az ügyészi tanács tagjait együttesen illeti meg. Az ügyészi tanács akkor határozatképes, ha az ülésén a tagoknak több mint fele részt vesz.
- (5) Az ügyészi tanács határozatait szótöbbséggel hozza. Az ülést vezető elnök (elnökhelyettes) csak abban az esetben szavaz, ha az ügyészi tanács többi tagja között szavazategyenlőség alakult ki.
- (6) A véleménynyilvánítás határideje a megkeresésnek az ügyészi tanács elnökéhez (elnökhelyetteséhez) érkezésétől számított nyolc nap. E határidő elmulasztása esetében a döntés az ügyészi tanács véleményének hiányában is meghozható.

8. §

- (1) Az ügyészi tanács tagjainak száma, ha az ügyészek száma a választás időpontjában
 - a) a hét főt nem haladja meg három,
 - b) a hatvan főt nem haladja meg négy,
 - c) a hatvan főt meghaladja öt.
- (2) Az ügyészi tanács tagjait, közülük az elnököt, elnökhelyettest öt évre az ügyészek közül titkos szavazással választja:
 - a) a Legfőbb Ügyészség összügyészi értekezlete;
 - b) a fellebbviteli főügyészség összügyészi értekezlete;
 - c) a főügyészség és az alárendelt járási ügyészségek együtt megtartott összügyészi értekezlete.
- (3) Az ügyészi tanácsnak a szavazatok számának sorrendjében az lehet a tagja, aki – a leadott érvényes szavazatok egynegyedét meghaladóan – a legtöbb érvényes szavazatot kapta. Ha a választás nem jár eredménnyel, a szavazást mindaddig meg kell ismételni, amíg a választáshoz szükséges szavazattöbbséget elérik.
- (4) Nem választható az ügyészi tanács tagjává az az ügyész, aki fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.
- (5) Nem választható az ügyészi tanács tagjává a legfőbb ügyész és a magasabb vezető állású ügyész.
- (6) Az ügyészi tanács póttagjának kell tekinteni, aki az érvényesen leadott szavazatok legalább húsz százalékát megszerezte. Ha az ügyészi tanács tagjának a megbízatása megszűnik, a kieső tag helyére az ügyészi tanácsba a megválasztott póttagok közül – az elért szavazatok sorrendjében – megfelelő számban tanácstagot kell behívni.

9. §

- (1) Megszűnik az ügyészi tanács tagság
 - a) a megbízatás idejének lejártával;
 - b) az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnésével, illetve a munkavégzési kötelezettség alóli végleges mentesítésével;
 - c) az ügyésznek az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba, hat hónapot meghaladó időtartamra való beosztásával;
 - d) az ügyész hat hónapot meghaladó tartamú tartós külszolgálatra kirendelésével,
 - e) az ügyész legfőbb ügyésszé történő megválasztásával vagy magasabb vezető állású munkakörbe való kinevezésével;
 - f) a tagságról való lemondással;
 - g) a tagságból való felmentéssel;
 - h) az ügyész büntető, illetve fegyelmi felelősségét megállapító határozat jogerőre emelkedésével.
- (2) A tagságból történő felmentésről az összügyészi értekezlet dönt titkos szavazással. A felmentéshez a leadott érvényes szavazatok több mint fele szükséges.
- (3) Szünetel az ügyészi tanács tagság a fegyelmi eljárás megindításától annak jogerős befejezéséig, illetve az ügyészségi szolgálati viszony szünetelése alatt.
- (4) Ha az ügyészi tanács tagjainak száma három fő alá csökken, vagy mind az elnök, mind az elnökhelyettes ügyészi tanács tagsága megszűnik, új választást kell tartani.

10. §

- (1) Az ügyészi tanács a működését – e törvény keretei között – ügyrendben szabályozza.
- (2) E törvényben nem szabályozott kérdésekben az ügyészi tanácsra az alkalmazotti tanácsra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy az ügyészi tanács egyetértési jogot nem gyakorol, és csak a jogosítványai gyakorlásához szükséges mértékben kérhet tájékoztatást.

*III. FEJEZET**AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONY LÉTESÍTÉSE, MÓDOSÍTÁSA, A VEZETŐK MEGBÍZATÁSA, KINEVEZÉSE, A VEZETŐI KINEVEZÉS MEGBÍZATÁS MEGSZÚNÉSE***6. A kinevezés**

- 11. §** (1) Ügyésszé azt a cselekvőképes magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek egyetemi jogi végzettsége van, és külön jogszabály szerint jogi szakvizsgával rendelkezik. A katonai ügyészi kinevezés további feltétele, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos állományú tisztje legyen.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételeken túl az a személy nevezhető ki ügyésszé, aki a jogi szakvizsga letételét követően
- a) alügyészként, bírósági titkárként, közjegyzőként, ügyvédként, jogtanácsosként, az OKRI-ban kutatóként, nyomozó hatóságnál nyomozóként legalább egy évig ténylegesen dolgozott,
 - b) a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. §-a (2) bekezdésének, a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) hatálya alá tartozó szervnél közigazgatási, illetve jogi szakvizsgához kötött munkakörben legalább egy évig ténylegesen dolgozott,
 - c) ügyészként, alkotmánybíróként, bíróként működött,
 - d) nemzetközi szervezetnél, az Európai Unió valamely szervénél ítélkezett, az igazságszolgáltatással összefüggő tevékenységet legalább egy évig ténylegesen folytatott.
- (3) A (2) bekezdés alkalmazásában az alügyészi működés időtartamába legfeljebb hat hónap beszámítható annak, aki a jogi szakvizsga letételét követően a (2) bekezdésben nem említett, jogi szakvizsgához kötött munkakörben legalább három évig működött.
- (4) Nem választható meg legfőbb ügyésznek, illetve nem nevezhető ki ügyésznek az a személy,
- a) aki büntetett előéletű,
 - b) aki egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,
 - c) aki büntetlen előéletű, de a bíróság bűncselekmény elkövetése miatt büntetőjogi felelősségét jogerős ítéletben megállapította, amíg a bűnügyi nyilvántartásból nem törlik
 - ca) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,
 - cb) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,
 - cc) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cd) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ce) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - cf) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
 - cg) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
 - ch) gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
 - d) akivel szemben a bíróság kényszergyógykezelést alkalmazott, a kényszergyógykezelést megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított három évig,
 - e) akivel szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott, a próbaidő, annak meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő elteltétől számított három évig,
 - f) akivel szemben büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást – van folyamatban, a büntetőeljárás jogerős bejezéséig,
 - g) akit ügyészként, bíróként, kormánytisztviselőként, köztisztviselőként, végrehajtóként, közalkalmazottként, fegyveres szerv hivatásos állományú tagjaként, igazságügyi alkalmazottként, alügyészként és fogalmazónként, ügyvédként, ügyvédjelöltként, közjegyzőként, közjegyző helyettesként a legsúlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtottak, mindaddig, amíg a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - h) aki külön törvényben szabályozott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét megszegte.

- (5) A katonai ügyész kinevezéséhez a honvédelemért felelős miniszter egyetértése szükséges. A katonai ügyészt erre a tisztségre kell kinevezni. A katonai ügyészt a honvédelemért felelős miniszter – a kinevezéssel egyidejűleg – rendelkezési állományba helyezi. A katonai ügyész szolgálatát az ügyészségi szolgálati viszonya megszűnéséig az ügyészi szervezetben teljesíti.
- (6) Fontos és bizalmas munkakörre ügyészségi szolgálati viszony azzal a személlyel létesíthető, aki külön törvényben előírt módon hozzájárul nemzetbiztonsági ellenőrzéséhez. A hozzájáruláshoz a külön törvényben meghatározott hozzátartozó nyilatkozatát is csatolni kell.

- 12. §**
- (1) A legfőbb ügyész jogkörébe tartozó ügyészi kinevezés előtt a pályázónak részt kell vennie az ügyészi pályára való alkalmasságának vizsgálatán (a továbbiakban: pályaalkalmassági vizsgálat).
 - (2) Ha a pályaalkalmassági vizsgálaton vagy a külön törvényben meghatározott, a bírói pályára való pályaalkalmasság vizsgálatán (a továbbiakban: a bírói pályaalkalmassági vizsgálat) a pályázó korábban már részt vett és annak elvégzésétől a pályázat benyújtásáig három év még nem telt el – feltéve, hogy más körülmény a vizsgálatot nem indokolja –, az ügyészi kinevezés előtt azt megismételni nem kell.
 - (3) A pályaalkalmassági vizsgálat egészségi, fizikai és pszichikai vizsgálatból áll. A vizsgálatot a bírói pályaalkalmassági vizsgálatára irányadó – külön jogszabályban meghatározott – rendelkezések szerint kell elvégezni azzal az eltéréssel, hogy a bíróra vonatkozó kompetenciákat nem kell ellenőrizni.
 - (4) A pályaalkalmassági vizsgálatot az ügyészség kezdeményezi.
 - (5) A pályaalkalmassági vizsgálat alapján készített véleményt a vizsgálatot kezdeményezőnek és a pályázónak meg kell küldeni.
 - (6) A pályaalkalmassági vizsgálat költségét a pályázó viseli. Ha a pályázó a megpályázott ügyészi tisztséget elnyerte, részére a vizsgálat költségét a munkáltató megtéríti.

- 13. §**
- (1) A legfőbb ügyész az ügyészt első alkalommal az ügyészi tisztségbe pályázat útján nevezi ki.
 - (2) A pályázat kiírására, elbírálására és a pályázat eredményének közlésére a 19. § (1)–(4) bekezdésének, továbbá a 20. § (1)–(3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

- 14. §**
- (1) A legfőbb ügyész helyettest a legfőbb ügyész javaslatára a köztársasági elnök határozatlan időre nevezi ki a határozatlan időre kinevezett ügyészek közül.
 - (2) A legfőbb ügyész az ügyészt első alkalommal (első ügyészi kinevezés) három évre, azt követően pedig – a 17. § (4) bekezdésében meghatározott esetek kivételével – határozatlan időre nevezi ki. Az ügyész első kinevezése határozatlan időre szól, ha
 - a) kinevezését megelőzően korábban legalább három évig ügyészként, illetve katonai ügyészként működött, vagy
 - b) kinevezését közvetlenül megelőzően alkotmánybíróként, bíróként, katonai bíróként működött, nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió Bíróságán ítélkezett, az Európai Unió Bíróságán főtanácsnokként működött, és az e pontban, valamint az a) pontban említett munkakörökben, tevékenységekkel együttesen legalább hároméves szakmai gyakorlatot szerzett, vagy
 - c) kiemelkedő elméleti jogi jártasságot szerzett a tudomány vagy az oktatás területén, vagy
 - d) a volt országgyűlési képviselő az országgyűlési képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy ügyésszé történő ismételt kinevezését kéri, és a kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályaalkalmassági vizsgálaton való részvételt, vagy
 - e) a volt európai parlamenti képviselő az európai parlamenti képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy ügyésszé történő ismételt kinevezését kéri, és a kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályaalkalmassági vizsgálaton való részvételt.

- 15. §**
- (1) Az ügyészségi szolgálati viszony a kinevezéssel (megválasztással) és annak elfogadásával jön létre.
 - (2) A kinevezési okiratnak tartalmaznia kell az ügyészségi szolgálati viszony kezdetét, az ügyész azonosítására alkalmas személyes adatokat, munkakörét, szolgálati helyét, a besorolásnál figyelembe vett szolgálati idő kezdő időpontját, a fizetési fokozatot, az illetményt. A kinevezési okirat az ügyészségi szolgálati viszonyt érintő más kérdésről is rendelkezhet.

- 16. §**
- (1) A legfőbb ügyész a megválasztása után az Országgyűlés előtt esküt tesz.
 - (2) Az ügyésznek a kinevezésétől számított nyolc munkanapon belül kell esküt tennie. Ha az ügyész az eskütételben akadályozva van, a határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Az ügyész az eskütételt követően kezdi meg

működését. Ha az ügyész a kinevezésétől számított három hónap elteltével az esküt nem tette le, ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.

- (3) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
„Törvényes kötelezettségeim teljesítése során elfogulatlanul és részrehajlás nélkül járok el.”
- (4) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (3) bekezdés szerinti eskü tétele során: ügyész.
- (5) A legfőbb ügyész helyettes a köztársasági elnök előtt, a többi ügyész pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója előtt tesz esküt.
- (6) A legfőbb ügyészt, a legfőbb ügyész helyettest az országgyűlési képviselőkre vonatkozó szabályok szerint terheli a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség, első ízben a megválasztását, kinevezését követő harminc napon belül. A vagyonyilatkozat nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére az országgyűlési képviselők vagyonyilatkozatának nyilvántartására, ellenőrzésére, kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

- 17. §**
- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója legkésőbb az első ügyészi kinevezés időtartamának [14. § (2) bekezdés] lejártát megelőző kilencven nappal korábban beszerzi a határozott időre kinevezett ügyész nyilatkozatát arról, hogy kéri-e a határozatlan időre történő kinevezését. Ha az ügyész kéri a határozatlan időre történő kinevezését és a tényleges ügyészi működésének időtartama a 18 hónapot az előbbiekben említett időpontig meghaladta, az ügyészt a munkáltatói jogkör gyakorlója minősíti. Ennek során értékeli – az ügyész működésének teljes időtartamára kiterjedően – az ügyész munkáját, különös tekintettel az anyagi jogi, az eljárásjogi és az ügyviteli szabályok betartására.
 - (2) A minősítés eredményét legkésőbb az első ügyészi kinevezés időtartamának lejártát megelőző hatvanadik napig írásban közölni kell az ügyésszel és a legfőbb ügyésszel.
 - (3) A legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyészt az első ügyészi kinevezés időtartamának lejártát követő nappal, pályázat nélkül határozatlan időre kinevezi, ha az ügyész alkalmasságát megállapította.
 - (4) Ha az (1) bekezdésben említett minősítést azért nem lehet elkészíteni, mert az ügyész tényleges működésének időtartama a 18 hónapot nem érte el, vagy a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmasságát utóvizsgálat lefolytatásától teszi függővé, a kinevezés újabb három évre szól. Ezekben az esetekben a határozott időre szóló első ügyészi kinevezésre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
 - (5) Ha a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmatlanságát állapította meg, vagy az ügyész a határozatlan időre történő kinevezését nem kérte, az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a határozott idő lejártának napjával megszűnik.

7. A vezetők megbízatása, kinevezése

- 18. §**
- (1) Az ügyészt a magasabb vezető állású ügyészi és vezető állású ügyészi munkakörbe – a legfőbb ügyész helyettes kivételével – a legfőbb ügyész nevezi ki.
 - (2) Magasabb vezető állású ügyész:
 - a) a legfőbb ügyész helyettes;
 - b) a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész;
 - c) a legfőbb ügyészségi főosztályvezető helyettes ügyész;
 - d) a legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész;
 - e) a fellebbviteli főügyész;
 - f) a fellebbviteli főügyész helyettes;
 - g) a főügyész;
 - h) a főügyész helyettes.
 - (3) Vezető állású ügyész:
 - a) a legfőbb ügyészségi osztályvezető helyettes ügyész;
 - b) a fellebbviteli főügyészségi osztályvezető ügyész;
 - c) a főügyészségi osztályvezető ügyész;
 - d) a legfőbb ügyészségi csoportvezető ügyész;
 - e) a főügyészségi csoportvezető ügyész;
 - f) a járási ügyészséget vezető ügyész (a továbbiakban: járási vezető ügyész);

- g) a járási vezetőhelyettes ügyész;
 - h) járási ügyészségi csoportvezető ügyész.
- (4) A legfőbb ügyész pályázat útján tölti be a kinevezési jogkörébe tartozó magasabb vezető állású és vezető állású ügyészi munkaköröket, továbbá a legfőbb ügyészségi és a fellebbviteli főügyészségi ügyészi munkaköröket. A legfőbb ügyész – a legfőbb ügyész helyettesi állás kivételével – más állás pályázat útján történő betöltését is elrendelheti. A 14. § (2) bekezdés d)–e) pontjában, 23. § (1), (3) és (5) bekezdésében, a 24. § (3) és (5) bekezdésében, a 25. § (2) és (4) bekezdésében, a 36. § (4) és (8) bekezdésében meghatározott esetben a felajánlott állás pályázat nélkül tölthető be.

- 19. §**
- (1) A pályázatot a legfőbb ügyész írja ki. A nyilvános pályázati felhívásnak a pályázat elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt és a pályázat elbírálásának határidejét tartalmaznia kell. Jogszabályban nem szereplő pályázati feltétel a munkakörhöz szükséges speciális szakismeret esetén, ahhoz kapcsolódóan írható elő; erről a pályázókat a pályázati felhívásban külön tájékoztatni kell.
 - (2) A pályázatot az Ügyészségi Közlönyben és az ügyészség internetes honlapján hozzáférhetővé kell tenni. A pályázat benyújtására meghatározott idő az internetes közzétételtől számítva tíz napnál rövidebb nem lehet.
 - (3) A pályázónak a pályázatában fel kell tüntetni rövid úton történő elérhetőségét (elektronikus levélcím, telefon-, illetve telefax-szám stb.).
 - (4) Az elkésett pályázat érdemben nem bírálható el. A hiányos pályázat benyújtóját pedig rövid határidő tűzésével fel kell hívni a hiány pótlására. Ennek elmulasztása esetén a pályázat érdemben nem bírálható el.
 - (5) A pályázat elbírálásáig, illetve eredményes pályázat esetén az azt követő kinevezésig a legfőbb ügyész megbízást adhat a betöltetlen vezetői munkakör ellátására.

- 20. §**
- (1) A legfőbb ügyésznek a pályázat elbírálása előtt meg kell ismernie az ügyészi tanács, valamint
 - a) a főosztályvezető ügyész, a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész esetében a legfőbb ügyész helyettes,
 - b) az a) pontban nem említett legfőbb ügyészségi magasabb vezető állású ügyész, vezető állású ügyész és ügyész esetében a főosztályvezető ügyész, illetve a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész,
 - c) a fellebbviteli főügyészhelyettes, a fellebbviteli osztályvezető ügyész és a fellebbviteli főügyészségi ügyész esetében a fellebbviteli főügyész,
 - d) a főügyészhelyettes, a főügyészség és a járási ügyészség vezető állású ügyésze esetében a főügyész, véleményét a pályázóról.
 - (2) A pályázat eredményéről a pályázókat legkésőbb a pályázati határidő lejártát követő három hónapon belül írásban kell tájékoztatni.
 - (3) Csak azt lehet a pályázatra kiírt munkakörbe kinevezni, aki a pályázaton részt vett, és a pályázati feltételeknek megfelelt.
 - (4) Ha nincs alkalmas pályázó, új pályázatot kell kiírni.
 - (5) Az új pályázat eredménytelensége esetén a vezetői munkakör megbízás útján tölthető be. A megbízás legfeljebb egy évre szólhat.

- 21. §**
- (1) A vezetői tisztséget betöltő ügyész tartós távolléte esetén a legfőbb ügyész – pályázat nélkül – határozott időre szóló megbízást adhat a vezetői feladatok ellátására. Ha a megbízás tartama meghaladja a százhusz munkanapot, a megbízáshoz az ügyész hozzájárulása szükséges.
 - (2) Az (1) bekezdésben, a 19. § (5) bekezdésében és a 20. § (5) bekezdésében említett vezetői megbízás bármikor, indokolás nélkül visszavonható. A megbízás lejártával a megbízott vezetőt – a felek eltérő megállapodása hiányában – eredeti munkakörében kell tovább foglalkoztatni.

8. A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes megbízatásának megszűnése

- 22. §**
- (1) A legfőbb ügyész megbízatása megszűnik:
 - a) a megbízatási időtartam [Alaptörvény 29. cikk (4) bekezdés] leteltével;
 - b) felmentésével;
 - c) lemondásával;
 - d) hetvenedik életévének a betöltésével;

- e) országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával [48. § (2) bekezdés], továbbá a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetővé (a továbbiakban: állami vezető) történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - f) összeférhetlenségének megállapításával (47. §);
 - g) hivatalvesztése kimondásával;
 - h) a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - i) halálával;
 - j) ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
- (2) Ha a legfőbb ügyész megbízatása
- a) az (1) bekezdés a) pontja vagy
 - b) az (1) bekezdés d) pontja
- alapján szűnt meg, a legfőbb ügyészi jogköröket az új legfőbb ügyész megbízatása kezdetéig gyakorolja.

- 23. §**
- (1) A megbízatási időtartam leteltét követő nappal a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a megbízatási időtartam leteltének időpontjában megszűnik. A 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a megbízatási időtartam letelte időpontjának az új legfőbb ügyész megbízatása kezdetét kell tekinteni.
 - (2) A köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés határozatával felmentheti a legfőbb ügyészt megbízatása alól, ha a legfőbb ügyész neki fel nem róható okból nem képes eleget tenni a megbízatásából adódó feladatainak.
 - (3) A (2) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy a más ügyészi munkakörből eredő feladatainak ellátására sem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő hat hónap, amely a legfőbb ügyészi megbízatás alól való felmentést követő nappal kezdődik. A volt legfőbb ügyészt a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. A volt legfőbb ügyészt végkielégítés és a mentesítés időtartamára átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt a volt legfőbb ügyész munkabérré egyébként sem lenne jogosult.
 - (4) A legfőbb ügyész a köztársasági elnök útján az Országgyűlés elnökéhez intézett nyilatkozatával bármikor, indokolás nélkül lemondhat megbízatásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A megbízatásról történő lemondás ideje hat hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat az Országgyűlés elnökéhez megérkezik.
 - (5) A (4) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyészt – ha ehhez hozzájárul – a lemondási idő lejártát követő nappal más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával megszűnik.
 - (6) Az (1), a (3) és az (5) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést az újonnan megválasztott legfőbb ügyész, ennek hiányában a legfőbb ügyész helyettes teszi meg. A volt legfőbb ügyészt a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyészt áthelyezése esetén „címzetes főügyész” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.
 - (7) A köztársasági elnök javaslatára az Országgyűlés határozatával kimondja a legfőbb ügyész hivatalvesztését, ha a legfőbb ügyész neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.
 - (8) A 22. § (1) bekezdés d) pontjában említett esetben a legfőbb ügyészt hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
 - (9) A 22. § (1) bekezdés d)–j) pontjaiban meghatározott esetekben a legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati viszonya is megszűnik. A hetvenedik életévét betöltött legfőbb ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 22. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben az új legfőbb ügyész megbízatása kezdetén szűnik meg.
 - (10) Ha a legfőbb ügyész megbízatása a 22. § (1) bekezdés j) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.

- 24. §** (1) A legfőbb ügyész helyettes megbízatása megszűnik:
- felmentésével;
 - lemondásával;
 - a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével;
 - országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával [48. § (2) bekezdés], továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - összeférhetetlenségének megállapításával (47. §);
 - hivatalvesztése kimondásával;
 - a bíróságnak vele szemben bűncselekmény miatt szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - halálával;
 - ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
- (2) A köztársasági elnök a legfőbb ügyész javaslatára bármikor, indokolás nélkül felmentheti a legfőbb ügyész helyettes megbízatása alól.
- (3) A (2) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyész helyettes – ha ehhez hozzájárul – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész helyettes az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy a más ügyészi munkakörből eredő feladatainak az ellátására nem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő hat hónap, amely a legfőbb ügyész helyettesi megbízatás alól való felmentést követő nappal kezdődik. A volt legfőbb ügyész helyettes a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. A volt legfőbb ügyész helyettes végkielégítés és a mentesítés időtartamára átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt a volt legfőbb ügyész helyettes munkabérre egyébként sem lenne jogosult.
- (4) A legfőbb ügyész helyettes a legfőbb ügyész útján a köztársasági elnökhöz intézett nyilatkozatával bármikor, indokolás nélkül lemondhat megbízatásáról. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges. A megbízatásról történő lemondás ideje hat hónap; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. A lemondási idő azon a napon kezdődik, amikor a lemondásról szóló jognyilatkozat a köztársasági elnökhöz megérkezik.
- (5) A (4) bekezdésben említett esetben a volt legfőbb ügyész helyettes – ha ehhez hozzájárul – a lemondási idő lejártát követő nappal más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. Ha a volt legfőbb ügyész helyettes az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával megszűnik.
- (6) A (3) és (5) bekezdésben említett munkáltatói intézkedést a legfőbb ügyész teszi meg. A volt legfőbb ügyész helyettes a Legfőbb Ügyészségen vagy kérésére alacsonyabb szintű ügyészségen más – lehetőleg vezető – ügyészi munkakörbe kell áthelyezni. A volt legfőbb ügyész helyettes áthelyezése esetén „címzetes főügyész” cím és a beosztási pótlékon kívül – választása szerint – a legfőbb ügyészségi főosztályvezető-helyettes ügyész vezetői pótlékával azonos összegű címpótlék vagy az új munkakörére megállapított vezetői pótlék illeti meg. A volt legfőbb ügyész helyettes fizetési fokozatba sorolását az áthelyezés nem érinti.
- (7) A köztársasági elnök a legfőbb ügyész javaslatára kimondja a legfőbb ügyész helyettes hivatalvesztését, ha a legfőbb ügyész helyettes neki felróható okból nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, illetve jogerős ítéletben megállapított büntetést követett el, vagy más módon tisztségére méltatlanná vált.
- (8) Az (1) bekezdés c) pontjában említett esetben a legfőbb ügyész helyettes hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
- (9) Az (1) bekezdés c)–i) pontjaiban meghatározott esetekben a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati viszonya is megszűnik.
- (10) Ha a legfőbb ügyész helyettes megbízatása az (1) bekezdés i) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a köztársasági elnök állapítja meg.

9. A vezetői kinevezés visszavonása

- 25. §** (1) A legfőbb ügyész kinevezési jogkörébe tartozó vezetői kinevezés határozatlan időre szól, és az indokolás nélkül bármikor visszavonható. A vezetői kinevezés visszavonása előtt ki kell kérni az ügyészi tanács véleményét.
- (2) A kinevezés visszavonásakor a vezetőt, ha ehhez hozzájárul – választása szerint a szolgálati helyével vagy a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyével azonos helységben, vezetői beosztásának megfelelő vagy annál alacsonyabb szintű ügyészségen – más ügyészi munkakörbe kell áthelyezni.

- (3) Ha a volt vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, vagy az ügyészi munkakörből eredő feladatainak az ellátására nem lenne képes, ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni. Ilyen esetben az ügyészi tanács véleményének kikérése mellőzhető. A felmentési idő a kinevezés visszavonását követő nappal kezdődik. A volt vezetőt a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól.
- (4) A legfőbb ügyész kinevezési jogkörébe tartozó magasabb vezető állású ügyész hat hónapos határidővel, vezető állású ügyész pedig három hónapos határidővel vezetői tisztségéről lemondhat; a felek ennél rövidebb határidőben is megállapodhatnak. Lemondás esetében a legfőbb ügyész a vezetőt – ha ehhez hozzájárul – szolgálati helyével azonos helységben, illetve a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyére és lehetőleg a korábbival legalább azonos vezetői beosztásba más ügyészi munkakörbe helyezi. Ha a vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.

10. A kinevezés módosítása

- 26. §** A kinevezést módosítani – a legfőbb ügyészi és a legfőbb ügyész helyettesi megbízatás alóli felmentés, illetve a vezetői kinevezés visszavonása, továbbá jogerős fegyelmi büntetés kivételével – csak a munkáltatói jogkör gyakorlója és az ügyész közös megegyezésével lehet. Egyebekben a Munka Törvénykönyvének a munkaszerződés módosítására vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy nem kell közös megegyezés
- a) munkáltatói intézkedés folytán az illetményben bekövetkező növekedéshez;
 - b) jogszabályi rendelkezés folytán az illetményben bekövetkező változashoz.

11. A kirendelés

- 27. §**
- (1) Az ügyészt – hozzájárulása nélkül – háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet ügyészségi érdekből vagy szakmai fejlődésének elősegítése érdekében ügyészi munkakörbe, ideiglenesen – szolgálati helyével azonos megyében lévő – más szolgálati helyre kirendelni. A fővárosban, illetve Pest megyében szolgálatot teljesítő ügyész a fővárosban vagy Pest megye területén lévő más szolgálati helyre rendelhető ki. A kirendelésnél az ügyész méltányos érdekét figyelembe kell venni. A kirendelést – a megkezdése előtt legalább tizenöt nappal – az ügyésszel írásban közölni kell, megjelölve a kirendelés helyét, kezdetét és annak időtartamát.
 - (2) Az ügyész – hozzájárulásával – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon túl, illetve az (1) bekezdésben nem említett szolgálati helyre is kirendelhető.
 - (3) Nem rendelhető ki hozzájárulása nélkül lakó-, vagy tartózkodási helyétől (a továbbiakban e §-ban együtt: lakóhely), illetve szolgálati helyétől más településen lévő szolgálati helyre:
 - a) a nő várandóssága megállapításától gyermeke hároméves koráig;
 - b) kiskorú gyermekét egyedül nevelő ügyész;
 - c) tartósan ápolásra szoruló közeli hozzátartozóját gondozó ügyész;
 - d) az ügyész tartós betegsége vagy súlyos egészségromlása esetén.
 - (4) Ha az ügyészt a szolgálati helyétől vagy lakóhelyétől eltérő más településen működő olyan ügyészségre rendelik ki, ahonnan naponta nem tud lakóhelyére visszautazni, a kirendelésben töltött munkanapokra – a közlekedési és szállás költségmegtérítésén túl – élelmezési költségátalányként az 57. § (1)–(3) bekezdése szerint számított összegű napidíj illeti meg. Ha az ügyészt más főügyészség illetékességi területére, továbbá a fellebbviteli főügyészség ügyészét más szolgálati helyre rendelik ki, a napidíj 150%-ára jogosult.
 - (5) Kirendelés esetén az ügyész vasúton történő utazásakor az első osztály igénybevételére jogosult.
 - (6) Ha az ügyész a kirendelés helyéről naponta nem tud lakóhelyére visszautazni, a kirendelés helye és az ügyész lakóhelye közötti oda- és visszautazás költségeit a munkáltató az ügyésznek megtéríti:
 - a) a heti egy alkalommal, valamint a munkaszüneti napok alkalmával és a szabadság igénybevételekor történő hazautazás esetében, továbbá
 - b) ha az utazásra a munkáltató érdekkörében felmerült okból, illetve a munkáltató engedélyével került sor.

12. Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyész

- 28. §**
- (1) A legfőbb ügyész az ügyészt – hozzájárulásával és az igazságügyért felelős miniszter egyetértése esetén – beoszthatja az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba a jogszabályok előkészítésében való részvétel vagy más ügyészi munkatapasztalatot igénylő feladat ellátása céljából.

- (2) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyész (a továbbiakban: minisztériumba beosztott ügyész) megtartja ügyészi tisztségét, de ügyészi jogkört nem gyakorolhat. Javadalmazására az ügyészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (3) A minisztériumba beosztott ügyész köteles a vezetői intézkedéseket, utasításokat teljesíteni, érvényesülésüket elősegíteni.
- (4) A minisztériumba beosztott ügyész jogállására a 44–48. §, a 49. § (1) bekezdés, 55. §, valamint a 79. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (5) A minisztériumba beosztott ügyész felett a fegyelmi jogkört a legfőbb ügyész gyakorolja a X. fejezet rendelkezései szerint azzal, hogy a fegyelmi eljárás megindítását az igazságügyért felelős miniszter kezdeményezheti.

- 29. §**
- (1) A legfőbb ügyész az ügyész igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba való beosztását megszünteti:
 - a) az ügyész kérelmére,
 - b) az igazságügyért felelős miniszter indítványára,
 - c) hivatalból, előzetesen kikérve az igazságügyért felelős miniszter véleményét.
 - (2) Az ügyész a beosztás megszüntetésének közlését követően további 30 napig köteles az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumban a feladatait ellátni, ettől azonban a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.
 - (3) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba történt beosztása megszűnését követően az ügyészt tényleges ügyészi álláshelyre kell – pályázat nélkül – kinevezni, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba való beosztását megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő szolgálati helyre. Hozzájárulásával az ügyész más szolgálati helyre is kinevezhető.

13. Nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió keretében külföldön munkát végző ügyész

- 30. §**
- (1) A legfőbb ügyész az ügyészt – hozzájárulásával – határozott időre tartós külszolgálatra rendelheti ki nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió keretében igazságügyi együttműködési feladatok ellátására.
 - (2) A tartós külszolgálatra kirendelt ügyész ügyészi jogkört a legfőbb ügyész által meghatározott körben és módon gyakorolhat.
 - (3) A legfőbb ügyész az ügyész tartós külszolgálati kirendelését megszünteti az ügyész kérelmére vagy hivatalból. A legfőbb ügyész az ügyészt a kirendelés megszüntetésének közlését követő három hónapig a külszolgálat ellátására kötelezheti.
 - (4) Tartós külszolgálati kirendelésének megszűnését követően az ügyészt lehetőség szerint korábbi szolgálati helyén, eredeti munkakörében kell foglalkoztatni, vagy kinevezését – pályázat nélkül – külszolgálati kirendelését megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő szolgálati helyre és lehetőleg az eredetivel azonos munkakörre kell módosítani. Hozzájárulásával az ügyész kinevezése más szolgálati helyre és munkakörre is módosítható.
- 31. §**
- (1) Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a munkavégzés időtartamára – határozott időre – szülői fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió szerveinél az ügyészi tisztséggel összeegyeztethető, ügyészi szakértelmet igénylő, pályázat útján elnyert állás betöltésére. A fizetés nélküli szabadság engedélyezésének megtagadása miatt jogvita nem indítható.
 - (2) Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a külszolgálat időtartamára fizetés nélküli szabadságot engedélyez az ügyésznek, ha házastársa külszolgálatot teljesít.
 - (3) A fizetés nélküli szabadság tartama alatt az ügyészt az ügyészségi szolgálati viszonyból származó jogok nem illetik meg, és ilyen kötelezettségek nem terhelik.
 - (4) Ha a fizetés nélküli szabadság tartama a hat hónapot meghaladja, és az ügyész vezetői megbízással vagy vezetői kinevezéssel rendelkezik, vezetői megbízása, illetve kinevezése a fizetés nélküli szabadság kezdetét megelőző nappal e törvény erejénél fogva megszűnik.
 - (5) Hat hónapot meghaladó tartamú fizetés nélküli szabadság esetén a munkavégzésre irányuló jogviszony, vagy a házastárs külszolgálatának megszűnését követően az ügyész részére – három hónappal korábban bejelentett kérelmére, pályázat nélkül – lehetőleg az ügyész lakóhelye szerinti, illetve korábbi szolgálati helyével azonos városban lévő másik szolgálati helyen ügyészi munkakört kell biztosítani. Ha az ügyész nem nyújt be a visszavételére irányuló

kérelmet, a felajánlott munkakört nem fogadja el, vagy a felajánlás kézhezvételétől számított harminc napon belül nem nyilatkozik, ügyészségi szolgálati viszonya a fizetés nélküli szabadság utolsó napjával megszűnik.

- (6) Amennyiben a legfőbb ügyész nem engedélyezi az (1) bekezdésben említett fizetés nélküli szabadságot, az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a munkavégzésre irányuló jogviszony kezdete előtti napon megszűnik. A megszűnés időpontját a felek ettől eltérően is meghatározhatják.

14. A felsőoktatásban munkát végző ügyész

- 32. §** Az ügyész kérelmére a legfőbb ügyész a munkavégzés időtartamára – határozott időre szóló – fizetés nélküli szabadságot engedélyezhet a felsőoktatásban oktatói, magasabb vezetői vagy vezetői munkakör betöltésére. Ilyen esetben a 31. § (3)–(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A fizetés nélküli szabadság engedélyezésének megtagadása miatt jogvita nem indítható.

IV. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONY MEGSZŪNÉSE

15. A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnése

- 33. §** A legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes megbízatásának megszűnése – a 22–24. §-ban meghatározott esetekben és módon – ügyészségi szolgálati viszonyuk megszűnését is eredményezi.

16. A legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnése

- 34. §** A legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik:
- a felek közös megegyezésével;
 - felmentésével;
 - lemondásával;
 - a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével;
 - rendkívüli lemondásával;
 - országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával (48. §), továbbá állami vezetővé történő megválasztásával vagy kinevezésével;
 - összeférhetlenségének megállapításával;
 - hivatalvesztés fegyelmi büntetést kiszabó jogerős fegyelmi határozattal;
 - a bíróságnak vele szemben szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával, továbbá, ha büntetőeljárás során jogerős határozattal kényszergyógykezelését rendelték el;
 - a 17. § (5) bekezdésében szabályozott esetben;
 - a 31. § (4)–(5) bekezdésében szabályozott esetben;
 - halálával;
 - ha a 11. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn;
 - e törvényben előírt eskütételi kötelezettség megszegésével;
 - külön törvényben meghatározott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség megszegésével.
- 35. §** Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya az ügyész és a legfőbb ügyész közös megegyezésével bármikor megszüntethető.
- 36. §** (1) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát a legfőbb ügyész felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha
- megszűnt az ügyészségnek az a tevékenysége, amelynek körében az ügyészt foglalkoztatták;
 - átszervezés, létszámcsökkentés következtében az ügyész munkaköre feleslegessé vált;
 - az ügyész feladatai ellátására tartósan alkalmatlan, illetve az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát;
 - az ügyész rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül;
 - az ügyész felmentése a 25. § (3) bekezdésében meghatározott okból válik szükségessé;

- f) a rokkantsági (baleseti rokkantsági) vagy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíj jogosultság feltételeivel legkésőbb a felmentési idő leteltekor rendelkező ügyész felmentését e jogcímre hivatkozással maga kéri.
- (2) Az (1) bekezdés c) pontját kell alkalmazni, ha a legfőbb ügyész a minősítés eredményét mérlegelve az ügyész alkalmatlanságát állapította meg, és az ügyész felszólítás ellenére nem mondott le ügyészi tisztségéről.
- (3) Az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott esetben sem szüntethető meg az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya felmentéssel, ha fennállnak a Munka Törvénykönyvében meghatározott felmondási tilalmak.
- (4) Az (1) bekezdés a)–c) pontja alapján az ügyész akkor menthető fel, ha a képzettségének, illetve alkalmasságának megfelelő másik betölthető munkakör nincs, vagy ha az ilyen munkakörbe való áthelyezéséhez nem járul hozzá. Ez a korlátozás nem vonatkozik arra az esetre, ha az ügyész felmentésére az (1) bekezdés c) pontja alapján azért kerül sor, mert az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát.
- (5) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya csak különösen indokolt esetben szüntethető meg felmentéssel:
- a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül, ha nem részesül saját jogú nyugellátásban;
 - ha az ügyész anyja, gyermeke hároméves koráig, feltéve, hogy szülési vagy a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot nem vesz igénybe;
 - ha az ügyész egyedülálló, az eltartott gyermeke nappali iskolai tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb a gyermek huszonöt éves koráig.
- (6) A rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra, vagy a Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíjra jogosult ügyészt, ha (1) bekezdés f) pontja alapján felmentését kezdeményezi, a legfőbb ügyész köteles a társadalombiztosítási ellátás igénybe vétele érdekében – az ügyészi tanács véleményének kikérése nélkül – felmenteni. Ez a jog a rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesülő ügyészt is megilleti, ha felmentését az (1) bekezdés d) pontja alapján kezdeményezi. E jogcímen az ügyész kezdeményezésére csak egy alkalommal kötelező a felmentés.
- (7) A rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra, a Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt öregségi nyugdíjra szerzett jogosultságát az ügyésznek kell igazolnia.
- (8) A katonai ügyész ügyészségi szolgálati viszonyát felmentéssel kell megszüntetni, ha hivatásos állományú katonai szolgálati viszonya megszűnt, és más ügyészi munkakörben történő foglalkoztatásához nem járul hozzá, vagy az alkalmasságának megfelelő másik betölthető ügyészi munkakör nincs. Ilyen esetben a Munka Törvénykönyvében írt felmondási tilalmakat nem kell figyelembe venni. Ha a katonai ügyész ügyészségi szolgálati viszonya más okból szűnik meg, a legfőbb ügyész a hivatásos állományú katonát a Honvéd Vezérkar főnökének a rendelkezésére bocsátja. Ha a katonai ügyész hivatásos katonai szolgálati viszonya lemondással szűnt meg, és más ügyészi munkakörben történő foglalkoztatásához nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.
- 37. §** (1) A felmentést indokolni kell; az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie. A felmentés okának valóságát és okserűségét a munkáltatónak kell bizonyítania.
- (2) Az ügyész felmentési ideje – a (3) bekezdésben írt kivételtől eltekintve – hat hónap.
- (3) Az ügyész felmentési ideje egy hónap, ha felmentése – egészségügyi okot kivéve – alkalmatlansága miatt történt.
- (4) Az ügyészt a felmentés időtartamának legalább a felére, – a (3) bekezdésben írt esetben a teljes időre – mentesíteni kell a munkavégzési kötelezettség alól. Ha az ügyész kéri, a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés ideje ennél rövidebb tartamú is lehet.
- 38. §** (1) Az ügyész a legfőbb ügyészhez intézett nyilatkozatával az ügyészségi szolgálati viszonyáról bármikor lemondhat.
- (2) A magasabb vezető állású ügyész lemondási ideje hat hónap, a többi ügyészé három hónap; ennek egy részére vagy egészére a munkavégzés alól mentesítés adható.
- 39. §** A munkavégzés alóli mentesítés időtartamára az ügyészt átlagilletménye illeti meg. Nem jár átlagilletmény arra az időre, amely alatt az ügyész munkabérré egyébként sem lenne jogosult. A munkavégzési kötelezettség alól végleg mentesített ügyész esetében nem kell alkalmazni a 45. §-ban meghatározott rendelkezéseket.
- 40. §** (1) Rendkívüli lemondással az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyát akkor szüntetheti meg, ha a munkáltató
- az ügyészségi szolgálati viszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy
 - olyan magatartást tanúsít, amely az ügyészségi szolgálati viszony fenntartását lehetetlenné teszi.

- (2) A rendkívüli lemondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított hat napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított hat hónapig lehet gyakorolni.
- (3) Rendkívüli lemondás esetén a munkáltató az ügyész részére annyi időre járó átlagilletményét köteles kifizetni, amennyi felmentése esetén járna, az ügyészségi szolgálati viszony megszűnésének időpontját pedig az ügyészre irányadó felmentési idő figyelembevételével kell meghatározni.

- 41. §**
- (1) Ha a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész szolgálati viszonya a 34. § f), i), k), m)–o) pontja alapján szűnik meg, ennek tényét a legfőbb ügyész állapítja meg. A 34. § d) pontjában említett esetben az ügyészt hathavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.
 - (2) A határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony esetén [14. § (2) bekezdés, 17. § (4) bekezdés] a felmentési, illetve a lemondási idő nem terjedhet túl a határozott idő lejártának időpontján.

17. A végkielégítés

- 42. §**
- (1) Az ügyészt, ha az ügyészségi szolgálati viszonya felmentése vagy rendkívüli lemondása folytán megszűnik, valamint a 97. § (5) bekezdésében meghatározott esetben végkielégítés illeti meg. Az ügyésznek a 43. § (1) bekezdése szerinti esetben végkielégítés jár akkor is, ha ügyészségi szolgálati viszonya nem e bekezdésben említett módon szűnt meg.
 - (2) A végkielégítés összege, ha az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött ideje legalább
 - a) három év: egy havi,
 - b) öt év: kéthavi,
 - c) nyolc év: háromhavi,
 - d) tíz év: négyhavi,
 - e) tizenhárom év: öt havi,
 - f) tizenhat év: hat havi,
 - g) húsz év: nyolc haviátlagilletménynek megfelelő összeg.
 - (3) Végkielégítésre nem jogosult az ügyész, ha – az egészségügyi okot kivéve – alkalmatlanság címén vagy arra tekintettel mentették fel, hogy az 51. § (3) bekezdésében említett vizsgálatnak nem vetette alá magát. Nem jár végkielégítés, ha az ügyész legkésőbb az ügyészségi szolgálati viszony megszűnését követő napon nyugdíjasnak minősül, felmentését a 36. § (1) bekezdés d), f) pontjára hivatkozással maga kéri, valamint ha – rendkívüli lemondása kivételével – a határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszonya szűnik meg.
 - (4) Ismételten létesített ügyészségi szolgálati viszony felmentéssel történő megszűnésekor a végkielégítés alapjául a korábbi végkielégítést követően ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időt lehet csak figyelembe venni.
 - (5) A végkielégítéssel kapcsolatos rendelkezések a katonai ügyészre akkor vonatkoznak, ha hivatásos állományú katonai szolgálati viszonya is megszűnik. Ez esetben a katonai ügyészt végkielégítés csak e törvény szerint illeti meg.

18. Az ügyészségi szolgálati viszony jogellenes megszüntetése

- 43. §**
- (1) Ha a bíróság megállapítja, hogy a munkáltató az ügyészségi szolgálati viszonyt jogellenesen szüntette meg, a jogkövetkezmények tekintetében a Munka Törvénykönyvének a munkaviszony jogellenes megszüntetésére és jogkövetkezményére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.
 - (2) Amennyiben az ügyészségi szolgálati viszonyt az ügyész valamely, az ügyészségi szolgálati viszony megszüntetésére vonatkozó szabály megszegésével szünteti meg, ezt úgy kell elbírálni, mintha az ügyészségi szolgálati viszonya hivatalvesztés fegyelmi büntetés folytán szűnt volna meg, valamint köteles a munkáltató számára a rá irányadó lemondási időre – határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony esetén legfeljebb a hátralévő időre – járó illetményének megfelelő összeget megfizetni. A munkáltató jogosult az ezt meghaladó kárának érvényesítésére is.

V. FEJEZET
AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

- 44. §** (1) Az ügyész nem lehet országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselő, polgármester és állami vezető.
(2) Összeférhetetlenség miatt meg kell szüntetni a legfőbb ügyész, a legfőbb ügyész helyettes ügyészségi szolgálati jogviszonyát, ha vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének teljesítését megtagadja, a teljesítést elmulasztja, vagy vagyonyilatkozatában lényeges adatot, tényt valótlanul közöl.
- 45. §** (1) Az ügyész a tisztsége ellátásán kívül nem folytathat kereső tevékenységet, kivéve tudományos és oktatói (edzői, versenybírói, játékvezetői), művészi, szerzői jogi védelemben részesülő, továbbá lektori és szerkesztői, műszaki alkotó munkát, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti függetlenségét és pártatlanságát, valamint nem akadályozza hivatali kötelezettségei teljesítését.
(2) Az ügyész nem lehet gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet vezető tisztségviselője vagy személyes közreműködésre kötelezett tagja, gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet felügyelő bizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság, kooperációs társaság korlátlanul felelős tagja, valamint egyéni cég tagja.
(3) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszony munkaidejét egészben vagy részben érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes hozzájárulásával létesíthet. A hozzájárulás megtagadása miatt jogvita nem kezdeményezhető.
(4) Az ügyészségi szolgálati viszony munkaidejét nem érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését az ügyész köteles a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetesen bejelenteni. A munkáltatói jogkör gyakorlója a jogviszony létesítését megtiltja, ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszony alapján betöltött munkakörével e törvény rendelkezései szerint összeférhetetlen.
- 46. §** (1) Nem létesíthető olyan ügyészségi szolgálati viszony, amelyben az ügyészségi alkalmazott hozzátartozójával [155. § (1) bekezdés] irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.
(2) Az (1) bekezdésben foglalt tilalom alól a legfőbb ügyész esetében a köztársasági elnök, a többi ügyészségi alkalmazott esetében pedig a legfőbb ügyész – különösen indokolt esetben – felmentést adhat. A döntés meghozatalánál meghatározó szempont az ügyészség érdeke.
- 47. §** (1) Az ügyészségi alkalmazott köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel.
(2) Az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (6) bekezdésében és az e törvény 44. § (1) bekezdésében meghatározott összeférhetlenségi okot legkésőbb a kinevezésekor (megválasztásakor), a 45. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott összeférhetlenségi okot pedig a kinevezéstől (megválasztásától) számított tizenöt napon belül köteles megszüntetni. Ennek megtörténteig az ügyész a tisztségéből eredő jogkörét nem gyakorolhatja.
(3) Ha az ügyész a (2) bekezdésben írt kötelezettségének az előírt ideig nem tesz eleget, vagy tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel
a) a legfőbb ügyész esetében a köztársasági elnök,
b) a többi ügyész esetében pedig a legfőbb ügyész – az ügyészi tanács előzetes véleményét kikérve – állapítja meg az összeférhetlenséget.
(4) Ha az ügyész az eljárás ideje alatt a vele szemben fennálló összeférhetlenségi okot megszünteti, az összeférhetlenség megállapítását mellőzni lehet.
(5) Ha a 46. § (1) bekezdése szerinti összeférhetlenség az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt merül fel, akkor – az összeférhetlenség alóli felmentés, illetve a hozzátartozók megállapodása hiányában – a legfőbb ügyész és hozzátartozója esetében a legfőbb ügyész tekintetében kell megállapítani az összeférhetlenséget, más esetben a (3) bekezdés b) pontjában említett dönti el, hogy melyik ügyészségi alkalmazott tekintetében állapítja meg az összeférhetlenséget.
(6) Az ügyészségi szolgálati viszony a (3) és (5) bekezdésben meghatározott esetben az összeférhetlenség megállapításának napjával szűnik meg.
- 48. §** (1) Ha az ügyész országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselői, illetve polgármesteri választáson jelöltetni kívánja magát, köteles e szándékát – a jelöltkénti indulásnak a választási szervnél való bejelentését követő napig – a munkáltatói jogkör gyakorlójának bejelenteni. A bejelentéstől a választás eredményének közzétételéig, illetve

megválasztása esetén mandátuma igazolásáig az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya szünetel. A szünetelés időtartama ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek minősül.

- (2) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya az országgyűlési, az európai parlamenti, önkormányzati képviselővé, illetve polgármesterré történő megválasztásával megszűnik.
- (3) Az országgyűlési, európai parlamenti, önkormányzati képviselői és a polgármesteri megbíztatás időtartamát – ha e megbíztatás megszűnésekor az ügyész ismét ügyészségi szolgálati viszonyt létesít – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kell tekinteni.

19. Igazolási kötelezettség

- 49. §**
- (1) Az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt az ügyész a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban – a mulasztás jogkövetkezményeire való figyelmeztetéssel – közölt felhívására, tizenöt munkanapon belül igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a 11. § (4) bekezdés a)–b) pontjában, c) pont ca)–cc), cf)–cg) alpontjában, továbbá a c) pont cd) és ch) alpont első fordulatában, valamint d) pontjában meghatározott körülmény.
 - (2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra az ügyész igazolja, hogy vele szemben a 11. § (4) bekezdés a)–b) pontjában, c) pont ca)–cc), cf)–cg) alpontjában, továbbá a c) pont cd) és ch) alpont első fordulatában, valamint d) pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, a munkáltató az igazolás céljából a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ügyész részére megtéríti.
 - (3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 11. § (4) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény vizsgálata céljából kezeli
 - a) az ügyészi tisztségre jelölt személy,
 - b) az ügyész
 azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.
 - (4) A 156. § (1) bekezdés, valamint az (1) bekezdés alapján a hatósági bizonyítványban rögzített személyes adatokat a munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyészségi szolgálati viszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy – az ügyészségi szolgálati viszony létesítése és fennállása esetén – az ügyészségi szolgálati viszony megszűnéséig kezeli.
 - (5) Az (1)–(4) bekezdésben a munkáltatói jogkör gyakorlója részére meghatározott jogosultságokat a legfőbb ügyész tekintetében a köztársasági elnök, a legfőbb ügyész helyettes tekintetében a legfőbb ügyész gyakorolja.
 - (6) Ha az ügyész az (1) bekezdésben meghatározott igazolási kötelezettsége teljesítésének ismételt szabályszerű felhívásra sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye, ügyészségi szolgálati viszonyát összeférhetetlenség miatt meg kell szüntetni.

VI. FEJEZET

A MINŐSÍTÉS

- 50. §**
- (1) Az ügyészt – a legfőbb ügyész és a legfőbb ügyész helyettes kivételével – a határozott időre szóló első ügyészi kinevezés időtartamának lejártáig, határozatlan időre szóló első kinevezés [14. § (2) bekezdés] esetén a kinevezést követő három év letelte előtt, azt követően – feltéve, hogy a minősítési időszakban legalább egy évig a minősítő vagy helyettese irányítása alatt dolgozott – nyolc évenként minősíteni kell. Nem kell minősíteni az ügyészt a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hat évben.
 - (2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken túl akkor is minősíteni kell az ügyészt, ha az ügyész
 - a) azt kéri, feltéve, hogy az előző minősítése óta két év már eltelt,
 - b) szakmai alkalmatlanságára, vagy az előző minősítés értékelése megváltoztatásának szükségességére utaló körülmény merült fel.
 - (3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a soron kívüli minősítés elrendelését az ügyésszel írásban közölni kell.
 - (4) A minősítés a munkáltatói jogkör gyakorlójának feladata. A minisztériumba beosztott ügyész hivatali munkáját az igazságügyért felelős miniszter a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint értékeli.
 - (5) A minősítés célja az ügyész szakmai tevékenységének megítélése, az ezt befolyásoló ismeretek, képességek, személyiségjegyek értékelése, továbbá a szakmai fejlődés elősegítése.
 - (6) A minősítésben csak kellően alátámasztott, tényeken alapuló megállapítások szerepelhetnek.

- 51. §**
- (1) A minősítés eredményeként az ügyész
 - a) kiváló, magasabb beosztásra alkalmas,
 - b) kiválóan alkalmas,
 - c) alkalmas,
 - d) alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt,
 - e) alkalmatlanértékelést kaphat.
 - (2) Alkalmatlan minősítés esetén a minősítés ismertetésekor fel kell szólítani az ügyészt, hogy harminc napon belül mondjon le ügyési tiszttségéről.
 - (3) Ha az alkalmatlanság egészségügyi ok következménye, és az ügyész tiszttségéről a (2) bekezdés szerinti felszólítás ellenére nem mond le, meg kell vizsgáltatni az ügyész egészségi állapotát, és annak eredményétől függően kell eljárni. A vizsgálatnak az ügyész köteles magát alávetni. A vizsgálatra a 12. § (3)–(5) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A vizsgálat költségeit a munkáltató viseli.
 - (4) Ha az ügyész a minősítés eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap, a munkáltatói jogkör gyakorlója a minősítésben megállapítja a tapasztalt hiányosságokat, rendellenességeket és megjelöli a kívánt változtatás fő szempontjait, amelyeket a következő minősítést megelőzően meg kell vizsgálni. A következő minősítést 2 éven belül el kell végezni. A 17. § (4) bekezdése szerint ismét határozott időre kinevezett ügyész minősítését legkésőbb a határozott idő lejártát megelőző hatvanadik napig kell elvégezni.
 - (5) Az ügyész a következő minősítéskor alkalmatlan minősítést kap abban az esetben is, ha e minősítés alkalmával legalább az alkalmas értékelést nem éri el.
- 52. §**
- (1) A minősítést az ügyésszel ismertetni kell. A minősítést át kell adni az ügyésznek az ismertetés időpontja előtt legalább három munkanappal. Az ismertetésen a munkáltatói jogkör gyakorlóján kívül részt vesz annak az ügyészségnek a vezetője is, ahol az ügyész szolgálatát teljesíti. A megismerés tényét az ügyész a minősítésen aláírásával igazolja, és legkésőbb az ismertetéskor feltüntetheti esetleges észrevételeit.
 - (2) A minősítés egy példányát az ismertetéskor az ügyésznek át kell adni.
 - (3) Az ügyész minősítését megtekinthetik
 - a) az ügyész és az általa erre feljogosított személy;
 - b) az ügyész szolgálati felettesei;
 - c) a személyügyi feladatok intézésével megbízott ügyészségi alkalmazott;
 - d) annak az ügyészségi szervnek a vezetője és személyügyi feladatok intézésével megbízott ügyésze, ahová az ügyész áthelyezését tervezik.
 - (4) Az ügyész a minősítés hibás vagy valótlan ténymegállapításának, illetve a személyiségi jogát sértő megállapításának a megsemmisítését a bíróságtól kérheti.

VII. FEJEZET

A MUNKAVÉGZÉS

- 53. §**
- (1) Az ügyész köteles a legfőbb ügyész, illetve a felettes ügyész utasításának eleget tenni.
 - (2) Az utasítást az ügyész kívánságára írásba kell foglalni. Ennek megtörténteig az ügyész az utasítás végrehajtására – a (7) bekezdésben foglalt esetet kivéve – nem köteles.
 - (3) Az ügyész köteles az utasítás végrehajtását megtagadni, ha annak teljesítésével bűncselekményt, illetve szabálysértést valósítana meg.
 - (4) Az ügyész az utasítás végrehajtását megtagadhatja, ha annak teljesítése az életét, az egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.
 - (5) Ha az utasítást az ügyész jogszabállyal vagy jogi meggyőződéssel nem tartja összeegyeztethetőnek, az ügy elintézése alól mentesítését kérheti írásban, jogi álláspontját kifejtve. Az ilyen kérelem teljesítése nem tagadható meg; az ügy elintézését ez esetben más ügyészre kell bízni, vagy azt a felettes ügyész saját hatáskörébe vonhatja.
 - (6) Ha az utasítás végrehajtása jogellenesen kárt idézhet elő, és az ügyész ezzel számolhat, köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni.
 - (7) Az ügyész a halaszthatatlan intézkedést – a (3)–(4) bekezdésben foglalt esetet kivéve – akkor is köteles megtenni, ha az utasítás teljesítése alól mentesítését kérte.

- 54. §**
- (1) Az ügyész köteles tevékenysége gyakorlásához szükséges rendszeres továbbképzésen részt venni, és a legfőbb ügyész által kiadott utasításban előírt képzési kötelezettség teljesítését ténylegesen ügyészségi szolgálati viszonyban töltött ötvenként a munkáltatói jogkör gyakorlójának igazolni. A kötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételeket az ügyészségnek kell biztosítani.
 - (2) Ha az ügyész a képzési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, soron kívül minősíteni kell, továbbá magasabb ügyészi álláshelyre nem nyújthat be pályázatot.
 - (3) A képzés rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait a legfőbb ügyész utasításban határozza meg.
- 55. §**
- (1) A teljes munkaidőben foglalkoztatott ügyész írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a kinevezésben heti húsz óra részmunkaidőt kikötni, ha az ügyész a kérelem benyújtásakor a gyermek harmadik életéve betöltéséig, a gyermek otthoni gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.
 - (2) A munkáltató az ügyésznek a munkaidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó kérelmét csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az számára lényegesen nagyobb munkaszervezési terhet jelentene. A munkáltató köteles írásban megindokolni a kérelem megtagadását.
 - (3) A részmunkaidő kikötése
 - a) a fizetés nélküli szabadság megszűnését követő naptól,
 - b) ha az ügyésznek ki kell adni a korábbi évekre járó rendes szabadságát, akkor a szabadság leteltét követő naptól hatályos.
 - (4) A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak alkalmazása esetén – a felek eltérő megállapodása hiányában – a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő első munkanapon meg kell kezdeni. Eltérő megállapodás esetén a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő harminc napon belül meg kell kezdeni.
 - (5) A kérelmet az (1) bekezdés szerinti fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszűnése előtt legalább hatvan nappal kell a munkáltatóval közölni. A kérelemben az ügyész köteles tájékoztatni a munkáltatót
 - a) a fizetés nélküli szabadság igénybevételére jogosító gyermeke harmadik életéve betöltésének időpontjáról, továbbá
 - b) ha egyenlőtlen munkaidő-beosztásban kíván dolgozni, a munkaidő-beosztásra vonatkozó javaslatáról.
 - (6) A (3) bekezdés szerinti időponttól az ügyészségi szolgálati viszony alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli vagy természetbeni juttatás tekintetében e törvény erejénél fogva az időarányosság elve alkalmazandó, ha a juttatásra való jogosultság a munkaidő mértékével összefügg.
 - (7) Az (1) bekezdés szerinti kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató az ügyészt
 - a) a kérelem szerinti időpontig, de
 - b) legfeljebb a gyermek hároméves koráigköteles foglalkoztatni. Ezt követően az ügyész munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint, illetményét az időarányosság elvének megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.
 - (8) Az (1)–(7) bekezdés nem alkalmazható a magasabb vezető és a vezető állású ügyész, valamint a katonai ügyész tekintetében.
- 56. §**
- (1) Az ügyész rendkívüli esetben a munkaidejét meghaladóan is munkára kötelezhető, illetve köteles ügyeletet vagy készenlétet ellátni. Az ügyelet és a készenlét munkaszüneti napon is elrendelhető. A munkaidő-beosztástól eltérő, a munkaidőkereten felüli, illetve a készenlét, ügyelet alatt elrendelt munkavégzés rendkívüli munkavégzésnek minősül.
 - (2) Az ügyészt a munkanapon végzett rendkívüli munkáért – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – díjazás nem illeti meg. A rendszeresen rendkívüli munkát végző ügyész számára azonban legfeljebb évi tíz munkanap szabadidő-átalány állapítható meg.
 - (3) A pihenőnapon és munkaszüneti napon végzett rendkívüli munka ellenértékeként – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az ügyészt a munkavégzés időtartama kétszeresének megfelelő mértékű szabadidő illeti meg.
 - (4) Az ügyészt a munkaidőn túl teljesített ügyeletért és készenlétért díjazás illeti meg. A díj összege az ügyésznek az ügyeletben töltött órákra jutó illetménye, készenlét esetén ennek az ötven százaléka. Ha az ügyész az ügyeletet, illetve a készenlétet pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesíti, kétszeres összegű díjazásra jogosult.
 - (5) Az ügyész részére a szabadidőt (szabadidő-átalányt) a tárgyévben kell kiadni, ha ez nem lehetséges, azt meg kell váltani. A megváltás mértéke az ügyész illetményének a szabadidőre jutó arányos összege.

- (6) E törvény alkalmazásában:
- ügyelet*: a munkáltató által meghatározott helyen és ideig;
 - készenlét*: az ügyész által megjelölt helyen, a munkavégzés helyére tekintettel elérhetően történő rendelkezésre állás. Az ügyelet és a készenlét időtartama alatt az ügyész köteles gondoskodni a munkára képes állapotának megőrzéséről, és a munkáltató utasítása alapján munkát végezni.
- (7) A minisztériumba beosztott ügyészt ügyeleti és készenlégi díj nem illeti meg, rendkívüli munkavégzéséért a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint szabadidő-átalány állapítható meg.

- 57. §**
- Az ügyészt hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a húsz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár.
 - Ha a munkáltató az ügyész részére az étellemezést biztosítja, vagy ha a szállásköltség az étkezés árát is tartalmazza, a napidíjat étkezésenként a következő mértékben kell csökkenteni:
 - reggeli esetében húsz százalékkal;
 - ebéd esetében ötven százalékkal;
 - vacsora esetében harminc százalékkal.
 - Az ügyész belföldi napidíjának kiszámításánál havonta huszonegy munkanapot kell figyelembe venni. A napidíjat tíz forintba felkerekítve kell megállapítani.
 - Az ügyész a belföldi kiküldetésnél vasúton történő utazásakor az első osztály igénybevételére jogosult. Az utazási és szállásköltségek a munkáltatót terhelik.

VIII. FEJEZET

A JAVADALMAZÁS

20. A javadalmazás általános szabályai

- 58. §**
- Az ügyészt hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő – az igazságszolgáltatásban, a törvényesség biztosításában betöltött szerepéhez méltó – javadalmazás illeti meg.
 - A tisztségéhez fűződő, e törvényben nem szabályozott egyéb jogosultságok tekintetében a legfőbb ügyész a Kúria elnökével, a legfőbb ügyész helyettes a Kúria elnökhelyettesével, a főosztályvezető ügyész a Kúria kollégiumvezetőjével azonos beosztásúnak minősül.
 - A legfőbb ügyész – hivatalos és magánprogramokra kiterjedően – a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló jogszabályban foglaltak szerint személyi védelemre jogosult.
- 59. §**
- Az ügyész az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén
 - illetményre,
 - egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre jogosult.
 - Az ügyész illetménye alapilletményből, továbbá az e törvényben meghatározott pótlékból tevődik össze. A beosztási pótlék, a vezetői pótlék és a címpótlék alapilletmény jellegű.
 - Az alapilletmény és a pótlékok számításának alapjául szolgáló ügyészi illetményalapot (a továbbiakban: illetményalap) évenként a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg úgy, hogy annak összege az előző évinél nem lehet alacsonyabb és mindenkor meg kell felelnie a bírói illetményalaphoz.
 - A legfőbb ügyész a Kúria elnökével azonos illetményre és más javadalmazásra jogosult. A legfőbb ügyészt tényleges illetményétől függetlenül e törvény alapján is be kell sorolni.

21. Az alapilletmény

- 60. §** Az ügyész alapilletményét az e törvény szerint számított szolgálati idő (a továbbiakban: szolgálati idő) alapján, az illetményalap és e törvény 1. mellékletében fizetési fokozatonként meghatározott szorzószámok szorzataként kell megállapítani. A besorolásánál számított alapilletmény havibér, amelynek fokozatait e törvény 1. melléklete tartalmazza.

- 61. §** (1) Az 1. fizetési fokozatba kell besorolni azt az ügyészt, aki a kinevezésekor szolgálati idővel még nem rendelkezik, vagy a kinevezésekor beszámított szolgálati idő a három évet nem haladja meg.
 (2) Az ügyész minden három év szolgálati idő megszerzése után eggyel magasabb fizetési fokozatba lép.
 (3) A legfőbb ügyészt és a legfőbb ügyész helyettesét – szolgálati idejüktől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.
- 62. §** (1) A szolgálati időt – a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel – az ügyészi kinevezés napjától kell számítani.
 (2) Szolgálati időként kell figyelembe venni az ügyészként ügyészségi szolgálati viszonyban és a bírói szolgálati viszonyban töltött időt. Az ügyészi kinevezés előtt a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy munkakörben, illetve tevékenységgel eltöltött idő a szolgálati időbe részben vagy egészben beszámítható.
 (3) A (2) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásakor a szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba sorolás az év első napjával történjék.
- 63. §** (1) Az ügyészt – kiváló, magasabb ügyészi beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén – az ügyészi tisztségének a fennállása alatt két alkalommal eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet besorolni. Két soron kívüli előresorolás között legalább hat évnek kell eltelnie. A soron kívüli előresorolásnál a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
 (2) A soron kívüli előresorolást az adott naptári év első napjával kell végrehajtani.

22. Az illetménypótlékok

- 64. §** (1) Az ügyészt havonta beosztási pótlék illeti meg, amelynek összege az illetményalap
- tíz százaléka a járási ügyészség ügyésze esetében,
 - húsz százaléka a főügyészség ügyésze esetében,
 - negyven százaléka a fellebbviteli főügyészség ügyésze esetében,
 - hatvan százaléka a Legfőbb Ügyészség ügyésze esetében.
- (2) Kiváló, magasabb ügyészi beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén és az adott szintű ügyészségen, ügyészként eltöltött legalább hat év után – beszámítva a magasabb szintű ügyészségen ügyészként teljesített időt is –
- a járási ügyészség ügyésze részére „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - a főügyészség ügyésze részére „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - a fellebbviteli főügyészség ügyésze részére „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - a Legfőbb Ügyészség ügyésze részére „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím adományozható.
- (3) Az adott szintű ügyészségen ténylegesen folytatott ügyészi gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után
- a helyi ügyészség ügyésze részére „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - a főügyészség ügyésze részére „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - a fellebbviteli főügyészség ügyésze részére „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - a Legfőbb Ügyészség ügyésze részére „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím jár.
- (4) A (2)–(3) bekezdésben meghatározott cím adományozásával címpótlék jár havonta. A pótlék összege az illetményalap
- húsz százaléka a „Címzetes főügyészségi ügyész”,
 - harminc százaléka a „Címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész”,
 - ötven százaléka a „Címzetes legfőbb ügyészségi ügyész”,
 - hetven százaléka „Legfőbb ügyészségi tanácsos” cím adományozása esetén. A címpótlékban részesülő ügyészt beosztási pótlék nem illeti meg.
- (5) Ha az ügyészt ügyészségi érdekből alacsonyabb szintű ügyészséghez helyezik át, korábbi beosztási pótlékára, illetve címére és a címmel járó pótlékra továbbra is jogosult, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést a továbbiakban is használhatja. Ügyészségi érdekek minősül, ha az ügyészt alacsonyabb szintű ügyészségen vezetőnek nevezik ki, valamint ha a 25. § (2) vagy (4) bekezdésében, illetve 36. § (1) bekezdésének a)–b) pontjában említett okból alacsonyabb szintű ügyészségre helyezik át.
- (6) Alacsonyabb szintű ügyészségre történő kirendelés esetén az ügyész beosztási pótléka nem változik, illetőleg címét és a címmel járó pótlékát megtartja, valamint a korábbi szolgálati helye szintjének megfelelő munkaköri elnevezést

a továbbiakban is használhatja. Magasabb szintű ügyészségre történő kirendelés esetében az ügyész a kirendelés helyének megfelelő beosztási pótléokra jogosult; a kirendelés időtartamára az ügyészt a címpótlék nem illeti meg.

- 65. §**
- (1) A 2. mellékletben meghatározott vezetői tisztséget betöltő ügyészt havonta vezetői pótlék illeti meg.
 - (2) A vezetői pótlékot – a 2. mellékletben meghatározottak szerint – az illetményalap százalékában kell megállapítani.
 - (3) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából az a nagyobb főügyészség, ahol – az alárendelt járási ügyészségekkel együtt – az ügyészek engedélyezett létszáma a kilencven főt meghaladja.
 - (4) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából kiemelt járási ügyészségnek minősül az a járási ügyészség, ahol az ügyészek engedélyezett létszáma a húsz főt meghaladja, nagyobb járási ügyészségnek tekintendő az a járási ügyészség, ahol az ügyészek engedélyezett létszáma az öt főt meghaladja.
 - (5) A vezetői pótlék csak egy jogcímen, a magasabb vezetői tisztség után jár.
- 66. §**
- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzata terhére – az ügyész részére határozott időre, illetve a feladat ellátásának idejére kiegészítő pótlékot állapíthat meg, ha az ügyészség alaptevékenységébe tartozó munkaköri feladatai mellett sajtószerkesztői, instruktori vagy más, a működéshez szükséges feladatokat rendszeresen teljesít.
 - (2) A kiegészítő pótlék összege az illetményalap öt százalékától harminc százalékáig terjedhet, és több feladat teljesítése esetén sem haladhatja meg az illetményalap negyven százalékát.
- 67. §**
- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzata terhére – az ügyész részére képzési pótlékot állapíthat meg felsőfokú iskolarendszerű képzésben, továbbképzésben szerzett szakképzés, szakképzés, továbbá doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozat elnyerése esetén, ha a megszerzett ismeretek a munkaköre ellátásánál vagy az ügyészség feladatainak teljesítése során közvetlenül hasznosíthatók.
 - (2) A képzési pótlék összege az illetményalap tíz százalékától harminc százalékáig terjedhet.
 - (3) Ha az ügyész a munkáltatóval kötött tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a képzés megszerzéséhez, addig a képzési pótlékra nem jogosult, amíg a havonta fizetendő pótlék összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján számára nyújtott pénzügyi támogatás mértékét.
- 68. §**
- (1) Az ügyész idegennyelv-ismereti pótlékra jogosult, ha munkakörében az idegen nyelvet a munkáltatói jogkör gyakorlójának rendelkezése szerint használja, és az adott nyelvből állami nyelvvizsga tételét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű igazolással rendelkezik.
 - (2) A pótlék minden idegen nyelv után külön-külön jár.
 - (3) A pótlék mértéke idegen nyelvvizsgánként havonta
 - a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap nyolc százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén négy-négy százaléka;
 - b) középfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap négy százaléka, szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsga esetén két-két százaléka.
 - (4) Az angol, a francia és a német nyelvnek az (1) bekezdés szerint igazolt ismeretért a pótlék mértéke idegen nyelvvizsgánként havonta
 - a) felsőfokú komplex nyelvvizsga esetén az illetményalap tizenkét százaléka;
 - b) középfokú komplex típusú nyelvvizsga esetén az illetményalap nyolc százaléka,
 - c) alacsony fokú komplex típusú nyelvvizsga esetén az illetményalap két százaléka.
 - (5) Ha az ügyész a (4) bekezdésben meghatározott idegen nyelvekből szóbeli vagy írásbeli nyelvvizsgával rendelkezik, a (3) bekezdésben foglalt komplex nyelvvizsgára meghatározott mérték szerint jogosult pótléokra.
 - (6) Ha az ügyész ugyanazon idegen nyelvből azonos típusú, de különböző fokozatú, illetve különböző típusú és különböző fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, a magasabb mértékű pótlékra jogosult. Ha pedig az ügyész különböző típusú, de azonos fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, nem jogosult a komplex nyelvvizsgánál magasabb mértékű pótlékra.
 - (7) Ha az ügyész – kivéve a felsőfokú szaknyelvi vizsgát – tanulmányi szerződés alapján pénzügyi támogatást kap a nyelvvizsga megszerzéséhez, idegennyelv-ismereti pótlékra mindaddig nem jogosult, amíg a havonta fizetendő pótlék együttes összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján kifizetett pénzügyi támogatás mértékét.

23. Egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések

- 69. §** A kiemelkedő, illetve tartósan jó munkát végző ügyészt a munkáltatói jogkör gyakorlója jutalomban részesítheti.
- 70. §**
- (1) A huszonöt, harminc, harmincöt, illetve negyven évi ügyészségi szolgálati viszonyal rendelkező ügyésznek jubileumi jutalom jár.
 - (2) A jubileumi jutalom
 - a) huszonöt év ügyészségi szolgálati viszony esetén kéthavi,
 - b) harminc év ügyészségi szolgálati viszony esetén háromhavi,
 - c) harmincöt év ügyészségi szolgálati viszony esetén négyhavi,
 - d) negyven év ügyészségi szolgálati viszony esetén öthaviilletménynek megfelelő összeg.
 - (3) Az ügyésznek – ha nyugdíjazásakor az ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik – ki kell fizetni:
 - a) a nyugdíjazása évében esedékessé váló jubileumi jutalmat;
 - b) a harminc év ügyészségi szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati viszonyából két év vagy ennél kevesebb van hátra;
 - c) a harmincöt és a negyven év ügyészségi szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati viszonyából három év vagy ennél kevesebb van hátra.
 - (4) Ha az ügyész bármely korábbi foglalkoztatási jogviszonyában jubileumi jutalomban részesült, az ugyanazon fokozat szerinti jutalom ismételtelen nem illeti meg.
 - (5) Ha az ügyészségi szolgálati viszony az ügyész halála miatt szűnik meg, a jubileumi jutalmat – a (3)–(4) bekezdésben foglalt szabály alkalmazásával – az örökösének kell kifizetni.
- 71. §**
- (1) Az ügyész cafetéria-juttatásként – választása szerint, az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárákról szóló 1993. évi XCVI. törvény 12. § (3) bekezdésére is figyelemmel – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban, továbbá (3) bekezdésében felsorolt juttatásokra, legfeljebb az ott meghatározott mértékig jogosult. A legfőbb ügyész utasításban további választható juttatásokat is meghatározhat, illetve az egyes juttatások választható mértékét magasabban is meghatározhatja.
 - (2) Nem jogosult cafetéria-juttatásra a tartós külszolgálaton lévő ügyész, valamint az ügyész azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre vagy átlagkeresetre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a harminc napot.
 - (3) Az ügyész írásban vagy elektronikus úton a tárgyév január 15-ig, illetve a jogviszony létesítésekor nyilatkozik arról, hogy a cafetéria-juttatás összegén belül milyen juttatásokra tart igényt. A nyilatkozat ezt követően csak akkor módosítható, ha azt a legfőbb ügyész utasításban lehetővé teszi. A legfőbb ügyész utasításban előírhatja, hogy a helyi utazásra szolgáló bérlet választására vonatkozó nyilatkozatot korábban kell megtenni.
 - (4) Az ügyészt megillető cafetéria-juttatás éves összegét a legfőbb ügyész határozza meg, az azonban nem lehet alacsonyabb az illetményalap ötven százalékánál, és nem lehet magasabb az illetményalap háromszorosánál. A cafetéria-juttatás éves összege biztosít fedezetet az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is.
 - (5) A (2) bekezdésben meghatározott esetben, illetve ha az ügyész szolgálati jogviszonya a tárgyév közben szűnik meg, az időarányos részt meghaladó mértékben igénybe vett cafetéria-juttatás értékét a távollét vége utáni első munkanapon, illetve a jogviszony megszűnésekor vissza kell fizetni, illetve – az ügyész választása szerint, ha a juttatás természete ezt lehetővé teszi – vissza kell adni (a továbbiakban együtt: visszafizetés). Nem kell visszafizetni a cafetéria-juttatás értékét, ha a jogviszony az ügyész halála miatt szűnik meg.
- 72. §**
- (1) Az ügyész részére lakhatási támogatások nyújthatók, amelyek különösen a következők:
 - a) ügyészségi érdekű kinevezés, áthelyezés, továbbá kirendelés miatt más lakóhelyre költözéshez az ügyészség kezelésében álló lakás biztosítása – ügyészségi érdekű kirendelés kivételével – lakbér megállapításával;
 - b) az addigi lakóhely vagy a szolgálati hely szerinti településen, illetve azok vonzáskörzetében lakástulajdon megszerzésének, bővítésének, korszerűsítésnek támogatása kamatmentes munkáltatói kölcsönrel;
 - c) a lakhatással kapcsolatos költségekhez való hozzájárulás;
 - d) más településre költözés költségeihez való hozzájárulás.

- (2) Az ügyészség kezelése alatt álló lakáshoz való bérleti jog legfeljebb az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnéséig maradhat fenn.

- 73. §** (1) Az ügyész részére – az ügyészség éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően, a cafetéria rendszeren kívül – egyéb juttatások is adhatók, így különösen
- tanulmányi ösztöndíj;
 - képzési, továbbképzési és nyelvtanulási támogatás;
 - szociális, temetési segély;
 - családalapítási támogatás;
 - letelepedési segély;
 - illetményelőleg;
 - az önkéntes kiegészítő pénztári tagság támogatása;
 - az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idő anyagi elismerése;
 - hosszú ügyészségi szolgálati viszony esetén megtakarítás jellegű életbiztosítás kötése;
 - a helyi munkába járás támogatása;
 - kezeségvállalással vagy kedvezményes kölcsönrel gépkocsi vásárlás támogatása.
- (2) A nyugállományú ügyész pénzbeli és természetbeni támogatásban részesíthető.
- (3) Az (1)–(2) bekezdésben említett juttatások részletes feltételeit és mértékét a legfőbb ügyész – az érintett munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel és az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsával egyetértésben – állapítja meg.
- (4) Az ügyész a legfőbb ügyész által kiadott utasítás szerint talárt visel, amelynek költsége az ügyészség költségvetését terheli.

- 74. §** (1) Az állam készfizető kezességet vállal az ügyész által a lakás építéséhez, vásárlásához hitelintézetől igényelt állami kamattámogatású kölcsön összegének a hitel fedezetéül szolgáló, hitelcél szerinti lakásingatlan hitelbiztosítéki értékének 60%-át meghaladó részére, legfeljebb e hitelbiztosítéki érték 100%-áig.
- (2) Az állam készfizető kezességet a (1) bekezdésben foglaltakon túl annál az ügyésznél vállalhat, aki:
- legalább hároméves ügyészségi szolgálati viszonyal, illetve igazságügyi szolgálati jogviszonnyal rendelkezik,
 - felmentési vagy lemondási idejét nem tölti,
 - ellen nem folyik fegyelmi eljárás, nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt, vagy
 - nem áll büntetőeljárás hatálya alatt,
 - az (1) bekezdés szerinti, korábbi kezeségvállalással biztosított hitelrész a hitelintézetnek kiegyenlítette, illetve a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettárs – az igénylés időpontjában – állami kezeségvállalással biztosított lakáscélú hitel törlesztésére nem kötelezett,
 - a kölcsönt nyújtó hitelintézet belső szabályai szerint – saját, illetve adóstársa jövedelmi helyzetét is figyelembe véve – a kölcsön teljes összegére vonatkozóan hitelképesnek bizonyul.
- (3) A (2) bekezdés a)–c) pontjában foglalt feltételek teljesülését, valamint a kezeségvállalás alapjául szolgáló szolgálati viszony fennállását a munkáltatói jogkör gyakorlója igazolja.
- (4) A (2) bekezdés d) pontjában foglalt feltétel teljesülését az ügyész hatósági bizonyítvánnyal igazolja, a (2) bekezdés e) pontjában foglalt feltétel teljesüléséről az ügyész a kölcsönt nyújtó hitelintézetnek nyilatkozik.
- (5) Az ügyész a munkáltatói jogkör gyakorlójának köteles bejelenteni a hitelszerződés megkötését követő öt munkanapon belül
- a hitelszerződést kötő pénzügyi intézet nevét, címét,
 - az állami kezeségvállalással biztosított hitel nagyságát,
 - a hitel lejártának időpontját.

A fenti adatokban bekövetkezett változásokról az ügyész haladéktalanul köteles tájékoztatni a munkáltatói jogkör gyakorlóját.

- 75. §** (1) Amennyiben az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 22. § (1) bekezdésének c), f)–h), j) pontja, 24. § (1) bekezdésének b), e)–g), i) pontja, 34. §-ának a), c), g)–k), m)–o) pontja vagy a 36. § (1) bekezdésének c) pontja alapján szűnik meg – ha az alkalmatlanság nem egészségügyi ok következménye –, a még fennálló állami kezeség után a központi költségvetés javára – a hitelintézet útján – egyszeri kezeségvállalási díjat kell fizetnie. A kezeségvállalási díj mértéke a kezeséggel biztosított kötelezettség összegének kettő százaléka.

- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának az (1) bekezdés szerinti megszűnése esetén erről nyolc napon belül értesíti az ügyész által a 74. § (5) bekezdés alapján bejelentett hitelintézetet.
- (3) A hitelintézet megállapítja és nyolc napon belül írásban közli az ügyéssel az (1) bekezdés szerint megfizetendő kezességvállalási díj összegét, melyet az ügyész a hitelintézeti értesítés kézhezvételétől számított harminc napon belül a folyósító hitelintézet részére megfizet.
- (4) Ha az ügyész az (1) bekezdés szerinti fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a hitelintézet erről, valamint az ügyész adatairól nyolc napon belül értesíti az állami adóhatóságot.
- (5) A hitelintézet a negyedét követő hónap 15. napjáig tájékoztatja a kincstárt az ügyésznek nyújtott kölcsönök állami kezességvállalással érintett része negyedév végén fennálló állományáról, továbbá e kölcsönök számáról. Az adatgyűjtés és adatszolgáltatás egyedi azonosításra alkalmatlan módon történhet.
- (6) Amennyiben az állam a készfizető kezességvállalás alapján az ügyész helyett a kezességvállalással biztosított – a hitelintézetnek meg nem térülő – összeget kifizette, illetve a (1) bekezdés szerinti egyszeri kezességvállalási díj megfizetését az ügyész elmulasztotta, akkor az ügyész ezen tartozásai a Magyar Állammal szembeni köztartozásnak minősülnek, amelyet az állami adóhatóság adók módjára hajt be.
- (7) A kezességvállalásból eredő helytállási kötelezettség teljesítésének módját a Kormány rendeletben állapítja meg.

- 76. §**
- (1) Az ügyészt megillető javadalmazás és egyéb pénzbeli juttatás kifizetése – a napidíj, az utazási és szállásköltség, továbbá más költség térítés, valamint a 72–73. §-ban említett juttatások kivételével – az általa meghatározott fizetési számlára történő átutalással, pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján történik.
 - (2) A fizetési számlára történő átutalás és az összeg egyszeri felvétele, illetve a kifizetés az ügyész számára költségtöbbletet nem okozhat.

- 77. §**
- (1) A minisztériumba beosztott ügyészre az 57–76. §-okban foglalt rendelkezéseket a (2)–(4) bekezdések szerinti eltéréssel kell alkalmazni.
 - (2) Az ügyész a beosztási pótlékára a korábbi beosztásának megfelelően jogosult. Ha az ügyész korábban járási ügyészségen működött, részére a főügyészségi ügyészre vonatkozó mértékű beosztási pótlékot kell megállapítani, és a minisztériumba beosztott ügyészként eltöltött szolgálati idő tartamát főügyészségen eltöltött időnek kell tekinteni.
 - (3) Az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumban főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, illetve osztályvezetői munkakört ellátó ügyész vezetői pótlékra a következők szerint jogosult:
 - a) a főosztályvezető és a főosztályvezető-helyettes vezetői pótléka a főügyészre, illetve a főügyészhelyettesre,
 - b) osztályvezető vezetői pótléka a nagyobb járási ügyészséget vezető ügyészre irányadó összeggel azonos.
 - (4) Az ügyész soron kívüli előresorolására és részére cím adományozására – a minisztériumba beosztott ügyész esetén az igazságügyért felelős miniszter javaslatára – a legfőbb ügyész jogosult.

- 78. §**
- (1) A tartós külszolgálatra kirendelt ügyész – e törvény szerint járó javadalmazáson felül – a legfőbb ügyész döntése szerint jogosult a külszolgálati tevékenységgel összefüggésben felmerülő, a nemzetközi szervezet vagy az Európai Unió által nem viselt vagy nem fedezett költségei megtérítésére.
 - (2) A tartós külszolgálatban eltöltött idő tartamát a kinevezés szerinti szolgálati helyen eltöltött időnek kell tekinteni.

IX. FEJEZET

A PIHENŐIDŐ

- 79. §**
- (1) Az 1. fizetési fokozatba tartozó ügyész alapszabadsága évi harminc munkanap. A 2. fizetési fokozattal kezdődően az alapszabadság a fizetési fokozattal azonos számú munkanappal emelkedik.
 - (2) Az ügyészt az ötvenedik életéve betöltésének évétől – a fizetési fokozatától függetlenül – évi negyven munkanap alapszabadság illeti meg.
 - (3) A magasabb vezető állású és a vezető állású ügyész évi öt munkanap pótszabadságra jogosult. Az alapszabadság és a vezetői pótszabadság együttes mértéke évente a negyven munkanapot nem haladhatja meg.
 - (4) Az ügyészt az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szabadságon felül megilleti a Munka Törvénykönyvében meghatározott pótszabadság is.
 - (5) Az ügyésznek az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szabadság időtartamára a Munka Törvénykönyve szabályai szerinti díjazás jár.

- (6) Az ügyészt megilleti – a Munka Törvénykönyve szabályai szerint – a munkaközi szünet, a napi munka befejezése és a másnapi munkakezdés közötti pihenőidő, a pihenőnap és munkaszüneti nap, a betegszabadság, továbbá az egyéb munkaidő-kedvezmény is.
- (7) A munkáltatói jogkör gyakorlója abban az esetben is engedélyezhet az ügyész számára fizetés nélküli szabadságot, amikor azt a Munka Törvénykönyve kötelezően nem írja elő.

80. § Az ügyészségi alkalmazottak számára munkaszüneti napnak minősül az Ügyészség Napjaként minden év június 10-e, amely megemlékezés az első magyar ügyészi törvény, az 1871. évi XXXIII. törvénycikk kihirdetéséről.

X. FEJEZET

A FEGYELMI FELELŐSSÉG

81. § E fejezet rendelkezéseit a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész fegyelmi felelősségére kell alkalmazni.

- 82. §**
- (1) Fegyelmi vétséget követ el az az ügyész, aki
 - a) hivatali kötelességét vétkesen megszegi, vagy
 - b) életmódjával, illetve magatartásával hivatása tekintélyét sérti vagy veszélyezteti.
 - (2) A katonai ügyész a hivatásos tiszthez méltatlan magatartással elkövetett fegyelemsértésért – ha az nem minősül az (1) bekezdés szerinti fegyelmi vétségnek – a hivatásos állományú katonára vonatkozó jogszabályok előírásai szerint felel.
 - (3) Ha a fegyelmi vétség csekély súlyú, a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárás lefolytatásától és a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekinthet. A fegyelmi jogkör gyakorlója az ügyészt ilyen esetben írásbeli figyelmeztetésben részesítheti. A figyelmeztetés ellen jogorvoslatnak – a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint – akkor van helye, ha az ügyész a terhére rótt vétség elkövetését vitatja.
 - (4) Az ügyész a szóban elhangzott figyelmeztetés írásba foglalását igényelheti, amellyel szemben a (3) bekezdésben foglaltak szerint van helye jogorvoslatnak.
 - (5) A fegyelmi eljárást le kell folytatni, ha az ügyésszel szemben szándékos bűncselekmény miatt büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádló feljelentése vagy a pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást – indult.

- 83. §**
- (1) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha a fegyelmi vétség felfedezése óta három hónap vagy annak elkövetése óta három év eltelt. A fegyelmi vétség akkor tekinthető felfedezettnek, amikor arról, illetve az elkövetésével alaposan gyanúsítható személyéről a fegyelmi jogkör gyakorlója vagy annak szolgálati felettese tudomást szerzett.
 - (2) Ha az ügyész fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás indult, és az az ügyész felelősségét megállapító határozattal fejeződött be, a jogerős határozatnak a munkáltatóval való közlésétől számított három hónapon túl, illetve ha az eljárás az (1) bekezdésben említett hároméves határidőn túl fejeződik be, akkor az eljárás jogerős befejezésétől számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.

- 84. §**
- (1) Az ügyésszel szemben kiszabható fegyelmi büntetések:
 - a) feddés;
 - b) megrovás;
 - c) a legfőbb ügyész által adományozott elismerés – ideértve a címet is – visszavonása;
 - d) egy fizetési fokozattal való visszavetés;
 - e) alacsonyabb munkakörbe helyezés, illetve vezetői tisztségből való felmentés;
 - f) hivatalvesztés.
 - (2) Az elismerés visszavonása az (1) bekezdés d)–f) pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetésekkel együttesen is kiszabható.
 - (3) Az alacsonyabb munkakörbe helyezés csak az ügyész képezésének megfelelő munkakörbe történhet, s az mind határozott, mind pedig határozatlan időre kiszabható. Az alacsonyabb munkakörbe helyezés más – az ügyész szolgálati helyével vagy lakóhelyével azonos helységben lévő – szolgálati helyre is történhet.
 - (4) A fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni a kötelezettségzegés súlyát, következményeit és a vétkesség fokát.

- 85. §** (1) A fegyelmi jogkört gyakorolja:
- a legfőbb ügyész – a legfőbb ügyészségi fősztályi szervezetbe tartozó osztályvezető ügyész kivételével – a magasabb vezető állású ügyészek felett;
 - a legfőbb ügyész helyettes a titkárságán szolgálatot teljesítő ügyészek felett;
 - a fősztályvezető ügyész a vezetése alatt álló fősztály a) pontban nem említett ügyészei felett;
 - a fősztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész a vezetése alatt álló osztály ügyészei felett;
 - a fellebbviteli főügyész a vezetése alatt álló fellebbviteli főügyészség a) pontban nem említett ügyészei felett;
 - a főügyész a vezetése alatt álló főügyészség a) pontban nem említett ügyészei és a főügyészség alá rendelt járási ügyészségek ügyészei felett.
- (2) Az 84. § (1) bekezdésének c)–f) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés kiszabására az (1) bekezdés b)–f) pontjában említett esetben is csak a legfőbb ügyész jogosult.
- (3) A legfőbb ügyész az (1) bekezdés b)–f) pontjában említett esetben hatáskörébe vonhatja a fegyelmi jogkör gyakorlását.
- 86. §** (1) A fegyelmi eljárást a 85. § (1) bekezdésében említett fegyelmi jogkört gyakorló személy rendeli el indokolt írásbeli határozattal. A határozatot a fegyelmi eljárás alá vont ügyésznek kézbesíteni kell. A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.
- (2) A fegyelmi eljárást harminc nap alatt kell lefolytatni. A határidő egy ízben harminc nappal meghosszabbítható.
- (3) A fegyelmi eljárást fel lehet függeszteni, ha az ügyben büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás is indult, vagy szakértői vélemény beszerzése miatt szükséges.
- (4) A fegyelmi eljárást folytatni kell, ha a felfüggesztés oka megszűnt. A felfüggesztés tartama a fegyelmi eljárás lefolytatására nyitva álló határidőbe nem számít be.
- 87. §** (1) A fegyelmi eljárás alá vont ügyészt a fegyelmi jogkör gyakorlója az állásából felfüggeszti, ha az ügyészt előzetes letartóztatásba vagy házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el. A felfüggesztést a legfőbb ügyész akkor is elrendelheti, ha az ügyész büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárást – hatálya alatt áll, továbbá ha az ügyész jelenléte a tényállás tisztázását gátolná, vagy a fegyelmi vétség súlya és jellege a szolgálati helyétől való távoltartását indokolja. A felfüggesztésről hozott határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat közlésétől számított nyolc napon belül a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslattal élhet, amelynek nincs halasztó hatálya.
- (2) Az állásból történő felfüggesztést meg kell szüntetni, ha annak indoka már nem áll fenn.
- (3) A felfüggesztés idejére az ügyészt alapilletményének és rendszeres bérpótlékainak megfelelő összegű munkabér illeti meg. Ennek ötven százalékát a felfüggesztés megszüntetéséig vissza lehet tartani. A teljes összeget kell visszatartani a hivatalvesztés büntetését kiszabó fegyelmi határozat kézbesítésétől annak jogerőre emelkedéséig. A munkabér visszatartása ellen nincs helye jogorvoslatnak.
- (4) Nem jár munkabér a felfüggesztésnek arra az időtartamára, amely alatt a munkabérre az ügyész akkor sem lenne jogosult, ha felfüggesztésre nem került volna sor.
- (5) A visszatartott munkabért a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után ki kell fizetni, kivéve ha a fegyelmi eljárás hivatalvesztés büntetés kiszabásával zárult, vagy az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a 34. § (1) bekezdés i) pontja alapján szűnt meg. Ugyanígy kell eljárni, ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya időközben megszűnt. Ha pedig az ügyész munkabére a fegyelmi büntetés következtében csökkent, a visszatartott összeget az új munkabér alapulvételével kell kifizetni.
- 88. §** (1) A fegyelmi jogkör gyakorlója köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont ügyészt, tanúkat hallgathat meg, szakértő közreműködését veheti igénybe, s egyéb bizonyítást végezhet.
- (2) A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi vétség kivizsgálásával fegyelmi biztost bízhat meg. Ilyen esetben is köteles azonban az eljárás alá vont ügyészt meghallgatni. Fegyelmi biztos nem lehet az eljárás alá vont ügyész irányítása (felügyelete) alá tartozó ügyészségi alkalmazott.

- 89. §** Az eljárás alá vont ügyész képviselével a fegyelmi jogkör gyakorlójánál alacsonyabb munkakört betöltő ügyész vagy ügyvédet bízhat meg. Az ügyész kérelmére a fegyelmi eljárás során az ügyészségen működő munkavállalói érdekképviselői szerv részvételét, illetve képviselői jogának gyakorlását biztosítani kell.
- 90. §**
- (1) Az eljárás alá vont ügyész meghallgatását úgy kell kitűzni, hogy azon képviselője, illetve az érdekképviselői szerv nevében eljáró személy is jelen lehessen. A meghallgatáson az ügyésszel és képviselőjével, illetve az érdekképviselői szerv nevében eljáró személlyel közölni kell a fegyelmi vétség elkövetésére vonatkozó adatokat, elébe kell tárnai a bizonyítékokat, biztosítani kell, hogy az ügy iratait megtekinthesse, és védekezését, valamint bizonyítási indítványát előadhassa.
 - (2) Ha az eljárás alá vont ügyész meghallgatására tartós akadályoztatása miatt az eljárás időtartama alatt nem kerülhet sor, a fegyelmi vétség elkövetésével kapcsolatos megállapításokat és azok bizonyítékait írásban kell vele közölni, és nyolc nap határidő kitűzésével fel kell hívni, hogy védekezését terjessze elő. Ha az ügyész alapos okból védekezését ily módon sem tudja közölni, az eljárást az akadály megszűnéséig fel kell függeszteni. A felfüggesztett eljárásra a 86. § (4) bekezdésében írtakat kell alkalmazni.
 - (3) A fegyelmi határozat meghozatalát nem akadályozza, hogy az eljárás alá vont ügyész alapos ok nélkül a meghallgatáson nem jelenik meg, vagy írásbeli védekezését a megjelölt határidőn belül nem terjeszti elő.
- 91. §**
- (1) A fegyelmi eljárás során lefolytatott bizonyításról és az ügyész meghallgatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni.
 - (2) A fegyelmi eljárás alá vont ügyész és a képviselője a fegyelmi ügy irataiba betekinthez, azokról feljegyzést, másolatot készíthet.
- 92. §**
- (1) Fegyelmi jogkör gyakorlójaként, fegyelmi biztосként és jegyzőkönyvvezetőként nem járhat el az, aki az eljárás alá vont ügyész hozzátartozója [155. § (1) bekezdés] vagy akitől az eljárásban való elfogulatlan részvétel nem várható el.
 - (2) Elfogultsági kifogást az eljárás alá vont ügyész, annak képviselője, illetve az érdekképviselői szerv nevében eljáró személy jelenthet be.
 - (3) A legfőbb ügyésszel – mint fegyelmi jogkör gyakorlójával – szemben bejelentett elfogultsági kifogást maga a legfőbb ügyész, a fegyelmi jogkör más gyakorlójával szemben bejelentett elfogultsági kifogást pedig a szolgálati felettes bírálja el. Ha a legfőbb ügyész, illetve a szolgálati felettes az elfogultsági kifogásnak helyt ad, a fegyelmi eljárást
 - a) a legfőbb ügyész helyett a legfőbb ügyész helyettes,
 - b) a fegyelmi jogkör más gyakorlója helyett pedig a szolgálati felettes folytatja le, illetve hoz a fegyelmi ügyben határozatot.
 - (4) A fegyelmi biztossal és a jegyzőkönyvvezetővel szemben bejelentett elfogultsági kifogást a fegyelmi jogkör gyakorlója bírálja el. Ha az elfogultsági kifogásnak helyt ad, más fegyelmi biztost, illetve jegyzőkönyvvezetőt bíz meg.
 - (5) Az elfogultsági kifogás elbírálásának eredménye ellen külön jogorvoslatnak nincs helye.
- 93. §**
- (1) A fegyelmi jogkör gyakorlója határozatával a fegyelmi eljárás alá vont ügyészt a fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki, és büntetést szab ki, vagy a 82. § (3) bekezdése alapján a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekint, és figyelmeztetést alkalmaz. Meg kell szüntetnie a fegyelmi eljárást, ha az eljárás alá vont ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a határozat közlése előtt megszűnt, továbbá ha megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vont ügyész a terhére rótt fegyelmi vétséget nem követte el, vagy annak elkövetése nem bizonyítható, illetve az elévült.
 - (2) Ha a fegyelmi eljárás tárgyává tett kötelességszegés miatt a büntetőbíróság jogerős határozatával már megállapította az ügyész felelőségét, a fegyelmi jogkör gyakorlója nem állapíthatja meg, hogy az eljárás alá vont ügyész nem követte el a terhére rótt fegyelmi vétséget.
 - (3) A hivatalvesztés fegyelmi büntetés esetén az ügyész állásából való felfüggesztését fenn kell tartani, vagy el kell rendelni. Más fegyelmi büntetés kiszabása esetén a felfüggesztést meg kell szüntetni.
- 94. §**
- (1) A legfőbb ügyész helyettes, a főosztályvezető ügyész, a főosztályi szervezetbe nem tartozó legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész, a fellebbviteli főügyész és a főügyész által hozott fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a legfőbb ügyészhez kifogással élhet.
 - (2) A legfőbb ügyész a kifogást elutasítja, vagy annak helyt ad, s a határozatot egészben vagy részben az ügyész javára megváltoztatja, megalapozatlanság esetén pedig a határozatot hatályon kívül helyezi, és a fegyelmi jogkör gyakorlóját új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja. Az új eljárásra a 86. § (2) bekezdésében meghatározott határidők, egyebekben a fegyelmi eljárás szabályai vonatkoznak.

- (3) A legfőbb ügyész határozata ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a bírósághoz fordulhat.

95. § (1) A fegyelmi határozatot az ellene benyújtott jogorvoslat jogerős elbírálásáig nem lehet végrehajtani. Ha azonban az ügyész a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése előtt az ügyészségi szolgálati viszonyát megszünteti, a határozat azonnal végrehajthatóvá válik.

- (2) A hivatalvesztést kiszabó fegyelmi határozat a szülesi szabadság tartama alatt nem hajtható végre.

96. § (1) Az ügyész a hivatalvesztés fegyelmi büntetésnél három évig, a vezetői tisztségből való felmentés, alacsonyabb munkakörbe helyezés, egy fizetési fokozattal való visszavetés, az elismerés visszavonása fegyelmi büntetésnél két évig, megrovás esetén egy évig a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll. Ha az ügyész a büntetés hatályának eltelte előtt jogerősen újabb fegyelmi büntetésben részesül, az új büntetésre előírt határidővel büntetésének hatálya meghosszabbodik. Az ügyész a hatályos fegyelmi büntetéséről köteles számot adni. Ha az ügyészségi szolgálati viszony hivatalvesztés miatt szűnt meg, a volt ügyésszel a büntetés hatályának fennálltaig újabb ügyészségi szolgálati viszony nem létesíthető.

- (2) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló ügyész

- a) magasabb beosztásba nem kerülhet,
- b) vezetői tisztségbe nem nevezhető ki,
- c) magasabb fizetési fokozatba nem sorolható,
- d) részére e törvényben meghatározott cím nem adományozható.

- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott időtartam elteltével a fegyelmi büntetést minden nyilvántartásból törölni kell.

- (4) A fegyelmi büntetés hatálya alól az arra érdemes ügyészt kérelmére a fegyelmi büntetés kiszabására jogosult fegyelmi jogkört gyakorló személy mentesítheti, ha a büntetés időbeli hatályának fele eltelt, feltéve, hogy az ügyész újabb fegyelmi büntetésben nem részesült.

- (5) A fegyelmi büntetés hatálya miatt elmaradt magasabb fizetési fokozatba történő előresorolás a mentesülés vagy a mentesítés időpontjában esedékes. A következő előresorolás időpontját – a fegyelmi büntetés hatálya miatti szünetelés figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani.

97. § (1) A bíróság által el nem bírált jogerős fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont ügyész és képviselője a határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül új eljárást kezdeményezhet, ha olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve jogerős határozatra hivatkozik, amelyet korábban nem bíráltak el, feltéve, hogy elbírálás esetén az reá nézve kedvezőbb határozatot eredményezett volna.

- (2) Az új eljárást a sérelmezett határozat meghozatalára jogosult fegyelmi jogkört gyakorlónál kell kezdeményezni. A kérelmet elutasító határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslatnak van helye. Az eljárásra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

- (3) Ha az ügyész az új eljárás kezdeményezésére okot adó körülményről csak hat hónap után szerzett tudomást, vagy csak később jutott abba a helyzetbe, hogy új eljárást kezdeményezzen, a határidőt ettől az időponttól kell számítani. A megtámadott határozat jogerőre emelkedésétől számított három év eltelté után új eljárás nem kezdeményezhető.

- (4) A magasabb vezető állású ügyész és a vezető állású ügyész, továbbá – az új eljárásnak hat hónap utáni kezdeményezése esetén – a többi ügyész nem követelheti az eredeti munkakörben vagy szolgálati helyen történő további foglalkoztatását, s hat hónapon túli időre munkabér-követelést sem támaszthat.

- (5) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyának helyreállítása helyett a felmentés esetén egyébként járó végkielégítés kétszeres összegére tarthat igényt.

98. § A bíróság által fegyelmi ügyben hozott jogerős határozat elleni perújítás során a 97. § (4)–(5) bekezdésében foglalt rendelkezést is alkalmazni kell.

99. § A fegyelmi eljárás lefolytatásával kapcsolatos indokolt költségeket az ügyészség viseli. Ha azonban az ügyész fegyelmi felelősségét jogerősen megállapították, az ügyész köteles megtéríteni az általa indítványozott eljárási cselekmények költségeit, illetve a részéről igénybe vett képviselő költségeit.

XI. FEJEZET
A KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG

- 100. §** (1) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyából eredő kötelességének vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.
(2) Az ügyész vétkességét, a kár bekövetkeztét, illetve mértékét, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.
- 101. §** (1) Gondatlan károkozás esetén – a (2) bekezdésben foglalt esetek kivételével – a kártérítés mértéke az ügyész egyhavi illetményének ötven százalékát nem haladhatja meg.
(2) Gondatlan károkozás esetén az ügyész háromhavi illetménye erejéig felel, amennyiben
a) a kárt súlyos gondatlanságával, illetve az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával vagy hiányos teljesítésével okozta;
b) a kár olyan – jogszabályba ütköző – utasítása teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított ügyész előzőleg a figyelmét felhívta.
- 102. §** Szándékos károkozás esetén az ügyész a teljes kárt köteles megtéríteni.
- 103. §** A Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni
a) a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett dolgokban bekövetkezett hiányért és a leltárhiányért való felelősségre;
b) a megőrzésre átadott dolog megrongálódása folytán keletkezett kárért való felelősségre;
c) az együttesen okozott kárért való felelősségre;
d) a kár összegének meghatározására.
- 104. §** (1) A legfőbb ügyész helyettes kártérítési felelősségét a legfőbb ügyész, a többi ügyész kártérítési felelősségét pedig a fegyelmi jogkör gyakorlója kártérítési határozattal állapítja meg.
(2) A kártérítési felelősség megállapítására, a kártérítési határozat elleni jogorvoslatra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni a következő eltérésekkel
a) a kártérítési határozat az elévülési időn belül hozható meg;
b) a legfőbb ügyész helyettes a vele szemben hozott kártérítési határozat ellen annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat.
(3) Ha az ügyész ügyészségi szolgálati viszonya a kártérítési határozat közlése előtt megszűnt, az általa okozott kár megtérítése iránti igényét a munkáltató a bíróság előtt érvényesítheti.
- 105. §** Az ügyészségnek az ügyésszel szemben az ügyészségi szolgálati viszonyból eredő kártérítési felelősségére és a kártérítés iránti igény érvényesítésének rendjére a Munka Törvénykönyvének a munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

XII. FEJEZET
A JOGVITÁK

- 106. §** (1) Az ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyából keletkező igényének érvényesítése érdekében, valamint a munkáltatói jogkör gyakorlójának intézkedése vagy az intézkedés elmulasztása miatt jogvitát kezdeményezhet. A jogvitára az e törvényben meghatározott eltérésekkel a Munka Törvénykönyvének a munkaügyi jogvitákra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.
(2) Nem kezdeményezhető jogvita
a) az Országgyűlésnek a legfőbb ügyész, illetve a köztársasági elnöknek a legfőbb ügyész helyettes megbízatása megszűntetésével kapcsolatos intézkedése miatt;
b) a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési jogkörébe tartozó döntés vagy annak elmulasztása miatt, kivéve, ha a munkáltatói jogkör gyakorlója a döntésének kialakítására irányadó szabályokat megsértette;
c) ha azt e törvény kizárja.

*XIII. FEJEZET**A SZEMÉLYI NYILVÁNTARTÁS*

- 107. §** (1) A munkáltató az ügyésztől – az ügyészségi szolgálati viszonyból származó jogosultságok és kötelezettségek megállapításához – az 3. mellékletben meghatározott, valamint a (4) bekezdés szerinti iratokban szereplő adatokat kezelheti (személyi nyilvántartás).
- (2) A munkáltató az ügyészre vonatkozó adatok közül az ügyész hozzájárulása nélkül – közérdekből – adhat tájékoztatást az ügyész nevről, szolgálati helyéről és beosztásáról, valamint – ha törvény azt megengedi – egyéb adatairól.
- (3) A személyi nyilvántartás más adatrendszerrel nem kapcsolható össze.
- (4) Az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyával kapcsolatos iratok közül a személyi adatlapot, a kinevezéshez szükséges iratokat, a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványt, a pályalkalmassági vizsgálat alapján készített véleményt, az önéletrajzot, a fényképet, a kinevezési (megbízási), kinevezés-módosító okiratot, az esküokmányt, a besorolásról, az áthelyezésről, kirendelésről rendelkező és a kiténtetésről (elismerésről) szóló iratokat, a szervezett kötelező és fakultatív képzésekre vonatkozó adatokat, az azokon való részvételt igazoló okiratokat, a minősítést, a hatályban lévő fegyelmi büntetést kiszabó határozatot, valamint az ügyészségi szolgálati viszonyt megszüntető iratot együttesen kell tárolni.
- (5) A személyi adatlapon a 3. mellékletben meghatározott, valamint a (4) bekezdés szerinti iratokban szereplő adatok rögzíthetők.
- (6) A személyi nyilvántartás központi feladatait a Legfőbb Ügyészség, helyi feladatait az ügyész szolgálati helye szerinti fellebbviteli főügyészség, illetve főügyészség látja el. A minisztériumba beosztott ügyész adatait a minisztériumban kell nyilvántartani.
- (7) A személyi nyilvántartást – ideértve a (4) bekezdésben szereplő iratokat is – az ügyész ügyészségi szolgálati viszonyának megszűnését követően – a 49. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – ötven évig kell megőrizni.
- 108. §** (1) Az ügyésztől készült személyi nyilvántartásba – ideértve a 107. § (4) bekezdésében szereplő iratokat is – betekinthetnek
- a) az ügyész;
- b) az ügyész szolgálati felettesei;
- c) a személyügyi, a képzési feladatok intézésével megbízott ügyészségi alkalmazott;
- d) e törvényben vagy az ügyész által erre felhatalmazott más személy.
- (2) Az ügyész jogosult a róla nyilvántartott helytelen adat helyesbítését, a jogellenesen nyilvántartott adat törlését kérni, továbbá a jogellenesen kért adat közlését megtagadni. A munkáltató köteles a helytelen adatot haladéktalanul helyesbíteni, illetve törölni.
- (3) Az ügyész köteles a róla nyilvántartott adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban bejelenteni.

*XIV. FEJEZET**AZ ALÜGYÉSZ ÉS AZ ÜGYÉSZSÉGI FOGALMAZÓ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYA*

- 109. §** (1) Ügyészségi fogalmazóvá azt a cselekvőképés magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek egyetemi jogi végzettsége van. Katonai ügyészségi fogalmazóvá történő kinevezés további feltétele, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos állományú tisztje legyen.
- (2) Az alügyész kinevezésének az (1) bekezdésben meghatározottakon túl további feltétele, hogy a kinevezendő személy három év joggyakorlattal és külön jogszabály szerinti jogi szakvizsgával rendelkezék.
- 110. §** (1) Az alügyészt és az ügyészségi fogalmazót határozatlan időre a legfőbb ügyész nevezi ki és menti fel.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérően az ügyészségi szolgálati viszony helyettesítés, vagy meghatározott feladat elvégzése céljából, vagy legfeljebb egy évi időtartamra más célból határozott időre is létesíthető.

- (3) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó az eskütételt követően kezdi meg működését. Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:

„A hatáskörömbé tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően járok el; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen teljesítem.”

- (4) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (3) bekezdés szerinti eskü tétele során az eskütevő tisztségétől függően: alügyész vagy ügyészségi fogalmazó.

111. § Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó kirendelésére az ügyész kirendelésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kirendelésük esetén a napidíj összegét a 113. § szerint kell megállapítani.

112. § (1) Az ügyészségi fogalmazót alügyésszé kinevezését megelőzően kell minősíteni. Az alügyészt a határozott időre szóló kinevezés időtartamának lejártáig, határozatlan időre szóló kinevezés esetén a kinevezést követő három év letelte előtt, azt követően – az öregségi nyugdíjra való jogosultságot megelőző hat év kivételével – nyolc évenként, valamint az ügyészi tisztségre történő pályázatának benyújtását követő két héten belül minősíteni kell, feltéve, hogy az előző minősítés ismertetése óta hat hónap eltelt.

- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó minősítésére egyebekben az 50. § (2)–(6) bekezdését és az 51–52. §-t kell megfelelően alkalmazni.

113. § (1) Az alügyészt és az ügyészségi fogalmazót hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a tíz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár.

- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó belföldi kiküldetésére egyebekben az 57. § (2)–(4) bekezdésének a rendelkezéseit kell alkalmazni.

114. § (1) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó illetménye alapilletményből, továbbá e törvényben meghatározott pótlékból tevődik össze. Az illetményük megállapítása alapjául a mindenkori illetményalap szolgál. Az alapilletmény nem lehet kevesebb, mint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összege.

- (2) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletményét (havibért) a megfelelő fizetési osztályba, ezen belül a megfelelő fizetési fokozatba való besorolással kell megállapítani. A fizetési osztályokon belül a magasabb fizetési fokozatokhoz – az illetményalap arányában – növekvő mértékű szorzószámok tartoznak.

- (3) A fizetési osztályokat és a fizetési fokozatokat az alügyész és az ügyészségi fogalmazó esetében a 4. melléklet tartalmazza.

- (4) Az alügyészt az I. fizetési osztályba kell besorolni.

- (5) Az ügyészségi fogalmazót a II. fizetési osztályba, ezen belül – az egyetemi jogi végzettségét igazoló oklevél minősítésétől függően – az 1–3. fizetési fokozat valamelyikébe kell besorolni.

115. § (1) Az alügyész fizetési fokozatát a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerint számított szolgálati idő alapján kell megállapítani.

- (2) A szolgálati időt – a (3)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezés (alkalmazás) napjától kell számítani azzal, hogy a kezdő évet (töredékévet) egész évként kell figyelembe venni.

- (3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a bírósági titkárként igazságügyi szolgálati jogviszonyban eltöltött időt.

- (4) Részben vagy egészben szolgálati időként lehet figyelembe venni a kinevezés előtt jogi képzéshez kötött munkakörben a jogi szakvizsga letételének napjától eltöltött időt.

- (5) A (3)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásakor a beszámítandó szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba való előresorolás a naptári év első napjával történjék. A (4) bekezdés szerinti beszámításnál figyelemmel kell lenni a helyes illetményarányokra is.

- 116. §** A munkáltató az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletményét a munkavégzés színvonalára figyelemmel határozott vagy határozatlan időre – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – legfeljebb harminc százalékkal megemelheti, vagy legfeljebb húsz százalékkal csökkentett mértékben is megállapíthatja.
- 117. §** (1) Az ügyészségi fogalmazót legalább egy év joggyakorlat után – átlagon felüli munkavégzése és joggyakorlati eredménye alapján – eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet előresorolni.
(2) Átlagon felüli színvonalú munkavégzés esetén az alügyész egy alkalommal – soron kívül – eggyel magasabb fizetési fokozatba sorolható.
(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti előresorolást a naptári év első napjával kell végrehajtani, ennek során a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
(4) Kiváló munkavégzés esetén és ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött legalább tíz év után az alügyésznek „főtanácsos” cím adományozható.
(5) A címmel az illetményalap tizenöt százalékanak megfelelő összegű címpótlék jár havonta. A címpótlék alapilletmény jellegű.
- 118. §** (1) Az alügyész alapilletménye nem lehet kevesebb az ügyészségi szolgálati viszonya kezdetétől számítva azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselőnek a Ktjv. 19. § (1) bekezdésében meghatározott szerveknél elért, illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél. Ha alügyész az egyetemi jogi végzettség megszerzése előtt is ügyészségi szolgálatban viszonyban állt, azt az időt az összehasonlításnál figyelmen kívül kell hagyni.
(2) Az ügyészségi fogalmazó alapilletménye nem lehet kevesebb a fogalmazói kinevezésétől számítva azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselőnek a megyei kormányhivatalnál elért, illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél.
(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint számított illetménykülönbséget életpálya-különbsétként kell kifizetni.
- 119. §** Az alügyészre és az ügyészségi fogalmazóra a 67–76. § rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell.
- 120. §** (1) Az alügyész alapszabadsága évi huszonnyolc munkanap, az ügyészségi fogalmazó alapszabadsága pedig évi huszonhét munkanap.
(2) Az alapszabadság a 2. fizetési fokozatba tartozó alügyésznél egy, majd a következő fizetési fokozatok elérésekor további egy-egy munkanappal növekedik.
(3) A magasabb fizetési fokozatba előresorolt ügyészségi fogalmazó alapszabadságát egy munkanappal növelni kell.
(4) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó szabadságára és más pihenőidejére egyebekben az ügyész szabadságára és más pihenőidejére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni a 79. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak kivételével.
- 121. §** (1) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonyára az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben – a (2)–(5) bekezdésben meghatározott kivételekkel – e törvénynek a legfőbb ügyész által kinevezett ügyész ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
(2) Nem alkalmazhatók az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonyára e törvénynek a következő rendelkezései: a 6–10. §, a 11. § (1)–(3) bekezdése, a 13–14. §, 17. §, a 28–32. §, a 34. § d) és m) pontja, az 54. §, az 58. §, a 60–66. §, továbbá – az ügyészségi fogalmazó esetében – a 12. §.
(3) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonya a hetvenedik életévének betöltésével, valamint akkor is megszűnik, ha a 109. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn. A legfőbb ügyész az ügyészségi szolgálati viszonyt felmentéssel akkor is megszüntetheti, ha az alügyész és az ügyészségi fogalmazó nyugdíjasnak minősül.
(4) A 36. § (6)–(7) bekezdésében foglaltak az öregségi nyugdíjra jogosult alügyész és ügyészségi fogalmazó esetében is alkalmazandók.
(5) Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó ügyészségi szolgálati viszonya a határozott idő lejártával is megszűnik. A határozott időre létesített ügyészségi szolgálati viszony felmentéssel a 36. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában is megszüntethető, ha a munkáltató a határozott időből még hátralévő időre jutó, de legfeljebb egyévi átlagilletményét az alügyésznek és az ügyészségi fogalmazónak előre megfizeti.

XV. FEJEZET

A TISZTVISELŐ, AZ ÍRNOK ÉS A FIZIKAI ALKALMAZOTT ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYA

- 122. §** (1) Tisztviselővé azt a cselekvőképes magyar állampolgárt lehet kinevezni, akinek legalább középfokú végzettsége van. Tisztviselő a szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező ügyészségi megbízott is, aki az ügyész irányítása és felügyelete mellett, önálló felelősséggel ügyészi részjogosítványokat gyakorol.
- (2) Írnokká, illetve fizikai alkalmazottá azt a személyt lehet kinevezni, aki
- magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, vagy
 - az a) pontban meghatározott személyeknek az Szmvtv. szerinti családtagja, ha a feladatkör ellátásához szükséges mértékű magyar nyelvismerettel és legalább alapfokú végzettséggel rendelkezik. Fontos és bizalmas ügyészségi munkakört csak magyar állampolgár tölthet be.
- (3) Nem nevezhető ki tisztviselőnek, írnoknak, fizikai alkalmazottnak az a személy, aki
- büntetett előéletű,
 - a betöltendő munkakörnek megfelelő vagy a munkakör részét képező foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,
 - külön törvényben szabályozott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét megszegte.
- (4) Nem nevezhető ki ügyészségi megbízottnak a (3) bekezdésben említetteken túl, aki a 11. § (4) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott feltételeknek nem felel meg.
- (5) Jogszabály, illetve a legfőbb ügyész a kinevezést az (1)–(4) bekezdésben foglaltakon túl meghatározott iskolai végzettséghez, képesítéshez, illetve gyakorlati időhöz kötheti.
- (6) A legfőbb ügyész a tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak részére munkaköri elnevezést állapíthat meg, és a munkakör ellátásához szükséges – az ügyészségi munka sajátos ismereteiről számot adó – vizsga letételének kötelezettségét is előírhatja.
- 123. §** (1) A tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya kinevezéssel és annak elfogadásával – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – határozatlan időre létesül.
- (2) Az (1) bekezdésben említettekkel ügyészségi szolgálati viszony helyettesítés, illetve meghatározott feladat elvégzése céljából, vagy legfeljebb egy évi időtartamra más célból határozott időre is létesíthető. Nyugdíjnak minősülő személy kinevezése ettől eltérő határozott időre is szólhat. Határozott időre kell kinevezni azt a személyt, aki a munkakörének betöltéséhez szükséges képesítés megszerzésére halasztást kapott.
- 124. §** (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott kinevezésekor az ügyészségi szolgálati viszony létesítésével egyidejűleg próbaidő is kiköthető. A próbaidő tartama legfeljebb hat hónapig terjedhet, amely nem hosszabbítható meg.
- (2) A próbaidő alatt az ügyészségi szolgálati viszonyt bármelyik fél indoklás nélkül azonnali hatállyal megszüntetheti.
- (3) Nem köthető ki próbaidő, ha az ügyészségi szolgálati viszony létesítésekor vezetői kinevezésre is sor kerül.
- 125. §** (1) A tisztviselő és az írnok a kinevezésétől számított nyolc munkanapon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója előtt esküt tesz. Ha a tisztviselő vagy az írnok az eskütételben akadályozva van, a határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Ha a tisztviselő, az írnok a kinevezésétől számított három hónap elteltével az esküt nem tette le, ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.
- (2) Az eskü szövege az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegéből és az annak zárómondatát megelőző következő szövegből áll:
- „A hatáskörömbé tartozó ügyekben részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően járok el; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen teljesítem.”
- (3) Az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényben foglalt eskü szövegében szereplő tisztség megnevezése a (2) bekezdés szerinti eskü tétele során az eskütevő tisztségétől függően: tisztviselő vagy írnok.
- (4) A nem magyar állampolgár írnok a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a hazára való hivatkozás nélkül tesz esküt.
- 126. §** A tisztviselői munkakör betöltésére a munkáltatói jogkör gyakorlója pályázatot írhat ki. A pályázatra egyebekben e törvénynek az ügyészek pályázatára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

- 127. §** (1) A tisztviselő – az alkalmazotti tanács véleményének kikérését követően – a munkamegosztás szempontjából elkülönült szervezeti egység vezetőjévé is kinevezhető. A vezetői kinevezés határozatlan időre szól.
- (2) Magasabb vezető állású tisztviselő: a gazdasági főigazgató, az OKRI igazgatója és helyettese, a főosztályvezető, a főosztályvezető-helyettes, a legfőbb ügyészségi főosztályi szervezetbe nem tartozó osztályvezető.
- (3) Vezető állású tisztviselő: az osztályvezető, az osztályvezető-helyettes, a csoportvezető és az irodavezető.
- 128. §** (1) A tisztviselő vezetői kinevezése indokolás nélkül bármikor visszavonható.
- (2) A kinevezés visszavonásakor a vezetőt, ha ehhez hozzájárul – választása szerint a szolgálati helyével vagy a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyével azonos helységben, vezetői beosztásának megfelelő vagy annál alacsonyabb szintű ügyészségen – más tisztviselői munkakörbe kell áthelyezni.
- (3) Az áthelyezéshez való hozzájárulás hiányában a 25. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést kell megfelelően alkalmazni.
- (4) A magasabb vezető állású tisztviselő három hónapos határidővel, a vezető állású tisztviselő pedig két hónapos határidővel vezetői tisztségéről lemondhat; a felek ennél rövidebb időben is megállapodhatnak. Lemondás esetében a munkáltatói jogkör gyakorlója a vezetőt – ha ehhez hozzájárul – szolgálati helyével azonos helységben, illetve a vezetői kinevezését megelőző szolgálati helyére és lehetőleg a korábbival legalább azonos vezetői beosztásba más tisztviselői munkakörbe helyezi. Ha a vezető az áthelyezéséhez nem járul hozzá, ezt úgy kell tekinteni, hogy ügyészségi szolgálati viszonya a lemondási idő lejártának napjával lemondással megszűnik.
- 129. §** A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott kirendelésére az ügyész kirendelésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kirendelésük esetén a napidíj összegét a 134. § szerint kell megállapítani.
- 130. §** (1) A tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik
- a felek közös megegyezésével;
 - felmentésével;
 - lemondásával;
 - azonnali hatállyal a próbaidő alatt;
 - a határozott idő lejártával;
 - rendkívüli lemondásával;
 - összeférhetetlenségének megállapításával;
 - elbocsátás fegyelmi büntetést kiszabó jogerős fegyelmi határozattal;
 - a bíróságnak vele szemben végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó jogerős határozatával, továbbá ha büntetőeljárás során kényszergyógykezelését rendelték el;
 - halálával;
 - az eskütételi kötelezettség megszégésével;
 - külön törvényben meghatározott vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség megszégésével.
- (2) Az írnok és a fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya az (1) bekezdésben említetteken kívül megszűnik, ha a 122. § (2) bekezdésében meghatározott feltételnek nem felel meg.
- (3) A tisztviselő ügyészségi szolgálati viszonya az (1) bekezdésben említetteken túl megszűnik, ha a 122. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyike már nem áll fenn.
- (4) Az ügyészségi megbízott ügyészségi szolgálati viszonya az (1), (3) bekezdésben említetteken túl megszűnik a bíróságnak vele szemben szándékos bűncselekmény miatt felfüggesztett szabadságvesztést, közérdekű munkát kiszabó jogerős határozatával.
- (5) A közös megegyezésre, a felmentésre, a lemondásra, a rendkívüli lemondásra, a 17. § kivételével a határozott időre szóló ügyészségi szolgálati viszony megszüntetésére, a végkielégítésre és az ügyészségi szolgálati viszony jogellenes megszüntetésére e törvénynek az ügyészekre vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy
- a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott
 - ügyészségi szolgálati viszonya felmentéssel akkor is megszüntethető, ha nyugdíjasnak minősül,
 - esetében a 36. § (6)–(7) bekezdésében foglaltak akkor is alkalmazandók, ha a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott öregségi nyugdíjra jogosult;

- b) a határozott időre létesített ügyészégi szolgálati viszony felmentéssel a 36. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában is megszüntethető, ha a munkáltató a határozott időből még hátralévő időre jutó, de legfeljebb egyévi átlagilletményét a tisztviselőnek, írnoknak, fizikai alkalmazottnak előre megfizeti;
- c) a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott lemondási ideje két hónap.

131. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében – az országgyűlési, az európai parlamenti, illetve az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételét kivéve – közszereplést nem vállalhat. Összeférhetlenségükre egyebekben a 45–47. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a tisztviselő, írnok és fizikai alkalmazott

- a) pártban viselt tisztségét legkésőbb a kinevezésekor köteles megszüntetni;
- b) a 45. § (1) bekezdésében tiltott kereső tevékenységet is folytathat, továbbá gazdasági társaságban, kooperációs társaságban, közhasznú társaságban, szövetkezetben személyes közreműködési kötelezettséggel járó tagsági viszonyt létesíthet, valamint egyéni cég tagja lehet, ha ahhoz a munkáltatói jogkör gyakorlója előzetesen hozzájárult;
- c) összeférhetlenségét a munkáltatói jogkör gyakorlója állapítja meg.

132. § (1) A magasabb vezető állású és vezető állású tisztviselőt a vezetői tisztségbe történt kinevezését követő három év elteltével, majd azt követően – feltéve, hogy a minősítési időszakban legalább egy évig a minősítő vagy helyettese irányítása alatt dolgozott – nyolc évenként minősíteni kell. Nem kell minősíteni a tisztviselőt az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megelőző hat évben.

- (2) Az (1) bekezdésben nem említett tisztviselőt, továbbá az írnokot és a fizikai alkalmazottat csak abban az esetben kell minősíteni, ha szakmai alkalmatlanságára utaló körülmény merült fel.
- (3) A minősítésre egyebekben az ügyész minősítésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

133. § (1) Az írnok és a fizikai alkalmazott esetében az 53. § (1), (3)–(4) és (6) bekezdésében, a tisztviselő esetében ezeken túl az 53. § (2) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is megfelelően alkalmazni kell.

- (2) A tisztviselő részére a munkaidő-beosztástól eltérő, illetve a munkaidőkereten felül végzett rendkívüli munka esetén azzal azonos tartamú szabadidő jár. A pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesített rendkívüli munkavégzés ellenértékéeként – ide nem értve a készenlét és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzést – kétszeres tartamú szabadidő jár. A szabadidőt a rendkívüli munka teljesítését követően, de legfeljebb egy hónapon belül kell kiadni. Ha a szabadidő egy hónapon belül nem adható ki, azt pénzben kell megváltani. A megváltás mértéke a tisztviselő kifizetési időpontjában a szabadidőre eső arányos összege. A rendszeresen rendkívüli munkavégzést teljesítő tisztviselő részére a szabadidő helyett legfeljebb évi tíz munkanap szabadidő-átalány állapítható meg. A tisztviselő rendkívüli munkavégzésére, az ügyeletre és a készenlétre egyebekben az 56. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (3) Az írnok és a fizikai alkalmazott által teljesített ügyeletre és készenlétre az 56. §-nak, a rendkívüli munkavégzés elrendelésére, továbbá a munkaidő-beosztástól eltérő, a munkaidőkereten felül végzett rendkívüli munka ellenértékére pedig a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

134. § (1) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat hat órát meghaladó belföldi kiküldetés esetén – az étellemezéssel kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az illetményalap egy munkanapra eső részének a tíz százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a hat órát nem haladja meg, de a négy órát eléri, a napidíj fele jár. A napidíjra való jogosultságot nem érinti a szolgálati helyen kívül végzett munka gyakorisága.

- (2) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott belföldi kiküldetésénél az 57. § (2)–(4) bekezdésében foglalt rendelkezést is megfelelően alkalmazni kell.

135. § (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A tisztviselő és az írnok illetményének megállapítása alapjául az illetményalap szolgál.

- (2) A beosztási pótlék, a vezetői pótlék és a címpótlék alapilletmény jellegű. Az alapilletmény és az alapilletmény jellegű pótlékok együttes összege nem lehet kevesebb, mint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér), illetve a garantált bérminimum összege.

- 136. §** (1) Az alapilletményt (havibért) a tisztviselő, az írnok munkaköre és az annak ellátásához szükséges iskolai végzettsége (képzettség) alapján a megfelelő fizetési osztályba, ezen belül – szolgálati ideje szerint – a megfelelő fizetési fokozatba való besorolással kell megállapítani. A fizetési osztályokon belül a magasabb fizetési fokozatokhoz – az illetményalap arányában – növekvő mértékű szorzószámok tartoznak.
- (2) A fizetési osztályokat és a fizetési fokozatokat a tisztviselő és az írnok esetében az 5. melléklet tartalmazza.
- (3) A III. fizetési osztályba a szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, a IV. fizetési osztályba a legalább középfokú végzettséggel rendelkező tisztviselők tartoznak. A nem szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel és a szakirányú felsőfokú szakképesítéssel is rendelkező tisztviselőt kivételesen a III. fizetési osztályba lehet besorolni. A besorolásnál a képesítési követelmények meghatározásáról szóló jogszabályok és legfőbb ügyészi utasítások rendelkezéseit is figyelembe kell venni.
- (4) Az írnokot a IV. fizetési osztályba kell besorolni.
- (5) A fizikai alkalmazott alapilletményét a felek közös megegyezésével a Munka Törvénykönyve alapján kell megállapítani.
- 137. §** (1) A tisztviselő és az írnok fizetési fokozatát a (2)–(5) bekezdésben foglaltak szerint számított szolgálati idő alapján kell megállapítani.
- (2) A szolgálati időt – a (3)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kinevezés (alkalmazás) napjától kell számítani azzal, hogy a kezdő évet (töredékévet) egész évként kell figyelembe venni.
- (3) Szolgálati időként kell figyelembe venni az igazságügyi szolgálati jogviszonyban hasonló jellegű munkakörben eltöltött időt.
- (4) Részben vagy egészben szolgálati időként lehet figyelembe venni
- a) a III. fizetési osztályba tartozó tisztviselő esetében a kinevezéséig a szakirányú végzettségének megfelelő munkakörben vagy tevékenységgel eltöltött időt,
- b) az a) pontban nem említett tisztviselő és az írnok esetében pedig a 154. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt jogviszonyokban eltöltött időt.
- (5) A (3)–(4) bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazásakor a beszámítandó szolgálati időt úgy kell meghatározni, hogy a következő fizetési fokozatba való előresorolás a naptári év első napjával történjék. A (4) bekezdés szerinti beszámításnál figyelemmel kell lenni a helyes illetményarányokra is.
- 138. §** Ha a tisztviselő, az írnok az 5. melléklet szerinti magasabb fizetési osztályba kerül, az addig elért fizetési fokozatát az új fizetési osztályban legfeljebb két fokozattal csökkenteni lehet, az új alapilletményének azonban a korábbi meg kell haladnia.
- 139. §** (1) A IV. fizetési osztályba tartozó tisztviselő, ha nem szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, vagy munkakörének betöltéséhez nem szükséges szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel, illetve munkakörének betöltéséhez szükséges szakirányú felsőfokú vagy emelt szintű szakképesítéssel rendelkezik, az illetményalap tizenöt százalékával növelt összegű alapilletményre jogosult.
- (2) A munkáltató a tisztviselő, az írnok alapilletményét a munkavégzés színvonalára figyelemmel határozott vagy határozatlan időre – a központi költségvetésről szóló törvény ügyészségre vonatkozó költségvetési fejezetében meghatározott személyi juttatások kiemelt előirányzatán belül – legfeljebb harminc százalékkal megemelheti, vagy legfeljebb húsz százalékkal csökkentett mértékben is megállapíthatja.
- 140. §** (1) A tisztviselő, az írnok átlagon felüli színvonalú munkavégzés esetén két alkalommal – soron kívül – eggyel magasabb fizetési fokozatba sorolható. Két soron kívüli előresorolás között legalább hat évnek kell eltelnie.
- (2) A soron kívüli előresorolást a naptári év első napjával kell végrehajtani, ennek során a korábbi fizetési fokozatban megszerzett szolgálati időt az új fizetési fokozatban is figyelembe kell venni.
- 141. §** (1) A Legfőbb Ügyészségen és az OKRI-nál dolgozó felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt beosztási pótlék illeti meg.
- (2) A beosztási pótlék mértéke a Legfőbb Ügyészségen az illetményalap tíz-tizenöt százaléka, az OKRI-nál öt-tíz százaléka.
- (3) A beosztási pótlék összegét a (2) bekezdésben meghatározott keretek között a tisztviselő ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idejének a figyelembevételével kell megállapítani.
- (4) Az ügyészségi megbízott – a szolgálati idejétől függően – az illetményalap tíz-tizenöt százalékának megfelelő összegű munkaköri pótlékra jogosult.

- (5) Az OKRI-nál dolgozó kutatót – legfőbb ügyészi utasításban rögzített követelmények teljesítésétől függően – az illetményalap tíztől ötven százalékáig terjedő összegű kutatói pótlék illeti meg.
- 142. §** (1) A tisztviselő és az írnok beosztási pótlékkal növelt alapilletménye nem lehet kevesebb
- a Legfőbb Ügyészség és az OKRI alkalmazottja esetén a Ktv. 19. § (1) bekezdésében említett szerveknél,
 - az a) pontba nem tartozó szervek alkalmazottja esetén a megyei kormányhivatalnál
- a besorolása szerint azonos szolgálati idővel rendelkező kormánytisztviselő illetménykiegészítéssel növelt alapilletményénél. A Ktv. szerinti I. besorolási osztály az e törvény szerinti III. fizetési osztálynak, a Ktv. szerinti II. besorolási osztály pedig az e törvény szerinti IV. fizetési osztálynak felel meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerint számított illetménykülönbséget életpálya-különbsétként kell kifizetni.
- 143. §** (1) A vezetői tisztséget betöltő tisztviselőt havonta vezetői pótlék illeti meg.
- (2) Az irodavezető vezetői pótlékra csak akkor jogosult, ha legalább két beosztottja van.
- (3) A vezetői pótlékokat a 6. mellékletben meghatározottak szerint az illetményalap százalékában – a szolgálati hely szintje, nagysága és a beosztottak létszáma alapján – kell megállapítani.
- 144. §** (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a munkakörének megfelelő, legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakirányú felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt szakmai tanácsadónak, a tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakirányú felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselőt pedig szakmai főtanácsadónak nevezheti ki. A kinevezések együttes száma nem haladhatja meg az ügyészség felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselői létszámának egyharmadát.
- (2) A szakmai tanácsadó a 6. mellékletben az osztályvezetőre, a szakmai főtanácsadó a főosztályvezetőre megállapított – a munkáltatói jogkör gyakorlója által meghatározott – vezetői pótlékkal azonos összegű tanácsadó pótlékra jogosult. Ha a szakmai tanácsadót, szakmai főtanácsadót vezetői pótlék is megilleti, részére a magasabb összegű pótlék jár.
- (3) A szakmai tanácsadói és főtanácsadói kinevezést vissza kell vonni, ha az érintett azonos vagy magasabb pótlékkal járó vezetői kinevezést, megbízást kap, vagy az a munkájának értékelése alapján indokolt. Visszavonás esetén a pótlék folyósítását meg kell szüntetni, az érintett a besorolása szerinti illetményre jogosult.
- 145. §** (1) Kiváló munkavégzés esetén és ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött legalább tíz év után
- a III. fizetési osztályba sorolt tisztviselőnek „főtanácsos”,
 - a IV. fizetési osztályba sorolt tisztviselőnek pedig „tanácsos” cím adományozható.
- (2) A „főtanácsos” címmel az illetményalap tizenöt százalékának, a „tanácsos” címmel pedig tíz százalékának megfelelő összegű címpótlék jár havonta.
- 146. §** (1) A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott veszélyességi pótlékra jogosult, ha foglalkoztatására munkaideje nagyobb részében egészségkárosító kockázatok között kerül sor, vagy a védelem csak egyéni védőeszköz tartós használatával valósítható meg.
- (2) A veszélyességi pótlékra jogosító munkaköröket a legfőbb ügyész határozza meg.
- (3) A veszélyességi pótlék mértéke az illetményalap öt-tíz százaléka havonta.
- 147. §** (1) Az ügyészségi megbízottat évi huszonhat munkanap, más tisztviselőt és az írnokot évi huszonöt munkanap alapszabadság illeti meg.
- (2) Az alapszabadság a 2. fizetési fokozatba tartozó tisztviselőnél és írnoknál egy, majd a következő fizetési fokozatok elérésekor további egy-egy munkanappal – legfeljebb azonban tíz munkanappal – növekedik.
- (3) A fizikai alkalmazottat évi huszonöt munkanap alapszabadság illeti meg. Az alapszabadság az ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött minden három év után egy-egy munkanappal – legfeljebb azonban tíz munkanappal – növekedik. A megnövekedett mértékű alapszabadság annak az évnek az első napjától jár, amelyben a fizikai alkalmazott az ahhoz szükséges ügyészségi szolgálati időt elérte.
- (4) A magasabb vezető állású tisztviselőt évi öt munkanap, a vezető állású tisztviselőt évi három munkanap vezetői pótszabadság is megilleti az (1)–(2) bekezdésben említett alapszabadságon felül.
- (5) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat az (1)–(4) bekezdésben meghatározott szabadságon felül megilleti a Munka Törvénykönyvében meghatározott pótszabadság is.

- (6) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat az (1)–(5) bekezdésben meghatározott szabadság időtartamára a Munka Törvénykönyve szabályai szerinti díjazás illeti meg.
- (7) A tisztviselőt, az írnokot és a fizikai alkalmazottat megilleti – a Munka Törvénykönyve szabályai szerint – a munkaközi szünet, a napi munka befejezése és a másnapi munkakezdés közötti pihenőidő, a pihenőnap és munkaszüneti nap, a betegszabadság, továbbá az egyéb munkaidő-kedvezmény is.
- (8) A munkáltatói jogkör gyakorlója abban az esetben is engedélyezhet a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott számára fizetés nélküli szabadságot, amikor a Munka Törvénykönyve azt kötelezően nem írja elő.

148. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott fegyelmi felelősségre vonására e törvénynek az ügyész fegyelmi felelősségére vonatkozó szabályai alkalmazandók a következő eltérésekkel:

- a) az eljárás alá vont ügyészségi alkalmazottat az első meghallgatásakor ki kell oktatni az eljárással kapcsolatos jogaira;
- b) a 96. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a fegyelmi büntetés hatálya alatt álló tisztviselő, írnok magasabb fizetési osztályba nem sorolható és a fegyelmi büntetés hatálya miatt elmaradt magasabb fizetési osztályba történő besorolása a mentesülés vagy mentesítés időpontjában esedékes, az előresorolás időpontját – a fegyelmi büntetés hatálya miatti szünetelés figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani;
- c) a fizikai alkalmazott esetében az egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés helyett legfeljebb kétévi időtartamra alapilletmény csökkentés fegyelmi büntetést kell kiszabni; a csökkentés mértéke az alapilletmény öt százalékáig terjedhet;
- d) az alacsonyabb munkakörbe helyezés a fegyelmi büntetés kiszabása előtti munkakörére előírt szintű képezésnek megfelelő munkakörbe, illetve – ha a kinevezési követelmény alól korábban felmentést kapott – a tényleges képezésének megfelelő munkakörbe történhet;
- e) a hivatalvesztés fegyelmi büntetés helyett elbocsátás fegyelmi büntetést kell kiszabni;
- f) a fegyelmi felelősségre vonásra a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult, ezt a jogát a járási ügyészséget vezető ügyészre átruházhatja;
- g) a legfőbb ügyész által adományozott elismerés visszavonásához a legfőbb ügyész előzetes egyetértése szükséges;
- h) az eljárás alá vont a fegyelmi határozat ellen annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat;
- i) ha a tisztviselővel, az írnokkal vagy a fizikai alkalmazottal szemben büntetőeljárás indult – ha a fegyelmi eljárás elrendelése egyéb okból nem szükséges –, a fegyelmi eljárás elrendelése nem kötelező.

149. § E törvénynek az ügyész kártérítési felelősségére vonatkozó rendelkezéseit a tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott esetében is megfelelően alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy

- a) a tisztviselővel, az írnokkal és a fizikai alkalmazottal szemben a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult kártérítési határozatot hozni, és
- b) az eljárás alá vont a kártérítési határozat ellen, annak közlését követő tizenöt napon belül közvetlenül a bírósághoz fordulhat.

150. § A tisztviselő, az írnok és a fizikai alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonyára e törvénynek az ügyészek ügyészségi szolgálati viszonyára vonatkozó rendelkezései közül megfelelően alkalmazni kell a következő rendelkezéseket is

- a) a 11. § (6) bekezdését,
- b) a 15. §-t,
- c) a 21. §-t,
- d) a 26. §-t,
- e) a kinevezési feltételeknek megfelelő, illetve az ügyészségi szolgálati viszony fennállása alatt a jogviszony megszűnését eredményező körülmények igazolására a 49. §-t,
- f) az 55. §-t,
- g) a 67–76. §-t,
- h) a 80. §-t,
- i) a 105–108. §-t.

XVI. FEJEZET

AZ ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI VISZONYRA VONATKOZÓ EGYÉB RENDELKEZÉSEK

- 151. §** (1) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy kizárólag e törvény alapján jogosultak javadalmazásra, azonban a tisztviselők, írnokok, fizikai alkalmazotti beosztásban lévők jogosultak a honvédelmi pótléokra.
- (2) A katonai ügyésznek és más hivatásos állományba tartozó ügyészségi alkalmazottnak a Magyar Honvédséggel fennálló szolgálati viszonya – a lemondása kivételével – akkor szüntethető meg, illetve a törvény erejénél fogva a hivatásos szolgálat felső korhatárának elérése miatt csak akkor szűnik meg, ha ügyészségi szolgálati viszonya megszűnik.
- (3) A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére rendszeresített rendfokozatokat e törvény 7. melléklete tartalmazza.
- 152. §** (1) A legfőbb ügyész részére az Országgyűlés elnöke, a legfőbb ügyész helyettes részére pedig a köztársasági elnök igazolványt állít ki.
- (2) A volt legfőbb ügyész és legfőbb ügyész helyettes – ha ügyészségi szolgálati viszonya már nem áll fenn és legfőbb ügyészi vagy legfőbb ügyész helyettesi megbízatása a 22. § (1) bekezdésének a)–d) pontjában, illetve a 24. § (1) bekezdésének a)–c) pontjában említett okból szűnt meg – jogosult a megbízatására utaló elnevezést a „volt” megjelöléssel, nyugdíjasként pedig a „nyugalmazott” megjelöléssel használni.
- (3) A volt legfőbb ügyészre a Kúria volt elnökére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.
- (4) Az ügyészségi alkalmazott – ha az ügyészségi szolgálati viszonya már nem áll fenn és az nem a 34. § f)–o) pontjában, 130. § (1) bekezdés d)–e), g)–l) pontjában, a 130. § (2)–(4) bekezdésében említett okból szűnt meg, illetve a felmentésére az egészségügyi okot kivéve nem a 36. § (1) bekezdésének c) vagy e) pontja alapján került sor – jogosult a tisztségére utaló elnevezést nyugdíjasként a „nyugalmazott” megjelöléssel használni.
- 153. §** (1) Az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyára az Alaptörvényben, az ügyészségéről szóló törvényben és az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Munka Törvénykönyvét és törvényi felhatalmazás alapján kiadott egyéb rendelkezést is megfelelően alkalmazni kell a (2)–(6) bekezdésben foglalt rendelkezések figyelembevételével.
- (2) Nem alkalmazhatók az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a Munka Törvénykönyvének a következő rendelkezései
- a bevezető rendelkezések közül: a 13. § (2)–(5) bekezdése;
 - a munkaügyi kapcsolatok szabályai közül: a 17. § (4) bekezdése, a 20. §-a, a 30–41/A. §-a, a 43–45. §-a, az 53. § (3) bekezdése, az 57. § (2) és (4) bekezdése, a 62. § (2) bekezdése, a 64. §-a, 65–70. §-a;
 - a munkaviszonyra vonatkozó szabályok közül: a 72. §-ának (4)–(5) és (7) bekezdése, a 76. §-ának (1) és (4) bekezdése, (7) bekezdésének g) pontja, a 78. §-ának (1)–(2) bekezdése, a 79. § (3)–(5) bekezdése, a 80–81. §-a, a 84/A. §-a (1) bekezdés b) pontja, a 86–87. §-a, 88–89. §-a, a 91–92. §-a, a 95–96. §-a, a 101. §-a, a 104. §-ának (1)–(3) bekezdése, a 105. § (1) bekezdésének utolsó mondata, (6)–(7) bekezdése, a 106–106/B. §-a, a 108–109. §-a, a 116. §-a, a 117/A. §-a, a 117/B. §-a (3) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdése, a 129. §-ának (1) bekezdése, a 148. §-a, a 150. §-ának (1) bekezdése, a 166–168. §-a, a 173. §-a, a 188–193/Z. §-a;
 - a vegyes és átmeneti rendelkezések közül: a 209. §.
- (3) Az ügyészségi alkalmazottak szolgálati viszonyára a Munka Törvénykönyve
23. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az érdekképviselőti szerv abban az esetben sem élhet a kifogás jogával, ha a jogvita lehetőségét e törvény kizárja;
 105. §-ának (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy gazdasági érdek alatt ügyészségi érdeket kell érteni;
 110. §-ának (2) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy tanulmányi szerződés más munkáltatóval csak az ügyészség előzetes engedélyével köthető;
 117. §-a (1) bekezdésének a) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a munkaközi szünetet munkaidőn belül kell kiadni;

- e) 130. §-a (2) bekezdésének f) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az állásból való felfüggesztés tartamára rendes szabadság nem jár,
- f) 198. §-ának (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az egyeztetés során létrejött megállapodás, illetve a döntőbíró döntése a felekre kötelező;
- g) 202. §-a (1) bekezdésének c) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a rendkívüli felmondás alatt rendkívüli lemondást kell érteni.
- (4) A Munka Törvénykönyve 147. §-át és a 149. §-át csak az írnok és a fizikai alkalmazott esetében kell alkalmazni.
- (5) Ahol a Munka Törvénykönyve
- munkavállalót említ, ott ügyészt, alügyészt, ügyészségi fogalmazót, tisztviselőt, írnokot és fizikai alkalmazottat,
 - munkaszerződést (megállapodást) említ, ott kinevezést,
 - munkaviszonyt említ, ott ügyészségi szolgálati viszonyt,
 - munkaviszonyra vonatkozó szabályt említ, ott az ügyészségi szolgálati viszonyra alkalmazandó törvényt és az abban adott felhatalmazás alapján kiadott egyéb jogszabályt, továbbá a legfőbb ügyész által – az érdekelt munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel egyetértésben – az e törvényben kapott felhatalmazás alapján kiadott utasítást,
 - a szakszervezeti reprezentativitás meghatározása szempontjából üzemi tanácsot említ, ott az alkalmazotti tanácsot,
 - együttdöntési jogot említ, ott az alkalmazotti tanács (Országos Tanács) határozatképessége szempontjából egyetértési jogot,
 - rendes felmondást említ, ott a rendes felmondás alatt lemondást, illetve felmentést,
 - kivételesen fontos gazdasági érdeket említ, ott kivételesen fontos ügyészségi érdeket kell érteni.
- (6) Ahol e törvény a „nyugdíjasnak minősül”, „öregségi nyugdíjra jogosult”, „öregségi nyugdíjra való jogosultság”, „rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül” kifejezést használja, e fogalmak tekintetében a Munka Törvénykönyve 87/A.§-át kell alkalmazni azzal, hogy a legfőbb ügyész helyettes és az ügyész esetében e fogalmakat a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyre kell alkalmazni. Nyugdíjasnak minősül az alügyész, az ügyészségi fogalmazó, továbbá a tisztviselő, írnok, fizikai alkalmazott, valamint a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött ügyész abban az esetben is, ha felmentését a Tny. 18.§ (2a) bekezdésére vagy rokkantsági nyugdíjra szerzett jogosultságára hivatkozással maga kéri.
- 154. §** (1) E törvény alkalmazásában – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kizárólag az ügyészségnél szolgálati viszonyban töltött időt kell tekinteni.
- (2) A végkielégítés összegének megállapításakor – az (1) bekezdésben említetten kívül – ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek kell tekinteni a bírói szolgálati viszonyban, az igazságügyi szolgálati jogviszonyban megszakítás nélkül eltöltött időt.
- (3) A jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során és a fizikai alkalmazott alapszabadságának a megállapításakor az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött idő számításánál – az (1) bekezdésben említetten kívül – az Alkotmánybíróságnál és a bíróságnál szolgálati viszonyban, kormánytisztviselői jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, továbbá más foglalkoztatási jogviszonyban (szolgálati viszonyban, munkaviszonyban), valamint 1992. január 20-át követően szövetkezetenél munkaviszony jellegű jogviszonyban [2006. évi X. törvény 56. § (2) bekezdés] töltött időt is figyelembe kell venni.
- (4) A jubileumi jutalomra jogosító idők számítása során ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időnek tekintendő az (1) és (3) bekezdésben írtakon túl az ügyvédi tevékenység és a közjegyzői szolgálat tartama, ide nem értve a jogviszony szünetelését.
- (5) Ha az ügyészségi szolgálati viszonyban eltöltött idő megállapításakor azonos időtartamra több jogviszony vehető figyelembe, közülük erre az időre csak egy jogviszony számítható be.
- (6) A társadalombiztosításra vonatkozó szabályok alkalmazása szempontjából az ügyészségi szolgálati viszonyban töltött időt munkaviszonyban töltött időnek kell tekinteni.
- 155. §** (1) E törvény alkalmazásában hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa, az örökbefogadó, a nevelő- és a mostohaszülő, az örökbefogadott, a nevelt és a mostohagyermek, a testvér és ennek házastársa, a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs, valamint a házastárs és bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére.

- (2) Ahol e törvény a „ténylegesen dolgozott”, „ténylegesen működött”, „ténylegesen folytatott”, „ténylegesen szolgálati viszonyban töltött idő” kifejezéseket használja, azon olyan időszakokat kell érteni, amely alatt az ügyészségi alkalmazott, a tisztségre jelölt személy foglalkoztatási jogviszonyában illetményre, teljes vagy részösszegű távolléti díjra vagy átlagilletményre, illetve az említettekkel azonos munkabérré volt jogosult.

156. § (1) Az ügyészségi szolgálati viszony létesítéséhez, és a besoroláshoz szükséges, illetve a jogviszony fennállása alatt, azzal összefüggésben keletkezett adatokat és tényeket az ügyészségi szolgálati viszonyt létesítő személynek, illetve az ügyészségi alkalmazottnak igazolnia kell.

- (2) Az ügyészségi szolgálati viszonyt érintő minden lényeges jognyilatkozatot írásba kell foglalni. Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem kell írásba foglalni a munka szervezésével, a napi munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói intézkedéseket.

157. § Az ügyészségi alkalmazottak ügyészségi szolgálati viszonyával kapcsolatban a legfőbb ügyész – az érintett munkavállalói érdekképviselői szervezetekkel egyetértésben – szabályokat állapíthat meg az olyan kérdésekben, amelyeket e törvény nem szabályoz, és a Munka Törvénykönyve szerint a kollektív szerződés keretébe tartozhatnak.

XVII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

158. § (1) Ez a törvény 2012. január 1. napján lép hatályba.

- (2) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Üsztv.)

159. § (1) E törvény I. Fejezete, III–XIII. Fejezete, 151. és 152. §-a, 154–157. §-a, 158. § (2) bekezdése, 160–165. §-a, valamint 1–3. és 7. melléklete az Alaptörvény 29. cikk (7) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

- (2) E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Üjt.

160. § (1) E törvény rendelkezéseit a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött legfőbb ügyész helyettes és ügyész (a továbbiakban e §-ban együtt: ügyész) esetében a (2) és (4) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

- (2) Ha az ügyész a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati viszonyát felmentéssel – végkielégítés, felmentési tilalom és korlát nélkül – kell megszüntetni; a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és az ügyész szolgálati viszonya 2012. június 30. napjával szűnik meg.

- (3) Ha az ügyész a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be, szolgálati viszonyát felmentéssel – végkielégítés, felmentési tilalom és korlát nélkül – kell megszüntetni; a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és az ügyész szolgálati viszonya 2012. december 31. napjával szűnik meg.

- (4) Az e törvény 41. § (1) bekezdés második mondatában foglaltakat a (2)–(3) bekezdésben szabályozott esetben azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ügyészt háromhavi átlagilletményének megfelelő összeg illeti meg.

161. § (1) Az Üsztv. hatályon kívül helyezése az abban szabályozott választott testületek működését a megbízatásuk lejártáig nem érinti.

- (2) Az e törvénnyel bevezetett összeférhetlenségi okot az ügyészségi alkalmazott köteles e törvény hatálybalépésétől számított tizenöt napon belül megszüntetni. Ha az ügyészségi alkalmazott e kötelezettségének nem tesz eleget, vele szemben a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles megállapítani az összeférhetlenséget.

- (3) Ha az ügyészt és a vezetői tisztséget betöltő tisztviselőt e törvény hatálybalépése előtt az Üsztv. 41. §-ának (1) bekezdésében, 88. §-ának (1) bekezdésében meghatározott alkalommal már minősítették, és a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig 15 év vagy annál kevesebb van hátra, újabb minősítésüket csak az e törvény 50. §-ának (2) bekezdésében említett okból kell elvégezni.

- (4) E törvény hatályba lépése előtt indított olyan fegyelmi eljárást, amelyben még nem hoztak határozatot, e törvény rendelkezései szerint kell tovább folytatni.

- 162. §** (1) E törvény hatályba lépése előtt a „Címzetes katonai fellebbviteli ügyész” címben részesült katonai ügyészek a továbbiakban a „Címzetes fellebbviteli főügyész”, a „Címzetes katonai főügyész” címben részesültek „Címzetes legfőbb ügyész” cím viselésére, és az azzal járó pótléokra jogosultak e törvény szabályai szerint.
- (2) E törvény nem érinti a volt honvédségi közalkalmazottak más, rájuk vonatkozó külön jogszabályban foglalt jogait.
- 163. §** (1) E törvény nem érinti a hatálybalépése előtt az ügyéssel az Üsztv. 14. § (4) bekezdés második mondata alapján határozott időre létesített ügyészeti szolgálati viszony érvényességét. Az ilyen ügyészeti szolgálati viszony megszűnésére a tisztviselővel határozott időre létesített ügyészeti szolgálati viszony megszűnésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az ügyészeti szolgálati viszony – a határozott idő lejártá jogcímén – legkésőbb 2012. június 30-án megszűnik.
- (2) E törvény hatályba lépésével az ügyészeti titkár kinevezése alügyészre változik. Ahol jogszabály ügyészeti titkárt említ, azon alügyészt, alügyész alatt pedig a korábban hatályos szabályok alapján kinevezett ügyészeti titkárt is érteni kell.
- (3) Az ügyészeti nyomozót – egyetértése esetén – e törvény hatályba lépésével ügyészeti megbízottá kell kinevezni, ha szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Amennyiben az ügyészeti nyomozó szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezik, tisztviselővé kell kinevezni. A kinevezéskor a fizetési osztályba és fokozatba sorolás az ügyészeti alkalmazott hátrányára nem változhat. Amennyiben az ügyészeti nyomozó ügyészeti megbízott vagy tisztviselő kinevezésével nem ért egyet, ügyészeti szolgálati viszonyából e törvény hatályba lépésének napján kezdődő felmentési idővel átszervezés jogcímén fel kell menteni. Ebben az esetben a felmondási tilalomra és korlátra vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni.
- (4) E törvény hatályba lépésével az ügyészeti ügyintéző kinevezése ügyészeti megbízottra változik.
- (5) E törvény hatályba lépésekor a „címzetes legfőbb ügyészeti főtanácsos” címet viselő ügyész a címet továbbra is használhatja, és e törvényben a „címzetes főügyész” címre megállapított jogosultság illeti meg.
- (6) E törvény alkalmazásában tisztviselőnek kell tekinteni azt az érdemi feladatot végző ügyintézőt is, akinek alapfokú végzettsége van, ha az Üsztv. hatálybalépése előtt tisztviselőnek sorolták be.
- 164. §** (1) Ahol jogszabály legalacsonyabb ügyészi alipilletményt említ, azon illetményalapot kell érteni.
- (2) Ahol e törvény
- járású ügyészséget említ, helyi ügyészséget,
 - járású ügyészeti ügyészt említ, helyi ügyészeti ügyészt,
 - járású vezető ügyészt említ, helyi vezető ügyészt,
 - járású vezetőhelyettes ügyészt említ, helyi vezetőhelyettes ügyészt,
 - járású ügyészeti csoportvezető ügyészt említ, helyi ügyészeti csoportvezető ügyészt
- kell érteni 2012. december 31. napjáig.
- (3) E törvény hatályba lépésével az ügyészeti alkalmazott illetménye – változatlan beosztás esetén vagy végrehajtható fegyelmi büntetés hiányában – nem csökkenhet. Az illetmény e törvény rendelkezéseinek megfelelően, de legalább a megállapítás kori mértékben jár.
- 165. §** (1) Az ügyészeti alkalmazott e törvény hatályba lépésétől számított harminc napon belül kérheti a jubileumi jutalomra való jogosultság szempontjából figyelembe vett szolgálati viszonyban töltött idejének újbóli megállapítását. A kérelemhez az ügyészeti alkalmazottnak csatolni kell a szolgálati viszonyban töltött idő megállapításához beszámítani kért jogviszonyok fennállását igazoló okiratokat.
- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója köteles a kérelemről a benyújtástól számított harminc napon belül dönteni, megalapozottság esetén a szolgálati viszonyban töltött időt megfelelően módosítani, és erről az ügyészeti alkalmazottat értesíteni.
- (3) Ha az e törvény hatályba lépésekor ügyészeti szolgálati viszonyban álló ügyészeti alkalmazott
- a (2) bekezdésben foglaltak szerint e törvény hatályba lépése előtt jubileumi jutalomra lett volna jogosult, és
 - a jubileum időpontjában ügyészeti szolgálati viszonyban állt, továbbá
 - részére a jubileumi jutalmat – bármely jogviszonyt tekintve – nem folyósították, azt számára e törvény hatályba lépését követő három hónapon belül kell kifizetni.
- (4) Ha az ügyészeti alkalmazott a (3) bekezdés alapján több jubileumi jutalomra is jogosulttá válik, úgy részére a legmagasabb összegűt kell kifizetni.

- (5) Ha az ügyészségi alkalmazott a (3)–(4) bekezdés alapján jubileumi jutalomra jogosult, az azzal járó összegből le kell vonni a hatálybalépés előtt kifizetett jubileumi jutalom összegét, ha ez utóbbira a jogosultság – az újból elismert szolgálati viszonyban töltött idő alapján – nem állapítható meg.

166. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az UNICE, az ETUC és a CEEP által a határozott ideig tartó munkavégzéssel kapcsolatosan kötött keretmegállapodásról szóló, a Tanács 1999/70/EK irányelvvel, a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény irányadó rendelkezéseivel együtt,
- b) az UNICE, az ETUC és a CEEP által a részmunkaidőről kötött keretmegállapodásról szóló, a Tanács 97/81/EK irányelvvel a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény irányadó rendelkezéseivel együtt,
- c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyész alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési fokozatok	Szorószámok
1.	1,00
2.	1,10
3.	1,20
4.	1,25
5.	1,30
6.	1,35
7.	1,40
8.	1,45
9.	1,50
10.	1,55
11.	1,60
12.	1,65
13.	1,70
14.	1,75

2. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyész vezetői pótléka

A vezetői pótlék az illetményalap százalékában

A vezetői munkakörök		%
1.	A legfőbb ügyész	100
2.	A legfőbb ügyész helyettes	80
3.	A főosztályvezető ügyész A fellebbviteli főügyész A nagyobb főügyészségi főügyész Országos illetékességű főügyészség főügyésze	60
4.	A főosztályvezető-helyettes ügyész A fellebbviteli főügyészhelyettes A főügyész	50
5.	A legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész A nagyobb főügyészségi főügyészhelyettes Országos illetékességű főügyészség főügyészhelyettese	45
6.	A fellebbviteli osztályvezető ügyész	40
7.	A főügyészhelyettes A kiemelt helyi ügyészségi vezető ügyész	35
8.	A nagyobb főügyészségi osztályvezető ügyész Országos illetékességű főügyészség osztályvezető ügyésze A kiemelt helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész A nagyobb helyi ügyészségi vezető ügyész	30
9.	A főügyészségi osztályvezető ügyész A nagyobb helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész A kisebb helyi ügyészségi vezető ügyész	25
10.	A főügyészségi csoportvezető ügyész	20
11.	A kiemelt és a nagyobb helyi ügyészségi csoportvezető ügyész A kisebb helyi ügyészségi vezetőhelyettes ügyész	15

3. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A személyi nyilvántartás adatköre

Az ügyészségi alkalmazott

I.

- neve, születési neve,
- igazolvány képe,
- ügyviteli nyilvántartási sorszáma,
- állampolgársága,
- születési helye, ideje,
- anyja neve,
- lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma, e-mail címe,
- családi állapota,
- házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa neve, foglalkozása, munkahelye,
- gyermekeinek neve, születési ideje;

II.

- legmagasabb iskolai végzettsége, az oklevél, diploma minősítése, a megszerzés éve, az iskola, a kar, a tagozat, a szak, a képzés szintjének megnevezése,
- a tanulmányok folytatására kötött szerződés ténye, a képző intézmény megnevezése, a szerződéskötés dátuma, a támogatás típusa, a tanulmányok tényleges befejezésének éve,
- szakképzettsége, a megszerzés éve, jogi szakvizsga megszerzésének éve, eredménye,
- posztgraduális képzés keretében szerzett szakképesítése, a képző intézmény megnevezése, a megszerzés éve,
- szakmai tanfolyami végzettsége, a képző intézmény, a tanfolyam, a képzés szintjének megnevezése, a megszerzés éve, eredménye,
- belső tanfolyamon való részvétel éve, a tanfolyam megnevezése,
- jelenlegi iskolai tanulmánya, a képző intézmény, a kar, a tagozat, a szak, a képzés szintjének megnevezése, a kezdés éve,
- képzési kötelezettség alá eső képzés adatai,
- tudományos fokozata,
- idegennyelv-ismerete;

III.

- ügyészségi szolgálati viszonyának kezdete,
- a besorolásnál beszámított szolgálati idő kezdete,
- a szolgálati időbe, illetve az ügyészségi szolgálati viszonyként beszámított korábbi munka- (szolgálati) viszonyának adatai:
 - = munkahely (munkakör) megnevezése,
 - = belépés dátuma,
 - = kilépés dátuma,
 - = a jogviszony megszűnésének módja;

IV.

- szolgálati helye, beosztása, a kinevezés (megbízás) időpontja, szakterülete, a kinevezés (megbízás) egyéb adatai,
- besorolása, kötelező előbbre sorolásának időpontja, alapilletménye, illetménypótlékai, jutalma,
- tartós (harminc napot meghaladó időtartamú, rendes szabadságon kívüli) távollétének megnevezése, kezdete, befejezése,
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonya, vizsgabizottsági tagsága (a tagság kezdete, vége, a vizsga tárgya), oktatói címe, egyéb oktatási tevékenységének megnevezése;

V.

- kitüntetése, elismerése, tudományos pályázati díja,
- hatályos fegyelmi büntetése,
- az ügyészségi szolgálati viszonyból származó kártérítési kötelezettsége,
- minősítésének időpontja,
- külföldi ösztöndíja,
- külföldi konferencián való részvétel éve, a konferencia szervezője, témája
- lakásszerzésének munkáltatói támogatása,
- letelepedésének támogatása;

VI.

- az ügyészségi szolgálati viszony megszűnésének ideje, módja, a végkielégítés adatai, új munkahelye;

VII.

- fegyverviselési engedélyének kelte, száma,
- szolgálati, önvédelmi, vadász lőfegyverének gyártási száma, típusa.

VIII.

Az állami készfizető kezességvállalással összefüggő adatok

- a hitelszerződést kötő pénzintézet neve, címe;
- az állami kezességvállalással biztosított hitel nagysága;
- a hitel lejáratának időpontja.

IX.

- nemzetbiztonsági ellenőrzési kötelezettsége, szintje,
- utolsó nemzetbiztonsági ellenőrzésének időpontja és szintje.

X.

- vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége, esedékessége,
- utolsó vagyonyilatkozat tételének időpontja.

4. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az alügyész és az ügyészségi fogalmazó alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési osztály	Fizetési fokozatok és szorzószámok			
	1.	2.	3.	4.
I. osztály alügyész	0,70 0–2 év	0,80 3–4 év	0,90 5–6 év	1,00 7 évtől
II. osztály ügyészségi fogalmazó	0,38	0,41	0,44	0,47

5. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

Az ügyészségi tisztviselő és az írnok alapilletmény táblázata

Az illetményalap = 1

Fizetési fokozat	Szolgálati idő	Fizetési osztályok és szorzószámok	
		III. osztály	IV. osztály
1.	0–1	0,38	0,20
2.	2–4	0,45	0,24
3.	5–7	0,50	0,27
4.	8–10	0,55	0,30
5.	11–13	0,60	0,33
6.	14–16	0,65	0,36
7.	17–19	0,70	0,39
8.	20–22	0,75	0,42
9.	23–25	0,80	0,45
10.	26–28	0,85	0,48
11.	29–31	0,90	0,51
12.	32–34	0,95	0,54
13.	35–37	1,00	0,57
14.	37 évtől	1,05	0,60

6. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A tisztviselő vezetői pótléka

A vezetői pótlék az illetményalap százalékában

A vezetői munkakörök		%
1.	A gazdasági főigazgató	70
2.	A főosztályvezető Az OKRI igazgatója	40–60
3.	A főosztályvezető-helyettes Az OKRI igazgatóhelyettese	35–45
4.	Az osztályvezető	25–40
5.	Az osztályvezető-helyettes	20–25
6.	A csoportvezető	15–20
7.	Az irodavezető	5–20

7. melléklet a 2011. évi CLXIV. törvényhez

A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére rendszeresített rendfokozatok

Rendfokozat	Beosztás megnevezése
Vezérőrnagy	főosztályvezető ügyész
Dandártábornok	főosztályvezető-helyettes ügyész fellebbviteli főügyész főügyész főügyész-helyettes
Ezredes	legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyész legfőbb ügyészségi osztályvezető-helyettes ügyész legfőbb ügyészségi ügyész fellebbviteli főügyész-helyettes fellebbviteli főügyészségi osztályvezető ügyész főügyészségi osztályvezető ügyész legfőbb ügyészségi osztályvezető
Alezredes	főügyészségi csoportvezető ügyész fellebbviteli főügyészségi ügyész főügyészségi ügyész legfőbb ügyészségi szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező tisztviselő
Őrnagy	alügyész legfőbb ügyészségi csoportvezető legfőbb ügyészségi irodavezető
Százados	ügyészségi fogalmazó legfőbb ügyészségi tisztviselő
Törzsszázlós	főügyészségi vezető állású tisztviselő
Zászlós	főügyészségi tisztviselő főügyészségi írnok
Főtörzsőrmester	gépjárművezető

A Kormány 338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelete a Nemzeti Jogszabálytárról

A Kormány a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 30. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** E rendelet alkalmazásában időállapot: a jogszabálynak a hatálybalépéstől legkésőbb a jogszabály első időpontban történő változásáig hatályos szövege, illetve a jogszabálynak valamely időpontban történő változásától legkésőbb a jogszabály következő időpontban történő változásáig hatályos szövege.
- 2. §**
- (1) Az önkormányzati rendelet kivételével a Nemzeti Jogszabálytárban egységes szerkezetű szöveggel közzé kell tenni valamennyi, a lekérdezés napján hatályos jogszabálynak
 - a) a lekérdezés napján hatályos szövegét,
 - b) a lekérdezés napját megelőző valamennyi időállapotát a lekérdezés napját megelőző öt évre visszamenőleg és
 - c) a lekérdezés napját követő három időállapotát.
 - (2) Az önkormányzati rendelet kivételével a Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni valamennyi,
 - a) a lekérdezés napján még hatályba nem lépett jogszabálynak az első három időállapotát egységes szerkezetű szöveggel;
 - b) a lekérdezés napját megelőző öt évben hatályban volt jogszabálynak a hatályvesztést megelőző időállapotát.
 - (3) Az egységes szerkezetű szöveget a jogszabály vagy a jogszabályt megváltoztató jogszabály kihirdetését követő három munkanapon belül kell közzétenni azzal, hogy a változással érintett jogszabálynál a várható módosulásra a kihirdetést követően haladéktalanul utalni kell.
- 3. §**
- (1) A lekérdező kérelmére a Nemzeti Jogszabálytár – az önkormányzati rendelet kivételével – tájékoztatást ad valamennyi, a lekérdezés napján hatályos jogszabálynak a lekérdezés napját megelőző – a kérelemben megjelölt, a 2. § szerint közzé nem tett – időállapota egységes szerkezetű szövegéről a lekérdezés napját megelőző legfeljebb 20 évre visszamenőleg.
 - (2) A lekérdező kérelmére a Nemzeti Jogszabálytár – az önkormányzati rendelet kivételével tájékoztatást ad valamennyi, a lekérdezés napját megelőző 20 évben hatályban volt jogszabály 2. § szerint közzé nem tett, a hatályvesztést megelőző időállapotában hatályos szövegéről.
 - (3) A kérelemnek tartalmaznia kell az (1) és (2) bekezdés szerinti jogszabály pontos megjelölését és a kérelmező elektronikus levélcímét, melyre a tájékoztatás megküldését kéri. A kérelmet elektronikus úrlap igénybe vételével, a Nemzeti Jogszabálytár honlapján keresztül kell eljuttatni a szolgáltató részére.
- 4. §**
- (1) A Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni valamennyi – 2013. január 1. után kihirdetett – még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet kihirdetett szövegét. Ha a Kúria önkormányzati tanácsa kimondja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése nem lép hatályba, az erről szóló határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételét követően a döntéssel érintett jogszabálynál erre haladéktalanul utalni kell.
 - (2) A Nemzeti Jogszabálytárban egységes szerkezetű szöveggel közzé kell tenni valamennyi, a lekérdezés napján hatályos – 2013. január 1. után kihirdetett – önkormányzati rendeletnek
 - a) a lekérdezés napján hatályos szövegét, és
 - b) a lekérdezés napját megelőző, illetve követő egy-egy időállapotát.
 - (3) Az egységes szerkezetű szöveget az önkormányzati rendeletnek vagy az önkormányzati rendeletet megváltoztató önkormányzati rendeletnek a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter általi kézhezvételét követő öt munkanapon belül kell közzétenni.
- 5. §**
- (1) A Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni a (2) és (3) bekezdésben megjelölt valamennyi, a lekérdezés napján, vagy azt követően hatályos, minősített adatot nem tartalmazó, a Magyar Közlönyben közzétételre került közjogi szervezetszabályozó eszköz egységes szerkezetű szövegét.
 - (2) A Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni
 - a) a köztársasági elnök,
 - b) az Országgyűlés,
 - c) a Kormány és más testületi központi államigazgatási szerv,
 - d) a Kormány tagjai,

- e) az Alkotmánybíróság, valamint
f) a Költségvetési Tanács
határozatát.
- (3) A Nemzeti Jogszabálytárban közzé kell tenni
- a köztársasági elnök,
 - a miniszterelnök,
 - a Kormány más tagja,
 - az Országos Bírósági Hivatal elnöke,
 - a legfőbb ügyész,
normatív utasítását.
- 6. §** (1) A Nemzeti Jogszabálytárban biztosítani kell a közzétett jogszabály és a közjogi szervezetszabályozó eszköz kibocsátójára, számára és címére, a kibocsátás évére, valamint szövegében történő többszempontú keresés lehetőségét. A Nemzeti Jogszabálytár tartalmazza a törvény kihirdetésének időpontját. A 9. § szerinti közszolgáltatási szerződésben a felek további keresési szempontokat is meghatározhatnak.
- (2) A Nemzeti Jogszabálytárban biztosítani kell a közzétett jogszabály szövegében az egyes időállapotok szerinti keresés lehetőségét.
- 7. §** (1) A Nemzeti Jogszabálytár szerkesztéséről és az önkormányzati rendelet kivételével a jogszabály és közjogi szervezetszabályozó eszköz közzétételéről – a 9. § szerinti közszolgáltatási szerződéssel – kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter gondoskodik.
- (2) Az önkormányzati rendelet közzétételéről és ezzel kapcsolatban a Nemzeti Jogszabálytár szerkesztéséről – a 9. § szerinti közszolgáltatási szerződéssel – a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter gondoskodik.
- 8. §** (1) A Nemzeti Jogszabálytár a www.njt.hu honlapon működik, és a kormany.hu kormányportálról, valamint a kormányzati portálról is elérhető.
- (2) A Nemzeti Jogtár honlapján önálló felületet kell biztosítani a nemzetközi szerződések egységes szerkezetű szövegének közzétételére, ha arról a nemzetközi szerződés módosítását kihirdető jogszabály rendelkezik.
- 9. §** (1) A Nemzeti Jogszabálytár szolgáltatója a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.
- (2) A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. Nemzeti Jogszabálytár működtetésével kapcsolatos feladatát a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszterrel kötött közszolgáltatási szerződés alapján látja el, amelyben a felek rögzítik az elvárt szolgáltatások körét és a szolgáltatások elvárt szintjét. A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. szolgáltatási díját a ténylegesen felmerült és a teljes költség felosztás módszerével meghatározott önköltség, valamint az adott szolgáltatással közvetlenül összefüggő felhalmozási költség alapján a szolgáltatási szint alapú közszolgáltatási szerződés határozza meg.
- 10. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2012. január 1-jén lép hatályba.
- (2) A 4. § és a 7. § (2) bekezdése 2013. január 1-jén lép hatályba.
- 11. §** Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 2. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:
„(11) A miniszter a kormányzati tevékenység összehangolásáért való felelőssége körében a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. útján gondoskodik a jogalkotásról szóló törvény szerinti elektronikus jogszabálygyűjtemény közzétételéről.”
- 12. §** Az elektronikus közszolgáltatásról és annak igénybevételéről szóló 225/2009. (X. 14.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[*(2) A kormányzati portál állandó szolgáltatásai:*]
„h) a Magyar Közlöny hiteles elektronikus közzétételi felülete és a Nemzeti Jogszabálytár elérési lehetősége;”

Határozatok

Az Országgyűlés 91/2011. (XII. 14.) OGY határozata a Kúria elnökének megválasztásáról*

Az Országgyűlés az Alkotmány 79. §-a, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 177. § (2) bekezdése alapján

dr. Darák Pétert

2012. január 1-jétől kilenc évre a Kúria elnökévé megválasztja.

*Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke*

*Göndör István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

*Dr. Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

Az Országgyűlés 92/2011. (XII. 14.) OGY határozata az Országos Bírósági Hivatal elnökének megválasztásáról**

Az Országgyűlés a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 177. § (2) bekezdése alapján

dr. Handó Tündét

2012. január 1-jétől kilenc évre az Országos Bírósági Hivatal elnökévé megválasztja.

*Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke*

*Göndör István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

*Dr. Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

* A határozatot az Országgyűlés a 2011. december 13-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2011. december 13-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság 166/2011. (XII. 20.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában – dr. Balogh Elemér, dr. Bragyova András, dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Holló András és dr. Lenkovics Barnabás alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Holló András, dr. Kiss László, dr. Lévy Miklós, dr. Pokol Béla és dr. Szívós Mária alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17. § (9) bekezdése alkotmányellenes és egyben nemzetközi szerződésbe is ütközik, ezért ezt a rendelkezést megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 96. § (1) bekezdés utolsó mondata alkotmányellenes, ezért ezt a rendelkezést megsemmisíti.
3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 209. § (1) bekezdésének „azzal, hogy a nyomozási bíró eljárásában köteles figyelemmel lenni a nyomozó hatóság és az ügyész speciális, kizárólag a nyomozás során érvényesíthető nyomozástaktikai szempontjaira, így különösen arra, hogy a gyanúsított és a védő a nyomozás adatait, tényeit és bizonyítékait csak a nyomozásra irányadó szabályok alapján ismerhetik meg” szövegrésze alkotmányellenes és egyben nemzetközi szerződésbe is ütközik, ezért ezt a szövegrészt megsemmisíti. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 209. § (1) bekezdése az alábbi szöveggel marad hatályban:
„A nyomozási bíró eljárására a bírósági eljárás általános szabályai az e címben foglalt eltérésekkel alkalmazandók.”
4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 532. § (1) bekezdése alkotmányellenes és egyben nemzetközi szerződésbe is ütközik, ezért ezt a rendelkezést megsemmisíti.
5. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 554/G. § első mondata alkotmányellenes és egyben nemzetközi szerződésbe is ütközik, ezért ezt megsemmisíti.
6. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 554/G. § második és harmadik mondata alkotmányellenes, ezért azokat, valamint az 554/J. § második mondatát megsemmisíti.
7. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
8. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 554/J. § első mondata nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítványt elutasítja.
9. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 554/C. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
10. Az Alkotmánybíróság az egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXIX. törvény közjogi érvénytelenség címén való alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.
11. Az Alkotmánybíróság az egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXIX. törvény 27. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárását megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

- I. 1. Öt indítvány érkezett az Alkotmánybírósághoz az egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Tv.) módosított, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) egyes rendelkezései alkotmányellenességének utólagos, valamint nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát kezdeményezve. Az indítványozók a Be. módosított rendelkezéseit hasonló alkotmányossági aggályok alapján támadták, ezért az Alkotmánybíróság az indítványokat, azok tartalmi összefüggésére tekintettel az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször

módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

- 1.1. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke a Tv. 2., 5., 6., 8., 21., 23. és 27. § (1) bekezdése alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát és megsemmisítését, továbbá a Tv. 2., 8., 21. és 23. §-ai nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítását és megsemmisítését kérte. Indítványában részletesen kifejtette, hogy a Tv.-nek a Be.-t módosító, megjelölt rendelkezései az Alkotmány, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Egyezmény) előírásaival ellentétesek, és nem egyeztethetők össze az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) ítélkezési gyakorlatával sem. Álláspontja szerint az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésébe és az Alkotmány 57. § (1) bekezdésébe ütközik, ezáltal ellentétes az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével is a Tv. 2. §-ába foglalt, a Be. 17. § (9) bekezdése, amely szerint kiemelt jelentőségű ügyekben a legfőbb ügyész döntése is megalapozhatja az elsőfokú bíróság illetékességét. Mindez ugyanis „olyan módon korlátozza a törvény által létrehozott bírósághoz való jogot (...) és a fegyveregyenlőség elvének érvényesülését (...), amely korlátozás egy demokratikus jogállamban nem minősíthető sem szükségesnek, sem arányosnak”. (Az Egyezménybe ütközést illetően a Bíróság alábbi ügyeire hivatkozott: DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia, 2010. október 5., 60. §; Piersack kontra Belgium, 1982. október 1.; Buscarini kontra San Marino, 2000. május 4.; Posokhov kontra Olaszország, 2003. március 4., 39. §; Savino és mások kontra Olaszország, 2009. április 28., 94. §; Coëme és mások kontra Belgium, 2000. június 22., 102–103. §; Kress kontra Franciaország, 2001. június 7., 72. §; Dombo Beheer B.V. kontra Hollandia, 1993. október 27., 33. §; Makhfi kontra Franciaország, 2004. október 19.; Boddaert kontra Belgium, 1992. október 12., 39. §; Metalco Bt. kontra Magyarország, 2011. február 1., 24. és 28. §.)

A Tv. 5. §-ával kiegészített, a Be. 96. § (1) bekezdését amiatt tartja a Legfelsőbb Bíróság elnöke az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével ellentétben állónak, mert bizonyos esetekben lehetővé teszi a tanú egyes személyi adatai zárt kezelésének mellőzését. Indítványa alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság 104/2010. (VI. 10.) AB határozatára (ABH 2010, 562.), amely kimondta, hogy a büntetőeljárásban a tanú információs önrendelkezési joga, hogy személyi adatai zárt kezelését kérje, és nincs olyan alkotmányos indok vagy cél, amely miatt ez a kérelem megtagadható lenne.

A Legfelsőbb Bíróság elnöke szerint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében deklarált jogorvoslati jog alkotmányellenes korlátozását eredményezi a Tv. 6. §-ával módosított Be. 195. § (1) és (2) bekezdése, amely – tartalmát tekintve – szűkítette a nyomozás során hozott határozatok elleni panaszjogot. A személyek jogait lényegesen befolyásoló határozatok ellen az Alkotmány alapjogként biztosítja a jogorvoslati jogot, ezért a például az igazolási kérelem elutasítása, a tanú és a szakértő mentességre történő hivatkozásának el nem fogadása, a védő kirendelés alóli felmentésére irányuló kérelmének elutasítása, stb. esetén az érintettet megilletné a jogorvoslati jog. A Legfelsőbb Bíróság elnökének megítélése, hogy ezen rendelkezések megfogalmazása nem felel meg a normavilágosság [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] követelményének sem, mivel „nem világos, hogy pontosan mit takar” a „további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata” kitétel.

Az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésének, az Alkotmány 45. § (1) bekezdésének, az 51. § (2) bekezdésének és az 57. § (1) bekezdésének a sérelmét állítja a Legfelsőbb Bíróság elnöke a Tv. 8. §-ával kiegészített, a Be. 209. § (1) bekezdése tekintetében. Az eljárási funkciómegosztás, a fegyveregyenlőség elvét és a pártatlan bírósághoz való jogot sérti – álláspontja szerint –, hogy a nyomozási bíró köteles figyelemmel lenni a nyomozó hatóság és az ügyész speciális, kizárólag a nyomozás során érvényesíthető nyomozástaktikai szempontjaira. Azon túl, hogy a nyomozástaktikai szempontok „érvényesítése kizárólag a vád képviselőjének a feladatkörébe tartozik”, egyben a fegyverek egyenlőségének elvét „is súlyosan sérti, ha a bíróság olyan bizonyítékokra alapítja a döntését, amelyeket a védelem nem volt jogosult megismerni”. (Az Egyezménybe ütközést illetően a Bíróság alábbi ügyeire hivatkozott: Kyprianou kontra Ciprus, 2005. december 15., 120. §; Sz. Nikolova kontra Bulgária, 1999. március 25., 58. §.)

A Tv. 21. §-ával módosított Be. 532. § (1) bekezdése a külföldön tartózkodó terhelt távollétében lefolytatandó eljárásról rendelkezik, ami a Legfelsőbb Bíróság elnöke értelmezésében az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésébe és a (3) bekezdése c) pontjába, valamint az Alkotmány 57. § (1) és (3) bekezdésébe ütközik. A szabályozás ugyanis „olyankor is lehetővé teszi a terhelt távollétében történő eljárást, amikor a terhelt tartózkodási helye sem ismeretlen, és arra vonatkozóan sincs adat, hogy tudatosan kívánná magát kivonni az eljárás alól.” A terhelt távollétében lefolytatott eljárás korlátozza a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog érvényesülését anélkül, hogy figyelemmel volna a terhelt szándékára.

A Legfelsőbb Bíróság elnöke szerint az Egyezmény 5. cikke (3) bekezdésében és az Alkotmány 55. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a haladéktalanul, illetőleg lehető legrövidebb időn belüli bíró elé állítás, vagy szabadon bocsátás követelményével ellentétes a Tv. 23. §-ával megállapított, a Be. 554/G. § első mondata, amely megengedi, hogy a kiemelt jelentőségű ügyekben elrendelt őrizet akár százhusz óráig is tarthasson. A Legfelsőbb Bíróság elnöke indítványa alátámasztásaként hivatkozott a „haladéktalanul” kitétel strasbourgi bírósági értelmezésére is. A Bíróság következetes ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis „az Egyezménybe ütközik, ha az őrizetbe vétel időtartama a négy napot meghaladja”. (Az Egyezménybe ütközést illetően a Bíróság alábbi ügyeire hivatkozott: Wemhoff kontra Németország, 1968. június 27., 10. §; De Jong, Baljet és van den Brink kontra Hollandia, 1984. május 22., 52. §; Brogan és mások kontra Egyesült Királyság, 1988. november 29., 59. és 62. §; O'Hara kontra Egyesült Királyság, 2001. október 16., 46. §; McKay kontra Egyesült Királyság, 2006. október 3., 47. §; Moulin kontra Franciaország, 2010. november 23., 61. §; Medvedjev és mások kontra Franciaország, 2010. március 29., 127–134. §.)

Az Egyezmény 6. cikke (3) bekezdésének c) pontjával és az Alkotmány 57. § (3) bekezdésével ellentétes az ugyancsak a Tv. 23. §-ával megállapított, a Be. 554/G. § második és harmadik mondata, amely a Legfelsőbb Bíróság elnökének álláspontja szerint szükségtelenül és aránytalanul korlátozza a védelemhez való jogot az őrizet első negyvennyolc órájában. A védelemhez, és ezen belül a védőhöz való jog, mint a tisztességes eljárás alapvető eleme, csak „kivételes jelleggel, világosan meghatározott feltételek alapján és szűk időbeli keretek közt lehet megengedett, s azt csak kényszerítő okok igazolhatják”. A Tv.-nyel megállapított szöveg viszont „az ügyész (felülvizsgálhatatlan) belátására bízta, hogy az ügy konkrét körülményei alapján megtiltja-e a terhelt és a védő érintkezését”. (Az Egyezménybe ütközést illetően a Bíróság alábbi ügyeire hivatkozott: Poitrimol kontra Franciaország, 1993. november 23., 34. §; Salduz kontra Törökország, 2008. november 27., 51., 53. és 54. §; Dayanan kontra Törökország, 2009. október 13., 32. §; Brusco kontra Franciaország, 2010. október 14., 45. §.)

A Legfelsőbb Bíróság elnöke az Egyezmény 5. cikke (2) bekezdésének sérelmét látja abban a szabályozásban, amit a Tv. 23. §-a iktatott a Be. 554/J. § első mondatába, miszerint a kiemelt jelentőségű ügyekben fogva lévő gyanúsítottakat nem az általános szabályok szerinti huszonnégy, hanem hetvenkét órán belül kell kihallgatni. Mindez a Legfelsőbb Bíróság elnöke indítványában megfogalmazottak szerint nem teljesíti az Egyezmény által előírt haladéktalan tájékoztatás követelményét. (Az Egyezménybe ütközést illetően a Bíróság alábbi ügyeire hivatkozott: Fox, Campbell és Hartley kontra Egyesült Királyság, 1990. augusztus 30., 40. §; Kerr kontra Egyesült Királyság, 1999. december 7.; Durgov kontra Bulgária, 2004. szeptember 2.; Lowry kontra Portugália, 1999. július 6.; Saadi kontra Egyesült Királyság, 2008. január 29.; Leva kontra Moldova, 2009. december 15.)

A Legfelsőbb Bíróság elnöke indítványában kezdeményezte a Tv. 27. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiságból levezethető jogbiztonság sérelmét eredményezte szerinte ugyanis, hogy a Tv. a kihirdetését követő napon lépett hatályba, a jogalkotó így „egyetlen napot sem hagyott a felkészülésre”.

- 1.2. Két országgyűlési képviselő közös indítványban kezdeményezte a Be.-nek a Tv.-nyel módosított több rendelkezése alkotmányellenességének megállapítását és a kihirdetésre visszamenőleges hatályú megsemmisítését, valamint e rendelkezések nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát. Kérték továbbá a Tv. közjogi érvénytelenség miatti alkotmányellenességének megállapítását.

Álláspontjuk szerint a Be. 17. § (9) bekezdése az Egyezmény 6. cikke (1) bekezdésébe és az Alkotmány 57. § (1) és (3) bekezdésébe ütközik. Ez a rendelkezés nem tesz eleget ugyanis sem az Egyezményben előírt, a törvény által létrehozott független és pártatlan bírósághoz való jog, sem az Alkotmányban megfogalmazott, a tisztességes eljáráshoz és a törvény által felállított bírósághoz való jogok, sem a védelem jogához fűződő fegyverek egyenlősége követelményeinek. Kifejtették, hogy a legfőbb ügyész döntésére alapított illetékesség az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamisággal is ellentétes.

A Be. 554/G. § első mondatával összefüggésben az indítványozók az Egyezmény 5. cikke (3) bekezdésének és az Alkotmány 55. § (2) bekezdésének a sérelmét állították. Az Alkotmányba foglalt lehető legrövidebb időn belüli szabadon bocsátás, vagy bíró elé állítás követelménye sérül az akár százhusz óráig is tartó fogvatartás eredményeként. Hasonlóképpen nincs összhangban a lehetséges őrizet időtartama az Egyezmény hivatkozott 5. cikkének (3) bekezdésével, melynek leghosszabb mértékét – miként azt a Legfelsőbb Bíróság elnöke is kiemelte – az Emberi Jogok Európai Bírósága legfeljebb kilencvenhat órában határozta meg. Az indítványozók hivatkoztak az Alkotmánybíróság 3/2007. (II. 13.) AB határozatára (ABH 2007, 107.) is, amelyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az önálló jogorvoslati lehetőség nélkül hetvenkét óráig tartó szabálysértési őrizet nem felel meg a lehető legrövidebb időn belüli szabadon bocsátás, vagy bíróság elé állítás alkotmányi követelményének.

A Be. 554/G. § második mondatában a védelemhez való jogot korlátozó rendelkezés az országgyűlési képviselő indítványozók szerint is az Egyezmény 6. cikke (3) bekezdésének b) és c) pontját és az Alkotmány 57. § (3) bekezdését sérti, különös figyelemmel a fegyverek egyenlőségének büntetőjogi követelményére is. Az indítványozók az alkotmányellenesség alátámasztásaként hivatkoztak az Európai Bizottság 2011. június 8-án nyilvánosságra hozott irányelvjavaslatára „amely a büntetőeljárásban az ügyvédhez való hozzáférés minimum követelményeit is európai szinten kívánja szabályozni. E javaslat 3. cikke az ügyvéddel való kapcsolattartás jogát a szabadságelvonás kezdetétől biztosítja”.

Az indítványozók tévesen a Tv. 28. § (1) és (2) bekezdéseként jelölve, de tartalma szerint a Tv. 27. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását is kérték az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének megsértése miatt. A felkészülési idő nélkül és a folyamatban lévő eljárásokra is kiterjedő hatálybaléptetés ugyanis, álláspontjuk szerint, nem felel meg a jogállamiság követelményének.

Az indítványozók beadványukban kifejtették, hogy az Országgyűlés a Tv. elfogadása során „számos alkalommal megsértette a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) Ogy határozatban (a továbbiakban: Házsabály) foglaltakat”. Így például az „Országgyűlés házsabálysértő módon nem szavazott a T/3522/24. számú módosító indítványról”. Ugyancsak a Házsabályt sértette meg az Országgyűlés az indítványozók szerint, amikor a zárószavazás előtti – érdemi – módosító indítványról szavazott a T/3522/56. számú indítvány esetében. A Házsabály 107. § (1) bekezdésének megsértését az indítványozók olyan súlyú eljárási szabályszegésnek tartják, ami megalapozza a Tv. közjogi érvénytelenségét.

- 1.3. A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke az előző indítványokban ismertetettekhez hasonló indokok alapján támadta a Be. néhány módosított rendelkezését.

Álláspontja szerint az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével több okból ellentétes a Be. 17. § (9) bekezdése. Részletesen kifejtette, hogy „az eljáró bíróság ügyész általi kijelölésének lehetősége (...) mind a törvényes bírósághoz való jog elvével, mind a tisztességes eljárás (fegyverek egyenlőségének elve) követelményével ellenkezik”, továbbá sérül „a pártatlanság alkotmányos elve” is. Az indítványozó hivatkozott azon alkotmánybírói határozatokra, amelyekben az Alkotmánybíróság a fegyverek egyenlőségének [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91.], a pártatlan bíráskodásnak [67/1995. (XII. 7.) AB határozat, ABH 1995, 346.] és a büntetőeljárásban az eljárási feladatok megosztása elvének [14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101.] a kritériumait fogalmazta meg.

Az indítványozó szerint ugyancsak az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből levezetett „tisztességes eljárás, a fegyverek egyenlősége és az eljárási feladatok megosztása” alkotmányos elve szenved sérelmet a Be. 209. § (1) bekezdésében a nyomozási bírónak a nyomozástaktikai szempontok figyelembevételi kötelezettségét megfogalmazó rendelkezés következményeként.

Az eljárási feladatok megosztása és a tisztességes eljárás elveinek sérelmét látja az indítványozó a Be. 554/C. §-ában a terhelt és védő számára a soronkívülség biztosításának előírásában is.

Az indítványozó a Be. 554/G. §-ával összefüggésben a már ismertetett indítványokkal azonos alkotmányossági aggályokat fogalmazott meg, miszerint az Alkotmány 55. § (2) bekezdésében foglalt, a lehető legrövidebb időn belüli szabadon bocsátás, illetőleg bíró elé állítás követelményébe ütközik a százhusz óráig tartó őrizet. Az Alkotmány 57. § (3) bekezdésével ellentétes a védő és a terhelt kapcsolatfelvételét korlátozó rendelkezés, ami a jogorvoslathoz való alkotmányos jogot is sérti. Mindez olyan súlyos alapjogi sérelem, amit a rendelkezéssel elérni kívánt cél – az információk kiszivárogtatásának megakadályozása – nem tesz sem szükségessé, sem arányossá.

Az indítványozó az alkotmányellenesség indokolása során hivatkozott a Bíróság hasonló tárgyban hozott ítéleteire is.

- 1.4. A negyedik indítványozó utólagos normakontroll keretében a Be. módosított 17. § (9) bekezdése és 554/G. §-a alkotmányellenességének megállapítását és a kihirdetésükre visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítésüket kérte. Az alkotmányellenességet – a már ismertetett indokokon túl – az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében védett személyi szabadság sérelmével, valamint az Alkotmány 70/A. §-ában megfogalmazott diszkrimináció tilalmának megsértésével indokolta. Álláspontja szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma azáltal sérül, hogy a támadott rendelkezések „aszerint tesznek különbséget terhelték között a büntetőeljárási jogukat illetően, hogy milyen bűncselekménnyel gyanúsítják őket, anélkül, hogy erre más alapjog védelme miatt kényszerítően szükség lenne”.
- 1.5. Az ötödik indítványozó a Be. 17. § (9) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és visszamenőleges hatályú megsemmisítését az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből következő igazságos tárgyalás alapelveinek sérelme miatt kérte, mivel úgy véli, hogy az ügyész a bíróság megválasztásával „befolyásolhatja (...) az ítélezést (...) például (...) kifárasztva a védelmet”.
2. Tekintettel arra, hogy két indítványban is kezdeményeztek nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát, az Alkotmánybíróság először az indítványozói jogosultság kérdésében foglalt állást. Megállapította, hogy az

Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § c) pontja szerinti nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatának kezdeményezésére mind a Legfelsőbb Bíróság elnöke [Abtv. 23. § (3) bekezdés e) pontja], mind az országgyűlési képviselők [Abtv. 21. § (3) bekezdés a) pontja] jogosultak, ezért az erre irányuló indítványukat érdemben bírálta el.

3. A Legfelsőbb Bíróság elnöke indítványában a Be.-t módosító Tv. vizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy nem a módosító rendelkezéseket megállapító és hatályba léptető, hanem a módosított rendelkezéseket magába foglaló (inkorporáló) jogszabály rendelkezéseit vizsgálja [8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.]. Az Alkotmánybíróság vizsgálata ezért a Be. vonatkozó rendelkezéseire irányult. Az Alkotmánybíróság beszerezte a közigazgatási és igazságügyi miniszter és a Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészének a véleményét.

II. 1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„7. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„45. § (1) A Magyar Köztársaságban az igazságszolgáltatást a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, az ítéltáblák, a Fővárosi Bíróság és a megyei bíróságok, valamint a helyi és a munkaügyi bíróságok gyakorolják.”

„51. § (2) Az ügyészség törvényben meghatározott jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben, képviseli a vádat a bírósági eljárásban, továbbá felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.”

„55. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra, senkit sem lehet szabadságától másként, mint a törvényben meghatározott okokból és a törvényben meghatározott eljárás alapján megfosztani.

(2) A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított és őrizetbe vett személyt a lehető legrövidebb időn belül vagy szabadon kell bocsátani, vagy bíró elé kell állítani. A bíró köteles az elé állított személyt meghallgatni és írásbeli indokolással ellátott határozatban szabadlábra helyezéséről vagy letartóztatásáról haladéktalanul döntenie.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(...)

(3) A büntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(...)

(5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. Az Egyezmény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„5. Cikk – Szabadsághoz és biztonsághoz való jog

(...)

2. Minden letartóztatott személyt haladéktalanul az általa értett nyelven tájékoztatni kell letartóztatása okairól és az ellene felhozott vádról.

3. E Cikk 1. c) bekezdésének rendelkezésével összhangban letartóztatott vagy őrizetbe vett minden személyt haladéktalanul bíró, vagy a törvény által bírói hatáskörrel felruházott más tisztségviselő elé kell állítani, és a letartóztatott vagy őrizetbe vett személynek joga van arra, hogy ésszerű időhatáron belül tárgyalást tartsanak ügyében vagy a tárgyalásig szabadlábra helyezték. A szabadlábra helyezés olyan feltételekhez köthető, melyek biztosítják a tárgyaláson való megjelenést.”

„6. Cikk – Tisztességes tárgyaláshoz való jog

1. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

(...)

3. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy

(...)

c) személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhessék, és ha nem állnak rendelkezésre eszközök védő díjazására, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendeljenek ki számára ügyvédet;”

3. A Be. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„17. § (9) Az eljárásra kiemelt ügyekben (Be. 554/B. §) az a bíróság is illetékes, ahol az ügyész – a legfőbb ügyész döntése alapján – az eljárás ésszerű időn belül való illetve soron kívüli elbírálásának biztosítása végett vádat emel.”

„96. § (1) A bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság hivatalból elrendelheti, illetve a tanú, vagy az érdekében eljáró ügyvéd kérelmére elrendeli, hogy a tanú személyi adatait [85. § (2) bekezdés] az iratok között elkülönítve, zártan kezeljék. Ezekben az esetekben a tanú zártan kezelt adatait csak az ügyben eljáró bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság tekintheti meg. Ha az e törvényben meghatározott feladata másként nem teljesíthető, a bíróság, az ügyész, valamint a nyomozó hatóság a tanú egyes a feladat ellátásához szükséges személyi adata zárt kezelését mellőzi.”

„195. § (1) Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről, kényszerintézkedés elrendeléséről (VIII. Fejezet) további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) A feljelentő nem élhet panasszal a feljelentés elutasítása miatt, ha a bűncselekménynek nem sértetteje.”

„209. § (1) A nyomozási bíró eljárására a bírósági eljárás általános szabályai az e címben foglalt eltérésekkel alkalmazandók azzal, hogy a nyomozási bíró eljárásában köteles figyelemmel lenni a nyomozó hatóság és az ügyész speciális, kizárólag a nyomozás során érvényesíthető nyomozástaktikai szempontjaira, így különösen arra, hogy a gyanúsított és a védő a nyomozás adatait, tényeit és bizonyítékait csak a nyomozásra irányadó szabályok alapján ismerhetik meg.”

„532. § (1) Ha a terhelt külföldön ismert helyen tartózkodik, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében tartsák meg.”

„554/C. § Kiemelt jelentőségű ügyben az eljárást soron kívül kell lefolytatni. Az eljárás soronkívülségét az eljárás minden résztvevője a saját eszközeivel köteles biztosítani.”

„554/G. § Kiemelt jelentőségű ügyben elrendelt őrizet legfeljebb százhusz óráig tarthat. Az őrizet első negyvennyolc órájában a terhelt és a védő érintkezése a konkrét ügy egyedi körülményei alapján az ügyész intézkedésére megtiltható. Az intézkedés ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

„554/J. § Kiemelt jelentőségű ügyben fogva lévő gyanúsítottat hetvenkét órán belül ki kell hallgatni. Ha a kihallgatásra az őrizet első negyvennyolc óráján belül kerül sor, a védő a kihallgatáson akkor is részt vehet, ha az ügyész az 554/G. § alapján a terhelt és a védő érintkezését megtiltotta.”

4. A Tv. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„27. § (1) E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban levő ügyekre is megfelelően alkalmazni kell, azzal, hogy a 26. § rendelkezéseit e törvény hatálybalépését követően megindításra kerülő eljárásokra kell alkalmazni.”

III. Az indítványok részben megalapozottak.

1. A Be. 17. § (9) bekezdése az ún. kiemelt jelentőségű ügyek tekintetében egy új, további illetékességi szabályt tartalmaz, miszerint ezekben az ügyekben az a bíróság is illetékes, ahol az ügyész – a legfőbb ügyész döntése alapján – az eljárás ésszerű időn belül való, illetve soron kívüli elbírálásának biztosítása végett vádat emel. A Be. 554/B. §-a értelmében

kiemelt jelentőségű ügy: a) a hivatali visszaélés (Btk. 225. §); b) a közélet tisztasága elleni bűncselekmények [Btk. 250. § (2) bek. a) pont, és (3) bek., 255/B. § és 256. §], ha annak elkövetésével, ba) a helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja, polgármestere, alpolgármestere, képviselő-testülete hivatalának vezető beosztású dolgozója, országgyűlési képviselő, állami vezető, bb) a központi költségvetési szerv, a központi államigazgatási szerv, illetve ezek területi szerveinek (a továbbiakban együtt e fejezet alkalmazásában: közigazgatási szerv) vezető beosztású dolgozója gyanúsítható megalapozottan, illetve elkövetőként kizárólag az ebben a pontban felsorolt személyek valamelyike jöhet szóba, vagy a bűncselekményt e személyek vonatkozásában követik el, továbbá a nemzetközi közélet tisztasága ellen elkövetett bűncselekmények [Btk. XV. Fejezet VIII. Cím]; c) a bűnszervezetben részvétel [Btk. 263/C. §]; d) a bűnszervezetben [Btk. 137. § 8. pont] elkövetett bármely bűncselekmény; e) a jogosulatlan gazdasági előny megszerzése [Btk. 288. § (1) és (2) bek.], a gazdasági életben súlyos következményekkel járó csődbűncselekmény [Btk. 290. § (4) bek.], a versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban [Btk. 296/B. §], a pénzmosás [Btk. 303. § és 303/A. §], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékű bevételecsökkenést okozó adócsalás [Btk. 310. § (4) bek.], a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás [Btk. 310/A. § (4) bek.], az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése [Btk. 314. §]; f) a különösen nagy értékre, kárt, hátrányt okozva, illetve különösen jelentős értékre, kárt, hátrányt okozva elkövetett vagyon elleni bűncselekmények [Btk. XVIII. Fejezet] és g) az el nem évülő bűncselekmények: ga) az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt és az 1440/1945. (V. 1.) ME rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME rendelet 11. és 13. §-ában meghatározott háborús bűntettek; gb) az emberiség elleni egyéb bűncselekmények (Btk. XI. fejezet); gc) az emberölés súlyosabban minősülő esetei [Btk. 166. § (2) bekezdés a)–h) pontjai]; gd) az emberrablás és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [Btk. 175/A. § (4) bekezdés, 355. § (5) bekezdés a) pont]; ge) a terrorcselekmény, a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése és a zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [Btk. 261. § (1) bekezdés, 262. § (2) bekezdés, 352. § (3) bekezdés b) pont].

Az indítványozók szerint ez az új illetékességet megállapító rendelkezés nem tesz eleget az Egyezmény 6. cikke (1) bekezdésében és az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében a büntetőeljárás tekintetében megfogalmazott követelményeknek.

A jelen ügyben egyszerre kell elvégezni a hagyományos alkotmányos kontrollt és egyszersemind annak azt a változatát, amikor a viszonyítási pont (az Abtv. 1. § c) pontja értelmében) nem az Alkotmány valamely rendelkezése, hanem egy nemzetközi szerződés, jelen esetben az Egyezmény.

Az Alkotmánybíróság, amikor arról kell döntenie, hogy az indítványokkal támadott jogszabályi elemek sértik-e az Egyezményt, az Egyezmény adott rendelkezései tartalmának értelmezéséhez és tisztázásához – eddigi gyakorlatához híven – az Egyezmény hiteles (autoritativ) értelmezésének jogával az Egyezményben a részes államok által felruházott Bíróság joggyakorlatát veszi alapul. Ez az alapulvétel mindenekelőtt a Bíróságnak azon dictumai (átvitt értelemben vett „precedensei”) alapján történik, amikor a Bíróság magát az Egyezményt, annak egyes fordulóit értelmezi, amikor rámutat arra, mi egyeztethető az Egyezmény követelményeivel össze és mi nem.

Ebből az is következik, hogy – figyelemmel az Alkotmány 7. § (1) bekezdésének és az Abtv. 1. § c) pontjának, 44. §-ának, valamint a 45. § (1) bekezdésének a rendelkezéseire – abban az esetben, ha a Bíróság egy bizonyos jogi konstrukciót és azon alapuló gyakorlatot összeegyeztethetetlennek talált az Egyezménnyel, az Alkotmánybíróság – szem előtt tartva az Egyezmény 11. jegyzőkönyvéből következő eljárási sajátosságokat is – értelemszerűen tartózkodik attól, hogy egy nyilvánvalóan ugyanolyan jogi megoldást – ezzel éppen ellentétesen – az Egyezménnyel összeegyeztethetőnek minősítsen.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat arra, jelentősége van annak, hogy az Egyezmény olyan rendelkezéséről van-e szó egy adott ügyben,

- (i) ahol egy jogszabálynak a jogalkotó által történt meghozatala önmagában is meg tudja sérteni a vállalt kötelezettséget,
- (ii) vagy olyanról, ahol a kérdéses jogszabály meghozatala vitathatatlanul hozzájárult annak a helyzetnek a kialakulásához, amely az Egyezmény megsértését eredményezte (de mindez csak egy konkrét eset összes körülményének vizsgálata nyomán, azaz ex post facto állapítható meg),
- (iii) vagy olyanról, ahol a tagállami gyakorlat egyszerre sérti a hazai jogot és az Egyezményt.

A jelen esetben kulcsfontosságú, hogy a fair eljárás problémakörének mely vetülete tartozik az (i) és melyik az (ii) alá. A fenti – tipikusnak tekinthető – (ii) hipotézist illetően a Bíróság joggyakorlatából idevágó az a tétel, hogy „a Bíróság rámutat mindenekelőtt arra, hogy az ő feladata nem az irányadó hazai jog és gyakorlat in abstracto ellenőrzése (Lásd Allen kontra Egyesült Királyság, (...) 2010. március 30., 40. §-át). Feladata abban áll, hogy eldöntse, az a mód, ahogyan

ezeket alkalmazták a panaszosra vagy ahogyan ezek őt érintették, az az Egyezmény és jegyzőkönyvei sérelmét jelentette-e. (Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 28. § ...)” [Lásd a Fruni kontra Szlovákia ügyben 2011. június 21-én hozott ítélet 133. §-át.]

Az Egyezmény és az Alkotmány – tartalmát tekintve – azonosan szabályozza a bírósági eljárás garanciáit, így többek között a pártatlan és igazságos bírósághoz, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése értelmében alapvető jog, hogy az ügyeket a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) bekezdését számos ügyben – különböző eljárások vonatkozásában – vizsgálta. Határozataiban fokozatosan bontotta ki e rendelkezés tartalmát, lényeges elemeit, melynek során figyelemmel volt a Bíróság ítélkezési gyakorlatára is.

Az indítványozók szinte mindegyike utalt a pártatlan bírósághoz való jog, illetőleg a pártatlanság látszata sérelmére. Az Alkotmánybíróság a 67/1995. (XII. 7.) AB határozatában (ABH 1995, 346.) fejtette ki részletesen a bíróság pártatlanságával kapcsolatos álláspontját, miszerint a „pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítéletmentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében” (ABH 1995, 346, 347.). Ugyanebben a határozatában az Alkotmánybíróság hivatkozott a Bíróság által alkalmazott ún. kettős tesztre, miszerint a szubjektív teszt keretében az eljáró bíró személyes magatartását, vagyis azt vizsgálja, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív megközelítés pedig annak vizsgálata, hogy volt-e objektíve igazolható oka a pártatlanság hiánya feltételezésének (ABH 1995, 346–348.), vagyis az adott szabályozás biztosítja-e a pártatlanság követelményét, ideértve azt is, hogy az eljárás a közösség, elsősorban a jogkeresők oldaláról nézve objektíve nem támaszthat kételyeket a pártatlanságot illetően [20/2005. (V. 26.) AB határozat, ABH 2005, 202, 225–226.; 32/2002. (VI. 4.) AB határozat, ABH 2002, 153, 161.; 17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABH 2001, 222, 227–228.].

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Bíróság azóta is szorosan követi a kettős teszt kapcsán kimondott tételeit. [Lásd például a Fey kontra Ausztria, 1993. február 24., 30. §; legutóbbi ügyeiből: Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán, 2011. július 26., 159. és 161. §.]

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 17. § (9) bekezdésében foglalt rendelkezés ez utóbbi, a pártatlanság látszata elkerülése követelményének nem tesz eleget. A pártatlanság objektív követelménye ugyanis csak akkor teljesül, ha a szabályozás kellő garanciát biztosít minden kétely kizárásához.

Ahogy arra a Bíróság is rámutatott: „Továbbá a pártatlanságot biztosító nemzeti eljárások léte (mint például a bíró visszahívásának szabályai) releváns tényezőt képeznek. Ezek a szabályok a hazai törvényhozás eltökéltségét fejezik ki, hogy minden ésszerű gyanút szüntessen meg a kérdéses bíró, vagy bíróság vonatkozásában és egy arra irányuló törekvést jelentenek, hogy semmisítsék meg a gyanú alapját az ilyen aggodalmak okainak megszüntetésével. Túl azon, hogy biztosítják a konkrét elfogultság nemlétét, arra irányulnak, hogy a pártatlanságnak a látszatát is megszüntessék, így azt a célt szolgálják, hogy növeljék a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban a közönség felé sugároznak (Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 27. §)” (Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán, 162. §).

Az Alkotmánybíróság a bírói hatalmi ág függetlensége és a bíróságok pártatlansága alkotmányos követelményrendszerének vizsgálata során, a bíróságoknak és az ügyészségeknek az ebben betöltött szerepét illetően a 14/2002. (III. 20.) AB határozatában (ABH 2002, 101.) vonta le azt a következtetést, hogy a „bírói és ügyési tevékenységre vonatkozó részletes eljárási szabályok, az eljárás alanyai számára előírt kötelezettségek és a részükre biztosított jogosultságok konstrukciója a tisztességes eljárás követelménye szempontjából alapvető jelentőségű. Az eljárási funkciók közötti »átjárhatóság« lehetőségének megteremtése (...) sérti a tisztességes eljárás követelményét. (...) A közbírói és a bírói szerep összemosása (...) a szabályozás lényegéből fakadóan alkalmas lehet arra, hogy kételyeket ébresszen a bíróság pártatlansága tekintetében. E vonatkozásban pedig az Alkotmánybíróság (...) 17/2001. (VI. 1.) AB határozatában elvi érveléssel szögezte le, hogy alkotmányellenes egy eljárásjogi intézmény olyan szabályozása, amely azon elv ellen hat »hogy a bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem pártatlannak is kell látszania«. [17/2001. (VI. 1.) AB határozat, ABK 2001. május, 248., 250.] A 33/2001. (VII. 11.) AB határozatában kifejtette az Alkotmánybíróság azt is, hogy a pártatlanság elvének következetes érvényesülését sérti az olyan jogintézmény pusztán léte, amely »beleütközik a bíróság előtti egyenlőség elvébe« azáltal, hogy az eljárás egyik résztvevőjének, az ügyésznek többletjogokat biztosít, amellyel szemben a terhelt [...] lépéshátrányba kerül. [részletesen: 33/2001. (VII. 11.) AB határozat, ABK 2001. június–július, 347., 348., 349.] (...) Az Alkotmány idevonatkozó rendelkezései, így: a bíróságok igazságszolgáltatási monopóliumát rögzítő 45. § (1) bekezdése és az ehhez szorosan tapadó, az ítélkezési

tevékenység kizárólagosságára vonatkozó 46. § (1) bekezdése, az ügyészség vádmonopóliumát meghatározó 51. § (2) bekezdése, valamint a védelemhez való jogot garantáló 57. § (3) bekezdése éppen az ügyek tisztességes eljárás keretében történő, előítéletmentes, pártatlan eldöntését hivatottak szolgálni. A pártatlanság viszont az egyik alapfeltétele annak, hogy az ügyekben helyes és megalapozott ítélet szülessen» (ABH 2002, 101, 110–112, 114.).

Ebben az esetben a pártatlanság látszatát egyértelműen sérti, hogy a támadott rendelkezés az eljárás egyik résztvevőjének többletjogokat biztosít, mivel a vád képviselőjét ellátó ügyészség, illetőleg a legfőbb ügyész egyoldalúan dönthet az eljáró bíróság kiválasztásáról, és így ez jogos kétséget kelt a bíróság pártatlansága tekintetében.

Az Alkotmánybíróság a 33/2001. (VII. 11.) AB határozatában egy, az ügyész javára többletjogokat biztosító eljárásjogi rendelkezés kapcsán kifejtette, ha például „több bíróság kijelölése is szóba kerülhet, a terhelt érdekei és szempontjai figyelmen kívül maradnak (...). Ez a jogi megoldás alkalmas arra, hogy kétséget ébresszen az igazságszolgáltatás pártatlanságáról”, még akkor is, ha a vitatott szabályozás célja éppen ennek elkerülése volt (ABH 2001, 297, 300.).

Az ún. többletjogok kapcsán az Alkotmánybíróság gyakorlata egybevág a Bíróságéval. Utóbbi a Bulut kontra Ausztria ügyben 1996. február 22-én hozott ítéletében a következőképpen foglalta össze saját joggyakorlatát: „A Bíróság emlékeztet arra, hogy a fegyverek egyenlőségének elve – úgyis, mint a méltányos eljárás szélesebb fogalmának egyik eleme – szerint minden fél ésszerű lehetőséget kell, hogy kapjon arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt ellenfelével szemben hátrányos helyzetbe. [Lásd a Dombo Beheer B.V. kontra Hollandia ügyben hozott ítélet (...) 33. §-át.] Ebben az összefüggésben a Bíróság jelentőséget tulajdonít úgy a látszatoknak, mint ahogyan a jó igazságszolgáltatás garanciái iránti fokozott érzékenységnek. Lásd még mutatis mutandis a Borgers kontra Belgium ügyben 1991. október 30-án hozott ítéletnek (...) 24. §-át, az ottani hivatkozásokkal” (47. §).

Az Alkotmánybíróság megállapította: az indítványokban hivatkozott, a tisztességes eljárás elvének további elemeit is sérti a Be. 17. § (9) bekezdésében foglalt illetékességi szabálya. Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének eleme az indítványozók által felhívott tisztességes eljárás (fair trial), amely követelményt azonban kizárólag az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet megítélni (lásd ebben az értelemben a Bíróság joggyakorlatából: Allen kontra Egyesült Királyság, 2010. március 30., 40. §; Mežnarić kontra Horvátország, 2005. július 15., 28. §; Fruni kontra Szlovákia 2011. június 21., 133. §).

Tény, hogy a Be. 17. § (9) bekezdése szerint is az ügyész csak az eljáró bíróságot és semmiképpen sem az eljáró bírót jelöli ki: utóbbi kiválasztása a kijelölt bíróság elnökére tartozik, és a vádlott a Be. érintetlenül maradt szabályai szerint az eljáró bíróval szemben, illetve (ha annak feltételei fennállnak) magával a kijelölt bírósággal szemben elfogultsági kifogást jelenthet be.

Ez a lehetőség azonban önmagában nem biztosítja az összhangot sem az Alkotmány, sem az Egyezmény követelményeivel. Tény, hogy volt olyan ügy a strasbourgi joggyakorlatban (ráadásul éppen miniszteri szintű korrupciós ügyek miatti felelősségre vonásra jogosított különbíróságra vonatkozóan), ahol a Bíróság elutasította a panasznak a különbíróság függetlenségét kétségbevonó elemét, hangsúlyozva és elegendőnek találva, hogy egy adott bíróval szembeni elfogultsági kifogásra és az egyéb jogorvoslati ügyekre nézve az általános eljárási szabályok vonatkoztak, különleges elemek vagy korlátozások nélkül (Fruni kontra Szlovákia, 147–149. §).

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor nagy jelentőséget tulajdonít azoknak a téziseknek, amelyeket a Bíróság (igaz, hogy fegyvergyarak polgári jogi jogvitájának lebonyolításával összefüggésben, azaz nem büntető ügyben) egy, a bírósági munkateher enyhítése címén végrehajtott átszignálással összefüggő ügyben mondott ki, jelesül, hogy „a bírói függetlenségnek és a jogbiztonságnak a jogállamiság szempontjából betöltött kiemelkedő jelentősége azt igényli, hogy rendkívül világosak legyenek azok a szabályok, amelyeket egy adott ügyben kell alkalmazni, világos biztosítékok legyenek az objektivitás és az átláthatóság végett és mindenekelőtt annak érdekében, hogy az önkényességnek a látszatát is elkerüljék az ügyek bírókra való kiszignálásában.” Ezzel összefüggésben „mivel a munkateher megosztására vonatkozó eljárási szabályok sem kimerítőek nem voltak, és jelentős mozgásszabadságot biztosítottak az adott bíróság elnökének”, a szlovák kormány nem tudta meggyőzően bizonyítani, hogy az „átszignálás objektív alapokon nyugodott-e és az átszignálásban megvalósult igazgatási mérlegelés átlátható paraméterekre mutatott-e” (DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia, 2010. október 5., 66. §, 67–68. § és 70. §).

A fentieket azoknak a tételeknek a fényében tanulmányozta az Alkotmánybíróság, amelyeket a Bíróság – a Legfelsőbb Bíróság elnöke által is felhívott – Coëme és mások kontra Belgium ügyben 2000. június 22-én hozott ítéletében mondott ki. Ebben „a Bíróság emlékeztet arra, hogy a büntető eljárás jogi legalitásának elve általános jogelv. Összefügg a büntetőjog legalitásával és összefoglalóan a »nullum iudicium sine lege« formulában jelenik meg. Ez az elv lényegileg az eljárás lefolyására vonatkozó bizonyos elvárások betartását követeli meg avégett, hogy biztosítsa az eljárás méltányosságát, ami a fegyverek egyenlőségét implikálja. Ez magában hordja azt a kötelezettséget, hogy

mindkét félnek biztosítsanak ésszerű lehetőséget arra, hogy ügyét olyan feltételek között mutassa be, amelyek nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe ellenfeléhez képest. (...) Emlékeztet arra is, hogy az eljárás szabályozása először is azt célozza, hogy megvédjék a büntetőjogilag üldözött személyt a hatalom visszaélésének kockázatával szemben, és ezért a védelem a legalkalmasabb arra, hogy a hasonló szabályozás hiányosságait és pontatlanságait ellensúlyozza." (102. §) „Következésképpen a Bíróság úgy véli, hogy az a bizonytalanság, ami azért állt fenn, mivel hiányoztak az előzetesen rögzített eljárási szabályok, a panaszost nyilvánvalóan hátrányos helyzetbe hozták az ügyészséggel szemben, és ez megfosztotta Coëme urat az Egyezmény 6. cikk 1. § értelmében felfogott méltányos eljárástól." (103. §)

Tekintettel arra, hogy a Be. 17. § (9) bekezdésében foglalt illetékességi szabálya igen széles körben ruházta fel az ügyészséget, hogy az ügy tárgyalását az elkövetési tárgy értéke, a bűnelkövetés helye, stb. alapján elvben automatikusan illetékessé váló bíróság helyett egy másik bíróság elé vigye, és ebben egyedül a legfőbb ügyésznek az „ésszerű időn belüli”, illetve „soronkívüli” tárgyalást valószínűsítő akaratnyilatkozata a döntő, amelynek érvényesítéséhez a jogalkotó nem csatolt semmilyen világos paramétert, egyértelmű és ellenőrizhető eljárási szabályt (miközben a jelenlegi szabályok a bírói testületen belül is módot adnak arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének indítványára más, azonos hatáskörű bíróságot jelöljön ki az ügy elbírálására, ha az eredetileg illetékes bíróságon a tényleges ügyteher mértéke akadályát jelenti az ésszerű időn belüli döntésnek), az Alkotmánybíróság úgy ítéli meg, hogy a Be. 17. § (9) bekezdésében foglalt illetékességi szabálya egyértelműen ütközik a Bíróság e tárgyban vallott felfogásával, így az az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésének sérelmét jelenti, függetlenül attól, hogy a terheltnek megmarad az a joga, hogy az eljáró bíróval, illetve a kijelölt bírósággal szemben elfogultsági kifogást jelentsen be. Olyan benyomást kelt, ami a fentiekben említett objektív tesztben a „látszatok” fontosságával, a bíróságok iránti bizalom követelményével ütközik.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Fruni kontra Szlovákia ügyben a Bíróság többször is hangsúlyozta azt, hogy „az igazságszolgáltatás szervezetrendszerére egy demokratikus társadalomban nem függhet a végrehajtó hatalom diszkréciójától, hanem a parlament által elfogadott törvényen kell alapulnia (...). Azonban még azokban az országokban is, ahol a jog kodifikált, az igazságszolgáltatás szervezetrendszerét nem lehet az igazságszolgáltatási hatóságok diszkréciójára hagyni, jóllehet ez nem jelenti azt, hogy a bíróságoknak ne lehetne bizonyos mozgásszabadságuk a vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmezésében (...).” (134. §)

A Bíróság megállapította azt is, hogy „a Különbíróságnak és a Legfelsőbb Bíróság Különtanácsának világos jogi háttérük volt a különbíróságokról szóló törvényben” (135. §), „a Különbíróság joghatósága és illetékessége a panaszos ügyében a jogszabály érvényesülése révén állt be, és – ellentétben a panaszos állításával – külön igazságszolgáltatási döntés nélkül”. (137. §) „Ez az összes jogorvoslati lehetőség és az egész eljárás az általános eljárási szabályokon nyugodott, különleges szabályok vagy korlátozások nélkül.” (148. §) Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a Bíróság azért elégedett meg a Fruni kontra Szlovákia ügyben az elfogultsági kifogás intézményével, mivel minden vonatkozásban a jogszabályok mechanikus érvényesülése alapján, diszkrécionális döntések nélkül állt be az illetékesség, különleges szabályok nélkül.

Tekintettel arra, hogy a Be. érintett rendelkezései éppen hogy jelentős mozgásszabadságot biztosítanak, diszkrécionális elemek jelennek meg az eljárás egyik résztvevőjét, az ügyészséget és a legfőbb ügyészt privilegizálva, és maga az eljárás számos különleges szabály bevezetésére épül, mindez összességében annyira eltér a Fruni kontra Szlovákia ügy sajátosságaitól, hogy az Alkotmánybíróság arra kellett, hogy következtessen: az elfogultsági kifogás intézménye a Be. érintett rendelkezése vonatkozásában önmagában nem tudja garantálni az Egyezményvel való összhangot.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata szerint egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. Az Alkotmánybíróság döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes eljárás által megkövetelt konkrét ismérveket. Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való joggal szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118–120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.].

A tisztességes eljárás egyik meghatározó eleme a fegyverek egyenlősége, amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. Az Alkotmánybíróság több határozatában hangsúlyozta, hogy a közvetlen alkotmányi

garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból az eljárás egyszerűsítése vagy az időszerűség követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetők [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 84–85.; 49/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 372, 376–377.; 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75, 88–89.; 422/B/1999. AB határozat, ABH 2004, 1316, 1320, 1322.]. A védelemhez való jogra vonatkozó alkotmánybírói határozatok hangsúlyozták, hogy az Alkotmány rendelkezéseinek csak a működésében eredményes védelemhez való jog felel meg, mely csak az elkerülhetetlenül szükséges és arányos mértékben, a lényeges tartalommal illetően pedig egyáltalán nem korlátozható [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44.; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 93–94.]. Mivel a fegyverek egyenlőségéből az következik, hogy a vád és a védelem közel azonos lehetőségekkel rendelkeznek az eljárásban, ezért a vád számára biztosított többlet jogosítvány sérti a fegyverek egyenlőségének elvét. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi: az eljáró bíróság ügyészség általi kiválasztása alkalmas a hatékony védelemhez való jog [Alkotmány 57. § (3) bekezdése] megnehezítésére, esetleg ellehetetlenítésére is.

Az Alkotmánybíróság – figyelemmel az említett Coëme kontra Belgium, DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia, stb. ügyekben hozott ítéletekben kifejtett elvi élű tételekre – úgy ítéli meg, hogy egy, az általános illetékességi szabályok szerint eljáró bíróság helyett egy adott ügycsoport ügyeinek egy másik bíróság illetékességébe történő áthelyezése csak abban az esetben egyeztethető össze az Egyezményel, ha annak anyagi jogi és eljárásjogi szabályait, illetve előfeltételeit átlátható, előre rögzített, világos, objektív paraméterek felhasználásával rögzíti a törvényhozó, amely nem (vagy csak minimálisan) hagy teret a diszkrécionális jogkörnek, és ahol a tényleges döntés meghozatala a független, pártatlan bírósági rendszer saját intézményei révén történhet. Mivel a vizsgált rendelkezés ilyen elemeket nem tartalmaz, ezért az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, és mindenképp az ún. objektív tesztjének nem felel meg, és ezért nemzetközi jogba ütközik.

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 17. § (9) bekezdése az Alkotmány 57. § (1) és (3) bekezdésébe, valamint az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésébe is ütközik, ezért azt megsemmisítette. Az alkotmányellenesség és a nemzetközi szerződésbe ütközés megállapítására tekintettel az Alkotmánybíróság a további vizsgálatot az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] mellőzte.

2. A Legfelsőbb Bíróság elnöke a Be. 96. § (1) bekezdése utolsó mondata alkotmányellenességének megállapítását az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében deklarált személyes adatok védelméhez való jog sérelme miatt kérte.

Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott a tanú adatai kezelésének szabályozása alkotmányosságával. Legutóbb a 104/2010. (VI. 10.) AB határozatában (ABH 2010, 562.) tartalmát tekintve a jelenlegi kérdéssel azonos szabályozás tárgyában döntött. Az akkor elbírált Be. 96. § (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett: „A tanú, illetőleg az érdekében eljáró ügyvéd kérelmére vagy hivatalból elrendelhető, hogy a tanú személyi adatait [85. § (2) bek.] – a nevének kívül – az iratok között elkülönítve, zártan kezeljék. Kivételesen indokolt esetben a tanú nevének zárt kezelése is elrendelhető. Ezekben az esetekben a tanú zártan kezelt adatait csak az ügyben eljáró bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság tekintheti meg”. Az adatok zárt kezelése mérlegeléstől függő elrendelését kifogásoló indítvánnyal összefüggésben mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy „az Alkotmány 59. § (1) bekezdésében meghatározott, a személyes adatok védelméhez való jognak megfelelően a büntetőeljárásban a tanúnak – a tanúvédelmi rendszeren belül érvényesülő – információs önrendelkezési joga körébe tartozik, hogy személyi adatainak zárt kezelését kérje. Nincs olyan alkotmányos indok vagy cél, amely miatt a nyomozó hatóságot, az ügyészt, valamint a bíróságot fel kell arra jogosítani, hogy – vizsgálva a tanú fenyegetettségének objektív alapjait és mérlegelve a teljesíthetőséget – a kérelmet megtagadja” (ABH 2010, 562.). Az Alkotmánybíróság a Be. 96. § (1) bekezdését akkor – pro futuro hatállyal – megsemmisítette. A Be. jelenleg hatályos szabályozása – a 104/2010. (VI. 10.) AB határozatban (ABH 2010, 562.) foglaltakkal ellentétben – azonban ismét mérlegelés tárgyává tette a személyi adatok zárt kezelését.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi: „a tanúvédelem az állami büntető igény érvényesítésével összefüggésben kialakított intézményrendszer. A Be. (...) kötelezi a büntető ügyekben eljáró hatóságokat arra, hogy a tanút a törvényben meghatározottak szerinti védelemben részesítsék életének és testi épségének vagy személyes szabadságának védelme, valamint annak érdekében, hogy a tanú a vallomástételi kötelezettségének eleget tegyen és a vallomását megfélemlítés nélkül tegye meg. (...) [A] tanú törvényben meghatározott személyi adatainak (születési ideje és helye, anyja neve, lakóhelyének és tartózkodási helyének címe, a foglalkozása, a személyazonosító okmány száma, kivételesen a neve) zárt kezelése a tanúvédelmi rendszer első lépcsője. Lehetővé teszi a tanú érdekeinek védelmét úgy, hogy nem korlátozza a terhelt és a védő alapvető eljárási jogainak érvényesülését” [45/2009. (IV. 10.) AB határozat, ABH 2009, 324, 336–337.]

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság a Be. hatályban lévő 96. § (1) bekezdésének utolsó mondatáról – mely megengedi a tanú, vagy az érdekében eljáró ügyvéd kérelmére elrendelt személyi adatok zárt kezelésének mellőzését – megállapította, hogy az az Alkotmány 59. § (1) bekezdését sérti. Az Alkotmánybíróság ismét

hangsúlyozza: „nincs olyan alkotmányos alapjog, illetve alkotmányos cél, amelynek védelme, illetve elérése szükségessé tenné a tanú információs önrendelkezési jogának korlátozását, akkor, ha (...) maga vagy az érdekében eljáró ügyvéd az adatok zárt kezelését kéri” [104/2010. (VI. 10.) AB határozat, ABH 2010, 562.]. Az alkotmányellenesnek ítélt rendelkezést az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

3. A Be. 195. § (1) és (2) bekezdése megváltoztatta a nyomozás során panasszal támadható határozatok körét. A korábbi szabályozástól eltérően, miszerint akire nézve a határozat rendelkezést tartalmazott panasszal élhetett, a hatályos Be. 195. § (1) bekezdése tételesen felsorolja a panasszal kifogásolható határozatokat. Nevezetesen: akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről, kényszerintézkedés elrendeléséről (VIII. Fejezet), további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet. A feljelentő pedig nem élhet panasszal a feljelentés elutasítása miatt, ha a bűncselekménynek nem sértettje. A Legfelsőbb Bíróság elnöke szerint ez a szabályozás a jogorvoslati jog [Alkotmány 57. § (5) bekezdés] alkotmányellenes korlátozását eredményezi. A Legfelsőbb Bíróság elnökének megítélése, hogy ezen rendelkezések megfogalmazása nem felel meg a normavilágosság [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] követelményének sem, mivel „nem világos, hogy pontosan mit takar” a „további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata” kitétel.

Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely mindenkit megillet, akinek jogát, vagy jogos érdekét a bírói, államigazgatási vagy más hatósági döntés érinti. A jogorvoslathoz való jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. A jogorvoslathoz való jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. A jogorvoslathoz való jogot kizárólag a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében és azzal arányosan korlátozhatja – minősített többséggel – a törvényhozó [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; 513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 733–734.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109–110.; 23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.; 24/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 237, 243–246.; 29/1999. (X. 6.) AB határozat, ABH 1999, 294, 297–298.]. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.]. A jogorvoslat fogalmi eleme az, hogy a döntés jogot vagy jogos érdeket sért [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 110.].

Az Alkotmánybíróságnak ezért elsőként azt kellett megvizsgálnia, hogy a panaszjog hatályos szabályozása eredményeként előfordulhat-e olyan „érdemi” sérelem, amellyel szemben nincs jogorvoslásra lehetőség. A korábban hatályos rendelkezések szerint – a Be.-ben foglalt kivétellel – mindenki panasszal élhetett, akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmazott [Be. korábban hatályban volt 195. § (1) bekezdése], illetőleg akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érintett [Be. korábban hatályban volt 196. § (1) bekezdése]. A módosítás eredményeként elsősorban az élhet panasszal, akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről, kényszerintézkedés elrendeléséről (VIII. Fejezet), további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz [Be. 195. § (1) bekezdés], illetőleg akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti [Be. 196. § (1) bekezdése]. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a hatályos szabályozás – bár egyértelműen szűkíti a nyomozás során hozott határozatokkal szemben benyújtható panaszok körét – változatlanul biztosítja, hogy akinek jogát, vagy jogos érdekét érdemben érinti a nyomozó hatóság határozata, intézkedése, vagy ennek elmulasztása, panasszal élhessen. Erre tekintettel az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében deklarált jogorvoslati jog sérelmét nem állapította meg.

Hasonlóképpen nem találta megalapozottnak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiságból következő normavilágosság követelményének megsértését. Az Alkotmánybíróság már a 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában elvi élel mutatott rá arra, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon”. Már ebben a határozatában kimondta, hogy a jogszabályi „rendelkezés bizonytalansága azonban a törvény alkalmazása során feloldható” (ABH 1992, 135, 142.). A jelen ügyben az

Alkotmánybíróság hasonló következtetésre jutott „a további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozat” kifejezéseket illetően, ezért az indítványt elutasította.

4. A Be. 209. § (1) bekezdésének kiegészítése a nyomozási bíró számára azt a többlet kötelezettséget fogalmazza meg, hogy „köteles figyelemmel lenni a nyomozó hatóság és az ügyész speciális, kizárólag a nyomozás során érvényesíthető nyomozástaktikai szempontjaira, így különösen arra, hogy a gyanúsított és a védő a nyomozás adatait, tényeit és bizonyítékait csak a nyomozásra irányadó szabályok alapján ismerhetik meg”. Az indítványozók szerint mindez az eljárási funkciómegosztás elvét [Alkotmány 45. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdése], a pártatlan bírósághoz való jogot és a fegyverek egyenlősége követelményét [Egyezmény 6. cikk (1) bekezdése, Alkotmány 57. § (1) bekezdése] sérti.

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárás funkciómegosztás alkotmányossága kérdésével több alkalommal foglalkozott. A 14/2002. (III. 20.) AB határozatában kiemelte, hogy a hatalommegosztás elvéből következően a hatalmi ágak elválasztása alkotmányos szerkezetében a bírói hatalom függetlenségének kitüntetett szerepe van (ABH 2002, 101, 104.). A hatalommegosztás elvéből következik a bíróságnak az Alkotmány 45. § (1) bekezdésében meghatározott igazságszolgáltatási monopóliuma, amely végső soron az ítélezési tevékenység kizárólagosságában ölt testet. A büntető igazságszolgáltatás rendszerében a bíróságon kívül más szervezetek és személyek is részt vesznek. A részt vevő szervezetek (rendőrség, ügyészség, bíróság) a büntetőeljárás egyes szakaszaiban eltérő feladatok címzettjei, amelyeket a jogszabályi keretek között önállóan látnak el. A büntető igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó egyes funkciókat az Alkotmány is elkülöníti, s az ítélezési tevékenységen kívül az 51. § (2) bekezdésében nevesíti az ügyészség vádmonopóliumát, az 57. § (3) bekezdésében pedig a védelemhez való jogot. Az eljárási funkciómegosztás elve tehát közvetlenül az Alkotmányon alapszik. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy a „vádrendszerű és kontradiktórius eljárás lényegéből fakadó követelmény, hogy az igazságszolgáltatás monopóliumával rendelkező bíróság és a közvádloi hatalmat kizárólagosan birtokló ügyészség hatásköre, tevékenysége, mozgásteret egyaránt átlátható, kiszámítható legyen. (...) Az Alkotmány rendelkezéseiből az következik, hogy az ügyész közvádloi monopóliumának éppúgy töretlennek kell lennie, mint ahogyan az ítélezésben a bírói függetlenséget és a pártatlanságot megtestesítő állásfoglalásnak kell kifejezésre jutnia” (ABH 2002, 101, 113.).

Az Alkotmánybíróság a legfőbb ügyész és az ügyészség alkotmányos jogállását, közjogi helyzetét a 3/2004. (II. 17.) AB határozatban értelmezte. A határozat szerint az ügyészség – szemben a bíróságokkal – nem önálló hatalmi ág, de önálló alkotmányos szervezet (ABH 2004, 48, 58.). Az ügyészség alkotmányos feladatai közé tartozik – többek között – a természetes személyek, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek jogainak védelme; az alkotmányos rendet, az ország biztonságát és függetlenségét sértő vagy veszélyeztető cselekmények üldözése; a törvényesség védelme. Az ügyészség képviseli a vádat a bírósági eljárásban, felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett, és meghatározott jogok illetik meg a nyomozással összefüggésben. A 42/2005. (XI. 14.) AB határozat pedig – egyebek mellett – megállapította: a hatalmi ágak elválasztására és a büntető hatalomra vonatkozó alkotmányos követelményekből és garanciákból egyértelműen következik, hogy a közhatalmat gyakorló állami szervezetek csak az Alkotmány és az Alkotmányon alapuló szervezeti és eljárási-végrehajtási törvények kifejezett felhatalmazása és feladatkijelölése alapján vehetnek részt a büntető felelősségre vonás folyamatában (ABH 2005, 504, 517–518.).

A nyomozási bíróval összefüggésben kiemelte az Alkotmánybíróság, hogy az eljárási funkciók megosztása elvének „nem mond ellent, hogy a bíróságnak már a nyomozás és a vádemelés szakaszában is van feladata. A nyomozási bíró, illetve a vádemelést megelőző eljárásban közreműködő magasabb szintű bíróságok feladat- és hatáskörének egy része az alkotmányos alapjogok védelmét biztosítja a vádemelést megelőző eljárási szakaszban” [62/2006. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2006, 697, 714.]. Mindez nem érinti a nyomozási bírónak az ítélezésben betöltött szerepét.

Az Alkotmánybíróság a Be. 209. § (1) bekezdésének vizsgálata során figyelemmel volt a pártatlan bírósághoz való jog, illetőleg a pártatlanság látszata sérelméről fentebb kifejtett álláspontjára is. A 72/2009. (VII. 10.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a Bíróság – objektív teszttel kapcsolatos – gyakorlatából levonta azt a következtetést, hogy „az eljárás során a bíró által ellátott funkciók vizsgálata alapvető kérdés. A funkcióhalmozódás, vagyis azon eset, amikor a bíró ítélezésen kívüli, a vizsgálattal vagy a váddal kapcsolatos feladatokat is ellát, a Bíróság szerint jogos kételyeket ébreszt a pártatlanságával kapcsolatban. Alapvető kérdés, hogy a bíró, aki a felek felett áll, a felektől különüljön el. (...) A vád és az ítélezés feladatainak egy eljáráson belül azonos személy által történő ellátása önmagában alkalmas a bíró pártatlanságának megkérdőjelezésére, függetlenül attól, hogy milyen személyes magatartást tanúsított. (Eur. Court H. R., Case of De Cubber v. Belgium, Ser. A-86.; Eur. Court H. R., Case of Piersack v. Belgium, Ser. A-53.) (...) Mindebből az következik, hogy az ügyészség és a bíróság feladatainak elkülönítése nem pusztán a vádemelés-vádképviselő

szabályainak formális betartását jelenti, hanem súlyozott szerepe van a vád tartalmi értelemben vett törvényessége szempontjából is” (ABH 2009, 715, 720.).

A nyomozási bíró intézményének hazai bevezetésekor a jogalkotó nem az angolszász megoldást (ahol a nyomozási bíró tulajdonképpen a nyomozásban is résztvevő intézmény), hanem a hazai jogi hagyományoknak megfelelően a kontinentális megoldást (ahol a nyomozási bíró fő funkciója az eljárási garanciák érvényre juttatása és ennek keretében az alapjogvédelem) tette magáévá. A nyomozási bíró hatáskörébe utalt feladatok elsődlegesen a büntetőeljárás, különösen a bizonyítás tisztaságának biztosítását célozzák, s ezt garantálja a bírói pártatlanság és elfogulatlanság. Amennyiben a nyomozási bíró „köteles figyelemmel lenni a nyomozó hatóság és az ügyész speciális, kizárólag a nyomozás során érvényesíthető nyomozástaktikai szempontjaira, így különösen arra, hogy a gyanúsított és a védő a nyomozás adatait, tényeit és bizonyítékait csak a nyomozásra irányadó szabályok alapján ismerhetik meg”, nyilvánvaló, hogy elveszíti annak a pártatlanságnak nemcsak a látszatát, de magát a tényét, ami ahhoz kell, hogy független bíróként hozhasson döntést a terhelt fogvatartásának jogszerűségéről, az Egyezmény 5. cikk (3) bekezdésének értelmében. Ez akkor is igaz, ha a kérdéses fordulat *expressis verbis* csak az adat-, tény- és bizonyítékismertetést említi: megfogalmazásából azonban egyértelműen kitűnik, hogy ez az utalás exemplifikatív jellegű, ezért a nyomozati bírónak ez a kötelezettsége eleve árnyat vet az intézménynek a függetlenségére (lásd egyebekben az objektív teszt kapcsán fentebb kifejtetteket).

Ahogy a Bíróság rámutatott, akkor teljesülnek – ebben az összefüggésben – az Egyezmény 5. cikk 3. bekezdésének a követelményei, ha a bíró, illetve a bírói hatáskörrel felruházott személy meghallgatja az őrizetbe vettet, és ha „köteles megvizsgálni azokat a körülményeket, amelyek a fogvatartása mellett vagy ellene szólnak, dönteni azokról az okokról, amelyek igazolják, és ezek híján dönten a szabadon bocsátásról. (Schuesser kontra Svájc, 1979. december 4., 31. §) [Az ezt megerősítő tézisekre lásd például: Assenov kontra Bulgária, 1998. október 28.; 146–149. §; McKay kontra Egyesült Királyság; Medvedyev és mások kontra Franciaország (Nagykamara), 119. és 124. §; Moulin kontra Franciaország, 57–58. §]

Következésképpen tehát – a kérdéses fordulat alkotmányossági elfogadásának sine qua non következményeként – újra kellene építeni a személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedések elrendelése, az előzetes letartóztatás vagy házi őrizet meghosszabbítása során felvetődő habeas corpus természetű eljárások struktúráját.

Az Alkotmánybíróság rámutat továbbá arra is, hogy ha a nyomozási bíró bizonyos anyagokba a védőt nem engedi betekinteni, az a habeas corpus eljárásokban más szempontból is sértheti az Egyezmény követelményeit. Ahogy arra a Bíróság a Nikolova kontra Bulgária ügyben 1999. március 25-én hozott ítéletében összefoglalóan rámutatott: „Nem lehet szó a fegyverek egyenlőségéről akkor, amikor egy ügyvéd nem tekinthet bele a nyomozási dossziéba azokba a dokumentumaiba, amelyek vizsgálata elengedhetetlen abból a szempontból, hogy hatékonyan vitathassa védenca fogvatartásának jogszerűségét [lásd ebben az összefüggésben a Lamy kontra Belgium ügyben 1989. március 30-án hozott ítélet (...) 29. §-át]” (58. §)

Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 209. § (1) bekezdésének az a kiegészítése, amelynek értelmében a nyomozási bíró az ítélezésen kívül a váddal (nyomozással) kapcsolatos feladatokat is ellát, sérti az eljárási funkciómegosztás alkotmányi elvét és a pártatlan bírósághoz való jogot, ezért az Alkotmánybíróság a támadott szöveget az Alkotmány 45. § (1) bekezdése és az 51. § (2) bekezdése, továbbá az Alkotmány 57. § (1) bekezdése és az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt megsemmisítette. Az alkotmányellenesség és a nemzetközi szerződésbe ütközés megállapítására tekintettel az Alkotmánybíróság a további vizsgálatot az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] mellőzte.

5. A Legfelsőbb Bíróság elnöke a tisztességes eljárás elvének [Egyezmény 6. cikk (1) bekezdés, Alkotmány 57. § (1) bekezdés] és a védelemhez való jognak [Egyezmény 6. cikk (3) bekezdés c) pont, Alkotmány 57. § (3) bekezdés] a sérelmét látja a Be. 532. § (1) bekezdésében, mely lehetővé teszi, hogy ha a terhelt külföldön ismert helyen tartózkodik, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, a tárgyalást a vádlott távollétében tartsák meg.

Az Alkotmánybíróság az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt távollétében történő büntetőeljárás lefolytatásának alkotmányosságát a 14/2004. (V. 7.) AB határozatában (ABH 2004, 241.) vizsgálta, és megállapította, hogy a terhelt távollétében történő kivételes eljárás csak akkor egyeztethető össze az Egyezménnyel és az Alkotmánnyal, ha megalapozottan lehet következtetni a terhelt rosszhiszemű, az igazságszolgáltatás elkerülését célzó magatartására, és az eljárás megindítására önmagában nem elég a terhelt felkutatására tett intézkedések sikertelensége. Az Alkotmánybíróság ebben a hivatkozott határozatában abból indult ki, hogy „önmagában a terhelt távollétében történő eljárás és határozathozatal lehetősége – mint jogintézmény – nem alkotmányellenes”, de a szabályozásnak meg kell felelnie a büntetőjoggal szemben támasztott garanciális követelményeknek. A Legfelsőbb Bíróság elnöke által is hivatkozott, a „tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogból (...) az következik, hogy a büntető

hatóságok csak akkor lehetnek feljogosítva az ilyen eljárásra, ha olyan adatok birtokában vannak, amelyekből megalapozottan lehet következtetni a terhelt rosszhiszemű, az igazságszolgáltatás elkerülését célzó magatartására” (ABH 2004, 241, 259.).

Az Alkotmánybíróság a 14/2004. (V. 7.) AB határozatában részletesen kifejtett álláspontjának a jelen ügyre is irányadó megállapításait az alábbiak szerint foglalta össze. „A büntető igazságszolgáltatás állami monopóliumából a büntető igény érvényesítésének kötelezettsége következik. Ez az alkotmányos kötelezettség indokolja, hogy az állami büntető hatalmat gyakorló szervek hatékony eszközöket kapjanak feladataik teljesítéséhez, még ha ezek az eszközök, lényegüket tekintve, súlyosan jogkorlátozóak is. (...) Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az államnak a társadalommal szembeni alkotmányos kötelezettsége a büntető igény késedelem nélküli érvényesítése. Az Alkotmány nem rendelkezik kifejezetten a büntető igény ésszerű időn belül való elbírálásának követelményeiről. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárás egyszerűsítését szolgáló jogintézmények (büntető parancs, eljárási szabálysértés miatti korlátozott hatályon kívül helyezés) alkotmányossági vizsgálata kapcsán azonban megfogalmazta, hogy a büntetőeljárás szabályozásával szemben a jogállamiság normatív tartalmából és a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjogból levezethető alkotmányos követelmény az állami büntető igény megfelelő időn belüli érvényesítése és elbírálása. Ezekben a döntésekben hangsúlyt kapott az a tapasztalat, hogy a büntető igény elbírálásának elhúzódása károsan befolyásolja a büntető igazságszolgáltatás működését és tekintélyét. A büntetőeljárás késedelve jelentősen megnehezíti a bűncselekmény elkövetésének és az elkövető kilétének bizonyítását, kedvezőtlen hatással van a sértett jogaira és érdekeire, továbbá arra a nemkívánatos következményre vezet, hogy időben igen távolra kerül egymástól a bűncselekmény elkövetése és a büntetés megállapítása. (...) Az Alkotmánybíróság (...) további két szempontot is figyelembe vett. Egyrészt a társadalomnak a bűnözéssel szembeni védelme megköveteli annak számításba vételét, hogy az Európai Unióhoz történő csatlakozással a határok átjárhatósága, az emberek térbeli mobilitásának megnövekedése nagymértékben fokozza a büntető felelősségre vonás alóli kibúvás lehetőségét. Másrészt a bűnözéssel szembeni nemzetközi együttműködés növekvő intenzitása – megteremtve a büntető ítéletek kölcsönös elismerésének és végrehajtásának feltételeit – kifejezetten értelmet ad az olyan büntetőeljárásnak, amely a terhelt kézrekerítésének időleges sikertelensége esetén is késedelem nélkül bírósági ítéletben állapítja meg a büntető felelősség ténybeli és jogi alapjait, valamint – bűnösség esetén – a bűncselekmény jogkövetkezményeit.

A büntető igény érvényesítésének alapvető feltétele, ezért a büntető hatalmat gyakorló szerveknek alkotmányos kötelezettsége a terhelt személyének megállapítása és hollétének felkutatása. Az Alkotmánybíróság több határozatában következetesen képviselte azt az álláspontot, hogy a büntető igény érvényesítésének kockázata az államot terheli. (...) Ez a kockázatosztás az ártatlanság vélelmének alkotmányos garanciája. (...) Ezekből az alkotmányos tételekből azonban nem következik, hogy az alkotmányos büntetőjog garanciarendszere teljesen kizárja az olyan eljárási megoldásokat, amelyek a bűnüldözés sikertelensége állami kockázatának csökkentését szolgálják. (...) A jogállamiság normatív tartalma, valamint az alkotmányos büntetőjog garanciális követelményei ugyanakkor megkívánják, hogy az állam a távollévő terhelttel szembeni büntető igény érvényesítésére olyan szabályokat alkosson, amelyek egyensúlyt teremtenek a terhelt alkotmányos jogainak védelme és a büntető igazságszolgáltatás megfelelő működésével kapcsolatos társadalmi elvárások között. (...) A terhelt távollétében folytatott eljárás tisztességességét biztosító részgaranciák között felértékelődnek azok – az ügyészség alkotmányos szerepén alapuló – törvényi rendelkezések is, amelyek az ügyészt a közvádli funkcióban is kötelezik a terhelt érdekeinek védelmére. Ebben az eljárásban különös jelentőséget kap az ügyész jogállásának kötelező objektivitása: kötelezettsége a terheltet mentő, a büntetőjogi felelősséget enyhítő körülmények figyelembevételére is [Be. 28. § (1) bekezdés], indítványozási joga a vádlott felmentésére [Be. 315. § (3) bekezdés], fellebbezési joga a vádlott javára [Be. 324. §]. Mindazonáltal ahhoz, hogy az eljárás tisztességes minősége megmaradjon, továbbá a védelem jogának szükségképpen – a büntető igény érvényesítésének alkotmányos kötelezettsége által indokolt – korlátozása pedig arányos legyen, a terhelt távollétében történő eljárás szabályaiban a kivételesség és az átmenetiség követelményeinek kell érvényesülniük” (ABH 2004, 241, 253–263.).

A Bíróság gyakorlatából az Alkotmánybíróság kiemeli: „az igaz, hogy a terhelt távollétében lefolytatott eljárás önmagában nem összeegyeztethetetlen az Egyezményvel, amennyiben a [terhelt] később el tudja érni, hogy egy bíróság ismét döntsön, miután meghallgatta [a terheltet] a vádnak úgy a ténybeli, mint a jogi megalapozottságáról” (Krombach kontra Franciaország, 2001. február 13., 85. §). „Senki sem vitatta, hogy a vádlott jelenléte a büntető tárgyaláson kulcsfontosságú, egyrészt a meghallgatáshoz való jog miatt, másrészt pedig annak szükségessége miatt, hogy ellenőrizzék állításait, szembesítsék azt az áldozat által mondottakkal, akinek, valamint a tanúknak az érdekeit védeni kell” (Krombach kontra Franciaország, 86. §).

„A Bíróság véleménye szerint az in contumaciam ítélet végrehajtásának elrendelése a védelem jogainak tényleges gyakorlására csak abban a hipotézisben hat ki, ha az érintettet letartóztatják. Ebben az esetben a hatóságoknak pozitív kötelezettségük áll fenn arra nézve, hogy ajánlják fel a vádlottnak az ügy újbóli vizsgálatát, teljes egészében és az ő jelenlétében. Ezzel ellentétben azonban arról nem lehet szó, hogy arra kötelezzenek egy vádlottat, hogy előbb vonuljon börtönbe azért, hogy utóbb sor kerülhessen ügyének az Egyezmény 6. cikknek megfelelő feltételek közötti újratárgyalására. Ez valójában azt jelentené, hogy a méltányos tárgyaláshoz való jogot az egyén testi szabadságának feladásához, mint egyfajta biztosítékhoz kötnénk” (Krombach kontra Franciaország, 87. §).

A Bíróság azonban arra is rámutatott – ahogyan erre a Legfelsőbb Bíróság elnöke is hivatkozott – hogy az in absentia eljárás jogszerűségének előfeltétele, hogy az illető tudatosan vonja ki magát az igazságszolgáltatás alól vagy pedig, ha egyértelműen lemondott a tárgyaláson való részvételi jogáról (Sejdovic kontra Olaszország, 2006. március 1., 105. §). Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a Be. támadott rendelkezése csak abban az esetben egyeztethető össze az Egyezménnyel, ha a külföldön ismert helyen tartózkodó terhelt szökésben van, azaz tudatosan vonja ki magát az igazságszolgáltatás alól, illetve, ha egyértelműen lemondott a tárgyaláson való részvételi jogáról, és ha a szökésben lévő terhelt ellen távollétében kimondott ítélettel szemben perújításnak van helye, elfogatása esetén. Mivel a hatályos szabályozás a kivételességet és átmenetiséget nem biztosítja, és az Alkotmánybíróság az idézett 14/2004. (V. 7.) AB határozatában (ABH 2004, 241.) sem tekintette a perújítást önmagában elegendő garanciának, ezért a jelen ügyben az Alkotmány 57. § (1) és (3) bekezdése, valamint az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdése és a (3) bekezdés c) pontjának megsértése miatt a Be. 532. § (1) bekezdését megsemmisítette.

6. A Be. 544/C. §-a kimondja, hogy a kiemelt jelentőségű ügyekben az eljárást soron kívül kell lefolytatni, és ezt a soronkívüliséget az eljárás minden résztvevője a saját eszközeivel köteles biztosítani. Az indítványozó ezt a terhelte és a védőre is vonatkozó előírást, az eljárási feladatok megosztása és a tisztességes eljárás alkotmányos elveivel látja ellentétesnek.

A Be. módosításának egyik kifejezett jogalkotói szándéka „a hatékony, gyors, az igazság szolgáltatására törekvő jogrendszer”, illetőleg „mind a polgári, mind a büntető eljárásokban a nagy súlyú, kiemelt vagyoni értéket érintő és a társadalom által nagy figyelemmel kísért ügyek hatékony, belátható időben lezárható, jogszerű elbírálása” volt. Ez a jogalkotói szándék látható a Be. 554/C. §-ában is. Az Alkotmánybíróság szerint ez a rendelkezés pusztán célkitűzés, mivel semmiféle konkrét feladat, határidő, szankció, stb. nem kapcsolódik hozzá. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 554/C. §-a és az Alkotmány 57. § (1) bekezdése között nincsen alkotmányjogi szempontból értékelhető közvetlen összefüggés. Az érdemi összefüggés hiánya pedig az indítvány elutasítását eredményezi [54/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 266, 267.; 2043/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 543, 544.; 163/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 544, 546.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523, 524.; 141/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 584, 586.].

7. A Be. 554/G. §-a értelmében a kiemelt jelentőségű ügyben elrendelt őrizet legfeljebb százhusz óráig tarthat. Az őrizet első negyvennyolc órájában a terhelt és a védő érintkezése a konkrét ügy egyedi körülményei alapján az ügyész intézkedésére megtiltható. Ezen intézkedés ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az indítványozók szerint ezek a rendelkezések egyértelműen sértik mind az Egyezmény, mind az Alkotmány rendelkezéseit és ellentétben állnak a Bíróság gyakorlatával is. Az egyik indítványozó a kiemelt bűncselekmények eltérő szabályozását az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt diszkrimináció tilalmába ütközőnek is tartotta.
- 7.1. A beadványozók szerint az Egyezmény 5. cikk (3) bekezdésében és az Alkotmány 55. § (2) bekezdésében megfogalmazott, a haladéktalanul bíró elé állítás, illetőleg a lehető legrövidebb időn belüli szabadon, vagy bíró elé bocsátás követelményeinek nem tesz eleget, ha az őrizet százhusz óráig is tarthat. Az Alkotmánybíróság számos határozatában több szempontból is foglalkozott a személyi szabadság korlátozásának alkotmányosságával. A 65/2003. (XII. 18.) AB határozatában (ABH 2003, 707.) összefoglalta a személyi szabadság korlátozásának leggyakoribb formáit. Többségük a büntetőeljárás lefolytatásához kötődik: büntető anyagi jogi szankcióként (szabadságvesztés, kényszergyógykezelés) vagy büntetőeljárás kényszercselekményként (őrizetbe vétel, előzetes letartóztatás, ideiglenes kényszergyógykezelés, lakhelyelhagyási tilalom, házi őrizet) jelennek meg. A büntetőeljárásról kívül más eljárásokban is sor kerül a személyi szabadság alapjogának korlátozására, így különösen az idegenrendészet, a szabálysértési eljárás, az egészségügyi és a rendészeti igazgatás egyes területein (ABH 2003, 707, 716.). Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint valamely alapjog lényeges tartalmát az a korlátozás sérti, amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, de a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 98–99.]. A szabadságelvonás alkotmányossága megítélésében meghatározó jelentőségű a szabadságelvonás időtartamának mértéke, annak indokoltsága, a szabadságelvonással érintett személy megfelelő

körülményeinek és az őt megillető jogok gyakorlásának biztosítása, valamint a jogtalan szabadságelvonás esetére nyújtott jogorvoslati jog és egyéb jogkövetkezmények meghatározása és azok megfelelésége. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtett álláspontja szerint a személyi szabadság korlátozásának tartalmaznia kell a korlátozás okát, továbbá meg kell határozni az adott korlátozási formának megfelelő eljárást.

A büntető ügyekben a személyes szabadság korlátozása nem vitathatóan szükséges lehet az állam büntető igényének érvényesítéséhez. A korlátozás arányossága viszont kizárólag esetről esetre állapítható meg. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a százhusz órás őrizet megfelel-e a fenti előírásoknak, különös tekintettel arra, hogy ebben az esetben még a védővel való érintkezés is megtiltható – jogorvoslati lehetőség nélkül – negyvennyolc óráig. Az Egyezmény és az Alkotmány az őrizet elfogadható mértékét a „haladéktalanul”, illetve a „lehető legrövidebb időn belül” kifejezésekkel írja körül. A Legfelsőbb Bíróság elnöke az indítványában hivatkozott arra, hogy a Bíróság az Egyezmény értelmezése során esetenként ítéli meg, hogy „a bíróság elé állításra valóban a lehető leghamarabb került-e sor” és bár pontos mértéket e tekintetben nem állapított meg, „az irányadó felső határát” négy napban, vagyis kilencvenhat órában szabta meg.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a Brogan és mások kontra Egyesült Királyság ügyben 1988. november 29-én hozott ítéletében a Bíróság nem tette magáévá a(z Emberi Jogok Európai) Bizottság(ának) álláspontját, amikor az a saját gyakorlatát úgy foglalta össze, hogy rendes bűncselekmények esetében négy nap, kivételes ügyekben öt nap is összeegyeztethető a haladéktalanság követelményeivel (57. §). A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy „amikor a »haladéktalanság« fogalmát értelmezik és alkalmazzák, akkor csak nagyon kis mértékben lehet rugalmasságot tanúsítani. (Lásd 59. §) A Bíróság szemében még a vitatott négy időszak közül a legrövidebb, nevezetesen McFadden négy napig és hat óráig történő fogvatartása is túlmegy azon a szigorú határidőkön, amelyeket az 5. cikk (3) bekezdése még megenged. Elfogadhatatlan mértékben szélesítenénk ki a haladéktalanság nyilvánvaló jelentését, ha a jelen ügy jellemzőit olyan súllyal vennénk figyelembe, mely így elegendő ahhoz, hogy igazolhasson egy ilyen hosszú fogvatartást, anélkül, hogy az illető bíró vagy bírói hatáskörrel felruházott más tisztviselő előtt megjelenhetne. (...) Az a vitathatatlan tény, hogy a kérdéses szabadság megvonásokat legitim cél inspirálta, jelesül, hogy védjék a közösséget, mint egész a terrorizmussal szemben, az nem elegendő az 5. cikk (3) bekezdés pontos követelményei tiszteletben tartásának biztosításához” (62. §). Ha tehát a százkét órás – bírói kontroll nélküli – fogvatartást még a terrorizmus elleni harc összefüggéseiben sem tudta elfogadni a Bíróság, úgy nyilvánvalóan százhusz órát sem fog elfogadni a terrorizmus, és a fortiori nem fog a terrorizmus veszélyességét el nem érő bűncselekmények esetén.

Az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a Brogan és mások kontra Egyesült Királyság ügyben kifejtettekhez a Bíróság azóta is ragaszkodott, azt irányadónak tekintette.

Az Alkotmánybíróság ebből kiindulva a Be. 554/G. § első mondatát illetően megállapította, hogy az nem tesz eleget sem az Egyezmény, sem a Bíróság gyakorlatából levont követelményeknek, sem az Alkotmány felhívott rendelkezéseinek, több okból. Egyrészt, mert a kirívóan hosszú ideig tartó őrizetbe vétel teljes mértékben az eljáró ügyész belátására van bízva, továbbá az elrendelésével szemben nincs semmilyen biztosíték, illetőleg garancia. „A megfelelő eljárási garanciák nélkül működő eljárásban sérelmet szenved a jogbiztonság. A jogállamiságból, ezen belül a jogbiztonságból következő követelmény, hogy a jogalkotó az eljárási szereplők jogait és kötelezettségeit hatékony biztosítékok mellett szabályozza. (...) Az Alkotmánybíróság már működése kezdetén rögzítette: »A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket« (...)” [62/2006. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2006, 697, 710.]. Mindez az Alkotmánybíróság szerint aránytalanul korlátozza a személyes szabadsághoz való alapjogot. Az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes rendelkezést megsemmisítette és erre tekintettel a további vizsgálatot az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] mellőzte.

- 7.2. Az indítványozók a védővel való kapcsolatfelvétel negyvennyolc órás – jogorvoslati lehetősége nélküli – megtiltását a védelemhez való [Egyezmény 6. cikk (3) bekezdés c) pont, Alkotmány 57. § (3) bekezdés], a tisztességes eljáráshoz fűződő [Egyezmény 6. cikk (3) bekezdés b) pont] és a jogorvoslatihoz való [Alkotmány 57. § (5) bekezdés] jogok sérelme miatt kifogásolták. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy az Alkotmány 57. § (3) bekezdése szerint a büntetőeljárás alá vont személyeket az eljárás minden szakaszában megilleti a védelem joga. A védelemhez való alkotmányos alapjog elsősorban a büntetőeljárás alá vont személy saját eljárási jogosítványaiiban és a védő igénybevételéhez való jogban, másrészt a védő jogállásában realizálódik. A védelemhez való jog, így a védelem funkciójának ellátása garanciális jelentőségű a büntetőjogi felelősség kérdésében hozott jogerős döntésig, amelynek meg kell felelnie az anyagi igazság jogállami követelményének (1320/B/1993. AB határozat, ABH 1995, 683, 685.). Az Alkotmánybíróság a védelemhez való joggal összefüggésben hangsúlyozta, hogy a védelemhez való jog csak

az elkerülhetetlenül szükséges és arányos mértékben, a lényeges tartalmat illetően pedig egyáltalán nem korlátozható [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44.; 22/1994. (IX. 8.) AB határozat, ABH 1994, 127, 130.; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91.]. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. 554/G. § második mondatával teljes mértékben az ügyész diszkrecionális jogkörébe utalt, a védelemhez való alkotmányos alapjogot korlátozó döntés, valamint az ez elleni jogorvoslat kizárása a Be. 554/G. § harmadik mondatában, a védelemhez való jog lényeges tartalmát korlátozza, ekként alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság utal a Bíróságnak a védelemhez való jogra és a védővel való intézkedésre vonatkozó joggyakorlatának a jelen ügy összefüggéseiben legfontosabbnak tekinthető elemeire, a legújabb joggyakorlatra figyelemmel, melyben komoly szerepet játszik a Salduz kontra Törökország ügyben hozott 2007. április 26-i ítéletének és a 2008. november 27-én már a Nagykamarában hozott ítéletének az értelmezése.

A Salduz kontra Törökország nagykamarai ítéletből az Alkotmánybíróság az alábbi §-okat emeli ki, kihagyva a Bíróság hivatkozásait saját korábbi „precedens”-eire:

„50. A Bíróság emlékeztet arra, hogy még ha a 6. cikknek az is az alapvető hivatása a büntetőjogban, hogy biztosítsa a méltányos eljárást egy illetékes »bíróság« előtt, amely dönt a felhozott »büntetőjogi vádak megalapozottságát« illetően, ebből nem következik, hogy érdektelenséget mutatna a bírósági eljárás előtti fázisokat illetően. Így a 6. cikk – különösen annak 3. §-a – szerepet játszhat az alapügyben eljáró bíróhoz fordulás előtt is, ha – és abban a mértékben, amennyiben – félő, hogy eredeti figyelmen kívül hagyása az eljárás méltányosságán súlyos csorbát ejtene. (...)”

„52. Egy tagállami jogalkotás a rendőrségi kihallgatás kezdeti szakaszában a terhelt magatartásához olyan következményeket kapcsolhat, amelyek meghatározóak az egész későbbi büntető eljárásban a védelem kilátásait illetően. Ilyen esetben, a 6. cikk alapvetően azt követeli, hogy a terhelt részesülhessen ügyvédi segítségben a rendőrségi eljárás első stádiumaitól kezdve. Ez a jog, amelyet az Egyezmény nem mond ugyan ki kifejezetten, mindazonáltal korlátozások alá vethető, érvényes indokok alapján. Ebből következik tehát, hogy minden egyes esetben, amikor dönteni kell arról, hogy a vitatott korlátozás igazolható-e, és ha igen, úgy az eljárás egészének fényében nézve, megfosztotta-e vagy sem a vádlottat a méltányos eljárástól, hiszen még egy igazolható cél is járhat ilyen hatással bizonyos körülmények között. (...)”

„54. A Bíróság hangsúlyozza a nyomozati szak jelentőségét a tárgyalás előkészítésében, abban a mértékben, amennyiben az ebben a fázisban összegyűjtött bizonyítékok meghatározzák azt a keretet, amelyben a tárgyalás során a felrótt bűncselekményt vizsgálják. (...) Ezzel párhuzamosan, a vádlott gyakran rendkívül sebezhető helyzetben van az eljárás ezen szakaszában, amelyet csak fokoz az a tény, hogy a büntetőeljárás joga egyre komplexebbé válik, különösen ami a bizonyítékok összegyűjtésére és felhasználására vonatkozó szabályokat illeti. A legtöbb esetben ezt a sebezhetőséget nem lehet adekvát módon másként kompenzálni, mint egy ügyvéd segítségével, akinek a feladata jelesül abban áll, hogy lépjen fel azért, hogy tartsák tiszteletben a vádlott jogát, hogy ne tegyen vallomást önmaga ellen. Ez a jog azt feltételezi, hogy egy büntető ügyben, a vádhatóság törekedjen arra, hogy álláspontját úgy alapozza meg, hogy nem folyamodik erőszakkal vagy nyomásgyakorlással, a vádlott akarata ellenére megszerzett bizonyítékokhoz. (...) Az ügyvéddel való azonnali kapcsolatfelvétel részét képezi azoknak az eljárási garanciáknak, amelyekre a Bíróság különösen figyel, amikor megvizsgálja, vajon egy eljárás lerontotta-e vagy sem annak a jognak a lényegét, hogy senki sem köteles hozzájárulni önmaga megvádolásához. (...)”

„55. E feltételek között a Bíróság úgy véli, ahhoz, hogy a méltányos tárgyaláshoz való jog, amelyet a 6. cikk 1. § rögzít, kellően »konkrét és tényleges« maradjon (vö. fenti 51. §) az kell, főszabályszerűen, hogy az ügyvéddel való kapcsolatfelvételt már a gyanúsított első kihallgatásán biztosítsák, hacsak nem bizonyítható, az adott eset egyedi körülményeinek fényében, hogy parancsoló okok állnak fenn e jog korlátozását illetően. De még akkor is, ha parancsoló okok kivételesen igazolhatják is, hogy megtagadják az ügyvédhez fordulást, egy ilyen korlátozás – akármilyen is az igazolása – nem ronthatja le már elfogadhatatlan módon a vádlottak a 6. cikkből fakadó jogait. (...) Elvben tehát helyrehozhatatlan kárt szenved a védelem joga, ha a rendőrségi kihallgatáson, egy ügyvéd által nyújtható segítség hiányában tett terhelő kijelentéseket arra használják, hogy megalapozzák az elítélést.”

A Salduz kontra Törökország ügyben kimondottakra az azóta eltelt időszakban többször kitért a Bíróság, a fenti paragrafusokat vagy szó szerint, vagy tömörítve idézve, majd egyes részleteket az újabb ügyek fényében vizsgálva, világosabbá tette az állam mozgásszabadságát és annak korlátait. Több esetben is utalt arra, hogy a védővel való kapcsolatfelvétel lehetőségét már az őrizetbevételtől kezdve biztosítani kell [lásd ebben az értelemben a Brusco kontra Franciaország ügyben hozott ítéletének 45. §-át, a Huseyn és mások kontra Azerbajdzsán ügyben hozott ítélet 171. §-át, a Shishkin kontra Oroszország ügyben 2011. július 7-én hozott ítélet 142. §-át]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság azt is figyelembe vette, hogy a Bíróság egyes esetekben – az esetek konkrét körülményeire tekintettel – mégsem állapította meg e vonatkozásban az Egyezmény sérelmét. [Lásd ebben az értelemben a Paskal

kontra Ukrajna ügyben 2011. szeptember 15-én hozott ítélet 77–79. §-át, a Rupa kontra Románia (No. 2) ügyben hozott 2011. július 19-ei ítélet 71. §-át.]

Az Alkotmánybíróság figyelemmel a Salduz kontra Törökország ügyben kimondottakra (és a Sapan kontra Törökország ügyben 2011. szeptember 21-én hozott ítélet 23. §-ára, a Gölünç kontra Törökország ügyben 2011. szeptember 20-án hozott ítélet 21–23. §-ára, a Mehmet Şerif Öner kontra Törökország ügyben 2011. szeptember 13-án hozott ítélet 21–22. §-ára, a Husseyn és mások kontra Azerbajdzsán ügyben hozott ítélet 171. §-ára, a Shishkin kontra Oroszország ügyben hozott ítélet 142–143. §-ára, a Paskal kontra Ukrajna ügyben hozott ítélet 77–79. §-ára, a Rupa kontra Románia ügyben hozott ítélet 71. §-ára, a Šebalj kontra Horvátország ügyben 2011. június 28-án hozott ítélet 260–263. §-ára, ahol a Bíróság megerősített és bizonyos árnyalatokat jobban kibontott) az alábbiakat állapította meg:

– biztos, hogy ütközik az Egyezmény 6. cikk (3) bekezdése c) pontjában foglaltakkal az, ha szisztematikusan akadályozzák az ügyvéddel való kapcsolattartást, különösen, ha az akadályoztatás nem más, mint egy adott jogszabály pontos végrehajtása;

– ha csak az első kihallgatás során nincs jelen az ügyvéd, az is aggályos az Egyezmény 6. cikk (3) bekezdés c) pontjának összefüggéseiben, de hogy meg is sértette-e, azt tulajdonképpen csak egy konkrét eljárás összes körülményei alapján lehet megállapítani, amelynek során meghatározó jelentősége van annak, hogy az ügyvéd nélkül tett nyilatkozatoknak mi a későbbi sorsa, a terhelt/vádolt később megerősítette vagy megtagadta-e, a nyilatkozatok milyen hatást gyakoroltak az illető büntető eljárásának végkimenetelére, történt-e az ügyvéd távollétében egyéb eljárási cselekmény. Jelentősége van a terhelt esetében, hogy laikus-e vagy jogászként eleve átlátja-e egy büntetőeljárás különböző szakaszainak jellemzőit;

– ugyancsak aggályos, ha őrizetbevételkor – kérése ellenére – a terhelt számára nem teszik lehetővé a védővel való kapcsolatfelvételt; sérelmét jelenti az Egyezmény 6. cikk (3) bekezdés c) pontjában foglaltakkal viszont az is, ha egyéb nemzetközi jogszabály eleve kötelezi az államot, hogy az őrizetbevétel során (illetve attól fogva) garantálni kell a terhelt számára az ügyvédi kapcsolattartást. [A Salduz ügyben (34. és 60. §) az ENSZ gyermekjogi egyezményére hivatkozott ebben az értelemben a Bíróság.]

Az indítvánnyal támadott szöveg tekintetében az Alkotmánybíróság – a Bíróság joggyakorlatára figyelemmel – nem tudta kimondani, hogy a Be. 554/G. § második mondata már eleve, végrehajtásától függetlenül, minden körülmény között sérelmét jelenti a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségnek. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a Be. 554/G. § második és harmadik mondatát az Alkotmány 57. § (3) és (5) bekezdésének megsértése miatt megsemmisítette. Az alkotmányellenesség megállapítására tekintettel az Alkotmánybíróság a további vizsgálatot az eddigi gyakorlatát követve [31/1991. (VI. 5.) AB határozat, ABH 1991, 133, 136.] mellőzte.

- 7.3. A Be. 554/J. § második mondata értelmében: „Ha a kihallgatásra az őrizet első negyvennyolc óráján belül kerül sor, a védő a kihallgatáson akkor is részt vehet, ha az ügyész az 554/G. § alapján a terhelt és a védő érintkezését megtiltotta.” Szoros tárgyi összefüggés okán az Alkotmánybíróság akkor semmisít meg indítvánnyal egyébként szövetszerűen nem támadott rendelkezéseket, ha azok például a megsemmisítés folytán alkalmazhatatlanná válnak [51/2010. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2010, 328, 343.; 109/2008. (IX. 26.) AB határozat, ABH 2008, 886, 918.], vagy a rendelkezés „visszautal” [35/2010. (III. 31.) AB határozat, ABH 2010, 273, 281.] az alkotmányellenesség miatt megsemmisített rendelkezésre [3/1992. (I. 23.) AB határozat, ABH 1992, 329, 330.; 26/1995. (V. 15.) AB határozat, ABH 1995, 123, 124.; 2/1998. (II. 4.) AB határozat, ABH 1998, 41, 46.; 16/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 140, 153.; 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75, 77.; 67/2006. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2006, 971, 978.]. Az Alkotmánybíróság ezért eddigi gyakorlatát követve a megsemmisített Be. 554/G. §-ára visszautaló Be. 554/J. § második mondatát is megsemmisítette.

8. A Legfelsőbb Bíróság elnöke az Egyezmény [5. cikk (2) bekezdés] által előírt haladéktalan tájékoztatás követelményének megsértését látja a Be. 554/J. § első mondatában, miszerint a kiemelt jelentőségű ügyben fogva lévő gyanúsítottat hetvenkét órán belül kell kihallgatni, hiszen a „Be. 179. § (2) bekezdése a kihallgatás időpontjához köti a gyanúsítás lényegének közlését”.

A Be. a XXVIII/A. Fejezetben szabályozza a kiemelt jelentőségű ügyekre vonatkozó speciális szabályokat. Az 554/A. § kifejezetten ki is mondja, hogy a kiemelt jelentőségű ügyben történő eljárás esetén a Be. rendelkezéseit az ebben a fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A Be.-nek a kiemelt jelentőségű ügyekben is alkalmazandó általános rendelkezései közé tartozik a kihallgatás azon szabálya is, miszerint a gyanúsítottal a kihallgatás elején közölni kell a gyanúsítás lényegét, az erre vonatkozó jogszabályok megjelölésével. A Be. az őrizetbe vétellel összefüggésben nem rendelkezik a tájékoztatási kötelezettségről, azt a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való

rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendelet 58. § (1) bekezdése tartalmazza. Eszerint a gyanúsított az őrizetbe vételekor tájékoztatást kap – egyebek mellett – a gyanúsítás alapjául szolgáló cselekmény lényegéről és az őrizetbe vételt megalapozó tényekről, körülményekről.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ezen rendelkezések biztosítják, hogy a gyanúsított az őrizetbe vételekor az Egyezmény 5. cikk (2) bekezdésében foglalt kellő tájékoztatást megkapja, ezért a Be. 554/J. § első mondata nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítványt elutasította. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy a büntetőeljárásban betöltött szerepe miatt ennek a kiemelkedő jelentőséggel bíró garanciális szabálynak – az Egyezménnyel való összhang követelményére tekintettel is – a jelenleginél magasabb, törvényi szintű szabályozása volna kívánatos.

9. Két indítványban is kezdeményezték a Tv. hatályba léptető [27. § (1) és (2) bekezdés] rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált, a jogállamisághoz fűződő jogbiztonság sérelme miatt. Az indítványozók szerint ugyanis azzal, hogy a Tv. a kihirdetését követő napon lépett hatályba és rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni rendelte, nem tett eleget a felkészüléshez szükséges kellő idő követelményének.

Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata szerint [48/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2001, 330.] az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvéből a jogalkotással szemben levezethető követelmény az, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy a jogalanyok számára legyen tényleges lehetőség arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani. Kellő időt kell hagyni a jogszabály címzettjeinek arra, hogy a jogszabály szövegét megismerhessék, és döntsenek arról, miként alkalmazkodnak az új jogi helyzethez. A kellő idő mértékének meghatározása a jogalkotó feladata, a jogszabály jellegét és a végrehajtáshoz szükséges felkészülési időt figyelembe véve. A jogszabály alkotmányellenessége csak a felkészülési idő jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető hiánya miatt állapítható meg. [7/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 45., 47.; 25/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 131, 132.; 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155, 156–159.; 57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 316, 324.; 43/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 188, 196.]

A jelen esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Tv. végrehajtására való felkészülésre lényegében egyáltalán nem állt rendelkezésre idő, ami súlyosan sérti a jogbiztonság alkotmányos követelményét. Bár az Alkotmánybíróság a Tv.-nyel összefüggésben nem talált olyan okot, ami a Tv. azonnali hatályba léptetését szükségessé tette volna és emiatt alkotmányellenességének megállapítása indokolt, azonban az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát követve az eljárását megszüntette. A Tv. ugyanis kizárólag módosító rendelkezéseket tartalmazott, amelyek beépültek a módosított jogszabályokba és ezáltal végrehajtottá váltak. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése értelmében a végrehajtottá vált rendelkezések a végrehajtottá válást követő napon hatályukat veszítik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint viszont „a nem hatályos jogszabály tekintetében nincs helye utólagos és elvont normakontroll eljárásnak, ha annak egyedüli eljárásjogi következménye – az alkotmányellenesség megállapítása esetén is – a jogszabály hatályvesztésének kimondása lehetne”. (1449/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 561, 564, 859.)

10. Az országgyűlési képviselő indítványozók szerint az Országgyűlés a Tv. megalkotása során számos olyan súlyú eljárási hibát követett el, amelyek megalapozzák a Tv. közjogi érvénytelenségét. Egyik kifogásuk szerint az „Országgyűlés házszabálysértő módon nem szavazott a T/3522/24. számú módosító indítványról”. Közjogi érvénytelenséget eredményező eljárási hibának minősítették az indítványozók, hogy az Országgyűlés zárószavazás előtti – érdemi – módosító indítványokról szavazott a T/3522/56. számú javaslat esetében. A Házszabály 107. § (1) bekezdésének megsértését az indítványozók olyan súlyú eljárási szabályszegésnek tartják, ami megalapozza a Tv. közjogi érvénytelenségét.

Az Abtv. 22. § (2) bekezdése szerint az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy az indítvány elbírálhatóságához a kérelemben három feltételnek kell együttesen fennállnia: az indítványozónak meg kell jelölnie a jogszabályt és annak azt a rendelkezését, amelyet az Alkotmány valamely konkrét rendelkezésébe ütközőnek tart, továbbá meg kell indokolnia, hogy az Alkotmány felhívott rendelkezését a megsemmisíteni kért jogszabályhely miatt és mennyiben sérti (440/B/1993. AB végzés, ABH 1993, 910.; 472/B/2000. AB végzés, ABH 2001, 1655.), továbbá határozott kérelmet kell előterjesztenie a megsemmisítésre.

Mivel az indítvány nem tartalmaz a megsemmisítésre vonatkozó határozott kérelmet, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány ebben a részében elbírálásra alkalmatlan, így azt az Ügyrend 29. § d) pontja alapján visszautasította.

Az indítvánnyal összefüggésben ugyanakkor az Alkotmánybíróság ismét szükségesnek tartja megjegyezni, hogy alkotmányossági szempontból nem fogadható el az a törvénykezdeményezési gyakorlat, melynek során a jogalanyok széles körét érintő, átfogó törvényeket nem a Kormány terjeszti elő a jogalkotásra előírt egyeztetési, véleménynyilvánítási előírások betartása mellett, hanem bizottsági, kormánypárti képviselői indítvány alapján fogadja el a parlament [lásd 8/2011. (II. 18.) AB határozat, ABK 2011. február, 68, 76–77.].

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Budapest, 2011. december 19.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a határozat rendelkező részével, azonban a rendelkező rész 1. pontjához az alábbi párhuzamos indokolást fűzöm. Álláspontom szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. § (9) bekezdése elsősorban az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében biztosított törvényes bíróhoz való jogot sérti.

1. Az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésében foglalt követelmény szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét törvény által létrehozott bíróság tárgyalja. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése (és az Alaptörvény XXVIII. cikke) pedig mindenki jogát biztosítja ahhoz, hogy az ellene emelt vádat törvény által felállított független és pártatlan bíróság bírálja el. A „törvény által felállított bíróságra” vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az alkotmánynak megfelelő általános illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum járjon el, és onnan az ügy csak kivételesen és alkotmányosan indokolt esetben legyen áttehető. Ennek megfelelően a bíróságok hatáskörét és illetékességét Magyarországon is eljárási törvények rendezik, és jogállami követelmény, hogy az e szabályok alapján hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírójától senki sem vonható el. Ezt az alkotmányos elvet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 11. § (1) bekezdése kifejezetten kimondja: „Senki sem vonható el törvényes bírójától.” A (2) bekezdés azt is világossá teszi, mit takar a „törvényes bíró” kifejezés. „(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend szerint kijelölt bíró.” Az ügyek kiosztásának rendjét meghatározott időtartamra és valamely egységes, objektív szempont alapján kell meghatározni, ilyennek minősül például a bűncselekmény elkövetésének helye, a terhelt lakóhelye, egyes bűncselekményfajták vagy a

bíróság illetékességi területének felosztása. Ettől csak az eljárási törvényekben írt esetekben (például a bíró kizárása miatt) vagy igazgatási úton a bíróság működése szempontjából fontos okból (például a bíró betegsége esetén) lehet eltérni.

Ezt az elvet követi egyébként a kései rendi kor magyarországi büntető törvénykezési gyakorlatát is kodifikáló, a bünvádi perrendtartásról szóló 1896:XXXIII. törvénycikk 29. §-a. Eszerint: „A kir. curia a felek bármelyikének indítványa alapján, vagy a bíróság előterjesztésére, a koronaügyész meghallgatása után, az illetékes helyett hasonló hatáskörű más bíróságot küld ki: 1. ha az illetékes bíróság kizárás okából (64–66. §) nem járhat el, vagy 2. ha az illetékes bíróságtól, vagy az e mellett közreműködésre hivatott esküdtektől részrehajlatlan eljárás és határozat nem várható. Más bíróságot küldhet ki a kir. curia a koronaügyész indítványa alapján akkor is, ha ezt a közbéke vagy a közbiztonság érdekében szükségesnek látja.” (Magyar Törvénytár, Franklin Társulat, Budapest, 1897, 1986. évi törvénycikkek, 137.) A régi „jogállami” felfogás szerint is tehát a bírói hatalom rendszerének intaktnak kell maradnia, amit azonban nem sért, ha a bűnüldözés szervezetének legfőbb közjogi reprezentánsa, a koronaügyész javaslatára, annak méltányolható érve hatására a királyi Kúria más eljáró bíróságot jelöl ki. Ennek is törvényben definiált okát kellett adni, ami ez volt: „a közbéke vagy közbiztonság érdeke”. Ez modern viszonyaink mellett lehet a gyors és hatékony bűnüldözéshez fűződő jogállami közérdek, aminek alapját az elhúzódo perек valószínűsítése adja.

Angyal Pál A Magyar Büntetőeljárásjog Tankönyve című munkája I. kötetének a rendkívüli illetékességre vonatkozó II. fejezetében írja, hogy a kir. Curia „oly esetekben, midőn az illetékesség általános szabályai szerint eljárni hivatott bíróságtól biztos és pártatlan ítékezés nem várható, ahelyett oly hasonló hatáskörű bíróság ruházandó fel az eljárás és ítékezés jogával, melynél a szükséges garanciák megvannak. Tekintettel arra, hogy a bíróküldés joga fontos alkotmányjogi érdekeket érint s főleg abból a szempontból, hogy az illetékes bíróságtól való elvonása az ügynek ne szolgálhasson önző egyéni, politikai vagy pártcélokat: különös biztosítékokkal kellett az intézményt körülvenni. E biztosítékok: 1. hogy a bíróküldés joga nem a kormányzati hatalomra, hanem a független bíróságra és ugyan kizárólag a kir. Curiára bízott (...) 2. hogy a bíróküldés feltételeit maga a törvény állapítja meg és végül 3. elrendelhetése mellőzhetetlen szükség eseteire szorítottatott. A bíróküldés csak a következő három esetben foghat helyt: 1. ha az illetékes bíróság kizárás okából nem járhat el, 2. ha az illetékes bíróságtól vagy az amellelt közreműködésre hivatott esküdtektől részrehajlatlan eljárás és határozat nem várható, és 3. ha a bíróküldés a közbéke vagy a közbiztonság érdekében szükségesnek mutatkozik.” (Angyal Pál: A Magyar Büntetőeljárásjog Tankönyve, Athenaeum, Budapest, 1915, 124.)

2. A törvényes bíróhoz való jogból tehát az következik, hogy a konkrét ügyben az általános eljárási szabályok szerint hatáskörrel rendelkező bíróság járhat el. Ez egyfelől azt jelenti, hogy konkrét ügyeket magasabb szintű bíróságok nem vonhatnak magukhoz. Ezért a rendszerváltozást követően, a jogállami követelményekhez való igazodás jegyében az Országgyűlés 1989-ben megszüntette a Legfelsőbb Bíróság első fokú hatáskörét büntetőügyekben (1989. évi XXVI. törvény) és ezzel összhangban hatályon kívül helyezte azt a Pp.-beli szabályt, amely szerint a Legfelsőbb Bíróság elnöke – hivatalból vagy a legfőbb ügyész javaslatára – kivételesen bármely bíróság bármely ügyét az eljárás bármely szakaszában a Legfelsőbb Bíróság hatáskörébe vonhatta. (1989. évi XLII. törvény) 1992-ben az Országgyűlés megszüntette azt a lehetőséget is, hogy a Legfelsőbb Bíróság másodfokon kivételesen bármely ügyet magához vonjon polgári és büntető eljárásban egyaránt. (1992. évi LXVIII. törvény, 1992. évi LXIX. törvény)
3. A törvényes bíróhoz való jogból azonban nemcsak az következik, hogy a magasabb szintű bíróságok nem vonhatnak el konkrét ügyet az egyébként illetékes bíróságtól, hanem az is, hogy más hatalmi ághoz tartozó tisztségviselők nem dönthetnek az eljáró bíróság kiválasztásáról. Jelen esetben a legfőbb ügyész törvényben foglalt szempontok nélküli diszkrecionális döntése alapján kerülhet egy-egy konkrét ügy az eljárási szabályok szerint illetékes bírósághoz képest más bírósághoz anélkül, hogy a legfőbb ügyész döntésével szemben bármiféle jogorvoslat biztosított volna.

A 3/2004. (II. 17.) AB határozat az ügyészséget önálló alkotmányos szervezatként határozta meg, amelynek vezetője akkor a parlament által interpellálható volt. 2010-ben a legfőbb ügyész kétharmaddal történő választását, megbízatásának kilenc évre történő meghosszabbítását és a parlamenti ellenőrzés legerősebb eszközének megszüntetését megvalósító alkotmánymódosítás abba az irányba tolta el az ügyészséget, hogy a független és pártatlan igazságszolgáltatás részévé váljon. Ebben a modellben az ügyészségnek ellensúlyt kellene képeznie a kormányzati büntetőpolitikát megvalósító nyomozó hatósággal szemben. Magyarországon azonban nyilvánvalóan nem jött létre ez a modell. A szabályozás ugyanis nem teremtette meg annak garanciáit, hogy az ügyészség, a bírósághoz hasonlóan valóban független igazságszolgáltatási szervként járjon el. Az ügyészi rendszer működése felett a nyilvánosság kontrollja nem érvényesülhet, az ügyészi függetlenség nem biztosított. Ez azt jelenti, hogy miközben a legfőbb ügyész státuszát érintő szabályokat a független igazságügyi szerv élén álló tisztségviselőkhöz igazították, az ügyészség a legfőbb ügyész utasítási és felügyeleti joga alapján működő szervezet maradt, amely továbbra is

elsősorban a végrehajtó hatalom büntetőpolitikájának a megvalósítója. Ezt juttatja kifejezésre az Alaptörvény 29. cikke is, amely szerint a „legfőbb ügyész és az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként az állam büntetőigényét érvényesíti”.

Ebben a jogi környezetben az a szabály, amely a közvádoló szerv vezetőjének jogot biztosít arra, hogy konkrét ügyeket vonjon el az eljárási szabályok alapján illetékes bíróságtól, sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből következő törvényes bíróhoz való jogot. A Be. 17. § (9) bekezdése megalkotásának a célja egyes bíróságok túlterheltségének csökkentése, az ügyek ésszerű időn belül történő elbírálásának biztosítása volt. Ennek az egyébként legitim célnak az elérésére azonban a jogalkotó rendelkezésére állnak az alkotmányos jogokat nem csorbító eszközök is. Ilyen például az a Be. 20/A. §-ában foglalt szabály, amely az egyenlőbb ügyteherelosztás és a büntetőeljárások ésszerű időn belüli befejezése érdekében a Legfelsőbb Bíróság számára biztosítja a bírókijelölés jogát, ahogyan tette ezt már a bünvádi perrendtartás is.

Budapest, 2011. december 19.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

A határozat rendelkező részével egyetértek, két kérdésben azonban eltér a véleményem a többségi határozat indoklásától.

1. Az egyik kérdés az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: Egyezmény) és vele az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) joggyakorlatának státusa a magyar alkotmányjogban, közelebbről az Alkotmánybíróság gyakorlatában.

A határozat rendelkező részének több pontja tartalmazza az „alkotmányellenes és nemzetközi szerződésbe ütközik” kifejezést, ami pontosan mutatja, hogy a határozat egyszerre végzi el a vizsgált törvényhelyek alkotmányellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát, ahol a „nemzetközi szerződés” természetesen az Egyezmény.

A nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata az Alkotmánybíróság különleges hatásköre. Különleges egyrészt, mert indítványozására csak szűk privilegizált kör jogosult [az Abtv. 21. § (3) bekezdése alapján]. Másrészt, mert nem közvetlenül az Alkotmányon alapul – ilyen hatáskört az Alkotmány 32/A. §-a külön nem ismer, ezért a törvény által az Alkotmánybíróság hatáskörébe utalt egyéb kérdésnek tekintendő –, de különleges azért is, mert a nemzetközi szerződésbe ütközés másodfokú alkotmányellenesség: a nemzetközi szerződéssel ellentétes norma magában véve nem alkotmányellenes. Alkotmányellenesség az teszi, hogy az Alkotmány 7. § (1) bekezdésében foglalt *pacta sunt servanda* alkotmányos szabályát sérti, amely előírja a nemzetközi szerződések tiszteletben tartását. Itt tehát nincs materiális alkotmányellenesség: az alkotmányellenesség oka, hogy az Alkotmány tilalma ellenére egy norma ellentétes valamely érvényes nemzetközi szerződéssel (vagyis a szerződés normájával), de nincs tartalmi ellentétben az Alkotmánnyal. Az alkotmányellenesség tehát másodfokú, abban az értelemben, hogy két tartalmában nem alkotmányellenes norma összeütközése vezet az alkotmányellenességhez. Ilyen eset leggyakrabban a jogforrási hierarchia megsértésekor fordul elő [12/2011. (III. 23.) AB határozat, ABK 2011. március, 187, 190.; 37/2006. (IX. 20.) AB határozat, ABH 2006, 480, 485.].

Ezért az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a nemzetközi szerződésbe ütközés miatt megsemmisített normák elsőfokú alkotmányellenességét nem lehetett volna megállapítani [így pl.: 1/2011. (I. 14.) AB határozat, ABK 2011. január 3, 7.; 99/2008. (VII. 3.) AB határozat, ABH 2008, 844.].

Az Egyezmény több szempontból is sajátos nemzetközi szerződés, elsősorban azért, mert anyagi jogi szabályai nagyrészt alkotmányjogi tárgyúak [pl.: 1/2011. (I. 14.) AB határozat ABK 2011. január, 3, 7.; 4/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 41, 48–54.]. Az Egyezménybe ütköző normák tipikusan emiatt közvetlenül – tehát nem másodfokúan – is alkotmányellenesek. Ha egy norma alkotmányellenes, legtöbbször az Egyezménybe is ütközik és megfordítva: az Egyezménybe ütköző norma egyben alkotmányellenes. Az Alkotmánybíróságnak tehát el kell döntenie, a kétféle alkotmányjogi mérce közül melyikre alapozza érvelését. Ez esetünkben annál inkább szükséges, mert az indítványok – különösen a Legfelsőbb Bíróság elnökéé – egyszerre állítják a kifogásolt normák elsőfokú alkotmányellenességét és az Egyezménybe ütközését (utóbbit a Bíróság gyakorlatával bőven megerősítve). Az Alkotmánybíróság pedig kétszeres alkotmányellenességet nem ismerhet.

A határozat nem foglal állást arról, hogy melyik a megsemmisítés alapjául szolgáló alkotmányos mérce, hiszen azt mindkettőre nézve megállapítja. Az Alkotmánybíróságnak alkotmányjogi kérdésekben hozott határozatát az Alkotmányra kell alapítania: ha egy norma alkotmányellenes, a nemzetközi szerződésbe (az Egyezménybe) ütközés vizsgálata szükségtelen. Ez csak akkor jöhet szóba, ha a vizsgált norma nem (elsőfokúan) alkotmányellenes, vagy az alkotmányellenesség vizsgálatára, indítvány hiányában, nincs lehetőség.

Az Alkotmány elsőbbségének elve, amely szerint minden jogi norma érvényességének alapja (nem „forrása”) az Alkotmány, szintén oda vezet, hogy a jogrendszer normáinak alkotmányellenessége csakis az Alkotmány alapján mondható ki. Ennek az elvnek felel meg az Alkotmánybíróság gyakorlata, amely szerint nemzetközi szerződések – és a szerződéseket kihirdető törvények – lehetnek alkotmányellenesek. Eszerint a magyar jogrendszerben a nemzetközi szerződések nem állnak egy szinten az Alkotmánnyal. Ennek legfőbb indoka, hogy a magyar jogrendszerben a nemzetközi szerződések érvényessége és alkalmazhatósága maguk is az Alkotmányon alapulnak. Az Egyezmény, nemzetközi szerződés lévén, az Alkotmány alatti jogforrás (ha egyáltalán, amit vitatok, a magyar jogrendszerben közvetlenül alkalmazható nemzetközi szerződés lenne). Az Egyezmény egyes államokban, melyeknek alkotmányai különböző okokból nem tartalmaznak alapjogi katalógust, betölthet alkotmánypótló vagy helyettesítő, esetleg kiegészítő szerepet. Nevezetes példa erre Nagy-Britannia és az 1998-as Human Rights Act, ahol az Egyezmény valóban helyettesíti, írott alkotmány hiányában az alkotmányos jogok kartáját. Érdemes azonban emlékeztetni arra, hogy ezekben az esetekben nem az Egyezmény, hanem az egyes államok alkotmánya (illetve alkotmányos törvénye) alapján, vagyis adopciónal, lett az Egyezmény az állam alapjogi katalógusa. Ezekben az esetekben az Egyezmény alkotmányos státusa az alkotmányon alapul; ráadásul a Bíróság értelmezése ugyan fontos az Egyezmény, mint alkotmányos szabály értelmezésében és alkalmazásában, de szigorúan véve nem kötelező. Egyébként is, könnyen előfordulhat, hogy a nemzeti bíróságoknak a Bíróság által még el nem döntött értelmezési kérdésben kell állást foglalniuk.

Ennek következtében az Egyezmény tartalmi alkotmányjogi kérdésekben (az elsőfokú alkotmányellenesség kérdésében) nem köti az Alkotmánybíróságot. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányértelmezését és érvelését nem alapíthatja a Bíróság gyakorlatára; ez utóbbi fontos inspiráció az Alkotmány értelmezésében, de a Bíróság gyakorlata nem kötelező az Alkotmánybíróságra és nincs olyan döntés-meghatározó ereje, mint saját precedenseinek és alkotmányjogi érvekészletének.

Az előbbi állítás nem tagadja az Egyezmény, és kivált a Bíróság joggyakorlatának kimagasló jelentőségét az Alkotmány értelmezésében. A Bíróság gyakorlatának figyelembe vétele mindenképpen szükséges az alkotmányértelmezés helyességének ellenőrzéséhez. Ha az Alkotmánybíróság az Egyezményben szabályozott kérdésben a Bíróság értelmezési gyakorlatától eltérő alkotmányjogi következtetésre jut, feltétlenül újra meg kell fontolnia értelmezése eredményét (de nem kell feltétlenül mindenben követnie a Bíróság gyakorlatát). Az Egyezménytől és még inkább a Bíróság gyakorlatától különböző értelmezési eredmény tehát további kontrollt és ismételt megerősítést kíván, de követése alkotmányjogilag nem kötelező.

2. A másik kérdés a Be. 17. § (9) bekezdése alkotmányellenességének megalapozása. A törvényhely, amely a kiemelt büntetőügyekben lehetővé teszi a Legfőbb Ügyész számára az illetékes bíróság kiválasztását, szerintem a törvényes bíróhoz való jog sérelme miatt ütközik az Alkotmány 57. § (1) bekezdésébe.

A törvényes bíróhoz való joggal eddig az Alkotmánybíróság keveset foglalkozott – talán mert nem volt (még rá) alkalom [lásd mégis: 191/B/1996. AB határozat, ABH 1997, 629, 630.; 6/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. A vizsgált büntetőeljárás szabály alkotmányellenessége azonban a legmeggyőzőbben ennek alapján igazolható. A törvényes bíró szabályát egyébként a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi. tv.) 11. § (1)–(2) bekezdése kifejezetten tartalmazza. Alkotmányos alapja az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében található: „[a] Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, (...) a törvény által felállított független és pártatlan bíróság (...) bírálja el”. Az Alkotmány a törvényes bíróhoz való jogot biztosítja büntető ügyekben is – nyilván az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikke nyomán. A törvényes bíróhoz való jog másik alapját is az Alkotmány 57. § (1) bekezdése tartalmazza. Eszerint „a bíróság előtt mindenki egyenlő”. A két rendelkezés együttolvasásából megállapítható, hogy a „törvényben felállított bíróság” előtt kell egyenlőnek lennie mindenkinek, aki vádlottként (vagy peres félként) a bírósággal kapcsolatba kerül.

Alapvető jelentőségű itt a „bíróság” fogalmának pontosítása. A törvényben felállított bíróság egyik, a jogszolgáltatásban alapvető jelentése a perbíróság: minden egyes peres (esetünkben büntető) ügyben lennie kell a jogvita elbírálására törvényben előre meghatározott hatásköri, illetékességi és ügyelosztási szabályok szerint megállapítható, az ügghöz rendelt perbíróságnak. [A büntető ügy is jogvita: azzá teszi az ártatlanság – azaz: a nem-bűnösség – vélelme, amely szerint minden bűncselekménnyel vádolt bűnössége ex lege tagadtatik. Ezért minden büntető ügy kötelezően jogvita: döntés a vádlott bűnösségét állító és (ex constitutione) tagadó állítás helyességéről.]

A törvényes bíróhoz való jog másik alapja, hogy a bírák is egyenlők: minden bíró, akire a törvény döntési kötelezettséget ró, egyenlően képes a jogvita eldöntésére. A törvényes bíró alkotmányos elve szerint tehát bíró és ügy egymáshoz rendelése csak előre meghatározott általános szabályok alkalmazásával [Bszi. tv. 11. § (2) bekezdése alapján] történhet: így sem a bíró, sem a vádló, sem a vádlott, sem a peres fél nem befolyásolhatja a perbíróság létrejöttét. Kapcsolatuk így eleve – a bíraskodás modern eszméje szerint – személytelen és objektív.

E követelménynek nem felel meg az a szabály, amely illetékességi okká teszi a Legfőbb Ügyész döntésén alapuló vádemelést, mivel szükségképpen hiányzik az illetékes bíróság kiválasztását előre meghatározó általános szabály.

Budapest, 2011. december 19.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokolás 1. pontjához csatlakozom:

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós alkotmánybíró különvéleménye

A határozat 7. pontjában foglalt rendelkezéssel nem értek egyet. Álláspontom szerint sérti az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogot a Be. 195. § (1) és (2) bekezdésének szabályozása, aminek következtében jelentősen szűkült a nyomozás során hozott határozatok elleni panasz lehetősége.

1. A határozat indokolásának III/3. pontja megállapítja, hogy a Be. 195. § (1) és (2) bekezdése megváltoztatta a nyomozás során panasszal támadható határozatok körét. A korábbi szabályozástól eltérően, miszerint akire nézve a határozat rendelkezést tartalmazott, panasszal élhetett, a hatályos Be. 195. § (1) bekezdése tételesen felsorolja a panasszal kifogásolható határozatokat. Nevezetesen: akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság feljelentés elutasításáról, a nyomozás részbeni mellőzéséről, felfüggesztéséről, illetve megszüntetéséről, kényszerintézkedés elrendeléséről (VIII. Fejezet), további vagyoni jogok vagy érdekek korlátozásáról, valamint vagyoni jellegű kötelezettségek megállapításáról hozott határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz, a határozat ellen a közléstől

számított nyolc napon belül panasszal élhet. A feljelentő pedig nem élhet panasszal a feljelentés elutasítása miatt, ha a bűncselekménynek nem sértettje.

2. A Be. szabályozásának áttekintése és elemzése eredményeképp megállapítható, hogy a módosítás – a Be. változatlanul hagyott és nem vitatott 196. § (3) bekezdésében kizárt eseteken túlmenően – olyan érdemi határozatok ügyészi, illetve felettes ügyészi felülvizsgálatának kötelezettségét szünteti meg, amelyeknél a jogorvoslathoz való alapjog lényege, a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.] a tisztességes eljárás részelemeit képező eljárási jogok alkotmányos védelmét biztosítja.

- 2.1. Ilyen határozatok különösen:

- az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság kizárásáról (Be. 32. §, 39. §), a szakértő kizárásáról (Be. 103. §), illetve a tolmács kizárásáról (Be. 114. §),
- a védőnek a kirendelés alóli felmentéséről [48. § (6) bekezdés],
- az ügyek egyesítéséről és elkülönítéséről

szóló döntések.

Álláspontom szerint az e tárgyban hozott határozatok felülvizsgálatára irányuló kezdeményezés kizárása a jogorvoslati jog szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti. Az eljárás „gyorsítása”, a nyomozás „ésszerű” tartama mint az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogállamiság normatív tartalmából és a tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető alkotmányos követelmény [ld. 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 254.] és a tisztességes eljárás más elemeinek összevetése alapján – a többségi döntéssel ellentétben – arra a következtetésre jutottam, hogy utóbbiaknak kell elsőbbséget biztosítani a jogorvoslati jog gyakorlása útján.

- 2.2. A hatóság tagjainak, valamint az eljárásban közreműködő szakértő, illetve tolmács kizárásának szabályai a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítékait jelenti. A határozat indokolása a III/7.2. pontban idézi a Bíróság Salduz kontra Törökország ügyben hozott nagykamarai ítéletének releváns megállapításait. A kizárási szabályok és a tisztességes eljáráshoz való jog összefüggésében is fontos, hogy a Bíróság gyakorlata szerint, még ha a 6. cikknek az is az alapvető hivatása a büntetőjogban, hogy biztosítsa a méltányos eljárást egy illetékes „bíróság” előtt, amely dönt a felhozott „büntetőjogi vádak megalapozottságát” illetően, ebből nem következik, hogy érdektelenséget mutatna a bírósági eljárás előtti fázisokat illetően. Így a 6. cikk – különösen annak 3. §-a – szerepet játszhat az alapügyben eljáró bíróhoz fordulás előtt is, ha – és abban a mértékben, amennyiben – féltő, hogy eredeti figyelmen kívül hagyása az eljárás méltányosságán súlyos csorbát ejtene (50. pont).

Az állam büntető igényének érvényesülésekor a tárgyilagos és az elfogulatlan eljárás, az elfogultság látszatának elkerülése – mint a tisztességes eljárás egyik lényeges eleme – a nyomozás során is olyan érdek, amelynek törvényhozói elismerését jelentik az ügyész, a nyomozás során eljáró hatóságok, illetve már a nyomozás szakaszában a szakértő és a tolmács kizárási szabályai. Ezek nem csak az eljárás alá vont személy és védője helyzetében fontosak, hanem a bűncselekmény áldozatainak, a sértetteknek és képviselőiknek helyzetét is meghatározzák.

- 2.3. A védő kirendelésére és felmentésére vonatkozó szabályozás alapvető – és alig túlbecsülhető – jelentőségű a védelemhez való jog szempontjából. A Be. a kirendelés, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény pedig a kirendelt védő felmentése tekintetében széles körű mérlegelési lehetőséget ad az eljáró hatóságoknak [34. § (3) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság és a Bíróság következetes gyakorlata szerint megkívánt hatékony, valós, reális védelemhez való jog érvényesülésének garanciája a jogorvoslathoz való jog mind a büntetőeljárás alá vont személy, mind pedig a védő tekintetében.
- 2.4. Az ügyek egyesítése és elkülönítése tárgyában hozott nyomozási és ügyészi határozatok mind a büntetőeljárás alá vont, mint pedig a bűncselekmény sértettje helyzetére is kiható döntések, amelyek nem csupán eljárási, hanem büntető anyagi jogi következményei is lehetnek (halmazat, halmazati büntetés). E döntések megalapozottsága vagy önkényessége szintén egyik elem lehet annak megítélésében, hogy a büntető igény érvényesítése tisztességesnek tekinthető-e vagy sem. Ezért e döntések felülvizsgálatát kezdeményező jogorvoslathoz való jog korlátozása – a panasz rövid időn belül történő elbírálásának előírása mellett [Be. 195. § (3)–(4) bekezdés] – sem szükségesnek, sem pedig arányosnak nem tekinthető.

3. Összegezve: Az Alkotmánybíróságnak a Be. 195. § (1) és (2) bekezdését, a rendelkezések alkotmányellenessége miatt meg kellett volna semmisítenie. E megsemmisítés időpontját pro futuro úgy kellett volna megállapítani, hogy a törvényalkotónak legyen ideje az eljárás gyorsítása mellett az alkotmányossági szempontok érvényesítésére is akkor, amikor a nyomozás során széles körben biztosított panasz lehetőségét szűkíteni kívánja.

Budapest, 2011. december 19.

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ában biztosított jogköröm alapján a következő különvéleményt csatolom a többségi határozathoz:

Az elfogadott határozat rendelkező részének 1–6. pontjaival nem értek egyet. Álláspontom szerint a büntetőeljárásról szóló törvény (a továbbiakban: Be.) módosított rendelkezései alkotmányosságának vizsgálata során az eljárási kódex új szakaszainak szakjogi igényű, a törvény egyéb rendelkezéseivel történő összehasonlító és az új szabályozásnak az eljárás egészére, illetőleg az eljárás egyes szereplőinek perbeli helyzetére gyakorolt tényleges hatását is feltáró elemzés nem mellőzhető.

A Be. megsemmisített egyes rendelkezéseinek Alkotmánnyal való összhangjával kapcsolatban álláspontomat az alábbiak szerint foglalom össze.

1. A Be. 17. § (9) bekezdése „[Az eljárásra kiemelt ügyekben (Be. 554/B. §) az a bíróság is illetékes, ahol az ügyész – a legfőbb ügyész döntése alapján – az eljárás ésszerű időn belül való illetve soron kívüli elbírálásának biztosítása végett vádat emel.]” az általános és speciális illetékességi szabályok közé egy új, kizárólag a kiemelt jelentőségű ügyek esetében alkalmazandó illetékességi szabályt fogalmaz meg.

Az Alkotmánybíróság által megsemmisített szabály – csakúgy, mint bármely más hatáskört, vagy illetékességet meghatározó norma – a bírósági hierarchiában azonos szinten elhelyezkedő, teljesen azonos módon felépülő és jogosítványokkal rendelkező, azonos eljárási szabályok szerint eljáró bíróságok közül jelöli ki azt a bíróságot, amelyik az ott emelt vád alapján a kiemelt ügyben eljár. Teszi pedig mindezt az eljárás ésszerű időn belüli, illetőleg soron kívüli befejezése érdekében. A büntetőperes – napjainkban tapasztalható több éves – elhúzódásának a megakadályozása nem csupán közérdek, de a terheltnek is érdekében áll. Vitán felül áll, hogy a vádlott számára az a kedvezőbb, ha nem áll hosszú évekig büntetőeljárás hatálya alatt. A szóban forgó ügyek ésszerű időn belül történő befejezésének biztosítása érdekében szükséges volt a Be. illetékességi szabályrendszerét úgy módosítani, hogy az igen jelentős terjedelmű és egyben kiemelt súlyú ügyek esetén lehetőség nyíljon a büntetőeljárás bírói szakaszának kevésbé leterhelt bíróságok előtt történő megindítására.

Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikke szerint „(m)indenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.” Az Európai Emberi Jogi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) több alkalommal elmarasztalta Magyarországot, mivel nem tett eleget az ésszerű időn belül történő tárgyalás követelményének. (Többek között a Czmarkó kontra Magyarország, Fejes kontra Magyarország, Miklós kontra Magyarország, Borsodi és Mások kontra Magyarország). A Bíróság megállapította, hogy az ügyekben az eljárások túlzottan hosszúak voltak, nem feleltek meg az „ésszerű idő” követelményének, és ezáltal megsértették az Egyezmény 6. cikkének 1. pontját.

A Be. 17. § (9) bekezdésének beiktatása éppen ezen nemzetközi követelménynek való megfelelést is hivatott szolgálni, valamint a terheltek részéről annak a jogos elvárásnak tesz eleget, hogy ne álljanak hosszú időn keresztül büntető eljárás hatálya alatt. Szolgálja továbbá azt a célt is, hogy a társadalomra kiemelten veszélyes és közérdeklődésre számot tartó bűnügyekben a soron kívüli eljárás törvényi követelményét biztosítsa. (Az Alkotmánybíróság a 14/2004. számú határozatában kifejtette, hogy az államnak a társadalommal szemben alkotmányos kötelezettsége a büntető igény késedelem nélküli érvényesítése.)

A Magyar Köztársaságban minden bíró személyében független és nem utasítható, döntését a jogszabályok és a legjobb szakmai meggyőződése alapján hozza meg. Megítélésem szerint a jelen határozat azon megállapításán keresztül, miszerint a szóban forgó illetékességi szabály a „pártatlanság látszatával” kapcsolatosan jogos kételyeket ébreszt, az Alkotmánybíróság azt jelentette ki elvi érveléssel, hogy a bírák nem függetlenek, azaz – a büntetőjogi főkérdések tekintetében – esély van arra, hogy más-más döntés szülessen attól függően, hogy melyik bíróságon emel vádat az ügyész.

Az ügyész eleve csupán arról dönthet kiemelt ügyben, hogy melyik bíróságon emel vádat, az eljáró bíró személyének kiválasztása azonban az adott bíróság szakmai vezetőjének belső igazgatási feladata. Az eljárási kódex egyébiránt számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely – garanciális szabályként – éppen a „pártatlanság látszatát” erősíti. Mind a terhelt, mind pedig a védő az eljárás bármely szakaszában, bármely, az ügyben eljáró hatóság, avagy annak tagja ellen elfogultságra hivatkozással kizárási indítványt terjeszthet elő.

A vádhatóság azon joga, hogy a büntetőper helyét (földrajzilag) meghatározza, a fegyverek egyenlőségének elvét álláspontom szerint nem sérti. Ez a jog önmagában a büntetőper érdemét egyáltalán nem befolyásolja. A támadott illetékességi szabály érdemben nem enged többet a vádhatóságnak, mint a védelemnek. A fegyverek egyenlőségének elvét csak olyan eljárásjogi szabály sérti, amely az ügyész számára több jogot biztosít olyan sarkalatos eljárásjogi kérdések tekintetében, amelyek érdemben befolyásolják a bizonyítást, az eljárás végkimenetelét.

A hatáskörre, illetőleg illetékességre vonatkozó szabályok azonban a perbeli szereplők jogai és érdekei szempontjából közömbös, bárminemű – a büntetőjogi fő kérdések szempontjából – érdemi hatás kifejtésére alkalmatlan rendelkezések. Ebből fakadóan a fegyveregyenlőség elve az alkotmányossági vizsgálat során szempontként fel sem merülhet.

Az új illetékességi szabály alkotmányossági vizsgálatát az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében, valamint az egyezmény 6. cikk 1. pontjában megjelenő törvényes bíróhoz való jog szempontjából lenne is indokolt elvégezni. Az illetékességi szabályokra vonatkozó hazai alkotmánybírói gyakorlat híján külföldi jogállami megoldások is figyelembe vehetők. A külföldi közjogi rendszereket alaposan vizsgálva azon országok esetében, melyekben az ügyészség az igazságszolgáltatás hatalmi ágához tartozó, önálló és független szervezet (pl. Németország, Svédország, Dánia), az alábbi következtetésre lehet jutni: az ügyészség számára alkotmányosan biztosított, hogy a törvényben meghatározott feltételek esetén a hatásköri és illetékességi főszabálytól eltérő bírósághoz nyújtsa be a vádiratot. Ilyen törvényben meghatározott feltételre példaként szolgál másik alkotmányos követelmény érvényesítése, így a büntetőügy ésszerű határidőn belül történő befejezése, vagy az eljárás során különleges szakértelem biztosítása.

Magyarországon az Alkotmánybíróság 3/2004. (II. 17.) számú határozatában kimondta, hogy az ügyészség önálló és független alkotmányos szerv. Az ügyészi szervezetet érintő, időközben hatályba lépett törvénymódosítások megerősítették az ügyészség független közjogi státuszát. Az ügyészség büntetőeljárásban betöltött szerepe a szervezet közjogi státuszának megfelelően alakult hazánkban. Az ügyész a büntetőeljárásban nem „sikerorientált” nem a „vád védője”. Feladata, hogy a büntetőeljárás egészében biztosítsa, hogy az eljárási cselekményeket a törvénynek megfelelően végezzék [Be. 28. § (4) bekezdés], illetőleg az ügyész kötelessége, hogy mind a terheltet terhelő és mentő, mind a büntetőjogi felelősséget súlyosító és enyhítő körülményeket az eljárás minden szakaszában figyelembe vegye [Be. 28. § (1) bekezdés]. Az ügyész a nyomozó hatóság intézkedései ellen bejelentett panaszokat törvényességi szempontból bírálja el és törvénysértés esetén megváltoztatja [Be. 28. § (4) bekezdés c) pont]. Az ügyész számára biztosított lehetőség és egyben kötelezettség, hogy pl. a bíróság által elkövetett törvénysértés esetén a vádlott javára jelentsen be fellebbezést [Be. 324. § (2) bekezdés]. Magyarországon az ügyész felelőssége és kötelessége ebből következően nem az elítélés sikerére való törekvés, hanem a büntetőeljárás törvényességének biztosítása.

A rendszerváltozást követően egészen 2003-ig a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény 26. §-a az ügyész számára biztosította azt a jogot, hogy az egyébként helyi bíróság hatáskörébe tartozó bűncselekmények miatt folytatott eljárásban az ügy kiemelt jelentőségére tekintettel a megyei bíróság előtt emeljen vádat. Ebben az esetben az ügyész vádemelése alapozta meg a megyei bíróság hatáskörét. A szabályozást számos közérdeklődésre kiemelten számot tartó bűnügyekben alkalmazták, így többek között a Kordax Rt., a Concordia, az Agrár Innovációs Kht., a Varga féle számlagyár, a Globex, stb. ügyekben. A szabályozás alkotmányellenessége nem merült fel a jogállami

Magyarországon, ugyanakkor ezen hatásköri – illetékességi szabálynak köszönhetően a bűnügyi igazságszolgáltatás az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében meghatározott követelménynek eleget téve képes volt biztosítani ezen ügyek ésszerű időn belül történő befejezését.

A Bíróság eddigi ítélkezése során nem marasztalt el egyetlen államot sem azért, mert a hazai szabályozás az ügyészt az általános illetékességi szabály által kijelölt bírósághoz képest más, azonos szintű, azonos hatáskörű bíróságon történő vádemelésre jogosítja. A határozatban megjelölt bírósági döntések nem azt állapították meg, hogy az adott ország illetékességi szabályai megsértették volna az Egyezmény bármely cikkét. [A Bulut kontra Ausztria ügyben a Bíróság az Egyezmény 6. cikke 1. pontjának megsértését állapította meg, mert a legfőbb ügyész olyan észrevételeket, indítványt nyújtott be a Legfelsőbb Bíróságnak, amelyeket a védelemmel nem közöltek. A Brogan kontra Egyesült Királyság ügyben pedig azért történt marasztalás, mert a terhelteket ügyvéd jelenléte nélkül akarták kihallgatni. A Mežnarič kontra Horvátország ügyben a Bíróság megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. pontjának megsértését, mert a panaszos ügyét olyan bírói testület látta el, amelynek tagja volt az a bíró is aki az alperest mint ügyvéd képviselte. A DMD GROUP a.s. kontra Szlovákia ügyben a Bíróság megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. pontjának megsértését, mert az újonnan kinevezett bíróság elnöke az ügyet átszignálta magára, és döntött az ügyben. A Coëme és mások kontra Belgium ügyben a Bíróság megállapította az Egyezmény 6. cikke 1. pontjának megsértését, mert Coëme úr vonatkozásában nem alkották meg az Alkotmány 103. cikke alapján a miniszterekkel szemben felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságáról határozó eljárást szabályozó végrehajtási törvényt, és így megfosztották őt a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogtól.]

Az 1997. évi LXVI törvény 33/A. § (1) bekezdése alapján (2011. január 7. napjától hatályos) a Legfelsőbb Bíróság az OIT elnökének indítványára az ügy elbírálására az illetékes bíróság helyett kivételesen más, azonos hatáskörű bíróságot jelölhet ki, ha az ügy vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével. Álláspontom szerint a legfőbb ügyész Be. 17. § (9) bekezdésében szereplő jogosítványa ugyanúgy alkotmányos, mint az OIT. elnökének fentiekben ismertetett jogköre.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel álláspontom szerint a Be. 17. § (9) bekezdése sem a bírói függetlenséget, sem pedig a fegyverek egyenlőségének elvét nem sérti, az Alkotmánnyal összhangban áll, valamint nem ütközik nemzetközi szerződésbe.

2. Az elfogadott határozat rendelkező részének 2. pontjaival sem értek egyet

A Be. 96. § (1) bekezdésének utolsó mondata, miszerint „Ha az e törvényben meghatározott feladata másként nem teljesíthető, a bíróság az ügyész, valamint a hatóság a tanú egyes, a feladat ellátásához szükséges személyi adatai zárt kezelését mellőzi” nem alkotmányellenes.

A büntetőeljárás alá vont személy tisztességes eljáráshoz való joga és a védelemhez való jog szempontjából lényeges, hogy a tanú adatainak zárt kezelése ne korlátozza a terhelt és a védő alapvető eljárási jogainak érvényesülését. A nyomozó hatóság a nyomozás során történő gyanúsított kihallgatás alkalmával, az ügyészség pedig a vádiratban – az eljárás tárgyát képező bűncselekmény típusától függően – bizonyos esetekben kénytelen megjelölni olyan személyes adatokat, amelyek zártan történő kezelését a tanú egyébként kérte. Amennyiben ezt nem tehetné, úgy a terhelt azon joga sérülne döntően, hogy a terhére rótt bűncselekmény mibenlétét, a pontos és teljes történeti tényállást megismerje. Ha pedig a bűncselekmény jogi minősítése, illetőleg a védekezés iránya szempontjából lényeges adatokat a terhelt és védője nem ismerheti meg, a védekezés jogához való alapvető jog csorbulna. Az adott esetben ártatlan terhelt értelemszerűen nincs abban a helyzetben, hogy a nyomozó hatóság állításait cáfolja, azaz eredménnyel védekezzen, ha nem ismerheti meg azon sarkalatos kérdéseket, miszerint kinek a sérelmére elkövetett cselekmény elkövetésével gyanúsítják, azt a cselekményt hol követték el, a sértett milyen idős (nemi erkölcs elleni bűncselekmény esetén például).

Az állam alkotmányos kötelezettsége az állami büntetőigény érvényesítése. Ebből a szempontból lényeges, hogy az ügyész által benyújtott vád törvényes legyen. Amennyiben az ügyész nem mellőzheti a tanú személyes adatainak zárt kezelését, úgy a vádirat nem tartalmazhatja azokat a legszükségesebb adatokat, amelyeknek feltüntetése nélkül a vádirat nem lesz törvényes. Ilyen például az elkövetés helye (amely – ha a sértettet annak lakóhelyén bántalmazták – a sértett tanú lakóhelye is egyben), vagy a sértett tanú neve, illetve életkora. Megjegyzendő, hogy azokra a szélsőséges esetekre, ahol a tanú élete ténylegesen veszélyben van, a különösen védett tanú intézménye ad hatékony megoldást (Be. 97. §)

A fentiekben kifejtettekre tekintettel álláspontom szerint a Be. 96. § (1) bekezdésének utolsó mondata az Alkotmánnyal összhangban áll.

3. Az elfogadott határozat rendelkező részének 3. pontjával sem értek egyet.

Álláspontom szerint nem alkotmányellenes és nem ütközik nemzetközi szerződésbe a Be. 209. §. (1) bekezdésének „azzal, hogy a nyomozási bíró eljárásában köteles figyelemmel lennie a nyomozó hatóság és az ügyész speciális kizárólag a nyomozás során érvényesíthető, nyomozás taktikai szempontjaira, így különösen arra, hogy a gyanúsított és a védő a nyomozás adatait, tényeit és bizonyítékait csak a nyomozásra irányadó szabályok alapján ismerheti meg” szövegrésze.

A nyomozási bíró ülésére a bírósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni, azokkal az eltérésekkel, amelyeket a Be. IX. fejezet VI. címe tartalmaz. Ebből következően a nyomozási bíró ülése kontradiktórius bírósági eljárás, ahol az indítványt előterjesztő ügyész által becsatolt bizonyítékokat a gyanúsított és védő megismerheti, és azokkal szemben – az ülés kereti között – védekezést terjeszthet elő. Az ügyész döntési szabadsága annak eldöntése, hogy a nyomozás addig keletkezett iratai közül melyeket tart olyanoknak, amelyek az indítványt megalapozzák.

Azonban a nyomozási bíró feladata nem csak annak eldöntése a (az ülésen vagy ülésen kívül), hogy szükséges-e kényszerintézkedés alkalmazása a terhelttel szemben, hanem számtalan nyomozati cselekmény elvégzésére is kötelezi a törvény. Ebből adódik, hogy a nyomozási bíró nem csak bírói feladatokat lát el, hanem a nyomozás érdekeit is figyelembe kell vennie.

A Be. 209. § (1) bekezdésének módosítása tulajdonképpen azt szögezi le általános jelleggel, hogy a nyomozási bíró eljárása során köteles figyelemmel lenni az eljárási törvénynek a nyomozási adatok megismerésére vonatkozó szabályaira. Ezen utóbbi szabályok szerint a terhelt és védője csak a nyomozás befejezését követően (praktikusan az ún. iratismertetés során) ismerhetik meg a nyomozás iratait, azaz az eljárás tárgyát képező bűncselekményt alátámasztó bizonyítékokat (Be. 193. §.).

A nyomozás korábbi szakaszában tehát az iratokba nem tekinthetnek be, a terheltet nem érintő eljárási cselekményen (bizonyos kivételektől eltekintve) nem vehetnek részt. Ezen szabályok halmaza pedig azt a célt szolgálja, hogy a terhelt – idő előtt megismervén a nyomozó hatóság rendelkezésére álló bizonyítékokat – ne akadályozhassa a történeti tényállás felderítését, illetőleg az elkövető kilétének megállapítását és annak bizonyítékokkal való alátámasztását azáltal, hogy tanúkat – az idő előtt megismert nyomozási adatok fényében – befolyásolja, tárgyi bizonyítékokat eltüntet, helyszínen változtatásokat eszközöl. A támadott rendelkezés nem ír elő többet a nyomozási bíró számára, mint a fenti szabályok saját eljárása alatti figyelembevételét, amelyre egyébként is köteles.

A nyomozási bíró nem része az ítélezésnek, bűnösségi kérdéseket nem vizsgál és nem is vizsgálhat, csak és kizárólag lényegi eljárásjogi kérdések felől dönt. Ebből fakadóan a vád és az ítélezés elkülönülése alkotmányos elvnek (funkciómegosztás) sérelme álláspontom szerint fel sem merülhet, az fogalmilag kizárt.

Véleményem szerint a megsemmisített rendelkezés a pártatlan bírósághoz való joggal sem függ össze érdemben. A Be. 209. § (1) bekezdése ugyanis az eljárási kódex irat-megismerési szabályaira, azok külön figyelembevételére vonatkozik, ezen szabályok pedig az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság felé szintúgy kötelezettségeket állapítanak meg, tőlük tehát e tekintetben függetlenek.

A megsemmisített törvényhely „a nyomozó hatóság és az ügyész szempontjai...” szövegrészből még nem következik az, hogy a törvény a nyomozási bíró eljárásában a vádhatóságnak többletjogokat biztosítva a bírói függetlenség elvét sértené. Nincs másról szó ugyanis, minthogy a törvény a bizonyítékok nyomozati szakban történő megismerésére vonatkozó kógens szabályokat a nyomozási bíró eljárására is kiterjeszti, hiszen a nyomozási bíró is a nyomozati szak „szereplője”, az eljárás eredményességét ő sem veszélyeztetheti azáltal, hogy eljárása során lehetővé teszi a nyomozás kezdeti szakaszán valamely kulcsfontosságú bizonyíték terhelt általi megismerését.

Kiemelendő, hogy a nyomozási bírót Be. 21. § (3) bekezdés a) pontja kizárja a bíróság további eljárásából, amely garantálja a bírói függetlenség alkotmányos alapelveinek érvényesülését.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel álláspontom szerint a megsemmisített rendelkezés nem alkotmányellenes és nem ütközik nemzetközi szerződésbe.

4. Az elfogadott határozat rendelkező részének 4. pontjaival sem értek egyet. A Be. 532. § (1) bekezdése a terhelt távollétében lefolytatott eljárás lehetőségét terjeszti ki az ismert helyen lévő terheltre. Ezen „eljárásgyorsító” intézmény alkalmazása abban az esetben tekinthető az Alkotmánnyal összhangban állónak, ha alappal lehet következtetni arra, hogy a terhelt rosszhiszemű, az igazságszolgáltatás elkerülését célzó magatartására és utóbb lehetőség nyílik a „rendes” eljárási szabályok szerinti tárgyalásra (kivételesség, átmenetiség). A fenti kritériumokra a határozat is helyesen utal, álláspontom szerint azonban a megsemmisített rendelkezés azoknak maradéktalanul megfelel.

Mind a Be. 408. § (1) bekezdésének e) pontja, mind pedig az 538. § (7) bekezdése rögzíti, hogy a távollétes eljárást követően perújításnak van helye. (Ilyenkor az ügy kvázi előlről kezdődik, immáron a terhelt részvételével.) A külföldön

ismert helyen tartózkodó terhelt távollétében lefolytatott eljárás tehát csupán átmenetileg zárja le az adott bűnügyet, a terhelt ezen rendkívüli perorvoslat kezdeményezése útján elérheti, hogy ügye ismét az elsőfokú bíróság elé kerüljön. (Megjegyzendő, hogy a perújítás megengedhetőségének kérdésében való döntés során a bíróság ilyen esetben nem mérlegelhet, azaz amennyiben a terhelt kéri, úgy a perújítást el kell rendelni.)

Az eljárás nyomozati szakaszában, amint egy meghatározott személlyel szemben valamely bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja megállapítható, a nyomozó hatóságnak kötelessége az adott személyt gyanúsítottként kihallgatni. Ennek érdekében a hatóság az adott személyt megidézi (akár külföldről is). Ha a megidézett terhelt nem jelenik meg az idézés ellenére – és a nemzetközi elfogatóparancs kibocsátásának, vagy az eljárás átadásának nincs helye – lehetőség nyílik a büntetőeljárás terhelt távollétében történő lefolytatására. Ellenkező esetben, azaz, ha a gyanúsított megjelenik a nyomozó hatóság előtt, az ügyészség az „általános eljárási szabályok” szerint emel vádat.

Már önmagában abból a tényből, hogy a terhelt a szabályszerű idézés ellenére nem jelenik meg a nyomozó hatóság előtt, véleményem szerint csakis az a következtetés vonható le, hogy az eljárásban nem kíván részt venni, azaz ki akarja vonni magát a büntetőeljárás hatálya, illetőleg a felelősségre vonás alól. Magatartása tehát rosszhiszemű.

Fontos megjegyezni, hogy a vádiratot a bíróság kézbesíteni köteles a külföldön tartózkodó terhelt részére is, így a terhelt tudomást szerez a vádemelés tényéről, illetőleg a tárgyalás időpontjáról is. Lehetősége van arra – ha számára nem megfelelő a tárgyalás időpontja, de meg akar jelenni a tárgyaláson – hogy kérje a bíróságot, hogy más időpontra tűzze ki a tárgyalást. Arra is lehetősége van, hogy kérje, a bíróság távollétében folytassa le a tárgyalást. (Ha ezen lehetőségek közül a terhelt egyikkel sem él, véleményem szerint rosszhiszeműsége kétségtelen. A terhelt ezen rosszhiszemű magatartása nem eredményezheti azt, hogy a vele szemben indult büntetőeljárás megghiúsul, azaz az állam büntetőjogi igénye csorbul.)

A megsemmisített rendelkezés alapján – figyelemmel a Be. egyéb előírásaira is – külföldön, ismert helyen tartózkodó terhelt esetén az eljárás az ő távollétében csak akkor lett volna lefolytatható, ha egyértelműen nem akar részt venni a Magyarországon folyamatban lévő büntetőeljárásban (azaz rosszhiszemű.). Az irányadó garanciális szabályok szerint pedig, ha még az eljárás folyamán hazatér, úgy az eljárás a rendes szabályok szerint, az ő részvételével (szükség esetén a bizonyítás ismételt megnyitása mellett) folytatandó. A jogerős befejezést követő hazatérés esetén pedig a perújítás lehetősége ad megnyugtató garanciát a terhelt számára.

A megsemmisített rendelkezés ezért a jogintézménnyel szemben támasztott minden alkotmányos elvnek és kritériumnak maradéktalanul megfelel, és nem ütközik nemzetközi szerződésbe sem.

5. Az elfogadott határozat rendelkező részének 5–6. pontjaival sem értek egyet.

A Be. 554/G. § első mondata a bűnügyi őrizet tartamát – kiemelt jelentőségű ügyekben – 120 órára emeli.

Az őrizetbe vétel felől – ahogy korábban is – a nyomozó hatóság alaki döntéssel (határozat) határoz. Garanciális szabály, hogy ezen határozattal szemben jogorvoslattal lehet élni, amelyet az ügyész bírál el. A fenti tartam leteltét követően az őrizet a törvény erejénél fogva automatikusan megszűnik, hacsak a nyomozási bíró – ezen időintervallumon belül – nem döntött az előzetes letartóztatás, avagy a szabadon bocsátás felől. (Ebben az esetben ugyanis a bűnügyi őrizet a fenti határidőt megelőzően is már megszűnik.)

Szintén garanciális szabály, hogy a bűnügyi őrizetet az ügyész – amennyiben annak törvényi feltételei nem állnak fenn – köteles (szigorú fegyelmi felelősség terhe mellett) haladéktalanul megszüntetni és a terhelt azonnali szabadon bocsátása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni.

Az őrizet tartamának – adott ügycsoportban – 72 órától 120 órára emelése önmagában nem sérti az Alkotmányt, és az Egyezményt sem, ez csupán arányossági kérdés.

A megsemmisített módosítás egyrészt a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések kezdeményezésére irányuló megalapozott ügyészi döntést segíti elő, növelve a felkészülési időt. Másrészt a nyomozó hatóság számára biztosít – a korábbi szabályozáshoz képest – 48 órával hosszabb időt arra, hogy az igen bonyolult, nehezen átlátható ügyre vonatkozó bizonyítékokat (a nyomozás kezdeti szakaszához képest) a szükséges mértékben beszeresse és elemezze.

Mindezek alapján álláspontom szerint az Alkotmányban megfogalmazott, „a lehető legrövidebb időn belüli szabadon bocsátás, illetőleg bíróság elé állítás” követelményét a megsemmisített rendelkezés nem sérti. A bűnügyi őrizet tartamára vonatkozó általános szabály szerinti 72 óra, valamint a kiemelt jelentőségű ügyekben alkalmazandó speciális szabály szerinti 120 óra – figyelemmel az ügyek eltérő jellegére, összetettségére és terjedelmére – a „lehető legrövidebb idő” elve által szabott keretet nem lépi túl.

A Be. 554/G. § második és harmadik mondata a védővel való érintkezést tiltja az őrizet első 48 órájában, de legfeljebb a gyanúsított kihallgatás pillanatáig. Álláspontom szerint a védelemhez való jog [Alkotmány 57. § (3)]

a megsemmisített szabály eredményeképpen nem sérült olyan mértékben, amely az alkotmányellenesség megállapítását indokolná. Egyrésztől ugyanis a terhelt védő-meghatalmazási joga nem csorbult, erre az eljárás megindításának pillanatában megnyílik a joga. Amennyiben nem hatalmaz meg védőt, úgy a törvény arra kötelezi a nyomozó hatóságot, hogy az őrizetbe vétel pillanatában a terhelt részére védőt rendeljen ki. A kirendeléssel, illetőleg a meghatalmazással a védő észrevételeket és jognyilatkozatokat, illetőleg indítványokat tehet, az iratokba – meghatározott körben – betekinthez. A védelemhez való jog tehát a terhelt büntetőeljárásba történő bevonásának pillanatában érvényesül. A szóban forgó rendelkezés csupán a terhelt és a védő kontaktusát tiltja meghatározott körben, ettől függetlenül azonban a védő ezen idő alatt is jogosult a terhelt védelmét ellátni. [Megjegyzendő az is, hogy a Be. 128. § (1) garanciális szabálya szerint a terhelt által megjelölt személyt (hozzátartozó) a nyomozó hatóság 24 órán belül tájékoztatni köteles az őrizetbe vétel tényéről.] Ebből fakadóan véleményem szerint a védelemhez való jog minimálisan, ha úgy tetszik elhanyagolható mértékben csorbul, ezzel szemben ugyanakkor a vizsgált szabályozás a büntetőeljárás eredményességéhez fűződő államcél és társadalmi érdeket jelentős mértékben szolgálja.

A nyomozás első 48 órája ugyanis a bizonyítékok beszerzése, a helyszín biztosítása, a bűntársak elmenekülésének megakadályozása és azok kézre kerítése, stb. érdekében kiemelkedően fontos, és az eljárás sikerét döntően meghatározza. Ezen célhoz képest az, az egyébként kétségtelen tény, hogy az őrizetes 48 óráig nem beszélgethet az ügyvéddel, álláspontom szerint nem döntő, sőt elhanyagolható. Fontos mindemellett kiemelni, hogy az első gyanúsított kihallgatást megelőzően sem a terhelt, sem pedig a védő értelemszerűen nem ismerheti a fogvatartott terhére róható bűncselekmény részleteit, csupán azt, hogy mi az őrizetbe vétel indoka (meg kell nevezni a terhére róható bűncselekményt, azaz, hogy a nyomozó hatóság mivel is fogja őt gyanúsítani.) Ebből fakadóan „nincs mi ellen védekezni”. A védő és a terhelt tehát az eljárás ezen szakaszában még eleve nincs abban a helyzetben, hogy a védekezés taktikáját érdemben meg tudják vitatni, az érdemi védekezést elő tudják terjeszteni.

Az első gyanúsított kihallgatást megelőző szakaszban tehát a védővel való érintkezésben megnyilvánuló védelemhez való jog csupán absztrakt, tartalom nélküli jogi lehetőség, eleve nem szolgálhat más célt, mint – utasítások és tippek megadásán, illetőleg nevek és helyek megjelölésén keresztül – a cselekmény felderítésének és az elkövetők kézre kerítésének a megakadályozását.

A megsemmisített rendelkezés ezért a jogintézménnyel szemben támasztott minden alkotmányos elvnek és kritériumnak maradéktalanul megfelel, és nem ütközik nemzetközi szerződésbe sem.

Budapest, 2011. december 19.

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

A különvélemény I., 2., 3., 4. és 5. pontjához csatlakozom:

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

A különvélemény I., 3., 4., 5. és 6. pontjához csatlakozom:

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1149/C/2011.

**A köztársasági elnök 313/2011. (XII. 13.) KE határozata
vezérőrnagyi előléptetésről**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés i) pontjában biztosított jogkörömben, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 49. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, a honvédelmi miniszter előterjesztésére

dr. Bánhegyi Gábor dandártábornokot 2011. december 1-jei hatállyal vezérőrnaggyá előléptetem.

Budapest, 2011. november 18.

Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2011. november 22.

Hende Csaba s. k.,
honvédelmi miniszter

KEH ügyszám: IV-6/05987/2011.

Utasítások

A legfőbb ügyész 20/2011. (XII. 20.) LÜ utasítása az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény végrehajtásáról

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdése alapján a következő utasítást adom ki:

1. § Magyarország fellebbviteli főügyészségei a következők:

1. Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség
2. Debreceni Fellebbviteli Főügyészség
3. Győri Fellebbviteli Főügyészség
4. Pécsi Fellebbviteli Főügyészség
5. Szegedi Fellebbviteli Főügyészség

2. § Magyarország főügyészségei a következők:

1. Fővárosi Főügyészség
2. Baranya Megyei Főügyészség
3. Bács-Kiskun Megyei Főügyészség
4. Békés Megyei Főügyészség
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség
6. Csongrád Megyei Főügyészség
7. Fejér Megyei Főügyészség
8. Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség
9. Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség
10. Heves Megyei Főügyészség
11. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség
12. Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség
13. Nógrád Megyei Főügyészség
14. Pest Megyei Főügyészség
15. Somogy Megyei Főügyészség
16. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség
17. Tolna Megyei Főügyészség
18. Vas Megyei Főügyészség
19. Veszprém Megyei Főügyészség
20. Zala Megyei Főügyészség
21. Központi Nyomozó Főügyészség

3. § A Legfőbb Ügyészség szervezete

(1) A legfőbb ügyész közvetlen felügyelete alatt áll:

- a) a Kabinet,
 - aa) Titkársági Osztály,
 - ab) Adatvédelmi és Biztonsági Osztály,
- b) a Nemzetközi és Európai Ügyek Főosztálya
 - ba) Európai Unió és Nemzetközi Jogi Osztály,
 - bb) Nemzetközi Továbbképzési és Fordítói Osztály,
 - bc) Nemzetközi Képviselési Osztály,
- c) a Jogi Képviselési Önálló Osztály,
- d) a Belső Ellenőrzési Önálló Osztály.

- (2) A büntetőjogi legfőbb ügyész helyettes közvetlen felügyelete alatt áll:
- a) a Nyomozás Felügyeleti és Vadelőkészítési Főosztály
 - aa) Általános Ügyek Osztálya,
 - ab) Elvi Elemző és Értékelő Osztály,
 - ac) Nemzetközi Jogsegély Ügyek Osztálya,
 - b) a Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztálya
 - ba) Katonai és Korrupciós Ügyek Osztálya,
 - bb) Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyek Osztálya,
 - bc) Gazdasági és Környezetvédelmi Bűnügyek Osztálya,
 - c) a Büntetőbírósi Ügyek Főosztálya
 - ca) Elvi Ügyek Osztálya,
 - cb) Törvényességi Ügyek Osztálya.
 - d) a Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztály,
 - e) a Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Önálló Osztály.
- (3) A közjogi legfőbb ügyész helyettes közvetlen felügyelete alatt áll:
- a) a Közérdekvédelmi Főosztály
 - aa) Általános Közigazgatási Jogi Osztály,
 - ab) Környezetvédelmi Osztály,
 - ac) Engedélyezési Jogi Osztály,
 - ad) Általános Magánjogi Osztály,
 - ae) Gazdasági Jogi Osztály.
 - b) a Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztály
 - ba) Személyügyi Osztály,
 - bb) Továbbképzési Osztály,
 - bc) Igazgatási Osztály,
 - bd) Jogszabály-előkészítő Önálló Csoport,
 - c) a Számítástechnika-alkalmazási és Információs Főosztály
 - ca) Jogi Informatikai Osztály
 - caa) Értékelő Csoport,
 - cab) Statisztikai Csoport,
 - cb) Alkalmazási Szoftverfejlesztő és Működtető Osztály
 - cba) Fejlesztési Csoport,
 - cbb) Működtetési Csoport,
 - cc) Hálózatfejlesztő és Üzemeltető Osztály
 - cca) Központi Rendszer-felügyeleti Csoport,
 - ccb) Legfőbb Ügyészségi Rendszer-felügyeleti Csoport,
 - ccc) Területi Rendszer-felügyeleti Csoport,
 - ccd) Gazdálkodási Csoport,
 - cd) Fenntartási Önálló Csoport,
 - d) a Gazdasági Főigazgatóság
 - da) Költségvetési Fejezeti Osztály
 - daa) Költségvetési Csoport,
 - dab) Központi Illetmény-számfejtési Csoport,
 - dac) Számviteli Csoport,
 - db) Gazdasági Hivatal
 - dba) Gazdálkodási és Számviteli Csoport,
 - dbb) Gondnoksági Csoport,
 - dbc) Gépjármű Forgalmi Csoport,
 - dbd) Balatonlellei Továbbképzési Központ,
 - dc) Építési Osztály,
 - dd) Műszaki és Gépjármű Osztály
 - dda) Műszaki Csoport,
 - ddb) Gépkocsi Javító Műhely és Garázs Csoport.

- (4) A kiemelt és a katonai ügyek iratkezelését a Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztályán a Kiemelt és Katonai Ügyek Irodája látja el.
- (5) A Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztályon működő Központi Igazgatási és Minősített Adatkezelő Iroda elnevezése Központi Igazgatási és Minősített Adatot Kezelő Iroda elnevezésre változik.
- (6) A 3. § (1) bekezdés a) pontjában megjelölt Kabinet főosztályi jogállású önálló szervezeti egység.
- (7) A Legfőbb Ügyészség 2012. január 1-jén érvényes szervezeti ábráját a melléklet tartalmazza.

4. § Ha a legfőbb ügyész eltérően nem rendelkezik, a megszűnt

- a) Katonai Főügyészség ügyészségi alkalmazottai a Legfőbb Ügyészségen,
- b) Katonai Fellebbviteli Ügyészség ügyészségi alkalmazottai a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségen,
- c) területi katonai ügyészségek ügyészségi alkalmazottai a Központi Nyomozó Főügyészség regionális osztályain teljesítenek ügyészségi szolgálatot.

5. § A katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmények (Be. 470. §) esetében

- a) a Kúria előtt a Legfőbb Ügyészség,
- b) a Fővárosi Ítéltábla előtt a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség,
- c) az illetékes törvényszékek előtt a Központi Nyomozó Főügyészség jár el.

6. § (1) Ez az utasítás – a 3. § (1) bekezdése b) pontjának bc) alpontja kivételével – 2012. január 1-jén lép hatályba.

- (2) A Nemzetközi Képviselési Önálló Osztály 2012. július 1-jétől – a 3. § (1) bekezdése b) pontjának bc) alpontjában megjelölt – nem önálló szervezeti egységként folytatja működését.
- (3) Az utasítás hatálybalépésétől a Magyar Köztársaság ügyészsége szervezetéről és működéséről szóló 25/2003. (ÜK. 12.) LÜ utasításnak
 - a) a katonai ügyészségre,
 - b) a fellebbviteli főügyészi és a főügyészi utasításra, valamint
 - c) a vizsgálati tervre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.
- (4) Ahol legfőbb ügyészi utasítás vagy más irányító intézkedés Adatvédelmi és Biztonsági Önálló Osztályt említ, azon Kabinetet kell érteni.

7. § (1) A munkaidőn kívüli ügyészi szolgálatról szóló 16/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § A 3. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérően, munkanapon, pihenőnapon, munkaszüneti napon ügyelet és készenlét ellátására a Központi Nyomozó Főügyészségen legfeljebb havi 550 óra, a Budapesti Nyomozó Ügyészségen legfeljebb havi 400 óra használható fel.”

- (2) A Magyar Köztársaság helyi ügyészségeiről szóló 1/2006. (ÜK. 1.) LÜ utasítás 1. §-ának
 - a) bevezető szövegében „A Magyar Köztársaság” szövegrész helyébe „Magyarország”,
 - b) 20. pontjában a „Budapesti Törvényességi Felügyeleti Ügyészség” szövegrész helyébe „Budapesti Közérdekvédelmi Ügyészség” szöveg lép.
- (3) A szervezeti tanúsítványok és az időbélyegző szolgáltatás bevezetéséről szóló 14/2011. (VII. 21.) LÜ utasítás 12. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az elektronikus aláírás és a tanúsítványok használatának szabályait, a felhasználók körét a szakági alaputasításokban és a Legfőbb Ügyészség önálló szervezeti egységeinek ügyrendjében, továbbá a fellebbviteli főügyészségek és a főügyészségek ügyrendjében, vagy a fellebbviteli főügyész és a főügyész által kiadott külön szabályzatban kell meghatározni.”

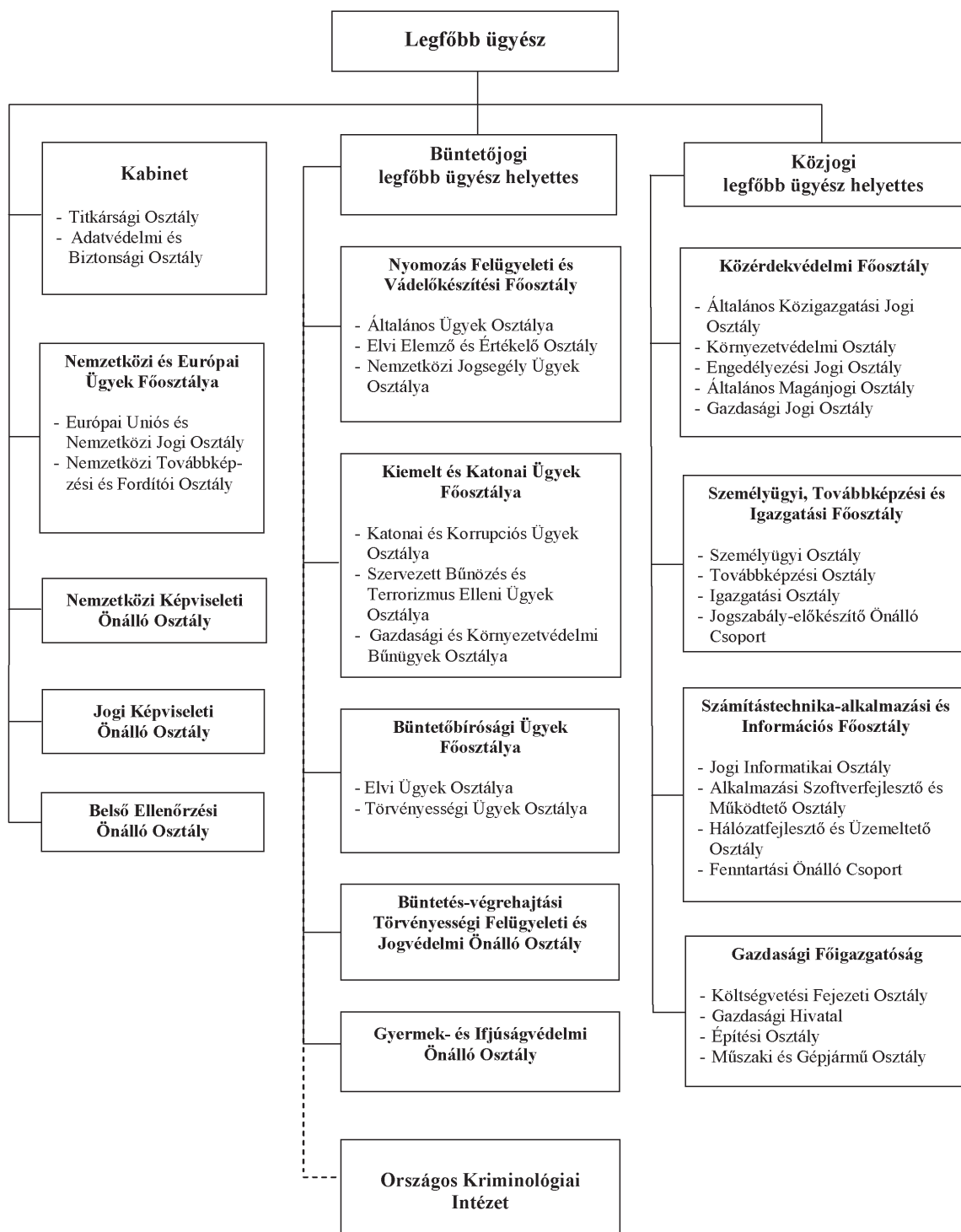
8. § (1) Hatályát veszti

- a) a mobil katonai ügyészségi egység felállításáról szóló 1/2002. (ÜK. 2.) LÜ utasítás,
- b) a katonai büntetőeljárásban a vádelőkészítéssel, a nyomozás törvényessége feletti felügyelettel és a büntetőügyek katonai ügyészségi nyomozásával, valamint a vádemeléssel kapcsolatos feladatokról szóló 15/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás,
- c) a munkaidőn kívüli ügyészi szolgálatról szóló 16/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás 8. §-a,

- d) a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény hatálya alá tartozó fontos és bizalmas ügyészégi munkakört betöltő személyek meghatározásáról szóló 8/2005. (ÜK. 5.) LÜ utasítás módosításáról rendelkező 16/2011. (VII. 29.) LÜ utasítás,
 - e) a katonai ügyészségek jelentési kötelezettségének rendjéről szóló 1/1991. katonai főügyészi utasítás,
 - f) az információs rendszer működtetéséről szóló 1/1994. KF intézkedés,
 - g) a gazdálkodási jogkörök meghatározásáról és e feladatok végrehajtásáról szóló 1/1997. KF intézkedés,
 - h) a hadi (gyakorló) ruházattal való ellátásra tárgyú 2/2002. KF intézkedés,
 - i) a bérszámfejtés, a bérfizetés rendjéről és az azokhoz kapcsolódó adatszolgáltatásról szóló 1501/1992. főov. utasítás,
 - j) a levéltári iratok felhasználásáról szóló 1102/1993. főov. utasítás, valamint
 - k) a fellebbviteli főügyészek, a Katonai Fellebbviteli Ügyészség vezetője, a főügyészek és a területi katonai ügyészségek vezetői által kiadott összes utasítás azzal, hogy a fellebbviteli főügyészségek és a főügyészségek 2011. december 31-én hatályos szervezeti és működési szabályzataiban foglaltakat az új ügyrendek kiadásáig alkalmazni kell.
- (2) Visszavonom
- a) a jelentéstételi kötelezettségről szóló 1/2007. (ÜK. 3.) LÜ körlevél 13. pontját és az azt megelőző címet, valamint a 16. pontjának „a katonai ügyészi szervezetben a katonai főügyész” szövegrészét,
 - b) a katonai ügyészi szervezet egységes iratkezelési és ügyintézési gyakorlatának kialakításáról szóló 3/2008. (ÜK. 4.) együttes főov. körlevelet, valamint
 - c) a Katonai Fellebbviteli Főügyészség vezetője és a területi katonai ügyészségek vezetői által kiadott összes körlevelet.

Dr. Polt Péter s. k.,
legfőbb ügyész

Melléklet a 20/2011. (XII. 20.) LÜ utasításhoz

A legfőbb ügyész 21/2011. (XII. 20.) LÜ utasítása az ügyészségek illetékességi területéről

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdése alapján Magyarország ügyészi szerveinek illetékességi területét a következők szerint határozom meg:

- 1. §** A Legfőbb Ügyészség és a Központi Nyomozó Főügyészség illetékessége az ország egész területére kiterjed.
- 2. §**
- (1) A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség illetékessége Budapest főváros, valamint Fejér megye, Heves megye, Nógrád megye és Pest megye területére, a katonai büntetőjárásra tartozó ügyekben az ország egész területére kiterjed.
 - (2) A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség illetékessége Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Hajdú-Bihar megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területére terjed ki.
 - (3) A Győri Fellebbviteli Főügyészség illetékessége Győr-Moson-Sopron megye, Komárom-Esztergom megye, Vas megye és Veszprém megye területére terjed ki.
 - (4) A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség illetékessége Baranya megye, Somogy megye, Tolna megye és Zala megye területére terjed ki.
 - (5) A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség illetékessége Bács-Kiskun megye, Békés megye és Csongrád megye területére terjed ki.
- 3. §** A megyei főügyészség illetékessége a megye területére, a Fővárosi Főügyészség illetékessége Budapest főváros területére terjed ki.
- 4. §**
- (1) A járási és a járási szintű ügyészségek illetékességi területe – az e §-ban megjelölt kivételekkel – azonos a járásbíróóságok illetékességi területével.
 - (2) A Veszprémi Járási Ügyészség illetékessége a Zirci Járási Bíróság illetékességi területére is kiterjed.
 - (3) A budapesti kerületi ügyészségek illetékességi területe – az (5)–(8) bekezdésben foglalt kivételekkel – megegyezik az ügyészség megnevezésében megjelölt kerületek közigazgatási területével.
 - (4) A gyermek- és ifjúságvédelmi ügyészek a fellebbviteli főügyészségeken a 2. § szerinti, a főügyészségeken megyei illetékességgel, a főügyészség székhelye szerinti járási ügyészségeken (Pest megyében a Budakörnyéki Járási Ügyészségen) a nyomozás felügyeleti és vádelőkészítő tevékenységük során megyei illetékességgel járnak el.
 - (5) A gyermek- és ifjúságvédelmi ügyek nyomozás felügyeleti és vádelőkészítési szakaszában, valamint a Budai Központi Kerületi Bíróság és a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt az elsőfokú eljárásokban a Budapesti I. és XII. Kerületi Ügyészség az illetékes.
 - (6) Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 29–30. §-ában meghatározott ügyekben – a gyermek- és ifjúságvédelmi ügyek kivételével – a Budapesti Közérdekvédelmi Ügyészség az illetékes.
 - (7) a) A közlekedési bűncselekmények (Btk. XIII. fejezet) – kivéve az ittas vagy bódult állapotban elkövetett ittas járművezetést [Btk. 188. § (1) bekezdés] és a járművezetés tiltott átengedését [Btk. 189. § (1) bekezdés], – továbbá a közlekedés körében elkövetett, de nem a Btk. XIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény esetén a nyomozás felügyelet és a vádelőkészítés körébe tartozó tevékenységet (ideértve az érdemi befejezést is), a főügyészség székhelye szerinti járási ügyészség (Pest megyében a Budakörnyéki Járási Ügyészség), a Fővárosi Főügyészség illetékességi területén a Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség látja el;
b) amennyiben az ügyben vádemelés indokolt, az a) pont szerinti ügyészség a vádiratot és az iratokat a vádképviselőt ellátására megküldi az általános illetékességgel rendelkező járási, illetve járási szintű ügyészséghez.
 - (8) A főügyész a (7) bekezdés a) pontjában megjelölt ügyészséget eseti jelleggel, a jelentős tárgyi súlyú, vagy rendkívül bonyolult ügyben a vádképviselőt ellátására is kijelölheti.
 - (9) A nyomozó ügyészségek megyei illetékességgel látják el feladataikat; a Budapesti Nyomozó Ügyészség illetékessége Budapest főváros területére terjed ki.

- 5. §** (1) Kiemelt jelentőségű ügyben (Be. 554/B. §) a legfőbb ügyész a 2–4. §-tól eltérően is meghatározhatja az ügyészség illetékességi területét.
- (2) A legfőbb ügyész egyedi vagy normatív döntése alapján az ügyész, az alügyész, a katonai ügyész és a katonai alügyész az illetékességi területén kívül is eljárhat.
- 6. §** Ez az utasítás 2012. január 1-jén lép hatályba.
- 7. §** (1) Hatályát veszti az ügyészségek illetékességi területéről szóló 2/2006. (ÜK. 1.) LÜ utasítás.
- (2) Az utasítás 5. §-ában felsorolt járási és járási szintű ügyészségeken 2012. december 31. napjáig helyi ügyészséget kell érteni.

Dr. Polt Péter s. k.,
legfőbb ügyész

A legfőbb ügyész 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasítása az ügyészségi alkalmazottak szolgálati igazolványáról

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdése alapján – az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsa véleményének figyelembevételével – a következő utasítást adom ki:

- 1. §** (1) Az ügyészi szerveknél, valamint az Országos Kriminológiai Intézetnél szolgálatot teljesítő ügyészségi alkalmazottakat [a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Üjt.) 1. § (2) bekezdés] az ügyészségi szolgálati viszonyuk időtartamára az 1–5. melléklet szerinti szolgálati igazolvánnyal (a továbbiakban: igazolvány) kell ellátni.
- (2) Az igazolvány közokirat és olyan, a 6. mellékletben meghatározott eljárással készülő biztonsági okmány, amely – személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány felmutatása nélkül is – közhitelesen tanúsítja az abban feltüntetett adatokat, és egyben feljogosítja tulajdonosát az ügyészségi szolgálati viszonyából fakadó külön jogszabályokban meghatározott jogainak gyakorlására.
- (3) Az igazolvány tartalmazza
- a) a MAGYARORSZÁG és az ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY – a legfőbb ügyész igazolványa esetében a LEGFŐBB ÜGYÉSZI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY – feliratot, továbbá Magyarország címerét,
 - b) az ügyészségi alkalmazott nevét, színes fényképét – a katonai rendfokozattal rendelkező ügyészségi alkalmazott esetében egyenruhás színes fényképét –, ügyészségi beosztásának, munkakörének megnevezését – katonai rendfokozattal rendelkező ügyészségi alkalmazott esetében a rendfokozatát is –, saját kezű aláírás-mintájának digitalizált képét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, továbbá az érvényesség idejét,
 - c) a kiállító hatóság megnevezését,
 - d) a (2) bekezdésben említett egyes jogosultságokat és az igazolvány sorszámát,
 - e) a legfőbb ügyész – a legfőbb ügyész igazolványa esetében a legfőbb ügyész helyettes – saját kezű aláírás-mintájának és hivatali bélyegzője lenyomatának digitalizált képét.
- (4) Az utasítás 1–5. melléklete szerinti igazolványok a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 2. mellékletében meghatározott „A” védelmi kategóriába tartoznak.
- 2. §** (1) Az igazolványok kiállítása, cseréje, visszavonása és érvénytelenítése a Legfőbb Ügyészség személyügyi, továbbképzési és igazgatási főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) feladatkörébe tartozik.
- (2) A Főosztály
- a) gondoskodik az igazolványok elkészítéséről (a nyerskártyák beszerzéséről és azok megszemélyesítéséről),
 - b) intézkedik – az igazolvány tulajdonosának a munkáltatói jogkör gyakorlójához az adatlapon tett bejelentése alapján – az igazolvány kicseréléséről, amennyiben annak adataiban változás történt, vagy az igazolvány megrongálódott,

- c) a munkáltatói jogkör gyakorlójának kezdeményezése alapján bevonja az igazolványt, ha tulajdonosának ügyészségi szolgálati viszonya megszűnt, kivéve, ha a megszűnés az ügyészségi alkalmazottra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése miatt következett be és az igazolványt a nyugalmazott ügyészségi alkalmazott meg kívánja tartani,
 - d) szigorú számadású nyomtatványként nyilvántartást vezet a kiállított igazolványokról,
 - e) intézkedik az elveszett igazolványok érvénytelenségének az 5. § (2) bekezdésében megjelölt hivatalos lapokban történő közzétételéről,
 - f) gondoskodik a bevont igazolványok és az elhasználódott igazolvány tokok megsemmisítéséről.
- (3) A Korm. r. 5/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feladatokat a Főosztály vezetője látja el.
- (4) A munkáltatói jogkör gyakorlója az utasítás 7., és – szükség szerint – 8. melléklete szerinti, megfelelően kitöltött adatlapot a kitöltő 2 db 45x35 mm-es, egy hónapnál nem régebbi színes igazolványképpel együtt, szolgálati úton, zárt borítékban, futárszolgálat útján vagy közvetlen kézbesítéssel megküldi a Főosztályhoz, új kinevezés vagy kinevezés (adat)módosítás esetén legkésőbb az okirat átadásától vagy az adatváltozásról történt tudomásszerzést követő három munkanapon belül, egyébként a 4. § (4) bekezdésében írtak szerint.
- (5) A kész igazolványt a hozzá tartozó tokkal együtt a Főosztály – ha a legfőbb ügyész eltérően nem rendelkezik – az ügyészségi alkalmazott nevét, valamint igazolványának számát is tartalmazó átirattal (a továbbiakban: kimutatás) – zárt borítékban, futárszolgálat útján vagy közvetlen kézbesítéssel – megküldi a munkáltatói jogkör gyakorlójának, aki az igazolványt az ügyészségi alkalmazottnak átadja.
- (6) A munkáltatói jogkör gyakorlója a Főosztály által megküldött kimutatáson az ügyészségi alkalmazottal aláírhatja az igazolvány átvételét és a kimutatást a Főosztályhoz a (4) bekezdésben említett módon visszaküldi.
- (7) Állásból való felfüggesztés esetén (Üjt. 87. §) a munkáltatói jogkör gyakorlója az igazolványt a felfüggesztés időtartamára bevonja.
- (8) Az igazolványt az ügyészségi alkalmazott legkésőbb az ügyészségi szolgálati viszonyának utolsó napján köteles a munkáltatói jogkör gyakorlójának – tokkal együtt – leadni, aki azt tíz munkanapon belül a Főosztálynak megküldi. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra az ügyészségi alkalmazottra, aki nyugállományba vonulásakor az igazolványt – annak érvénytelenítése mellett – meg kívánja tartani.
- (9) A munkáltatói jogkör gyakorlója a Főosztályhoz intézett megkereséssel kezdeményezi a szolgálati viszony megszűnésekor le nem adott szolgálati igazolvány érvénytelenítését.
- (10) A nyugállományba vonuló ügyészségi alkalmazott írásbeli kérelmére a munkáltatói jogkör gyakorlója intézkedik az igazolvány kilyukasztással történő érvénytelenítése, majd tulajdonosának történő visszaadása, továbbá – az 5. § (2) bekezdésében említett eljárás lefolytatása érdekében – a Főosztály értesítése iránt.

3. §

- (1) Az igazolvány
 - a) visszavonásig vagy
 - b) érvénytelenségének megállapításáig vagy
 - c) az 5. § (1) bekezdésében említett érvénytelenségi ok bekövetkezéséig érvényes.
- (2) Az igazolvány tulajdonosa köteles az igazolványt az igazolványhoz tartozó tokban elhelyezni, megőrizni és hivatalos eljárása során magánál tartani, továbbá – a beosztásához tartozó jogosultságának igazolása céljából – felmutatni.

4. §

- (1) Az igazolvány elvesztését, megsemmisülését, megrongálódását a tulajdonosa haladéktalanul köteles írásban, a körülmények részletes kifejtésével jelenteni a munkáltatói jogkör gyakorlója útján a Főosztálynak. A megrongálódott igazolványt a jelentéshez kell mellékelni.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti esemény bejelentésekor a munkáltatói jogkör gyakorlója az érintett ügyészségi alkalmazott felelősségét megvizsgálja.
- (3) Ha az igazolvány tulajdonosa felelős az igazolvány elvesztéséért, megrongálódásáért, megsemmisüléséért, az új igazolvány készítésének költségei – ide értve az igazolvány tokkal kapcsolatos költségeket is – az ügyészségi alkalmazottat terhelik.
- (4) A megrongálódott igazolvány kicseréléséhez, továbbá az elveszett vagy megsemmisült igazolvány helyett új igazolvány kiállításához a 7. melléklet szerinti adatlapot és igazolványképeket az (1) bekezdésben említett jelentéssel együtt kell a Főosztályhoz zárt borítékban, futárszolgálat útján vagy közvetlen kézbesítéssel, a munkáltatói jogkör gyakorlója útján felterjeszteni.

- (5) Az adatváltozás miatt szükséges igazolványcseréhez a 7. és a 8. melléklet szerinti adatlapot kell kitölteni és a Főosztályhoz a 2. § (4) bekezdésében meghatározott időn belül és módon, a munkáltatói jogkör gyakorlója útján felterjeszteni.
- (6) Egyebekben az elveszett, a megsemmisült, és a megrongálódott igazolvány helyett kiállított, valamint az adatváltozás miatt kicserélt igazolvánnyal kapcsolatos eljárás a 2. § (5)–(6) bekezdése szerinti.

- 5. §**
- (1) Az elveszett, a megsemmisült, a megrongálódott, valamint az ügyészségi szolgálati viszony megszűnésekor le nem adott igazolványok érvénytelenek.
 - (2) Az érvénytelen igazolványokról szóló tájékoztatást a Főosztály az Ügyészségi Közlönyben és a Hivatalos Értesítőben közzéteszi.

- 6. §**
- (1) Ez az utasítás 2012. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg az ügyészségi alkalmazottak szolgálati igazolványáról szóló 5/2002. (ÜK. 5.) LÜ utasítás hatályát veszti.
 - (2) Az 5/2002. (ÜK. 5.) LÜ utasítás alapján kiadott igazolványokat 2012. december 15-ig kell új igazolványra kicserélni, kivéve, ha az ügyészségi alkalmazott ügyészségi szolgálati viszonya a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése miatt 2012. december 31-ig megszűnik. Az igazolványok első ízben történő kicserélésének rendjéről a Főosztály vezetője intézkedik.

Dr. Polt Péter s. k.,
legfőbb ügyész

1. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

A legfőbb ügyész szolgálati igazolványának mintája

Első oldal:

MAGYARORSZÁG		(címer)
LEGFŐBB ÜGYÉSZI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	Név helye	
	A legfőbb ügyészt csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni, és ellene csak az Országgyűlés előzetes hozzájárulásával lehet büntetőeljárást, valamint szabálysértési eljárást indítani, vagy folytatni, továbbá büntető eljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni [2011: CLXIII. tv. 3. § (6) bek., 1990: LV. tv. 5. §].	
000000 sorszám	saját kezű aláírás	

Hátoldal:

SZOLGÁLATI HELY:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:	
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	MAGYAR
KIÁLLÍTÓ HATÓSÁG:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
Az igazolvány tulajdonosa hatáskörében és az illetékességi körébe tartozó szerveknél jogosult az ügyészségről szóló törvényben, valamint más jogszabályokban meghatározott ügyészi jogok gyakorlására. Eljárása során az eljárással érintett szerv, személy rendelkezése alatt álló területre, helyiségbe – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály másként nem rendelkezik – igazolványa felmutatásával beléphet és jogszabályokban meghatározott ügyészi intézkedéseket tehet, kényszerintézkedéseket alkalmazhat.	
Visszavonásig érvényes.	
	P. H.
	legfőbb ügyész helyettes saját kezű aláírása

2. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az ügyészi szolgálati igazolvány mintája

Első oldal:

MAGYARORSZÁG		(címer)
ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	Név, beosztás helye ¹	
	Az ügyészt csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni, és ellene csak a legfőbb ügyész előzetes hozzájárulásával lehet büntetőeljárást, valamint szabálysértési eljárást indítani, vagy folytatni, továbbá büntető eljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni [2011: CLXIII. tv. 3. § (7) bek., 1990: LV. tv. 5. §].	
000000 sorszám	saját kezű aláírás	

Hátoldal:

SZOLGÁLATI HELY:	
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:	
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	MAGYAR
KIÁLLÍTÓ HATÓSÁG:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
Az igazolvány tulajdonosa hatáskörében és az illetékességi körébe tartozó szerveknél jogosult az ügyészségi törvényben, valamint más jogszabályokban meghatározott ügyészi jogok gyakorlására. Eljárása során az eljárással érintett szerv, személy rendelkezése alatt álló területre, helyiségbe – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály másként nem rendelkezik – igazolványa felmutatásával beléphet és jogszabályokban meghatározott ügyészi intézkedéseket tehet, kényszerintézkedéseket alkalmazhat.	
Visszavonásig érvényes.	
	P. H.
	legfőbb ügyész saját kezű aláírása

¹ A kész igazolvány az adatlapon megjelölt, a kinevezési okirat szerinti munkaköri megnevezést tartalmazza (pl. ügyész, főügyészségi ügyész, legfőbb ügyészségi ügyész, csoportvezető ügyész, vezetőhelyettes ügyész).

3. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az alügyészi és ügyészségi fogalmazói szolgálati igazolvány mintája

Első oldal:

MAGYARORSZÁG		(címer)
ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	Név, beosztás helye ²	
	saját kezű aláírás	
000000 sorszám		

Hátoldal:

SZOLGÁLATI HELY:	
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:	
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	MAGYAR
KIÁLLÍTÓ HATÓSÁG:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
<p>Az igazolvány tulajdonosa hatáskörében és az illetékességi körébe tartozó szerveknél jogosult az ügyészségi törvényben, valamint más jogszabályokban meghatározott ügyési jogok gyakorlására. Eljárása során az eljárással érintett szerv, személy rendelkezése alatt álló területre, helyiségbe – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján jogszabály másként nem rendelkezik – igazolványa felmutatásával beléphet és jogszabályokban meghatározott ügyési intézkedéseket tehet, kényszerintézkedéseket alkalmazhat.</p>	
Visszavonásig érvényes.	
	P. H.
	legfőbb ügyész saját kezű aláírása

² A kész igazolvány az adatlapon megjelölt, a kinevezési okirat szerinti munkaköri megjelölést (alügyész vagy ügyészségi fogalmazó) tartalmazza.

4. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az ügyészségi tisztviselői, ügyészségi megbízotti és az ügyészségi írnoki igazolvány mintája

Első oldal:

MAGYARORSZÁG		(címer)
ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	Név, beosztás helye ³	
	saját kezű aláírás	
000000 sorszám		

Hátoldal:

SZOLGÁLATI HELY:	
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:	
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	MAGYAR
KIÁLLÍTÓ HATÓSÁG:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
Az igazolvány tulajdonosa az ügyészi szervek területére, helyiségeibe beléphet.	
Visszavonásig érvényes.	P. H.
	legfőbb ügyész saját kezű aláírása

³ A kész igazolvány az adatlapon megjelölt, a kinevezési okirat szerinti munkaköri megjelölést tartalmazza.

5. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az ügyészségi fizikai alkalmazotti igazolvány mintája

Első oldal:

MAGYARORSZÁG		(címer)
ÜGYÉSZSÉGI SZOLGÁLATI IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	Név, beosztás helye ⁴	
	saját kezű aláírás	
000000 sorszám		

Hátoldal:

SZOLGÁLATI HELY:	
SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:	
ÁLLAMPOLGÁRSÁG:	
KIÁLLÍTÓ HATÓSÁG:	LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG
Az igazolvány tulajdonosa az ügyészi szervek területére, helyiségeibe beléphet.	
Visszavonásig érvényes.	P. H.
	legfőbb ügyész saját kezű aláírása

⁴ A kész igazolvány az adatlapon megjelölt, a kinevezési okirat szerinti munkaköri megjelölést tartalmazza.

6. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az igazolvány műszaki leírása:

Az igazolvány a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott „A” védelmi kategória előírásainak megfelelő, 85x54 mm méretű, többrétegű, melegen laminált műanyag kártya. A grafikai elemek és az állandó szöveges részek többszín ofszetnyomatással készülnek. A változó szöveges részeket (személyes adatokat, fényképet) thermoprinterrel rögzítik a kártyára. A kitöltés védelme érdekében a kártya előlapjának teljes felületére egyedi hologram fólia kerül.

7. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

<p>ADATLAP ügyészségi szolgálati igazolvány kiállításához, kicseréléséhez</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px; margin: 0 auto;"> <p style="text-align: center;">Fénykép helye</p> </div>
<p>Az ügyészségi alkalmazott</p> <p style="text-align: center;">neve:</p> <p style="text-align: center;">állampolgársága:</p> <p style="text-align: center;">születési helye:</p> <p style="text-align: center;">születési ideje:</p> <p style="text-align: center;">szolgálati helye:</p> <p style="text-align: center;">beosztása, munkaköre:</p> <p style="text-align: center;">személyügyi nyilvántartási sorszáma:</p> <p style="text-align: center;">Az adatlaphoz csatolni kell 2 db 45×35 mm-es, 1 hónapnál nem régebbi, színes igazolványképet!</p>	
<p>..... dátum</p>	<div style="border: 1px solid black; width: 200px; height: 50px; margin: 0 auto;"> </div> <p>Az ügyészségi alkalmazott saját kezű aláírása (Az aláírásnak a vonalak között kell maradnia!)</p>

<p>..... Az adatlapot (és a kiegészítő adatlapot) ellenőrző, személyügyi feladatot ellátó ügyészségi alkalmazott olvasható aláírása</p>	<p>..... dátum</p>
---	---

8. melléklet a 22/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

KIEGÉSZÍTŐ ADATLAP
az ügyészségi szolgálati igazolvány kicseréléséhez

Ügyészségi szolgálati igazolványának sorszáma, amelynek a cseréjét kéri:

Kérjük, szíveskedjen közölni, hogy a korábbi szolgálati igazolványban feltüntetett mely adat változása miatt vált szükségessé az igazolvány kicserélése!

A) Szolgálatihely-változás

Honnan:

Hová:

B) Beosztásváltozás

Milyen beosztásból:

Milyen beosztásba:

C) Katonai rendfokozat változás

Korábbi rendfokozat:

Jelenlegi rendfokozat:

D) A személyazonosító igazolványban feltüntetett név változása

Korábbi név:

Jelenlegi név:

E) Állampolgárság megváltozása

Korábbi állampolgárság:

Jelenlegi állampolgárság:

.....
Dátum:.....
Az ügyészségi alkalmazott saját kezű aláírása

A legfőbb ügyész 23/2011. (XII. 27.) LÜ utasítása a nyugalmazott ügyészek igazolványáról

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdése alapján – az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsa véleményének figyelembevételével – a következő utasítást adom ki:

- 1. §**
- (1) A Legfőbb Ügyészség személyügyi, továbbképzési és igazgatási főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) annak a volt ügyésznek, aki a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) 152. §-ának (4) bekezdése alapján jogosult a tisztségére utaló megnevezésnek nyugdíjasként a „nyugalmazott” megjelöléssel történő használatára (a továbbiakban: nyugalmazott ügyész), kérelmére, legfőbb ügyészi vagy legfőbb ügyész helyettesi engedéllyel az 1. melléklet szerinti igazolványt (a továbbiakban: igazolvány) készít.
 - (2) A kérelmet a nyugalmazott ügyész utolsó szolgálati helye szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető ügyészhez kell benyújtani, aki azt a véleményével, valamint a nyugalmazott ügyész színes fényképével – nyugállományú katonaként rendfokozatot viselő nyugalmazott ügyész esetében az egyenruhás színes fényképével – együtt a Főosztálynak zárt borítékban, futárszolgálat útján vagy közvetlen kézbesítéssel megküldi.
 - (3) A legfőbb ügyésznek vagy a legfőbb ügyész helyettesnek az igazolvány kiállítására vonatkozó engedélyét a Főosztály szerzi be.
 - (4) A kész igazolványt a Főosztály 15 munkanapon belül a (2) bekezdésben írt módon a nyugalmazott ügyész utolsó szolgálati helye szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető ügyésznek küldi meg, aki azt kézbesíti a nyugalmazott ügyésznek.
 - (5) A Főosztály, valamint a nyugalmazott ügyész utolsó szolgálati helye szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető ügyész az igazolványokról – szigorú számadású nyomtatványként – nyilvántartást vezet.
- 2. §**
- (1) Az igazolvány tartalmazza:
 - a) a LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG, a MAGYARORSZÁG és az IGAZOLVÁNY feliratot,
 - b) az ügyészség logóját,
 - c) a tulajdonos nevét és színes fényképét, valamint a „nyugalmazott” jelző rövidítésével („ny.”) ellátva az ügyész utolsó beosztását, a szolgálati helyére történő utalással (pl. ny. legfőbb ügyészségi ügyész, ny. főügyészségi osztályvezető ügyész stb.), valamint a katonai rendfokozattal rendelkező nyugalmazott ügyész esetében a nyugállományú katonaként viselt rendfokozatát is,
 - d) az INTÉZKEDÉSRE NEM JOGOSÍT! feliratot,
 - e) a 3. § (2) bekezdésében említett jogosultságot és az igazolvány 3001-gyel kezdődő sorszámát,
 - f) az érvényesség idejét,
 - g) a legfőbb ügyész saját kezű aláírás-mintájának és hivatali bélyegzője lenyomatának digitalizált képét.
 - (2) Az utasítás 1. melléklete szerinti igazolványok a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 2. mellékletében meghatározott „C” védelmi kategóriába tartoznak.
 - (3) A Korm. r. 5/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feladatokat a Főosztály vezetője látja el.
 - (4) Az igazolvány műszaki leírását a 2. melléklet tartalmazza.
- 3. §**
- (1) Az igazolvány ügyészi intézkedésre nem jogosít.
 - (2) Az igazolvánnyal a nyugalmazott ügyész beléphet az ügyészségekre, kivéve a külön meghatározott hivatali helyiségeket.
 - (3) Az igazolvány visszavonásig vagy érvénytelenségének megállapításáig vagy a 4. § (1) bekezdésében említett esemény bekövetkezéséig érvényes.
 - (4) Az elhunyt nyugalmazott ügyész igazolványát az utolsó szolgálati hely szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető beosztású ügyész bevonja és a Főosztálynak az 1. § (2) bekezdésében írt módon megküldi.
 - (5) Ha a (4) bekezdésben említett eljárás bármely okból nem alkalmazható, akkor elhunyt nyugalmazott ügyész utolsó szolgálati helye szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető beosztású ügyész az igazolvány érvénytelenítését kezdeményezi a Főosztálynál.

- 4. §**
- (1) Az igazolvány elveszését, megsemmisülését, megrongálódását, valamint a nevében bekövetkezett változást az igazolvány tulajdonosa haladéktalanul köteles írásban – az utolsó szolgálati hely szerint illetékes munkáltatói jogkört gyakorló vezető ügyész útján – bejelenteni a Főosztálynak. A megrongálódott igazolványt, a névváltozásról szóló okirat másolatát a bejelentéshez kell mellékelni. A bejelentéshez az új igazolvány kiállítása iránti kérelem is mellékelhető.
 - (2) Az igazolvány elveszés, megsemmisülés, megrongálódás vagy névváltozás miatti kicserélésére az 1. § (2) bekezdésében foglaltakat is alkalmazni kell.
 - (3) A Főosztály az elveszett, a megsemmisült, a megrongálódott, valamint a 3. § (5) bekezdésében említett igazolványt érvényteleníti, és ezt az Ügyészségi Közlönyben közzéteszi.
- 5. §**
- (1) Ez az utasítás 2012. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg a nyugdíjas ügyészek igazolványáról szóló 24/2003. (ÜK. 12.) LÜ utasítás hatályát veszti.
 - (2) Az utasítás hatálybalépése előtt, a 24/2003. (ÜK. 12.) LÜ utasítás szerint kiállított nyugdíjas ügyészi igazolványok a visszavonásukig érvényesek maradnak.
 - (3) Az igazolványt – kérelmére, az 1. § (2) bekezdésében megjelölt véleményre is figyelemmel, legfőbb ügyészi vagy legfőbb ügyész helyettesi engedéllyel – annak a nyugalmazott ügyésznek is ki kell állítani, akinek az ügyészségi szolgálati viszonya az utasítás hatálybalépése előtt szűnt meg.
 - (4) A Legfőbb Ügyészségen a Főosztály, a fellebbviteli főügyészségen a fellebbviteli főügyész, a főügyészségen – az irányítása alá tartozó helyi, illetőleg regionális illetékességű ügyészségekre is kiterjedő hatállyal – a főügyész az utasítás hatálybalépését követően
 - a) öt munkanapon belül
 - aa) gondoskodik arról, hogy a beléptetést végző személyek az igazolványra vonatkozó szabályokat megismerjék,
 - ab) kijelöli azokat a hivatali helyiségeket, ahová a nyugalmazott ügyész nem léphet be,
 - b) folyamatosan gondoskodik arról, hogy az ügyészség által is használt épületekbe beléptetést végző személyek az érvénytelenített igazolványok adatairól tájékoztatást kapjanak.

Dr. Polt Péter s. k.,
legfőbb ügyész

1. melléklet a 23/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

A nyugalmazott ügyész igazolványának mintája

Első oldal:

LEGFŐBB ÜGYÉSZSÉG		MAGYARORSZÁG
IGAZOLVÁNY		
Fénykép helye	név ny. ügyész	
000 sorszám	INTÉZKEDÉSRE NEM JOGOSÍT!	

Hátoldal:

Az igazolvány tulajdonosa az ügyészség épületeibe beléphet.	
Az igazolvány visszavonásig érvényes.	
P. H.	legfőbb ügyész

2. melléklet a 23/2011. (XII. 27.) LÜ utasításhoz

Az igazolvány műszaki leírása:

Az igazolvány a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott „C” védelmi kategória előírásainak megfelelő, 85x54 mm méretű műanyag kártya. A grafikai elemek, az állandó és a változó szöveges részek (személyes adatok, fénykép) többszín digitális nyomtatással készülnek, és thermoprinterrel rögzítik a kártyára. A kitöltés védelme érdekében a kártya előlapjának teljes felületére egyedi hologram fólia kerül.

A legfőbb ügyész 24/2011. (XII. 27.) LÜ utasítása a lakásszerzés munkáltatói támogatásáról szóló 2/1994. (ÜK. 4.) LÜ utasítás módosításáról

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdése alapján a következő utasítást adom ki:

- 1. §** A lakásszerzés munkáltatói támogatásáról szóló 2/1994. (ÜK. 4.) LÜ utasítás (a továbbiakban: Ut.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„1. § Az utasítás hatálya az ügyészi szervekre [2011. évi CLXIII. törvény 8. § (1)–(2) bekezdés] és az Országos Kriminológiai Intézetre, valamint az általuk foglalkoztatott ügyészségi alkalmazottakra (a továbbiakban: alkalmazott) terjed ki.”
- 2. §** Az Ut. 2. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Munkáltatói támogatás nyújtható az ügyészségi alkalmazott részére az addigi lakóhelye vagy szolgálati helye szerinti településen, illetve azok 50 km-es vonzáskörzetében található lakás építéséhez, megvásárlásához, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez, illetőleg bármely, előbbieken említett célra, hitelintézettől felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez (a továbbiakban együtt: lakásszerzés).”
- 3. §** Az Ut. mellékletét képező „ADATLAP a lakásszerzés munkáltatói támogatásához” I/a. pontja az alábbi utolsó bekezdéssel egészül ki:
„– kérelem benyújtását megelőzően tulajdonában volt ingatlanának adatai (tulajdoni aránya, lakás mérete, komfortfokozata, szobák száma, mérete):”
- 4. §** Ez az utasítás 2012. január 1-jén lép hatályba és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Dr. Polt Péter s. k.,
legfőbb ügyész

A legfőbb ügyész 25/2011. (XII. 27.) LÜ utasítása az ügyészségi alkalmazottak egyes költségtérítéseiről és juttatásairól szóló 8/1996. (ÜK. 7.) LÜ utasítás módosításáról

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 8. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az ügyészségi alkalmazottak érdek-képviseleti szerveinek és az Ügyészségi Alkalmazottak Országos Tanácsának egyetértésével a következő utasítást adom ki:

- 1. §** Az ügyészségi alkalmazottak egyes költségtérítéseiről és juttatásairól szóló 8/1996. (ÜK. 7.) LÜ utasítás (a továbbiakban: Ut.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) A költségtérítésre való jogosultságot a kötelezően előírt költségtérítésnél
- a Legfőbb Ügyészségen, továbbá a fellebbviteli főügyész, a főügyész és az OKRI igazgatója esetében a Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztály vezetője,
 - a fellebbviteli főügyészségen a fellebbviteli főügyész,
 - a főügyészségen – az alárendelt helyi ügyészségekre is kiterjedően – a főügyész,
 - az OKRI-ban az igazgató
- állapítja meg.
- (2) A 2. § (2) bekezdésében foglalt esetben a költség megtérítését
- a Legfőbb Ügyészségen, továbbá a fellebbviteli főügyész, a főügyész és az OKRI igazgatója esetében a Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztály vezetője,
 - a fellebbviteli főügyészségi ügyészségi alkalmazott esetében a fellebbviteli főügyész,
 - a főügyészségi ügyészségi alkalmazottnak – ideértve az alárendelt helyi ügyészségek ügyészségi alkalmazottját is – a főügyész,
 - az OKRI ügyészségi alkalmazottja esetében az igazgató engedélyezheti.
- (3) A kötelezően nem járó, a 2. § (2) bekezdésében nem említett költségtérítést a legfőbb ügyész engedélyezhet.
- (4) A legfőbb ügyész döntési jogkörébe tartozó kérelmeket a munkáltatói jogkör gyakorlójának véleményével a Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztályra kell felterjeszteni.”

- 2. §** Az Ut. 7. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) A helyi közlekedési költségtérítési átalányra jogosult ügyészségi alkalmazottakat
 a) a Legfőbb Ügyészségen a munkáltatói jogkört gyakorló javaslat alapján a gazdasági főigazgató,
 b) a fellebbviteli főügyészségen a fellebbviteli főügyész,
 c) a főügyészségen – az alárendelt helyi ügyészségekre is kiterjedően – a főügyész,
 d) az OKRI-ban az igazgató jelöli ki.”
- 3. §** Az Ut. 40. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) Az ügyészségi alkalmazott által választható cafetéria-juttatások a következők:
 a) az ügyészségi alkalmazottnak és közeli hozzátartozójának – több juttatótól származóan együttesen – a munkáltató vagyonkezelésében lévő üdülőben nyújtott üdülési szolgáltatás az adóévben, személyenként a minimálbér összegéig,
 b) a kedvezményesen adózó részt meg nem haladó fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító Erzsébet utalvány,
 c) a kedvezményesen adózó részt meg nem haladó értékben a Széchenyi Pihenő Kártya
 ca) szálláshely alszámlájára,
 cb) vendéglátás alszámlájára,
 cc) szabadidő alszámlájára utalt támogatás,
 d) a minimálbér 30%-át meg nem haladó iskolakezdési támogatás,
 e) a munkáltató nevére szóló számlával megvásárolt, kizárólag a munkavállaló helyi utazására szolgáló bérlet,
 f) az önkéntes kölcsönös biztosító pénztártag ügyészségi alkalmazott javára tagdíj hozzájárulásként történő utalás
 fa) az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár esetén havonta legfeljebb a minimálbér 50%-áig,
 fb) az önkéntes kölcsönös egészségpénztár, illetve önszegélyező pénztár esetén együttesen havonta legfeljebb a minimálbér 30%-áig,
 g) a kedvezményesen adózó részt meghaladó fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító Erzsébet utalvány, valamint
 h) étkezési szolgáltatás igénybevételeire vagy fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító utalvány.”
- 4. §** (1) Az Ut. 1. §-ának a) pontjában, az Ut. 13. §-ának (1) bekezdésében, az Ut. 74/B. §-ának (1) bekezdésében, az Ut. 6. számú mellékletének címében, a 3. és 4. pontjában „a Magyar Köztársaság” szövegrész helyébe „Magyarország” szövegrész lép.
 (2) Az Ut. 14. §-ának (3) bekezdésében az „ügyészségi nyomozó” szövegrész helyébe „az ügyészségi nyomozás központi, illetve helyi feladatait teljesítő ügyészségi megbízott, tisztviselő” szövegrész lép.
 (3) Az Ut. 7. §-a (3) bekezdésének a) pontjában az „ügyészségi titkár” szövegrész helyébe az „alügyész” szövegrész lép.
 (4) Az Ut. 53/A. §-ának (1) bekezdésében „a titkári” szövegrész helyébe „az alügyészi” szövegrész lép.
 (5) Az Ut. 41/A. §-ának (8) bekezdésében „a mindenkor legalacsonyabb ügyészi alapilletmény” szövegrész helyébe „az illetményalap” szövegrész lép.
 (6) Az Ut. 16. §-ának (2) bekezdésében az „[Üsztv. 46. § (4) bek., 81/B. § (2) bek. és 90. § (2) bek.]” szövegrész helyébe „[Üjt. 57. § (4) bekezdés, 113. § (2) bekezdés és 134. § (2) bekezdés]” szövegrész lép.
 (7) Az Ut. 19. §-ában az „Üsztv.” szövegrész helyébe „Üjt.” szövegrész, az „(Üsztv. 46. §, 81/B. §, 90. §)” szövegrész helyébe az „[Üjt. 57. §, 113. §, 134. §]” szövegrész lép.
 (8) Az Ut. 26/A. §-ában az „(Üsztv. 24. §, 80/A. §, 86/A. §)” szövegrész helyébe az „[Üjt. 27. §, 111. §, 129. §]” szövegrész lép.
 (9) Az Ut. 40. §-ának (1) bekezdésében „Az Üsztv. 50/A. §-a” szövegrész helyébe „Az Üjt. 71. §-a” szövegrész lép.
 (10) Az Ut. 74/A. §-ának (1) bekezdésében az „Üsztv. 46/B. §-ának (2) bekezdésében említett, az állami vezetői” szövegrész helyébe „Üjt. 58. §-ának (2) bekezdésében említett, a Kúriai vezetői” szövegrész lép.
 (11) Az Ut. 75. §-ának (2) bekezdésében az „Üsztv. 76. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe „Üjt. 106. § (2) bekezdése” szövegrész lép.
- 5. §** (1) Ez az utasítás 2012. január 1-jén lép hatályba.
 (2) Hatályát veszti az Ut. 22. §-ának (3) bekezdése, és az Ut. 7. §-a (3) bekezdésének a) pontjában a „nyomozó” szövegrész.
 (3) Ez az utasítás 2012. január 2-án hatályát veszti.

Dr. Polt Péter s. k.,
 legfőbb ügyész

Körlevelek

A Közérdekvédelmi Főosztály vezetőjének 5/2011. (XII. 31.) főov. körlevele a közérdekvédelmi területen alkalmazható egyes formanyomtatványok módosításáról

Az egyes formanyomtatványok bevezetésének és módosításának rendjéről szóló 3/2007. (ÜK. 2.) LÜ utasítás 1. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi körlevelet adom ki:

1. pont

A közérdekvédelmi területen – a jogszabályi változásokra figyelemmel – a 2/2007. (ÜK. 2.) főov. körlevél II. számú, nyomdatechnikai úton készülő formanyomtatványok jegyzékének 12. sorszámú, 49. raktári számú „Törvényességi felügyeleti iratboríték” (Közig.), valamint a 13. sorszámú, 50. raktári számú „Polgári iratboríték” formanyomtatványt megszüntetem.

2. pont

A közérdekvédelmi területen, közigazgatási ügyek esetén „Törvényességi ellenőrzési” iratborítékot, míg polgári ügyek esetén „Magánjogi” iratborítékot vezetek be.

3. pont

A már meglévő iratborítékok közigazgatási szakterületen felhasználhatók akként, hogy az alkalmazás elrendeléséről a 49. raktári számú iratborítékban a „Törvényességi felügyeleti ügy” címben a „felügyeleti” kifejezést át kell húzni, és fölé „ellenőrzési” kifejezést kell írni.

4. pont

A már meglévő iratborítékok magánjogi szakterületen felhasználhatók akként, hogy az alkalmazás elrendeléséről az 50. raktári számú iratborítékon a „Polgári ügy” címben a „Polgári” kifejezést át kell húzni, és fölé „Magánjogi” kifejezést kell írni.

5. pont

A körlevél rendelkezéseit 2012. január 1-jétől kell alkalmazni. A körlevelet a közzétételét követő hónap utolsó napjával visszavonom.

Dr. Seereiner Imre s. k.,
mb. főosztályvezető ügyész

**A Közérdekvédelmi Főosztály vezetőjének
és a Számítástechnika-alkalmazási és Információs Főosztály vezetőjének
6/2011. (XII. 31.) együttes főov. körlevele a szabálysértési elővezetést elrendelő határozatba
elektronikusan történő ügyési betekintés szabályozásáról**

A szabálysértési ügyekben elrendelt elővezetésekkel kapcsolatos ügyési hatáskörbe tartozó feladatok elektronikus úton való ellátásának rendjéről – az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 9. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a következő körlevelet adjuk ki:

1. pont

A feladatok határidőben történő ellátása érdekében az ügyészség illetékes vezetője minden nap munkakezdésre név szerint meghatározza, és az ügykezelő iroda tudomására hozza az adott napon az elektronikus elővezetések jóváhagyását intéző ügyész/ügyészek személyét.

2. pont

- a) A szabálysértési hatóság az elővezetést elrendelő határozatának meghozataláról elektronikus értesítést küld az illetékes ügyészségnek a Robotzsaru Neo iktató moduljával, amely az ügyészségi ügykezelő iroda elektronikus ügypostájába érkezik.
- b) Az ügykezelő iroda az értesítés papír alapú példányát a MAKÖR rendszerbe történő iktatás után iratborítóban, – az érkeztetés időpontját óra perc pontossággal feltüntetve – haladéktalanul beadja az ügyintéző ügyésznek.
- c) A Robotzsaru Neo program az ügyészségi érkeztetésről válaszüzenetet küld a szabálysértési hatósághoz, s ez az időpont jelenti a 48 óra tartamú ügyési ügyintézési határidő kezdetét.

3. pont

- a) Az ügyész a Robotzsaru Neo programban az értesítés adatai alapján megnyitja és áttanulmányozza a szabálysértési ügy iratait. Figyelemmel kell lenni a rendelkezésre álló rövid ügyintézési határidőre.
- b) Ha az ügyész megállapítása szerint az elővezetés nem törvényes, úgy – a megfelelő iratminta (melléklet 2. minta) felhasználásával pdf formátumba mentve – határozatot szerkeszt az elővezetési határozat hatályon kívül helyezéséről. Az ügyintéző ügyész a határozatot elektronikusan elküldi és egyidejűleg papír alapon az aktában átadja a kiadmányozó ügyésznek, aki aláírás után mind az aktát, mind az elektronikus határozat példányát továbbítja az ügykezelő irodába. Amikortól annak technikai feltételei fennállnak, a határozatot elektronikusan kell aláírni.
- c) Az ügykezelő iroda a kiadmány alapján csatolja a pdf formátumba mentett határozatot a Robotzsaru Neo program elektronikus ügypostájába és elküldi a szabálysértési hatóságnak. Amíg az elektronikus aláírás technikai feltételei nem állnak fenn, a határozatot postai úton, papíralapon is postázni kell.

4. pont

Az ügyész az elővezetési határozat hatályon kívül helyezéséről hoz határozatot akkor is, ha az áttanulmányozott ügyiratban egyéb érdemi hiányosságot vagy törvénysértést állapít meg. Az ügyész egyébként a 3. pontban foglaltak szerint jár el, majd – a közérdek sérelmére tekintettel – intézkedik az iratok beszerzése iránt a szabálysértési eljárás törvényességének ellenőrzése céljából.

5. pont

- a) Ha az elővezetési ügy iratai alapján törvényességi kifogás nem merül fel, úgy az ügyész – a megfelelő iratminta (melléklet 1. minta) felhasználásával – az iratok áttanulmányozásáról készít értesítést, amelyet a 3.b) pont szerint eljárva az ügykezelő irodába juttat el.
- b) Az ügykezelő iroda az ügyészi áttanulmányozásról szóló értesítést a 3.c) pont szerint küldi meg az előterjesztő szabálysértési hatóságnak, s a MAKÖR ügykezelési rendszerben pedig „Tudomásul, intézkedést nem igényel” bejegyzéssel vezeti ki és befejezettre állítja az ügyet.

6. pont

A Robotzsaru Neo program elektronikus ügypostájából a hét utolsó munkanapján nem nyitható meg szabálysértési elővezetésről érkezett értesítés. Annak érkeztetésére csak a hétfői, vagy ünnepnapok utáni első munkanapon, a munkaidő kezdetén kerülhet sor, amennyiben legalább két egymást követő munkanap következik.

7. pont

Ezt a körlevelet 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.

Dr. Seereiner Imre s. k.,
mb. főosztályvezető ügyész

Dr. Nagy Tibor s. k.,
főosztályvezető ügyész

Melléklet a 6/2011. (XII. 31.) főv. körlevélhez

1.
 (ügyészség neve)
 (ügyszám)

A Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság
 szabs. számú, (név)
 elővezetéséről rendelkező határozatát a vonatkozó iratokkal áttanulmányoztam.

....., 201

..... s. k,
 ügyész

2.
 (ügyészség neve)
 (ügyszám)

HATÁROZAT

A Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság 201-n kelt
 szabs. számú határozatát, amellyel (név) elővezetéséről
 rendelkezett a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 78. §-a (4) bekezdése alapján

hatályon kívül helyezem.

A határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

INDOKOLÁS

....., Dátum

ügyész

**A Számítástechnika-alkalmazási és Információs Főosztály vezetőjének
7/2011. (XII. 31.) főv. körlevele az ügyészi szervezetben használatos
egyes formanyomtatványokról szóló 2/2007. (ÜK. 2.) főv. körlevél módosításáról**

Az egyes formanyomtatványok bevezetésének és módosításának rendjéről szóló 3/2007. (ÜK. 2.) LÜ utasítás 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következő körlevelet adom ki:

1. pont

Az ügyészi szervezetben használatos egyes formanyomtatványokról szóló 2/2007. (ÜK. 2.) főv. körlevél 2. melléklete a következő 41–42. ponttal egészül ki:

Sorszám	r.sz.	Cím*
41.	307.	Törvényességi ellenőrzési iratboríték (KvF)
42.	308.	Magánjogi iratboríték (KvF)

* A szöveg utáni jelölések a szakterületi tevékenységre utaló rövidítések.

2. pont

Ezt a körlevelet 2012. január 1-jétől kell alkalmazni. A körlevelet a közzétételét követő hónap utolsó napjával visszavonom.

*Dr. Nagy Tibor s. k.,
főosztályvezető ügyész*

Személyi hírek

Elismerés

A legfőbb ügyész

dr. Endrész Erika Mária címzetes főügyészügyi ügyész, füzesabonyi városi vezető ügyésznek – ügyészégi életútjáért –

EMLÉKGYŰRŰT

adományozott.

Kinevezések

A legfőbb ügyész kinevezte

- dr. Seereiner Imre Alfonz* mb. főosztályvezető ügyészt – szolgálati helyén – főosztályvezető ügyésszé,
dr. Burka István Tibor Jász-Nagykun-Szolnok megyei mb. főügyészhelyettest – szolgálati helyén – büntetőjogi szakági főügyészhelyettessé,
dr. Huszágh Andrea mb. gyulai városi ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt – szolgálati helyén – vezetőhelyettes ügyésszé,
dr. Nagy Zsolt mb. legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyészt és
dr. Szabolcsi László legfőbb ügyészségi ügyészt
– szolgálati helyén – osztályvezető ügyésszé,
dr. Nagy Andrea központi nyomozó főügyészségi titkárt – szolgálati helyén – ügyésszé,
dr. Szűcs Zoltánt a Hajdúböszörményi Városi Ügyészséghez alügyésszé,
Krämer Dezsőné központi nyomozó főügyészségi nyomozót,
Faragó József főtanácsos, székesfehérvári nyomozó ügyészségi nyomozót,
dr. Ványik Katalin és
dr. Vitéz Péter budapesti nyomozó ügyészségi nyomozót,
– szolgálati helyén – ügyészségi megbízottá,
Lang József pécsi nyomozó ügyészségi nyomozót,
Mihálka Szilárd gyulai nyomozó ügyészségi nyomozót és
Pártos István főtanácsos, zalaegerszegi nyomozó ügyészségi nyomozót
– szolgálati helyén – ügyészségi ügyintézővé.
-

Áthelyezések és kinevezések

A legfőbb ügyész áthelyezte

- dr. Lajtár István* mb. főosztályvezető ügyészt a Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztályhoz és egyidejűleg kinevezte főosztályvezető ügyésszé,
dr. Judiné dr. Vida Angéla Győr-Moson-Sopron megyei főügyészhelyettest a Közérdekvédelmi Főosztályhoz és egyidejűleg kinevezte osztályvezető ügyésszé,
dr. Goldea Zsuzsanna Éva mb. osztályvezető ügyészt a Közérdekvédelmi Főosztályhoz és egyidejűleg kinevezte osztályvezető ügyésszé.
-

Áthelyezések

A legfőbb ügyész áthelyezte

- dr. Eperjes Krisztián* osztályvezető ügyészt a főosztályként működő Kabinetbe és kinevezte főosztályvezető ügyésszé,
dr. Bory Noémi Ágnes budapesti V. és XIII. kerületi ügyészségi ügyészt a Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Önálló Osztályhoz legfőbb ügyészségi ügyészi munkakörbe,
dr. Kossuth Márta tatabányai városi ügyészségi csoportvezető ügyészt a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészséghez,
dr. Bene Roland budapesti XIV. és XVI.,
dr. Blatnyák Zoltán budapesti X. és XVII.,
dr. Horváth Katalin Renáta budapesti IV. és XV. és

- dr. Jakubász Attila* budapesti VIII. kerületi ügyészségi ügyészt a Fővárosi Főügyészséghez főügyészségi ügyészi munkakörbe,
- dr. Bertényi Imre* központi nyomozó főügyészségi ügyészt a Kecskeméti Nyomozó Ügyészséghez,
- dr. Horváth László* központi nyomozó főügyészségi ügyészt a Zalaegerszegi Városi Ügyészséghez,
- dr. Móricz Gyöngyi* tapolcai városi ügyészségi ügyészt a Keszthelyi Városi Ügyészséghez,
- dr. Petrényi László* nyíregyházi nyomozó ügyészségi ügyészt a Debreceni Katonai Ügyészséghez katonai ügyészi munkakörbe,
- dr. Zsadányi Nagy Fruzsina* budapesti nyomozó ügyészségi ügyészt a Kecskeméti Városi Ügyészséghez és
- dr. Zsögönyné dr. Jenei Klára* nyíregyházi városi ügyészségi ügyészt a Budakörnyéki Ügyészséghez,
- dr. Bánhegyi Gábor* vezérőrnagy, katonai főügyészségi főosztályvezető ügyészt a Legfőbb Ügyészség Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztályához és megbízta a főosztályvezető-helyettes ügyészi,
- dr. Venczl László* ezredes, katonai főügyészségi főosztályvezető-helyettes ügyészt a Legfőbb Ügyészség Nemzetközi és Európai Ügyek Főosztályához és megbízta az osztályvezető ügyészi,
- dr. Hegedűs Antal* dandártábornok, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, budapesti katonai ügyészségi vezető ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészséghez és megbízta a főügyész helyettesi feladatok ellátásával,
- dr. Balázs Gábor* százados, katonai főügyészségi ügyészt a Legfőbb Ügyészség Számítástechnika-alkalmazási és Információs Főosztályához,
- dr. Ettig Antal* ezredes, katonai főügyészségi ügyészt a Legfőbb Ügyészség Közérdekvédelmi Főosztályához,
- dr. Szabadvári Péter* ezredes, katonai főügyészségi ügyészt,
- dr. Őri Gábor* alezredes, katonai főügyészségi ügyészt a Legfőbb Ügyészség Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztályához,
- dr. Váczi Pál* ezredes, címzetes katonai főügyészségi ügyész, katonai fellebbviteli vezetőhelyettes ügyészt a Legfőbb Ügyészség Büntetőbírói Ügyek Főosztályához
- legfőbb ügyészségi katonai ügyészi munkakörbe,
- dr. Csiha Gábor* alezredes, katonai fellebbviteli ügyészt,
- dr. Gaál János* alezredes, katonai fellebbviteli ügyészt a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészséghez fellebbviteli katonai ügyészi munkakörbe,
- dr. Csók István* ezredes, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, kaposvári katonai ügyészségi vezető ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Kaposvári Regionális Osztályához osztályvezető ügyészi munkakörbe,
- dr. Margl Zoltán* ezredes, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, budapesti katonai ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészséghez,
- dr. Bögöly Gyula* alezredes, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, kaposvári katonai ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Kaposvári Regionális Osztályához,
- dr. Mózes Zoltán* ezredes, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, debreceni katonai ügyészségi vezető ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztályához,
- dr. Kovács Sándor* alezredes, győri katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztályához,
- dr. Virág Tibor* alezredes, szegedi katonai ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Szegedi Regionális Osztályához,
- és megbízta őket az osztályvezető ügyészi feladatok ellátásával,
- dr. Ács Tibor* alezredes, budapesti katonai ügyészségi csoportvezető ügyészt,
- dr. Szabó Attila* őrnagy, budapesti katonai ügyészségi csoportvezető ügyészt,
- dr. Waltner Rolland* őrnagy, budapesti katonai ügyészségi csoportvezető ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészséghez,
- dr. Grecsó Imre* alezredes, győri katonai ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztályához,

dr. Gyöngyösi Róbert János alezredes, kaposvári katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Kaposvári Regionális Osztályához,
dr. Kiss Attila József alezredes, debreceni katonai ügyészségi vezető-helyettes ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztályához,
dr. Kószó Gábor alezredes, szegedi katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Szegedi Regionális Osztályához és megbízta a csoportvezető ügyészi munkakör ellátásával,

dr. Balogh Zoltán Richárd százados,
dr. Bartók Béla alezredes,
dr. Bodócs Krisztián őrnagy,
dr. Boros Ákos főhadnagy,
dr. Drávay Balázs főhadnagy,
dr. Fejes Erik László főhadnagy,
dr. Ifi Norbert főhadnagy,
dr. Koncz Gábor százados,
dr. Kovács Katalin Piroska főhadnagy,
dr. Löki Beáta alezredes,
dr. Mihalik Balázs százados,
dr. Molnárné dr. Bácsi Andrea őrnagy,
dr. Ott István főhadnagy,
dr. Steiner Tibor Endre őrnagy,
dr. Szabó Éva őrnagy, budapesti katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészséghez és
dr. Téglás Gyula alezredes, budapesti katonai ügyészségi ügyészt a Fővárosi Főügyészséghez főügyészségi katonai ügyészi munkakörbe,

dr. Gyuricsku István főhadnagy,
dr. Molnár Tamás István alezredes,
dr. Petrényi László alezredes,
dr. Sipos Réka főhadnagy és
dr. Szűcs Anikó főhadnagy, debreceni katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztályához,
dr. Kálmán Géza alezredes,
dr. Monostori Aurél őrnagy,
dr. Nagy Balázs százados,
dr. Sebestyén Csaba alezredes és
dr. Vajda Zoltán őrnagy, győri katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Győri Regionális Osztályához,
dr. Domokos Dániel főhadnagy,
dr. Müller Csaba Előd alezredes,
dr. Nagy Csaba alezredes,
dr. Nyers Péter főhadnagy,
dr. Szabó Szilárd Benedek alezredes,
dr. Téglás Botond százados,
*dr. Varga Nikolett*a százados, szegedi katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Szegedi Regionális Osztályához,
dr. Horváth László alezredes,
dr. Kalóz László alezredes,
dr. Kozemcsák Tamás alezredes,
dr. Seres Gábor alezredes,
dr. Szombathelyi Szabolcs százados és
dr. Takács Bálint alezredes, kaposvári katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészség Kaposvári Regionális Osztályához főügyészségi katonai ügyészi munkakörbe,

dr. Nagy Attila hadnagy, budapesti katonai ügyészségi titkárt a Központi Nyomozó Főügyészséghez katonai alügyészi munkakörbe,

dr. Martinka Miklós hadnagy, debreceni katonai ügyészségi fogalmazót a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztályához,

dr. Pápai Anita hadnagy, budapesti katonai ügyészségi fogalmazót a Központi Nyomozó Főügyészséghez katonai ügyészségi fogalmazó munkakörbe,

Magyarkuti András főtanácsos, katonai főügyészségi mb. osztályvezetőt a Központi Nyomozó Főügyészséghez és megbízta a pénzügyi osztályvezetői,

Kálmán Imre katonai főügyészségi osztályvezető-helyettest a Legfőbb Ügyészség Személyügyi, Továbbképzési és Igazgatási Főosztályához és megbízta a csoportvezetői munkakör ellátásával.

A Bács-Kiskun megyei főügyész áthelyezte

dr. Hevér Tibor kecskeméti városi ügyészségi ügyészt a Kiskunfélegyházi Városi Ügyészséghez.

Kinevezés módosítása

A legfőbb ügyész

dr. Horváth Nándor Heves megyei főügyészségi csoportvezető ügyész kinevezését akként módosította, hogy – szolgálati helyén – főügyészségi ügyészi munkakört lát el.

Áthelyezés, kirendelés

A legfőbb ügyész áthelyezte

dr. Nagy Eszter főhadnagy, budapesti katonai ügyészségi ügyészt a Központi Nyomozó Főügyészséghez főügyészségi katonai ügyészi munkakörbe, egyidejűleg kirendelte a Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztályára.

Kirendelés

A legfőbb ügyész kirendelte

dr. Pék Richárd Tamás Vas megyei főügyészségi ügyészt tartós külszolgálatra, nemzeti szakértői munkakörbe az EUROJUST magyar szekciójához.

Kirendelés és megbízás

A legfőbb ügyész kirendelte

dr. Fürcht Pál Zsolt budapesti nyomozó ügyészségi vezetőhelyettes ügyészt a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészséghez, ezzel egyidejűleg megbízta a vezető ügyészi feladatok ellátásával.

Megbízások

A legfőbb ügyész megbízta

Jónáné dr. Pocsai Edit Mária Hajdú-Bihar megyei főügyész helyettes – szolgálati helyén – a főügyészi feladatok ellátásával,

dr. Fazekas Géza központi nyomozó főügyészségi mb. osztályvezető ügyészt – szolgálati helyén – a főügyész helyettesi feladatok ellátásával,

dr. Földes Attila makói városi ügyészségi ügyészt – szolgálati helyén – a vezető ügyészi feladatok ellátásával,

dr. Keszte Róbertné dr. Rimóczy Virág budapesti VIII.,

dr. Pap Balázs budapesti V. és XIII. kerületi,

Leléné dr. Szendrényi Judit monori városi ügyészségi ügyészt – szolgálati helyén – a vezető helyettes ügyészi feladatok ellátásával,

dr. Dávid Lajos Balázs budapesti VIII.,

dr. Dékány Éva budapesti V. és XIII.,

dr. Gyarmati Rita Anna budapesti X. és XVII.,

dr. Riteczné dr. Bakóczy Ágnes budapesti XI. és XXII. kerületi ügyészt,

Seprényiné dr. Bariczki Zsuzsanna tatabányai városi ügyészségi ügyészt – szolgálati helyén – a csoportvezető ügyészi feladatok ellátásával.

Szolgálati viszony megszűnések

Szolgálati viszonya megszűnt, illetve megszűnik

Tihanyiné dr. Mercz Zsuzsanna Ágnes budapesti XVIII. és XIX. kerületi ügyészségi ügyésznék 2011. december 23. napjával,

dr. Székely György dandártábornok, katonai fellebbviteli ügyészségi vezető ügyésznék,

dr. Koncz Lajos ezredes, katonai főügyészségi osztályvezető ügyésznék,

dr. Bocsy Imre ezredes, címzetes katonai fellebbviteli ügyészségi ügyész, győri katonai ügyészségi vezető ügyésznék,

dr. Lele András ezredes, szegedi katonai ügyészségi vezető ügyésznék és

dr. Vég Tímea Zsófia budapesti VI. és VII. kerületi ügyészségi ügyésznék

2011. december 31. napjával,

dr. Radnóti Istvánné dr. Lékó Eszter legfőbb ügyészségi tanácsos, mb. legfőbb ügyészségi főosztályvezető ügyésznék,

dr. Lévai Ilona legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyésznék,

dr. Vókó György legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyésznék,

dr. Cserei Gyula legfőbb ügyészségi főosztályvezető-helyettes ügyésznék,

Pusztayné dr. Jakab Róza főosztályvezető-helyettes ügyésznek,
dr. Kaszapné dr. Szolnoki Erzsébet mb. győri fellebbviteli főügyésznek,
dr. Horváth László címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Győr-Moson-Sopron megyei főügyésznek,
dr. Mészáros János címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei főügyésznek,
dr. Misi László címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Heves megyei főügyésznek,
dr. Szabó Csaba címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Vas megyei főügyésznek,
dr. Tolvay Örs Csaba címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Nógrád megyei főügyésznek,
dr. Vitéz Miklós Komárom-Esztergom megyei főügyésznek,
dr. Körmendy Gyöngyi legfőbb ügyészségi tanácsos, mb. főosztályvezető-helyettes ügyésznek,
dr. Gáspár Katalin legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyésznek,
dr. Péceli László legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyésznek,
dr. Varga Zoltánné legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyésznek,
dr. Dévaj Hedvig legfőbb ügyészségi osztályvezető-helyettes ügyésznek,
dr. Dautlik Mária legfőbb ügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Borsodi György Borsod-Abaúj-Zemplén megyei főügyész-helyettesnek,
dr. Fekete Bálintné címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Baranya megyei főügyész-helyettesnek,
dr. Gulyás Katalin címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Heves megyei főügyész-helyettesnek,
dr. Konkoly Csaba címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, központi nyomozó főügyészségi főügyész-helyettesnek,
dr. Monostori Katalin Pest megyei főügyészségi osztályvezető ügyésznek,
dr. Csizmadia László Fejér megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Csordás Sándor fővárosi főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Kárpáti Zoltán Mátyásné Pest megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
Kovács Józsefné dr. Baranya megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Kovács Gyula Nógrád megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Margita Tiborné főügyészségi tanácsos, címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Csongrád megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Máriáné dr. Molnár Mária Hajdú-Bihar megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Schmidt Ágota Győr-Moson-Sopron megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
Somogyi Kálmánné dr. Pest megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Szokol Szilárd címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, Csongrád megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Varga Katalin főügyészségi tanácsos, Zala megyei főügyészségi csoportvezető ügyésznek,
dr. Csecserits István címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, budakörnyéki vezető ügyésznek,
dr. Dvorzsák Anna főügyészségi tanácsos, címzetes főügyészségi ügyész, budapesti XI. és XXII. kerületi vezető ügyésznek,
dr. Fónay Tamás siklói városi vezető ügyésznek,
Heinzné dr. Kovács Judit Mária címzetes főügyészségi ügyész, salgótarjáni városi vezető ügyésznek,
dr. Horváth Józsefné címzetes főügyészségi ügyész, ajkai városi vezető ügyésznek,
dr. Kapossi Zsuzsanna címzetes főügyészségi ügyész, encsi városi vezető ügyésznek,
dr. Kovács Sándor szolnoki nyomozó ügyészségi vezető ügyésznek,
dr. Lipták Ferenc salgótarjáni nyomozó ügyészségi vezető ügyésznek,
dr. Mádi Imre címzetes főügyészségi ügyész, kalocsai városi vezető ügyésznek,
dr. Molnár Melánia Margit címzetes főügyészségi ügyész, karcagi városi vezető ügyésznek,
dr. Nagy Ágnes Judit címzetes főügyészségi ügyész, ceglédi városi vezető ügyésznek,
Oswald Istvánné dr. címzetes főügyészségi ügyész, gyöngyösi városi vezető ügyésznek,
Pásztoriné dr. Simon Éva címzetes főügyészségi ügyész, szekszárdi városi vezető ügyésznek,
dr. Petrik Orbán Sándor címzetes főügyészségi ügyész, makói városi vezető ügyésznek,
dr. Samu István Gáborné dr. Ozsváth Zsuzsanna címzetes főügyészségi ügyész, mezőtúri városi vezető ügyésznek,
Szokoly Sándorné dr. címzetes főügyészségi ügyész, körmendi városi vezető ügyésznek,
dr. Szolnoki László címzetes főügyészségi ügyész, kiskvárdai városi vezető ügyésznek,
dr. Sztronga József címzetes főügyészségi ügyész, ózdi városi vezető ügyésznek,
dr. Varga Tibor kőszegi városi vezető ügyésznek,
Vokóné dr. Kaltenecker Erzsébet címzetes főügyészségi ügyész, ráckevei városi vezető ügyésznek,

Csikmákné dr. Dabi Mária címzetes fellebbviteli főügyészségi ügyész, budapesti nyomozó ügyészségi vezetőhelyettes ügyésznek,
Előházi Jánosné dr. ügyészségi tanácsos, címzetes főügyészségi ügyész, gyöngyösi városi ügyészségi vezetőhelyettes ügyésznek,
dr. Lajosy Ildikó címzetes főügyészségi ügyész, pécsi városi vezetőhelyettes ügyésznek,
Hatváriné dr. Vajda Magdolna címzetes főügyészségi ügyész, veszprémi városi csoportvezető ügyésznek,
dr. Apor Péterné legfőbb ügyészségi ügyésznek,
Fábiánné dr. Jenei Gabriella legfőbb ügyészségi ügyésznek,
dr. Koller Ernő legfőbb ügyészségi ügyésznek,
dr. Polgár Tiborné dr. Fehérváry Ilona legfőbb ügyészségi ügyésznek,
Virágh Jánosné dr. legfőbb ügyészségi ügyésznek,
dr. Sulyok László Antalné fővárosi fellebbviteli főügyészségi ügyésznek,
dr. Balogh Éva Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Boros Ágnes Gizella fővárosi főügyészségi ügyésznek,
dr. Hajdu Mária főügyészségi főtanácsos, Pest megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Linha Terézia Somogy megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Kracszenits Jenőné Pest megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Mészáros Ferenc Nógrád megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Mikula Mária fővárosi főügyészségi ügyésznek,
Sántáné dr. Bíró Anikó Erzsébet fővárosi főügyészségi ügyésznek,
dr. Stauberné dr. Radosai Katalin Pest megyei főügyészségi ügyésznek,
dr. Tőke Anna fővárosi főügyészségi ügyésznek,
dr. Kántor András budapesti V. és XIII. kerületi ügyészségi ügyésznek,
Kun Lászlóné dr. zalaegerszegi városi ügyészségi ügyésznek,
dr. Molnár Ferenc a Kaposvári Nyomozó Ügyészségen szolgálatot teljesítő főügyészségi ügyésznek,
dr. Székely Szűcsné dr. Schneider Ágnes címzetes főügyészségi ügyész, szegedi városi ügyészségi ügyésznek,
Hajdu Magdolna Lujza legfőbb ügyészségi tisztviselőnek 2012. június 30. napjával.

Halálozás

Juhász Istvánné ny. legfőbb ügyészségi tisztviselő életének 83. évében, 2011. november 27-én elhunyt. Az ügyészi szervezet saját halottjaként temettette el.

Közlemények

Tájékoztatás a Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyészsége és Montenegró Legfőbb Ügyészsége között létrejött Együttműködési Nyilatkozatról

Dr. Polt Péter legfőbb ügyész meghívására Ranka Čarapić, Montenegró legfőbb ügyésze vezetésével 2011. december 12–14. között magas rangú ügyészi delegáció tett hivatalos látogatást Budapesten.

A megbeszéléseken áttekintették az ügyészek képzését, a két intézmény kapcsolatait és véleményt cseréltek a korrupció és a szervezett bűnözést érintő kérdésekről. A felek megállapodtak abban, hogy a jövőben nagyobb hangsúlyt fektetnek az együttműködésre és az információcserére.

A legfőbb ügyészi találkozó keretében a montenegrói és a magyar legfőbb ügyész együttműködési nyilatkozatot írt alá a bűnözés elleni küzdelem, különösen a szervezett bűnözés, valamint a terrorista cselekmények elleni közös fellépés erősítése érdekében. A felek hangsúlyozták annak fontosságát is, hogy a magyar ügyészi szervezet igazságszolgáltatási – különösen a korrupció elleni hatékonyabb fellépésre vonatkozó – tapasztalatai átadásával is segítse Montenegró európai uniós csatlakozását.

*Nemzetközi és Európai Ügyek
Főosztálya*

A lakástámogatás iránti kérelmeket elbíráló bizottság elnökhelyettesi tisztségének változása

A legfőbb ügyész megbízta

Komárominé dr. Horváth Ilona Ildikó legfőbb ügyészségi ügyészt a lakástámogatás iránti kérelmeket elbíráló bizottság elnökhelyettesi tisztségének ellátásával.

A bizottságba az ÜDOSZ dr. Lakárdy Bernadett legfőbb ügyészségi ügyészt delegálta.

A legfőbb ügyész felmentette

dr. Kis Éva legfőbb ügyészségi osztályvezető ügyészt – nyugdíjba vonulására tekintettel – a lakástámogatás iránti kérelmeket elbíráló bizottság elnökhelyettesi tisztsége ellátása alól.

*Személyügyi, Továbbképzési
és Igazgatási Főosztály*

Pályázati felhívás ügyészi állások betöltésére

A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) 13. §-ának (1) bekezdése és a 18. §-ának (4) bekezdése alapján

pályázatot hirdet

- a Heves Megyei Főügyészség Nyomozásfelügyeleti és Védőlkészítési Csoportja csoportvezető ügyészi,
- a Pécsi Városi Ügyészségre gazdasági jogi csoportvezető ügyészi és
- budapesti kerületi ügyészségre – változó szolgálati helyre – öt büntetőjogi szakági ügyészi állás betöltésére.

Az ügyész kinevezésének általános feltételeit az Üjt. 11–12. §-ai állapítják meg.

A Heves Megyei Főügyészség főügyészségi csoportvezető ügyészi álláshelyére való kinevezés jogszabályban nem szereplő feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen legalább hároméves büntetőjogi szakágban szerzett ügyészi gyakorlattal.

Az ügyész nem lehet tagja pártnak és politikai tevékenységet sem folytathat.

A nem ügyész pályázót a legfőbb ügyész első alkalommal – az Üjt. 14. §-ának (2) bekezdésében írt feltételektől függően – három évre vagy határozatlan időre nevezi ki.

Az ügyész járandóságára az Üjt. rendelkezései vonatkoznak.

A pályázat kellékei: a legfontosabb személyi adatokat, szakmai életutat bemutató fényképes önéletrajz, az előírt képzési követelményeknek és az Üjt. 11. §-a (2) bekezdésében írt kinevezési feltételeknek való megfelelést igazoló eredeti okiratok vagy azok hiteles másolatai. (Utóbbinál a törvényes működés tartamát csak külön felhívásra kell igazolni.)

Az ügyészségi alkalmazottaknak és a volt ügyészségi alkalmazottaknak a pályázatban nem kell szerepeltetni, illetőleg nem kell csatolni mindazt, amit a személyi nyilvántartás tartalmaz.

A pályázónak a pályázatban fel kell tüntetni rövid úton történő elérhetőségét (elektronikus levélcím, telefon-, illetve telefax szám stb.).

A nem ügyész pályázónak külön íven egy olyan nyilatkozatot is mellékelnie kell, amelyben választójogának meglétére hivatkozik, hajlandó alávetni magát a pályáalkalmassági vizsgálatnak, továbbá vállalja a vizsgálat költségeinek megelőlegezését, valamint hozzájárul ahhoz, hogy az egészségügyi és személyes adatait a vizsgálat végzésében közreműködő szervek és személyek, a szakmai véleményt törvény alapján megismerni jogosult szervek és személyek kezeljék.

A pályáalkalmassági vizsgálat költsége a pályázót terheli, ha kinevezésére nem kerül sor.

A nem ügyészségi alkalmazott pályázónak – az általa ellátott munkaköröktől függően – egy olyan nyilatkozatot is mellékelnie kell, amelyben kijelenti, hogy vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséget nem szegett meg, továbbá nem áll legsúlyosabb fegyelmi büntetés hatálya alatt. Csatolnia kell egy olyan nyilatkozatot is, amely szerint nem tagja pártnak és politikai tevékenységet nem folytat.

A nem ügyészségi alkalmazottnak a pályázathoz mellékelni kell a személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulását. Az ügyészi kinevezéshez a tisztségre jelölt, pályázatot elnyert személynek külön felhívásra hatósági bizonyítvánnyal kell igazolnia azt a tényt, hogy az Üjt. 11. §-a (4) bekezdésének a)–f) pontjában meghatározott körülmények vele szemben nem állnak fenn.

Az egyes vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. §-a (2) bekezdésének f) pontja értelmében az ügyész – az 5. § (3) bekezdésében írt eset kivételével – vagyonynyilatkozat tételére kötelezett. E törvény 5. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségének – a 6. § (2) bekezdésében írt kivétellel – külön felhívásra, kinevezését megelőzően köteles eleget tenni.

A pályázat érdemben nem bírálható el, ha

- elkészt,
- a hiányos pályázat benyújtója a kitűzött rövid határidő alatt a hiány pótlására szóló felhívásnak nem tesz eleget,

- a jelölt a kinevezés általános és különös feltételeinek a beérkezésre előírt határidő leteltékor nem felel meg. (A hatósági bizonyítványt, a tényleges működés igazolását és a vagyonyilatkozatot az említettek szerint külön felhívásra kell benyújtani.)

A pályázatokat az illetékes ügyészi tanács véleményezi.

A kinevezésről a legfőbb ügyész dönt.

A pályázatnak (egy példányban)

- a Heves Megyei Főügyészség álláshelye esetében a Heves Megyei Főügyészségre (3300 Eger, Barkóczy u. 1.),
- a Pécsi Városi Ügyészség álláshelye esetében a Baranya Megyei Főügyészségre (7623 Pécs, Jókai u. 26.) és
- a budapesti kerületi ügyészség álláshelyei esetében a Fővárosi Főügyészségre (1054 Budapest, Akadémia u. 13.)

2012. január 16-án 13 óráig

kell beérkeznie.

A pályázat eredményéről a jelentkezőket a pályázati határidő lejártát követő három hónapon belül írásban értesítjük.

*Személyügyi, Továbbképzési
és Igazgatási Főosztály*

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

A magyar jogtudomány klasszikusai sorozatában

Beöthy Zsigmond
ELEMI MAGYAR KÖZJOG

című kötetét

Az Elemi magyar közjog – amely az első magyar nyelvű közjogi összefoglalás – 1846-ban látott napvilágot. Két részre tagolódik: Magyarország polgári alkotmányára és közigazgatására, s ezen belül a 104 paragrafusra tagozódó intézményrendszer. Azért is becses értékű e színtézis, mert a klasszikusan átmeneti, polgári átalakulás előtti monarchiát mutatja be a szerző, Beöthy Zsigmond (1819–1896), aki kezdetben közigazgatási pályán tevékenykedett, majd pályafutását 1883-ban, nyugállományba vonulásakor királyi táblai tanácselnökként fejezte be. Szakirodalmi munkásságáért számos kitüntetésben részesült. E közjogi kuriózumot a magyar jogtörténet, jogi kultúra iránt érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

A kötet 142 oldal terjedelmű, ára **800 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Beöthy Zsigmond
ELEMI MAGYAR KÖZJOG

című, 142 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **800 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó

megjelentette

*Bárd Károly***Emberi jogok
és büntető igazságszolgáltatás
Európában****A tisztességes eljárás büntetőügyekben
– emberijog-dogmatikai
értekezés**

című könyvét

A tisztességes eljárás elméleti kérdései és gyakorlati érvényesülése iránt érdeklődők előtt – eddig megjelent kötetek révén – már jól ismert szerző a könyv borítóján ekképpen ajánlja az olvasók figyelmébe tanulmányát:

„A könyv írásának kezdetén elsősorban az foglalkoztatott, hogy mennyiben járulhat hozzá a strasbourgi Emberi Jogi Bíróság az európai államok igazságszolgáltatási rendszereinek közelítéséhez. A vizsgálat során aztán olyan alapvető kérdésekkel szembesültem, mint az igazságszolgáltatás szerepe a demokráciában, a tisztességes eljárás-hoz való jog helye az alapjogok rendszerében vagy a jogokról való lemondás és annak korlátai. Elsősorban a strasbourgi esetjog alapján elemzem a tisztességes eljárás azon elemeit, amelyek értelmezésében mind a mai napig bizonytalanság észlelhető a magyar joggyakorlatban: mit kíván a bírói pártatlanság, hogyan teremthető meg az összhang a véleménynyilvánítás szabadsága és a bíróságok tekintélyének megőrzése iránti érdek között, mi legyen a törvénysértően megszerzett bizonyítékok sorsa, meddig terjed a hallgatás joga? Nos, ezekről a kérdésekről szól a könyv. Meg sok minden másról.....”

A kötet 320 oldal terjedelmű, ára **1500 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem

*Bárd Károly***Emberi jogok
és büntető igazságszolgáltatás
Európában**

című, 320 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **1500 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

Zinner Tibor
Megfogyva és megtörve
című kötetét

Köztudott, hogy Magyarországon, a XX. század „ötvenes” éveiben, majd a leverett forradalmat követő megtorlás során kihirdetett törvénytörő ítéleteket, a közel sem független ítések határozatait a rendszerváltás után semmissé nyilvánították. A magyar társadalom viszont vajmi keveset tud a különböző jellegű jogfosztást szenvedett jogászokon kívül arról, hogy forradalmat követő megtorlás végéig a magyar bírói, közjegyzői, ügyészi és ügyvédi kart, valamint a munkájukat segítő kollégákat mekkora vérveszteség érte.

Bárándy Péter, volt igazságügy-miniszter, 2003 márciusában bizottságot állított fel a legszélesebben értelmezhető „harmadik” hatalmi ágban tevékenykedőket ért sérelmek feltárására. A Zinner Tibor vezette kutatócsoport, Kahler Frigyes, Koczka Éva, Pálvölgyi Ferenc és Tóth Béla – kétévi kutatómunkáját összegző – jelentésében feltárja egyfelől a Horthy-korszakból a jogszabályi előzményeket és a korabeli személyzeti politika összefüggéseit, másfelől az 1944. decembere óta folytatott „humánpolitikát”, nyomon követve a magyarországi jogászsággal szembeni infernót, az esetenként miniszterelnöki rendeleteken, törvényeken és különféle szintű párthatározatokon alapult, különböző jellegű atrocitásokat 1962 augusztusáig.

A több ezer jogász és munkájukat segítő szakapparátusbeli kolléga drámai életútjának – néhol a legapróbb részletekbe menő – feltárásával megírt monográfiából kitűnik, hogy a jogászokat ért sérelmeket nem a sztálini birodalom, hanem a hazai csatlósai, és az őket kiszolgáló nagy tudású jogászok indukálták. Miként nem engedték a végrehajtott és törvényhozó hatalom letéteményesei a Montesquieu-féle elvek megvalósulását? Hogyan torzították el a magyarországi jogászság hivatásrendjeinek összetételét? Milyen beleszólással bírt a politikai rendőrség, majd az Államvédelmi Hatóság nem csupán a letartóztatottak, hanem a bírói, ügyészi és ügyvédi kar tagjainak életébe? A szerzők megállapításait, kutatásuk összegző tanulságait több mint 1800 jegyzet támasztja alá.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Zinner Tibor
Megfogyva és megtörve

című, 680 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **1200 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A MAGYAR KÖZLÖNY LAP- ÉS KÖNYVKIADÓ

megjelentette

Hargitai József

Jogi fogalomtár

című kiadványát

A jogi fogalomtár a magyar jog szakmai fogalmainak gyűjteménye és részben magyarázata. Közel 15 000 szócikkben, a jogforrásra hivatkozva, tartalmazza a magyar jogban használt fogalmakat, és ahol indokolt, magyarázza a fogalom jelentésének tartalmát. Átfogja valamennyi jogág, az európai jog, valamint a nemzetközi jog által használt fogalmakat is. Elemzi azokat a fogalmakat, amelyeket a jogágak, valamint az egyes jogágakon belül is, egymástól eltérő tartalommal használnak (pl. alkalmatlan, elévülés, arányosság, elismerés), vagy azokat a fogalmakat, amelyekre nézve több eltérő tartalmú legáldefiníció is létezik (pl. közeli hozzátartozó, engedélyes, lakóhely). Megmagyarázza azokat a mozaikszavakat, amelyek EU-csatlakozásunkkal kerültek a jogrendszerbe. („DNS-profil”, „EMOGA”, „EUROPOL”, „FIFO-módszer”, „EINECS” stb.)

A könyv nemcsak a jogalkotóknak és jogalkalmazóknak, valamint a jogi pályára készülőknek hasznos kézikönyv, hanem azoknak is, akik a mindennapi életben szeretnének eligazodni egy szakmai nyelv dzsungelében.

A kiadvány 1712 oldal terjedelmű.

Ára: **1400 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendeljük a **Jogi fogalomtár** című kiadványt (ára: **1400 Ft** áfával) példányban, és kérjük, juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

Hack Péter

A BÜNTETŐHATALOM FÜGGETLENSÉGE ÉS SZÁMONKÉRHETŐSÉGE

című kiadványát

A könyv a büntetőhatalom gyakorlását abból a szempontból vizsgálja, hogy a bíróság és az ügyészség függetlensége és számonkérhetősége hogyan befolyásolja az igazságszolgáltatás tevékenységét. Az író három, egymással szorosan összefüggő témakört dolgoz fel. Az első a bírói függetlenség és számonkérhetőség kérdése, valamint ezek szervezeti biztosítékai. A második témakör az ügyészség szerepét és alkotmányos státusát érinti. A harmadik a büntetőeljárás törvény elkészültének folyamatát rekonstruálja abból a szempontból, hogy miként befolyásolta a bírói és ügyészi szervezet a kodifikációt.

Hack Péter ebben a kötetben azt szeretné bizonyítani, hogy a jogalkotó által megfogalmazott eljárási szabályok, illetve az igazságszolgáltatás szervezeteit szabályozó joganyag csak részben határozzák meg azt, hogy a büntető igazságszolgáltatás hogyan zajlik. Annak megértéséhez, hogy mi hogyan működik ezen a rendszeren belül, tisztában kell lennünk azokkal a szervezeti érdekekkel is, amelyek az eljárás egyes szereplőinek szerepfelfogását, döntéseinek hátterét meghatározzák. Ez a megközelítés indokolja, hogy a szerző művében azon tényezők elemzésére koncentráljon, amelyek akadályozzák, hogy ezek a szervezetek optimálisan teljesítsék feladatukat.

A kötet 382 oldal terjedelmű, ára **1000 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Hack Péter

A BÜNTETŐHATALOM FÜGGETLENSÉGE ÉS SZÁMONKÉRHETŐSÉGE

című, 382 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **1000 forint** áfával) példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
megjelentette

Dr. Bócz Endre

KRIMINALISZTIKA A TÁRGYALÓTEREMBEN

című könyvét

A kriminalisztika ma már az egyetemeken jogi karain kötelező tantárgy, de a tematika, amely szerint tanítják, egyetemenként változó. Mindenütt közös jellemző azonban, hogy a tananyag alapvetően a bünyügyi nyomozás kriminalisztikájához igazodik, mondhatni, a Rendőrtiszti Főiskola kriminalisztikai tananyagának rövidített és egyszerűsített kivonata. A hagyományos jogi pályákon – bíró, ügyész, ügyvéd – működő jogász számára azonban csaknem feleslegesnek mondható sok olyasmi, aminek a készsége ismerete egy nyomozó számára szinte létfontosságú, ugyanakkor létfontosságú sok olyan dolog, amit hasznos ugyan, de nem feltétlenül szükséges egy nyomozónak tudnia. Máshová esnek a hangsúlyok a nyomozásnál, és máshová a hagyományos jogász pályák gyakorlásának terepén, a bírósági eljárásban. Más szempontok vezérlik a jogalkalmazót annak függvényében is, hogy milyen eljárási funkciót lát el. Ez a könyv több évtizedes jogalkalmazói gyakorlat és a kriminalisztika oktatásában évek hosszú során kifejtett tevékenység tapasztalatait összegzi. Haszonnal forgathatják ügyvédjelöltek, bírósági és ügyészségi fogalmazók, de bizonyára találunk benne újszerű ismereteket már gyakorlottabb jogászok is. A bizonyítás kriminalisztikai indíttatású elmélete, a büntetőeljárás kényszerintézkedések feltételeinek kriminalisztikai szemléletű értelmezése, a perbeszéd szerkesztésével, érvelési rendszerével foglalkozó gyakorlatias fejtegetések még azok számára is adhatnak új ötleteket, akik már rendelkeznek némi gyakorlattal.

A kötet 164 oldal terjedelmű, ára **800 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: megrendeles@mhk.hu).

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Dr. Bócz Endre

KRIMINALISZTIKA A TÁRGYALÓTEREMBEN

című, 164 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **800 Ft** áfával) példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házászám:

Ügymintező neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés:

.....

cégszerű aláírás

A szerkesztésért felelős: dr. Lajtár István.

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., www.mhk.hu).

A kiadásért felelős: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62., Pf. 357, fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a Magyar Posta Zrt. közreműködésével.

Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék.

Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadónál (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; tel.: 235-4512/233, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu).

2012. évi éves előfizetési díj: 15 624 Ft áfával, féléves előfizetési díj: 8316 Ft áfával.

HU ISSN 0133-8242 (Nyomtatott)

HU ISSN 2063-1995 (Online)

Nyomtatja: Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó
11.2467 – Lajosmizse

